

รายงานประจำปี 2562
บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

5G

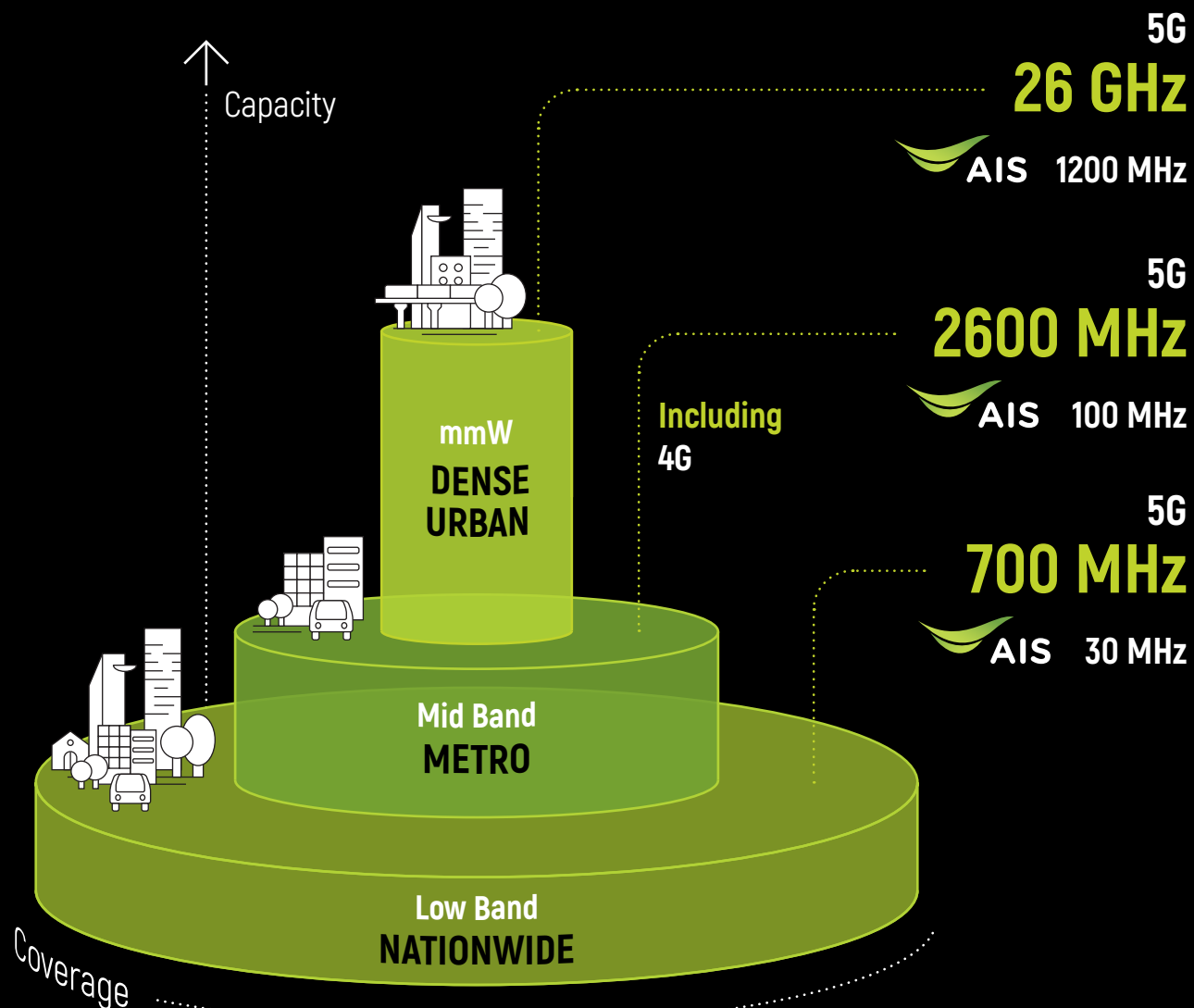
BRING
FUTURE
TODAY

AIS 5G

BRING FUTURE TODAY

BEST-IN-CLASS
5G SPECTRUM

ภาพรวมบริษัท

005	สารจากประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
007	ข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ
009	ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ
011	พัฒนาการที่สำคัญเพื่อการเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืน
014	รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ประจำปี 2562

ธุรกิจของเรา

017	นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ
021	ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น
023	โครงสร้างกลุ่มธุรกิจของเอไอเอส
024	โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มอินทัช
025	รายงานคณะกรรมการบริหาร
026	ลักษณะการประกอบธุรกิจ
033	ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2562 และแนวโน้มในปี 2563
036	เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ 3 ปี
039	ปัจจัยเสี่ยง

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

046	ประวัติกรรมการและผู้บริหาร
054	รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารในบริษัทและบริษัทย่อย ประจำปี 2562
055	รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
056	รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดคำตอบแทน
057	โครงสร้างการจัดการ
073	การกำกับดูแลกิจการ
087	ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน
088	รายงานคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงประจำปี 2562
092	การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน
105	รายงานคณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
106	การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน
107	รายการระหว่างกัน

รายงานทางการเงิน

124	รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน
125	รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
130	ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
210	คำอธิบายบทวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารประจำปี 2562

ข้อมูลเพิ่มเติม

225	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น
-----	--------------------------------

ภาพรวมบริษัท

วิสัยทัศน์

เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ได้รับการยอมรับสูงสุดในประเทศไทย

พันธกิจ

เสริมสร้างการดำเนินชีวิตด้วยบริการเทคโนโลยีดิจิทัล

- ส่งมอบบริการที่เหนือกว่า เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจของผู้ใช้บริการ
- ใส่ใจบริการลูกค้า เพื่อสร้างความผูกพันกับผู้ใช้บริการ
- เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่กระตือรือร้น ใ้บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีความคิดเชิงบวกและมีแนวคิดในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจเพื่อการเติบโตขององค์กร
- สร้างการเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืนกับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

สารจากประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

รักษาความแข็งแกร่งได้ในทุกธุรกิจ

ในปี 2562 ที่ผ่านมามีถือว่าเป็นปีที่ดีปีหนึ่งของเอไอเอส แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศจะไม่ค่อยดีนักโดยมีอัตราผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเติบโตที่ร้อยละ 2.4 ประกอบกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงทั้งในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่และตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แต่เอไอเอสดังคงรักษาความเป็นผู้นำในตลาดธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยส่วนแบ่งการตลาดเชิงรายได้กว่าร้อยละ 48 สูงที่สุดในอุตสาหกรรม สำหรับธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใต้แบรนด์เอไอเอส ไฟเบอร์ แม้เราจะเข้าสู่ธุรกิจนี้เพียง 5 ปี แต่เอไอเอส ไฟเบอร์มีอัตราการเติบโตเชิงรายได้และจำนวนผู้ใช้บริการสูงกว่าผู้ให้บริการรายอื่น บรรลุเป้าหมายจำนวนผู้ใช้บริการที่เติบโตต่อเนื่องมาอยู่ที่ 1 ล้านรายในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ปัจจุบันส่วนแบ่งการตลาดเชิงจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 10 โดยในปีนี้ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้เริ่มสร้างผลกำไรสุทธิเป็นปีแรก ในส่วนของธุรกิจลูกค้าองค์กรหลังจากเข้าซื้อกิจการของซีเอสแอลมาเสริมทัพ ทำให้

เอไอเอสสามารถต่อยอดผสมผสานสินค้าและบริการที่หลากหลาย นอกจากนี้ เราได้ปรับโครงสร้างธุรกิจเพื่อเจาะกลุ่มลูกค้าองค์กรมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเป็นผู้นำการให้บริการ ICT แบบครบวงจร ส่งผลให้เอไอเอสสามารถเติบโตในตลาดลูกค้าองค์กรได้อย่างแข็งแกร่งและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ขยายคุณภาพและเพิ่มความแข็งแกร่ง ในแพลตฟอร์มดิจิทัล

ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายใหญ่ เอไอเอสได้ใช้กลยุทธ์ต่อยอดการหารายได้จากฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เอไอเอสมีมากที่สุดกว่า 42 ล้านราย โดยได้ลงทุนในการทำแพลตฟอร์มเพื่อให้บริการด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2562 เอไอเอสได้ขยายการเติบโตของบริการวิดีโอแพลตฟอร์ม AIS PLAY อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีลูกค้าที่ใช้งาน AIS PLAY เติบโตเป็น 2 ล้านราย ทั้งบนแพลตฟอร์มมือถือและอินเทอร์เน็ตบ้าน นอกจากนี้ เอไอเอสได้รุกสู่ธุรกิจบริการประกันภัยโดยร่วมมือ

กับบริษัทประกันภัยเพื่อเป็นช่องทางในการขายประกันภัยแบบออนไลน์ อีกทั้งได้ขยายบริการเข้าสู่ตลาด eSports เพื่อสนับสนุนการเติบโตของตลาดเกม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นแพลตฟอร์มสำคัญในการให้บริการด้านดิจิทัลต่อไปในอนาคตของเอไอเอส เพื่อให้ธุรกิจของเอไอเอสเข้าไปอยู่ในชีวิตประจำวันของคุณ

เสริมความแข็งแกร่ง เพื่อก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่ 3 ของเอไอเอส

ตลอด 29 ปีที่ผ่านมา สิ่งที่ทำให้เอไอเอสนั้นยังคงเป็น 1 ต่อเนื่องจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน คือ การให้ความสำคัญกับลูกค้า คู่ค้า และพนักงาน โดยเรามองลูกค้าเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานในทุกด้าน ทั้งการส่งมอบเทคโนโลยีที่ดีที่สุดและการให้บริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า เรามีความเชื่อว่าการเติบโตของธุรกิจนับจากนี้ไปต้องอาศัยความร่วมมือจากคู่ค้า โดยเฉพาะในยุค 5G ที่กำลังจะมาถึง จำเป็นจะต้องมีพันธมิตรจากหลากหลายธุรกิจเข้ามาช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตไปด้วยกัน และเอไอเอสยังให้ความสำคัญกับพนักงาน โดยเน้นส่งเสริมให้พนักงานมีการปรับตัวและพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อการให้บริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปให้ได้

สำหรับเป้าหมายและทิศทางของเอไอเอสใน 3-5 ปีข้างหน้า แม้เอไอเอสจะเป็นที่ 1 ในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่เอไอเอสต้องการฟื้นตัวจากผู้ที่ให้บริการด้านโทรคมนาคม (Telecom provider) สู่การเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ (Digital life service provider) เพราะสมาร์ตโฟนที่อยู่ในมือของลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ได้มากมาย และเราเชื่อว่าลูกค้าของเราในวันนี้ไม่ได้ต้องการใช้สินค้าและบริการของเราแค่การติดต่อสื่อสาร

เพราะฉะนั้น กลยุทธ์ในการทำธุรกิจของเอไอเอส วงแรกที่เรามอง คือ เอไอเอสยังต้องเสริมสร้างความแข็งแกร่งในธุรกิจหลัก คือ ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น เรายังคงพัฒนาในส่วนวงที่ 2 ที่เรียกว่าเครื่องสร้างรายได้ใหม่ ทั้งการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และการให้บริการลูกค้าองค์กร ส่วนที่ 3 คือ แพลตฟอร์มดิจิทัล ซึ่งเป็นการวางรากฐานและยุทธศาสตร์ในการหารายได้จากอุตสาหกรรมอื่นๆ ในอนาคต

ในขณะที่เรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยี 5G ซึ่งจะช่วยผลักดันให้เอไอเอสก้าวสู่มิติใหม่ที่จะส่งมอบบริการดิจิทัลที่สร้างความแตกต่างในแง่ประสบการณ์ของลูกค้า และทำให้เอไอเอสมีโอกาสในการแสวงหารายได้ในธุรกิจหรือในบริการที่เกิดขึ้นใหม่ในอนาคต ใน 1-2 ปีที่ผ่านมา เอไอเอสได้เริ่มทดสอบทดลองคลื่นความถี่ 5G เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะให้บริการ 5G ในอนาคตให้กับคนไทย และมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลและเทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรต่างๆ ให้ก้าวล้ำอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับภาคอุตสาหกรรมและทุกภาคส่วนของประเทศ

สร้างความเติบโตอย่างยั่งยืน และร่วมส่งเสริมการพัฒนาประเทศ

ในปี 2562 เอไอเอสได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices: DJSI) ทั้งในดัชนีตลาดโลกและตลาดเกิดใหม่ ซึ่งสะท้อนถึงวิสัยทัศน์และนโยบายในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ด้วยการตระหนักถึงการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เอไอเอสยังคงส่งมอบผลการดำเนินงานที่ดี ด้วยการทำงานที่โปร่งใส รวมถึงการให้ความสำคัญในเรื่องความเป็นส่วนต่อ

ของข้อมูลของลูกค้า และเอไอเอสได้ผลักดันโครงการ e-waste ในการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น และมุ่งมั่นส่งเสริมให้คนไทยมีความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) และใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ นำพาประเทศไทยเป็นสังคมดิจิทัลที่ปลอดภัย

เราขอขอบคุณลูกค้าทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจในสินค้าและบริการของเอไอเอส ขอขอบคุณคู่ค้าทุกรายที่ร่วมกันทำงานอย่างหนักเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการของเราได้อย่างดีตลอดมา และขอขอบคุณผู้ถือหุ้นทุกท่านได้ให้ความไว้วางใจกับเอไอเอสเราในฐานะที่เป็นผู้บริหารและพนักงานของเอไอเอสทุกคน ขอสัญญาว่าเราจะร่วมกันตั้งใจทำงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่เราวางไว้ และที่สำคัญก็คือว่าเราจะดูแลและตอบแทนผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องทุกคนอย่างเต็มที่ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาประเทศต่อไป

ด้วยความนับถือ

(กานต์ ทรูชุน)

ประธานกรรมการบริษัท

(สมชัย เลิศสุภังค์)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ

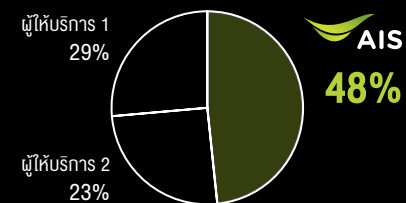
คงความเป็นผู้นำ

ในธุรกิจโทรศัพทเคลื่อนที่

ในฐานะแบรนด์ที่ได้รับความนิยมไว้วางใจ

อันดับ 1

ด้วยเครือข่ายที่มีคุณภาพ

ผู้ให้บริการโทรศัพทมือถือ

ที่ใหญ่ที่สุด

ผู้ใช้บริการกว่า 42 ล้านเลขหมาย

และส่วนแบ่งตลาดเชิงรายได้

48%

เอไอเอสเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์

ด้วยธุรกิจการบริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และดิจิทัลเซอร์วิส

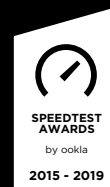
เครือข่าย 4G ที่ดีที่สุด

‘เครือข่ายที่เร็วที่สุด

ในประเทศไทย’

5 ปีติดต่อกัน

โดย Ookla

THAILAND'S FASTEST MOBILE NETWORK

แบรนด์อันดับหนึ่งในใจลูกค้า

ได้รับเลือกให้เป็น

‘Thailand's Most

Admired Brand

& Company’

โดย BrandAge

บริการที่เป็นเลิศ

โดยได้รับรางวัล

‘Customer

Relationship Excellence’

จาก APSCS (Asia Pacific Customer Service Consortium)

ทดสอบความเร็ว

5G ครบทุกภาค

เป็นรายแรกของไทย

ผู้นำด้านคุณภาพ

ของเทคโนโลยีไฟเบอร์ FTTH

ครอบคลุม 57 จังหวัด

ด้วยเครือข่ายเทคโนโลยี Fiber

100%

ขยายสู่ฐานลูกค้า

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

มากกว่า

1 ล้านครัวเรือน

ฐานลูกค้า

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

มีส่วนแบ่งการตลาดเติบโตจากฐานลูกค้าที่เพิ่มขึ้น

ส่วนแบ่งตลาดที่เติบโตขึ้นของจำนวนลูกค้าใหม่

86%

ของลูกค้าอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

เป็นลูกค้าที่ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ขยายฐานลูกค้าสู่บริการดิจิทัล สร้างแหล่งรายได้ใหม่ในระยะยาว

ธุรกิจคลาวด์ สำหรับลูกค้าองค์กร

เอไอเอสและ CSL ร่วมให้บริการ ICT ครบวงจร
ครอบคลุมความต้องการ
ของลูกค้าองค์กร

Internet of Things (IoT)

เอไอเอสร่วมกับพันธมิตร
ให้บริการ NB-IoT ทั่วประเทศ
กว่า 750,000 อุปกรณ์

วิดีโอ แพลตฟอร์ม

ขยายฐานผู้ใช้บริการ

กว่า **2 ล้านราย**

ด้วยคอนเทนต์ที่หลากหลายทั้งบริการฟรีและมีค่าใช้จ่าย
ทั้งในรูปแบบของโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เพลง และ เกมส์

แอปบิท ไลน์เพย์

Rabbit Line Pay และ mPay ให้ความสะดวก
ในการชำระค่าสินค้าและบริการสำหรับลูกค้าทั่วไป
และลูกค้าองค์กร

รางวัลแห่งและความภาคภูมิใจ

เอไอเอสได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิก

ดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices: DJSI)

ในกลุ่มดัชนีโลกและดัชนีตลาดเกิดใหม่ประจำปี 2562

ในกลุ่มอุตสาหกรรมสื่อสารโทรคมนาคม
และได้รับ SAM Bronze Class Sustainability Award

ได้รับเลือกให้อยู่ในดัชนี

FTSE4Good Index Series เป็นปีที่ห้าติดต่อกัน

จากการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

FTSE4Good

ได้รับเลือกให้เป็นหุ้นยั่งยืนใน

Thailand Sustainability Investment Index

เป็นปีที่ห้าติดต่อกัน

จากการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงการสร้างผลตอบแทนระยะยาวแก่ผู้ถือหุ้น

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

รายได้รวม (ล้านบาท)

รายได้รวมเติบโตได้ดี เป็นผลมาจากการเติบโตของแต่ละหน่วยธุรกิจของเอไอเอส

2562

183,432
+8%

2561

169,856

2560

157,722

รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่เติบโตขึ้นจากฐานลูกค้าที่เพิ่มขึ้นและ ARPU ที่ปรับตัวขึ้น

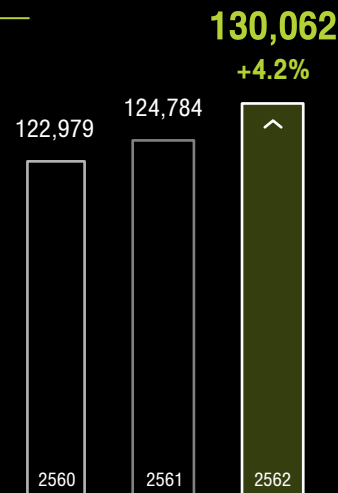
รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเติบโตขึ้น จากฐานลูกค้าที่เติบโตเป็น 1 ล้านราย

ธุรกิจลูกค้าองค์กรเติบโตขึ้นมากจากการควบรวมการให้บริการร่วมกับ CSL

* จำนวนจากผลประโยชน์รวม
ผลกระทบของมาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 15

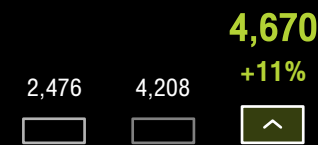
ธุรกิจ
โทรศัพท์เคลื่อนที่

ธุรกิจอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูง

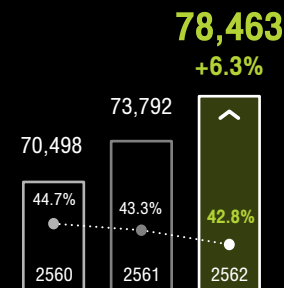

ลูกค้าองค์กร
และอื่นๆ

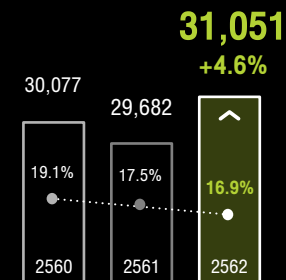
กำไรก่อนภาษี ดอกเบี้ย และค่าเสื่อม (EBITDA) (ล้านบาท, อัตราค่า)

EBITDA ยังคงเติบโตดีขึ้นจากปีก่อน จากรายได้ที่เติบโตขึ้นและการควบคุมต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ

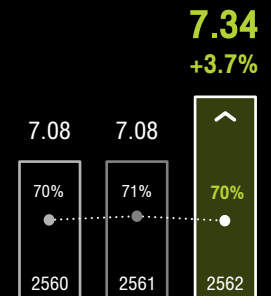
กำไรสุทธิและ อัตรากำไรสุทธิ (ล้านบาท, อัตราค่า)

กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นแบบตลาดจะมีการแข่งขันรวมถึงธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่สร้างผลกำไรสุทธิเป็นปีแรก

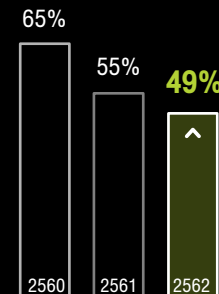
เงินปันผลและอัตรา การจ่ายเงินปันผล (บาท/หุ้น)

เงินปันผลยังคงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และยังคงอัตราการจ่ายเงินปันผลอยู่ที่ร้อยละ 70

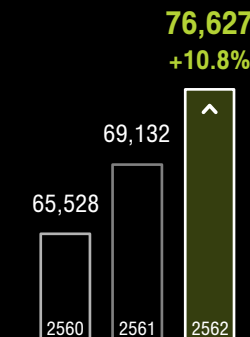
อัตราผลตอบแทน ของส่วนผู้ถือหุ้น

ยังคงสร้างผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นและยังลงทุนเพื่อการเติบโตในอนาคตอย่างต่อเนื่อง

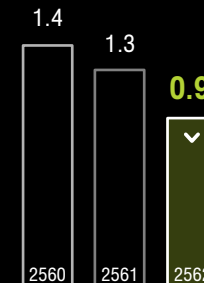
กระแสเงินสดจาก การดำเนินงาน (ล้านบาท)

กระแสเงินสดยังคงเติบโตอย่างแข็งแกร่ง เพียงพอต่อการลงทุนขยายโครงข่าย

หนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (เท่า)

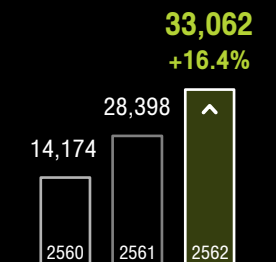
ระดับหนี้สินต่อกำไรมีแนวโน้มลดลง สำหรับการเติบโต โดยหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ลดลง ส่งผลให้มีความคล่องตัวทางการเงินที่สูงขึ้น

กระแสเงินสดอิสระ (ล้านบาท)

กระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เหลือจากการลงทุน

กระแสเงินสดอิสระเพิ่มขึ้นจากความแข็งแกร่งของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และยังคงลงทุนเพื่อขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม

งบการเงินรวม	2560	2561	2562
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.50	0.48	0.45
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.36	0.35	0.34
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.94	0.95	0.73
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	11	10	10
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	32	35	36
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	7	7	7
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	49	52	51
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	6	6	6
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	63	58	65
วงจรเงินสด (วัน)	19	30	22
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	42%	39%	38%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	26%	24%	23%
อัตรากำไรอื่น (%)	0.5%	0.5%	0.5%
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	36%	63%	121%
อัตรากำไรสุทธิ (%)	19%	18%	17%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น เฉลี่ย (%)	65%	55%	49%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นงวด	60%	51%	45%

งบการเงินรวม	2560	2561	2562
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	11%	10%	11%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%) ^{/1}	23%	22%	23%
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.56	0.59	0.62
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	4.63	4.04	3.17
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	12.45	11.94	13.00
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	4.40	2.88	2.25
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	70%	71%	70%
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	16.96	19.40	23.34
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	10.12	9.98	10.49
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	7.08	7.08	7.34
อัตราการเติบโต			
สินทรัพย์รวม (%)	3%	2%	-0.3%
หนี้สินรวม (%)	0.29%	-0.34%	-5.39%
รายได้จากการขายหรือบริการ (%)	4%	8%	7%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	-16%	5%	5%
กำไรสุทธิ (%)	-2%	-1%	5%

^{/1} ไม่รวมใบอนุญาตรหัสใช้คืนความถี่ที่ทรุดลง

พัฒนาการที่สำคัญ เพื่อการเติบโต ทางธุรกิจอย่างยั่งยืน

ด้านนวัตกรรมเครือข่าย

1. ทดสอบเทคโนโลยีระบบ 5G ที่สามย่านมิตรทาวน์เพื่อการเรียนรู้และทดลองใช้งาน 5G ในสภาพแวดล้อมจริง โดยมี เทคโนโลยี 3D Hologram, การสื่อสารระยะไกลถ่ายทอดภาพ 3 มิติ, 5G VDO Call, 5G Remote Control Vehicle, 5G Connected Drones, และ 5G The Robotics เป็นต้น

2. เปิดทดสอบ 5G ในพื้นที่ภาคกลาง ที่ พร้อมทดสอบ 5G บนสภาพแวดล้อมจริง โดยเปิดพื้นที่ให้เหล่านักพัฒนา สถาบันการศึกษา และพันธมิตรในภาคอีสาน ที่สนใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี 5G ได้เข้ามาร่วมพัฒนา

3. ลงนามใน MOU หัวเว่ย โนเกีย และเซดทีอีร่วมศึกษาวิจัย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พร้อมร่วมทดลอง ทดสอบเทคโนโลยีเกี่ยวกับ 5G ที่ตอบโจทย์ทั้งในระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ และการยกระดับบริการเพื่อประโยชน์ในการใช้ชีวิตของผู้บริโภค

4. ได้รับการจัดสรรใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700MHz ความถี่วิทยุ 723 - 733MHz คู่กับ 778 - 788MHz (ความกว้าง 2 x 10MHz) ระยะเวลาใบอนุญาต 15 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต ด้วยราคารวมทั้งสิ้น 17,584 ล้านบาท

ด้านสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ การใช้ชีวิตยุคดิจิทัล

1. ยกระดับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่าน 5 กลยุทธ์
ความเร็วสูงสุด ความครอบคลุม ส่งเสริม E-sport การกำหนด
ระดับความเร็วของอินเทอร์เน็ตตามความต้องการของลูกค้า

2. เปิดตัว AIS Insurance Service โบรกเกอร์ประกันภัยทาง
ออนไลน์สามารถกำหนดข้อมูลการเดินทางและระยะเวลาคุ้มครอง
ได้ โดยบริษัทในเครือเอไอเอส (ADD) ที่ได้รับอนุญาตจาก คปภ.

3. ปรับแผนการดำเนินงานและเปลี่ยนชื่อ ซีเอส ลีคซอินโฟ เป็น
ซีเอสแอล (CSL) โดยมีกลยุทธ์ 3Ss คือ 1. Data Center & Cloud
Solutions, 2. Managed Services, และ 3. System Integration
ให้ธุรกิจองค์กรตั้งแต่น้ำถึงปลายน้ำ

4. เปิดตัว AIS eBiz Shop ช่องทางออนไลน์สำหรับซื้อสินค้าและ
บริการจาก AIS Business ได้

5. ร่วมกับ สิงเทล ขยายบริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน ไปยัง
ประเทศญี่ปุ่น

6. นำโซลูชัน NB-IoT Motor Tracker เข้ามาในธุรกิจประกันภัย
รถยนต์ โดย บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) ใช้บริการ
ประกันรถแบบเปิดปิด เพื่อจ่ายค่าเบี้ยประกันตามการใช้งานจริง

ด้านการขยายโอกาสทางธุรกิจด้วยการพัฒนาเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อม

7. จับมือแสนสิริและไร่ทำน้ำจืดสร้างโรงเรียนอัจฉริยะ: ควบคุมการทำงานผ่านระบบฟาร์มอัจฉริยะ iFarm โดยสามารถควบคุมอุณหภูมิ วัดความชื้นในดิน และปริมาณฝุ่น PM2.5 พร้อมแสดงผลการวัดบน Dashboard แบบตอบสนองทันที

1. เปิดศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรฟาร์มสูง เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านการทำการเกษตร Smart Farmer โดยนำแพลตฟอร์ม IoT ฟาร์มอัจฉริยะ (Intelligent Farm: iFarm) มาช่วยบริหารจัดการฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ

2. ร่วมมือกับพันธมิตร ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อจัดกิจกรรม “กรีน พลอยอิน” รณรงค์รับขยะอิเล็กทรอนิกส์ E-Waste เพื่อผลักดันให้เกิดการคัดแยก และการทิ้งขยะ E-Waste อย่างถูกวิธี

3. จัดกิจกรรมอุ่นใจไซเบอร์ โดยเชิญคุณครูเข้าร่วมโครงการกว่า 150 โรงเรียนและอบรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนากทักษะความฉลาดทางด้านดิจิทัล DQ (Digital Quotient) ทั้ง 8 ด้าน

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ประจำปี 2562

ด้านองค์กรและแบรนด์

4

1. รางวัล “**Thailand’s Most Admired Brand & Company**” โดย BrandAge ในฐานะ แบรนด์ที่ครองใจผู้บริโภคและได้รับความน่าเชื่อถือเป็นอันดับ 1

2. รางวัล “**แบรนด์โทรคมนาคมที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก อันดับ 1**” โดย Brand Finance องค์กรที่ปรึกษาด้านกลยุทธ์และคุณค่าของแบรนด์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก

3. รางวัล “**No.1 Brand Thailand 2019**” รางวัลแบรนด์ยอดเยี่ยมอันดับ 1 ด้าน Mobile Operator โดยนิตยสาร Marketeer

4. รางวัล “**Outstanding Brand**” องค์กรที่โดดเด่นประจำปี ในงานประกาศรางวัล 2019 ASIA CEO SUMMIT & AWARD CEREMONY ในฐานะองค์กรที่มีความโดดเด่นในประเทศต่างๆ ทั่วเอเชีย

5. รางวัล “**ความดีตอบแทนคุณแผ่นดิน ประจำปี 2562**” สาขาพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสังคมไทย จากโครงการหนึ่งล้านกล้าความดีตอบแทนคุณแผ่นดิน ที่จัดขึ้นโดย มูลนิธิเพื่อสังคมไทย

6. รางวัล “**The Best Accelerator and Incubator Program**” และ “**People Choice Award**” ซึ่งมอบให้กับองค์กรที่ส่งเสริมสตาร์ทอัพให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ในงาน ASEAN Rice Bowl StartUp Awards 2018

7

9

7. รางวัล “**Best Companies to Work for in Asia 2019**” จัดขึ้นโดยนิตยสารเอชอาร์ เอเชีย (HR Asia) โดยบริษัท Business Media International ประเทศมาเลเซีย ใช้เกณฑ์ในการประเมินผลเพื่อมอบรางวัล

8. รางวัลเกียรติยศ “**องค์กรดีเด่นแห่งปี 2562**” (Organization of The Year 2019) สาขา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากโครงการหนึ่งล้านกล้าความดีตอบแทนคุณแผ่นดิน

9. รางวัล “**The Best of DRIVE AWARD 2019**” สุดยอดองค์กรชั้นนำอันดับ 1 ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในสาขาเทคโนโลยี และ DRIVE AWARD 2019 Excellence Technology องค์กรที่เป็นเลิศในสาขาธุรกิจเทคโนโลยี มาครองได้สำเร็จต่อเนื่องเป็นปีที่ 3

ด้านสินค้า บริการ และการตลาด

11

10. รางวัล “Customer Relationship Excellence Awards 2019” จัดโดย Asia Pacific Customer Service Consortium (APCSC) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดย มีองค์กรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเข้าประกวดกว่า 100 บริษัท

11. รางวัล “องค์กรที่สนับสนุนงานด้านคนพิการ ระดับดีเด่น” ประจำปี 2562 ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นปีที่ 4 นับตั้งแต่ปี 2559 - 2562 จัดขึ้นโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

12. รางวัล “Fastest Growing VMware Cloud Provider of the Year 2019” ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ในงาน “VMware Partner Executive” ในฐานะผู้ให้บริการ Cloud ที่ได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าองค์กร

14

13. รางวัล “Thailand IOT Services Provider of the Year” ในงาน 2019 Frost & Sullivan Thailand Excellence Awards จัดโดย บริษัท ฟรอสต์ แอนด์ ซัลลิแวน

14. รางวัล “นายหน้าประกันภัยนิติบุคคลที่มีการส่งเสริมกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อประชาชนดีเด่น” จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

15. รางวัล “Most engaged official account” ออฟฟิเชียลแอคเคาท์ที่สร้าง Engagement มากที่สุด และ “Most used sponsored stickers” สติกเกอร์แบรนด์ ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จาก LINE ประเทศไทย ในฐานะที่ออฟฟิเชียลแอคเคาท์ AIS บนแอปพลิเคชัน LINE

ด้านสังคมและความยั่งยืน

17

16. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิก “Dow Jones Sustainability Indices” หรือดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ ในกลุ่มดัชนีโลก (World Index) และดัชนีตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market Index) ประจำปี 2562

17. ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่อ “Thailand Sustainability Investment” (THSI) หรือหุ้นยั่งยืนประจำปี 2562 ของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงกว่า 100,000 ล้านบาท ติดต่อกันเป็นปีที่ 5

ธุรกิจของเรา

นโยบายและภาพรวม การประกอบธุรกิจ

เอไอเอส ดำเนินธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมมา 29 ปี โดยเริ่มดำเนินงานภายใต้ระบบสัญญาร่วมการทำงาน หรือสัมปทาน ซึ่งผู้ให้บริการได้รับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่จากหน่วยงานของรัฐภายใต้สัญญาในรูปแบบ สร้าง-โอน-ดำเนินการ (Built-Transfer-Operate) ตั้งแต่ปี 2533 โดยสัญญาร่วมดำเนินงานมีระยะเวลา 25 ปี ต่อมา กสทช. ถูกตั้งขึ้นในปี 2553 และจัดประมูลคลื่นความถี่และจัดสรรใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ชุดแรกในปี 2555 เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทย เนื่องจากใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่อยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของนานาชาติในการส่งเสริมการแข่งขันอย่างเท่าเทียมและสนับสนุนให้ผู้ให้บริการได้ให้บริการเทคโนโลยีใหม่ เช่น 3G และ 4G เพื่อตอบโจทย์การใช้งานของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น

เอไอเอสยังคงยึดมั่นในวิสัยทัศน์ที่จะ”เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับสูงสุดในประเทศไทย” โดยมีเป้าหมายเสริมสร้างการดำเนินชีวิตด้วยบริการเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านพันธกิจ ดังนี้

1. ส่งมอบบริการที่เหนือกว่า เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต
รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพ
ในการประกอบธุรกิจของผู้ใช้บริการ

2. ใส่ใจบริการลูกค้า เพื่อสร้างความผูกพันกับผู้ใช้บริการ

3. เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่กระฉับกระเฉง
ให้บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีความคิดเชิงบวก
และมีแนวคิดในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ
เพื่อการเติบโตขององค์กร

4. สร้างการเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืน
กับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์

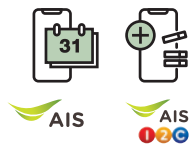

ปัจจุบันเอไอเอสเป็น “ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์”
โดยดำเนินธุรกิจหลัก 3 ธุรกิจ ได้แก่

1. ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่

ให้บริการโครงข่าย
โทรศัพท์เคลื่อนที่
4G/3G/2G

บริการระบบรายเดือน
“เอไอเอสรายเดือน
(AIS Post-Paid)”,
บริการระบบเติมเงิน
“เอไอเอสวันทูคอล
(AIS One-2-Call)”

การขาย
โทรศัพท์มือถือ

บริการโรมมิ่ง
และโทรออกต่างประเทศ

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่

2. ธุรกิจอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง

บริการอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์
สำหรับลูกค้าครัวเรือนทั่วไป และสำหรับ
ผู้ประกอบการรายย่อย

เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 โดย
ให้บริการอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็ว
สูงผ่านใยแก้วนำแสง (FTTx) พร้อม
คอนเทนต์แพลตฟอร์มในรูปแบบ
on-demand

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส

3. ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส

เป็นบริการต่อยอดด้านดิจิทัลที่มุ่งเน้นสร้าง
มูลค่าเพิ่มจากฐานธุรกิจบริการโทรศัพท์
เคลื่อนที่ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดย
ตั้งเป้าให้เป็นแหล่งรายได้ใหม่ ในระยะกลาง
ถึงยาว สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของ
พฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยี

วิดีโอแพลตฟอร์ม

ธุรกิจคลาวด์
สำหรับองค์กร

ธุรกรรมทาง
การเงินบนมือถือ

Internet of Things

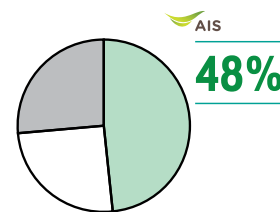
แพลตฟอร์มอื่นๆ

ในปี 2562 เอไอเอสมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 289,669 ล้านบาท และมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด 633,287 ล้านบาท ซึ่งสูงเป็นลำดับที่ 4 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

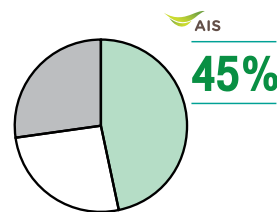
ผู้นำในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงรายได้ในปี 2562

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงผู้ใช้บริการในปี 2562

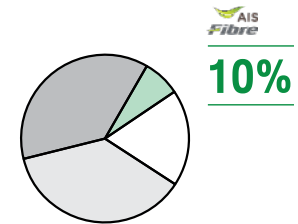

ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ ดีแทคและทรูเนท

เติบโตในตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงผู้ใช้บริการในปี 2562

ผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดอินเทอร์เน็ตบ้านได้แก่ ทรู กูท และ 3BB

เอไอเอสดังเดิมเป็น

ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
ในประเทศไทยรายใหญ่ที่สุด

รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2562
เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 จากปีก่อน

ณ สิ้นปี 2562 เอไอเอสดังเดิมเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยรายใหญ่ที่สุด มีส่วนแบ่งทางการตลาดเชิงรายได้อยู่ที่ร้อยละ 48 และมีผู้ใช้บริการจำนวน 42 ล้านเลขหมายทั่วประเทศ โดยรายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 71 ของรายได้รวม และในปีที่ผ่านมาเรามีรายได้เติบโตร้อยละ 4.2 ด้วยความที่เอไอเอสดังเดิมมีสิทธิใช้งานในปัจจุบันสามารถให้บริการโครงข่ายที่มีคุณภาพทั้งเทคโนโลยี 4G, 3G และ 2G ครอบคลุมกว่าร้อยละ 98 ของประชากร และในปีที่ผ่านมา เอไอเอสได้เริ่มเตรียมความพร้อมสู่ 5G ผ่านการวิจัยพัฒนาและทดสอบทดสอบเทคโนโลยี 5G ร่วมกับพันธมิตรและคู่ค้าทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีโครงข่าย การเตรียมความพร้อมในเชิงเทคนิคและกระบวนการทำงาน รวมถึงการทดสอบบริการและการใช้งานในรูปแบบต่างๆ ของหลายอุตสาหกรรม

เอไอเอสได้เริ่มดำเนินธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใต้แบรนด์ 'เอไอเอส ไฟเบอร์' ตั้งแต่ปี 2558 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้ใหม่และต่อยอดบริการเพิ่มเติมจากโครงข่ายไฟเบอร์ที่ลงทุนอยู่แล้วในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และจากฐานลูกค้าที่มีอยู่ ปัจจุบันให้บริการในกว่า 57 จังหวัด มีความครอบคลุมถึง 7 ล้านครัวเรือน เอไอเอส ไฟเบอร์ ทำตลาดด้วยจุดเด่นที่เป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีไฟเบอร์ถึงบ้าน (FTTH) เพื่อเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสู่ครัวเรือน และพร้อมรองรับลูกค้าที่ยังใช้งานเทคโนโลยี ADSL ที่ต้องการเปลี่ยนเป็นเทคโนโลยีที่มีคุณภาพสูงขึ้นและความเร็วที่ให้บริการได้สูงสุดถึง 1 กิกะบิตต่อวินาที ทั้งนี้รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 จากปีก่อน และคิดเป็นร้อยละ 3.7 ของรายได้การให้บริการรวม โดยปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้บริการอยู่ที่ 1,037,600 ราย คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการกว่าร้อยละ 10 ของตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

หมายเหตุ: คำนวณจากผลประกอบการที่ไม่รวมผลกระทบของมาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 15

ต่อยอดธุรกิจหลัก ผ่านบริการดิจิทัลเซอร์วิส

ธุรกิจส่วนที่สามของเอไอเอส คือ ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส (Digital Service) คือการพัฒนาบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในหลากหลายรูปแบบตั้งแต่โครงข่ายแพลตฟอร์มการให้บริการ และโซลูชันเพื่อสร้างบริการดิจิทัลให้แก่ทั้งลูกค้าทั่วไปและลูกค้าองค์กร ผ่านการร่วมมือและพัฒนาระบบนิเวศของการทำธุรกิจแบบเชื่อมโยงร่วมกับพันธมิตรเพื่อการเติบโตไปพร้อมกัน ทั้งนี้ เอไอเอสได้เน้นการทำดิจิทัลเซอร์วิสใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ วิดีโอแพลตฟอร์ม (VDO Platform) คลาวด์สำหรับองค์กร (Business Cloud) ธุรกิจทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) บริการเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ (IoT) และบริการแพลตฟอร์มอื่นๆ ทั้งนี้ ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสจะเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญที่ช่วยให้เอไอเอสสามารถสร้างแหล่งรายได้แหล่งใหม่ในอนาคตนอกเหนือจากการคิดค่าบริการการใช้อินเทอร์เน็ตบนมือถือในปัจจุบัน และทำให้เอไอเอสสามารถเป็นผู้ให้บริการแบบครบวงจร (Integrated Player) ผ่านการผนวกสินค้าและบริการจากธุรกิจหลักทั้ง 3 ธุรกิจเข้าด้วยกัน (Convergence)

ดำเนินงานภายใต้ระบบใบอนุญาต ผ่านการกำกับดูแลของ กสทช.

ธุรกิจของเอไอเอสในส่วนใหญ่โดยเฉพาะธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือ กสทช. ซึ่งถูกจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. 2553 ทั้งนี้ เอไอเอส ผ่านบริษัทย่อย ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมและมีใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้แก่ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 2100, 1800 และ 900 เมกะเฮิรตซ์ รวมทั้งเป็นพันธมิตรในการใช้งานคลื่นความถี่ 2100 เมกะเฮิรตซ์กับทีโอที ทำให้เอไอเอสมีคลื่นความถี่ใช้งานรวม ณ สิ้นปี 2562 ทั้งสิ้น 2x60 เมกะเฮิรตซ์ เอไอเอสมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบในการจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การสทบเงินเข้ากองทุนวิจัยและพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และค่าธรรมเนียมการใช้เลขหมายแก่ กสทช. โดยรวมค่าธรรมเนียมทั้งหมดคิดเป็นประมาณร้อยละ 4 ของรายได้การให้บริการในแต่ละปี

จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิ

เอไอเอสมีนโยบายจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวม โดยจะพิจารณาการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นปีละ 2 ครั้ง การจ่ายเงินปันผลครั้งแรกจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทในงวดครึ่งปีแรก และการจ่ายเงินปันผลครั้งที่สองจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทในงวดครึ่งปีหลัง ซึ่งจำนวนเงินปันผลรวมประจำปีจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

สำหรับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย จะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทย่อย สถานะการเงิน และปัจจัยสำคัญอื่นๆ ของบริษัทย่อยนั้นๆ

ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลในทุกกรณี จะขึ้นอยู่กับกระแสเงินสดและแผนการลงทุน รวมถึงความจำเป็นและความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคตของบริษัทและ/หรือบริษัทย่อย และการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท และ/หรือมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทและบริษัทย่อย โดยข้อมูลการจ่ายเงินปันผลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	2558	2559	2560	2561	2562
การจ่ายเงินปันผล (บาท : หุ้น)	12.99	10.08	7.08	7.08	7.34
1. เงินปันผลจากผลการดำเนินงานครึ่งปีแรก	6.50	5.79	3.51	3.78	3.78
2. เงินปันผลจากผลการดำเนินงานครึ่งปีหลัง	6.49	4.29	3.57	3.30	3.56
อัตราการจ่ายเงินปันผล (ร้อยละ)	99	98	70	71	70

หมายเหตุ: ข้อมูลในปี 2557-2559 จ่ายตามนโยบายเดิมที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100 แต่ตั้งแต่ปี 2560 จ่ายตามนโยบายปันผลใหม่ที่ต่ำกว่าร้อยละ 70

ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น

จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

ทุนจดทะเบียน : 4,997,459,800 บาท ประกอบด้วย
หุ้นสามัญจำนวน 4,997,459,800 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

ทุนที่ออกและชำระแล้ว : 2,973,178,632 บาท ประกอบด้วย
หุ้นสามัญจำนวน 2,973,178,632 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

ผู้ถือหุ้น

(ก) รายชื่อผู้ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2562 (วันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อสิทธิในการได้รับเงินปันผล: Record date)

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1.	บริษัท อินทิส โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	1,202,712,000	40.45
2.	Singtel Strategic Investments Pte. Ltd.	693,359,000	23.32
3.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ¹⁾	194,433,111	6.54
4.	South East Asia UK (Type C) Nominee Limited	104,875,677	3.53
5.	สำนักงานประกันสังคม	83,327,800	2.80
6.	State Street Bank Europe Limited	64,711,718	2.18

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
7.	GIC Private Limited	20,431,500	0.69
8.	State Street Bank And Trust Company	18,812,113	0.63
9.	SE ASIA (TYPE B) NOMINEES LLC	12,366,447	0.42
10.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE A) NOMINEES LIMITED	11,849,688	0.40
รวม		2,406,879,054	80.96

หมายเหตุ:

1) ผู้ถือหุ้นสามารถทราบข้อมูลนักลงทุนในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้ในเว็บไซต์ www.set.or.th
ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ณ 19 สิงหาคม 2562 มีดังนี้

	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวนหน่วย NVDR	สัดส่วนการถือหุ้นหน่วย (%)
1.	STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	31,276,080	1.05
2.	STATE STREET EUROPE LIMITED	29,490,185	0.99
3.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	20,739,857	0.70
รวม		81,506,122	2.74

(v) กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่โดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท

1. บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ ถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 40.45 โดยผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 รายแรก ของบมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ ได้แก่

	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
1.	SINGTEL GLOBAL INVESTMENT PTE LTD ¹⁾	673,348,264	21.00
2.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ²⁾	532,380,897	16.60
3.	THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED	320,283,660	9.99
4.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	128,425,755	4.01
5.	สำนักงานประกันสังคม	43,537,600	1.36
6.	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นระยะยาวปันผล	38,737,100	1.21
7.	UBS AG LONDON BRANCH	28,245,994	0.88
8.	นายเพิ่มศักดิ์ เก่งมานะ	27,829,500	0.87
9.	STATE STREET EUROPE LIMITED	24,515,815	0.76
10.	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นปันผล	20,869,600	0.65

2. Singtel Strategic Investments Pte. Ltd. ถือหุ้นในบริษัทโดยตรงร้อยละ 23.32 โดยผู้ถือหุ้นของ Singtel Strategic Investments Pte. Ltd. ได้แก่

รายชื่อผู้ถือหุ้น	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
Singtel Asian Investments Pte. Ltd. *	100.00

* Singtel Asian Investments Pte. Ltd. ถือหุ้นโดย Singapore Telecommunications Limited ในอัตราร้อยละ 100 (ที่มา: Accounting and Corporate Regulatory Authority (ARCA), Singapore ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562)

(ค) ข้อตกลงระหว่างกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ หรือการบริหารงานของบริษัท โดยที่ข้อตกลงดังกล่าวมีบริษัทร่วมลงนามด้วย

- ไม่มี -

หมายเหตุ:

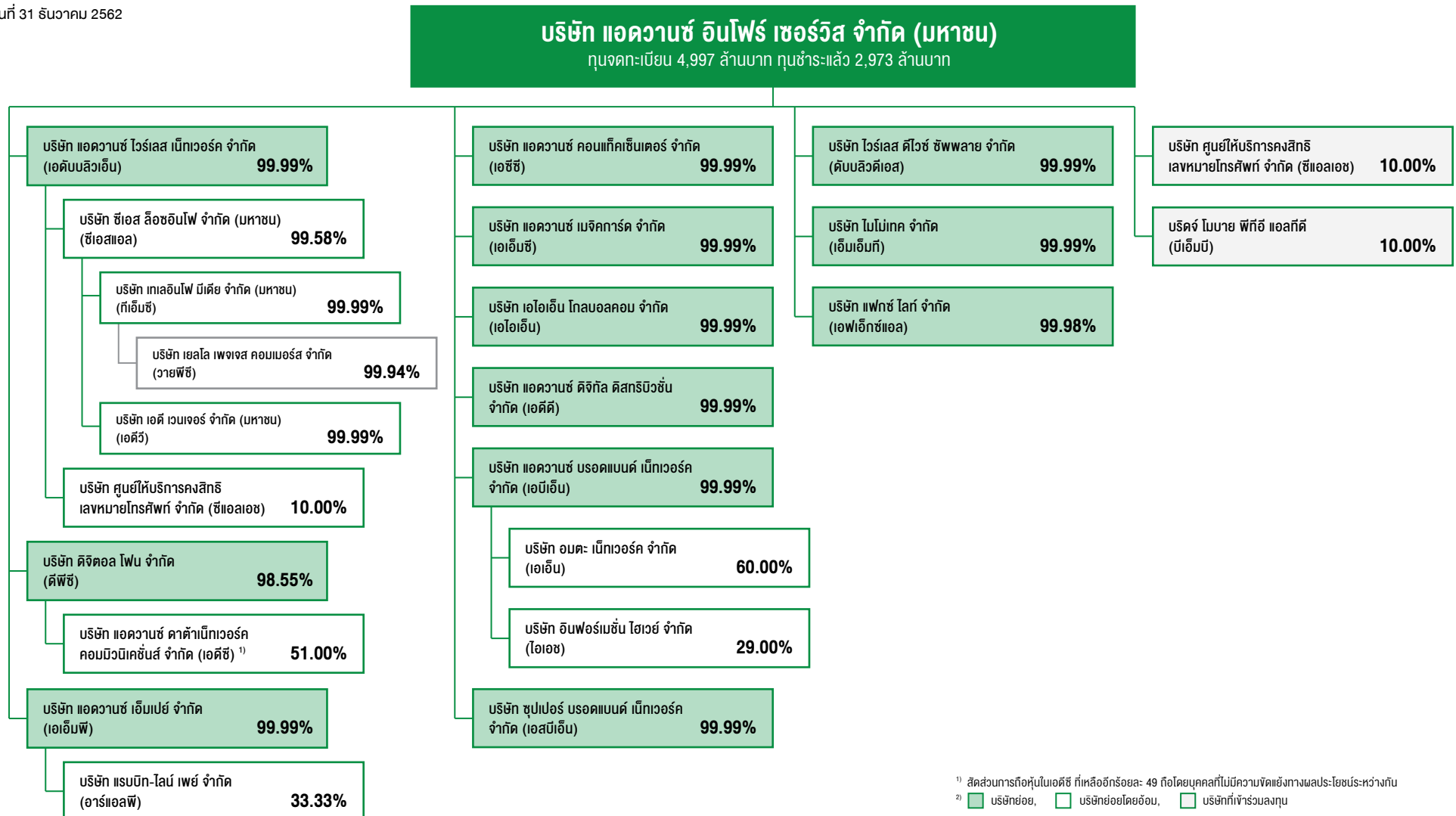
1) Singtel Global Investment Pte. Ltd. เป็นบริษัทย่อยโดยทางอ้อมของ Singapore Telecommunications Ltd. ถือหุ้นโดย Temasek Holdings (Private) Ltd. ร้อยละ 49.81 (ที่มา : Singapore Telecommunications Ltd. / Annual Report 2019)

2) สามารถกรณข้อมูลนักลงทุนในบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้ในเว็บไซต์ www.set.or.th.

โครงสร้างกลุ่มธุรกิจของเอไอเอส

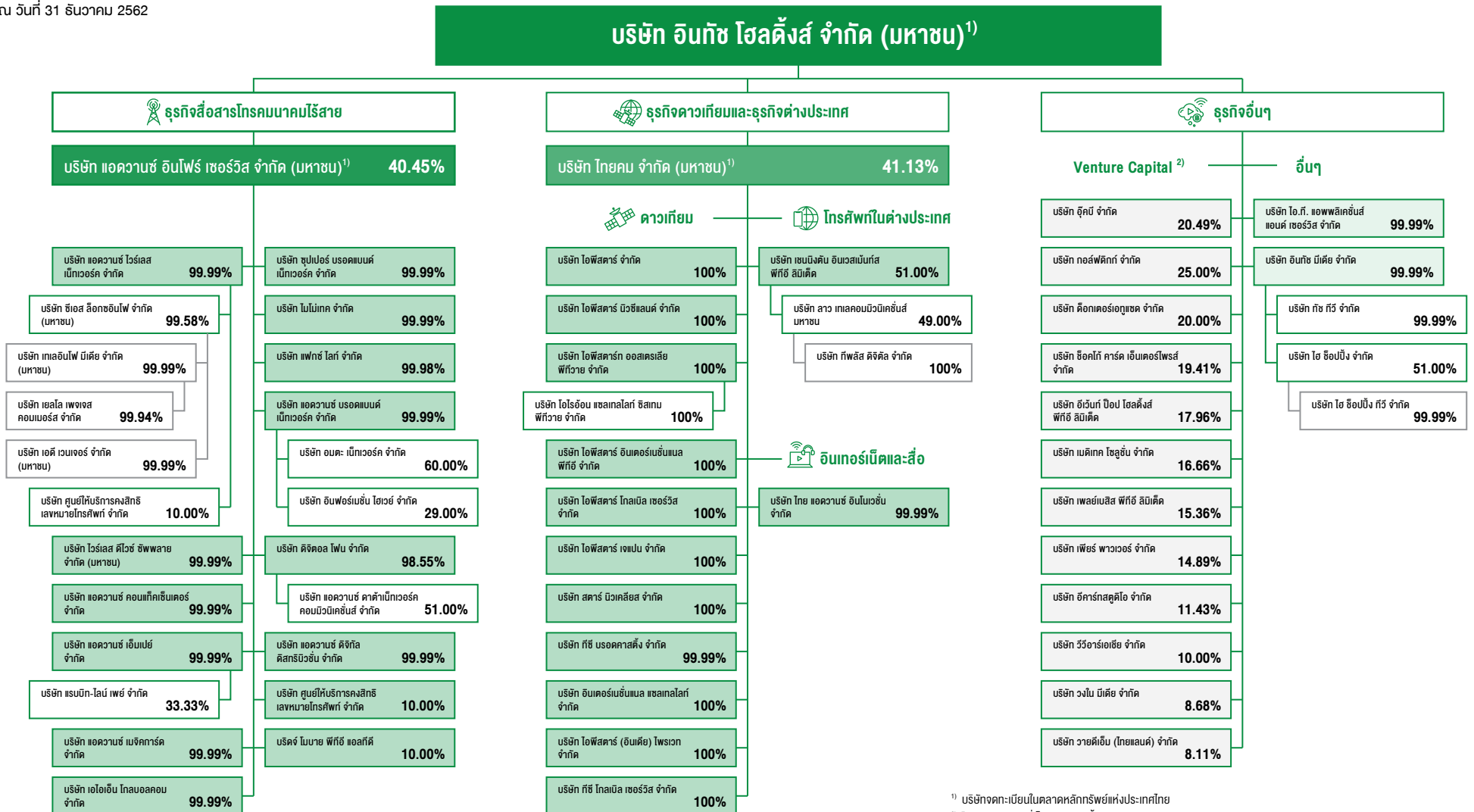
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มอินทัช

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

¹⁾ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย²⁾ ไม่รวมเงินลงทุนที่เป็นตราสารหนี้³⁾ INTUCH ถือหุ้น ITV (52.92%) ซึ่งปัจจุบันหยุดดำเนินธุรกิจ และอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อพิพาทกับสำนักนายกรัฐมนตรี

รายงานคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการจำนวน 4 ท่าน ได้แก่ คุณแอลัน ลิว ยง เคียง ประธาน คุณเชราร์โด ซี. ออบาซา จูเนียร์ คุณสมชัย เลิศสุทธีวงศ์ และคุณเอนก พนาภิชน กรรมการ

ในปี 2562 คณะกรรมการบริหารมีการประชุมทั้งหมด 11 ครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. พิจารณากบวบนและเห็นชอบทิศทางการดำเนินงานและกลยุทธ์ของบริษัท โครงสร้างการบริหาร แผนธุรกิจและงบประมาณประจำปี และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. ติดตามผลการดำเนินงานทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท และนำเสนอรายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

3. พิจารณา ให้ความเห็น และเห็นชอบการจ่ายเงินปันผล การลงทุนในธุรกิจใหม่ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ

4. จัดเตรียมรายงานคณะกรรมการบริหารประจำปี 2562 และเปิดเผยในรายงานประจำปี

(นายแอลัน ลิว ยง เคียง)

ประธานกรรมการบริหาร

-

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้แบ่งตามประเภทบริการ

	2560	2561	2562
 รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	122,979 ล้านบาท ร้อยละ 77.97	124,784 ล้านบาท ร้อยละ 73.46	130,062 ล้านบาท ร้อยละ 70.90
 รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	3,128 ล้านบาท ร้อยละ 1.98	4,436 ล้านบาท ร้อยละ 2.61	5,722 ล้านบาท ร้อยละ 3.12
 รายได้จากบริการอื่นๆ	2,476 ล้านบาท ร้อยละ 1.57	4,208 ล้านบาท ร้อยละ 2.48	4,670 ล้านบาท ร้อยละ 2.55
 รายได้จากการให้บริการหลัก	128,583 ล้านบาท ร้อยละ 81.53	133,429 ล้านบาท ร้อยละ 78.55	140,454 ล้านบาท ร้อยละ 76.57
 รายรับค่าเชื่อมโยงโครงข่าย และค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์	4,364 ล้านบาท ร้อยละ 2.77	10,576 ล้านบาท ร้อยละ 6.23	13,557 ล้านบาท ร้อยละ 7.39
 รายได้จากการให้บริการ	132,947 ล้านบาท ร้อยละ 84.29	144,005 ล้านบาท ร้อยละ 84.78	154,010 ล้านบาท ร้อยละ 83.96
 รายได้จากการขายซิมและอุปกรณ์	24,775 ล้านบาท ร้อยละ 15.71	25,851 ล้านบาท ร้อยละ 15.22	29,422 ล้านบาท ร้อยละ 16.04
 รายได้รวม	157,722 ล้านบาท ร้อยละ 100.00	169,856 ล้านบาท ร้อยละ 100.00	183,432 ล้านบาท ร้อยละ 100.00

หมายเหตุ: คำนวณจากผลประกอบการที่ไม่รวมผลกระทบของมาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 15

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ธุรกิจหลักของเอไอเอส สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

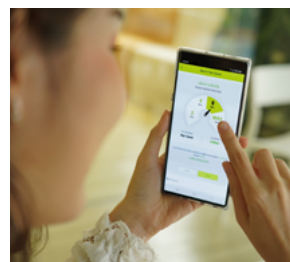
1. ธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

เอไอเอสให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านโครงข่าย 4G, 3G และ 2G โดยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. ปัจจุบันเอไอเอสมีสคลื่นความถี่ให้บริการรวมทั้งสิ้น 2x60 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งประกอบด้วยคลื่นความถี่ย่าน 2100, 1800, และ 900 เมกะเฮิรตซ์ นอกจากนี้ ในปี 2562 เอไอเอสได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 เมกะเฮิรตซ์ โดยคลื่นความถี่ชุดนี้จะเริ่มใช้ได้ในช่วงปลายปี 2563 หรือจนกว่า กสทช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น ในปัจจุบันโครงข่ายของเอไอเอสครอบคลุมกว่าร้อยละ 98 ของประชากร อีกทั้งมีการติดตั้ง AIS Super WiFi กว่า 100,000 จุด ในปีนี้เอไอเอสได้นำ WiFi 6 มาตราฐานใหม่ที่มีจุดเด่นในด้านการเชื่อมต่อ ความเร็ว และสัญญาณรบกวนที่น้อยลง พร้อมกับพัฒนา AIS NEXT G ที่รวบรวมความเร็วของเครือข่าย WiFi และ 4G เข้าด้วยกัน

เอไอเอสให้บริการทั้งการโทรและการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือ ในรูปแบบบริการรายเดือนและระบบเติมเงิน ปัจจุบันเอไอเอสมีฐานลูกค้าทั้งสิ้น 42 ล้านเลขหมายทั่วประเทศ เป็นลูกค้าระบบรายเดือน 9.1 ล้านเลขหมาย และระบบเติมเงิน 32.9 ล้านเลขหมาย โดยปีนี้ เอไอเอสมีการออกแพ็คเกจรายเดือน NEXT G FLEXI SPEED ที่ลูกค้าสามารถปรับสปีดได้เองตามต้องการ

นอกจากนี้ เอไอเอสมีบริการ READY2FLY แพ็คเกจเสริมใช้อินเทอร์เน็ตต่างประเทศโดยไม่ต้องเปลี่ยนซิมเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าปัจจุบันที่เน้นการใช้งานอินเทอร์เน็ตในต่างประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ สามารถดูเพิ่มเติมได้จาก www.ais.co.th

2. ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

เอไอเอสได้เริ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็วสูง ภายใต้แบรนด์ เอไอเอส ไฟเบอร์ ในปี 2558 ด้วยเทคโนโลยีไฟเบอร์ (ใยแก้วนำแสง) ต่อยอดจากไฟเบอร์ที่มีบนธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้เอไอเอส ไฟเบอร์ สามารถขยายโครงข่ายได้อย่างรวดเร็ว โดยปัจจุบันครอบคลุมกว่า 57 จังหวัดทั่วประเทศ และมีจำนวนผู้ให้บริการกว่า 1 ล้านราย โดยในปี นี้ เอไอเอส ไฟเบอร์ ไม่เพียงให้ความสำคัญกับความเร็วและความเสถียรเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงความสะดวกในการใช้อินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึงทุกห้องภายในบ้าน โดยเสนอแพ็คเกจ SUPER MESH x 3 ที่ใช้เทคโนโลยีเชื่อมต่อไร้สายโดยมีอุปกรณ์ MESH WiFi ในการสร้างเครือข่ายในบ้าน นอกจากนี้ เอไอเอสไฟเบอร์ ยังให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้าอีสปอร์ต โดยเปิดให้บริการ Dual Bandwidth หรือ เครือข่ายคู่เสมือนกับการติดตั้งอินเทอร์เน็ต 2 เส้น คือ สำหรับอินเทอร์เน็ตในบ้าน และสำหรับเล่นเกม ทำให้ประสิทธิภาพด้านความเร็ว, ความเสถียร, ความหน่วงที่ดีขึ้น นอกเหนือจากบริการอินเทอร์เน็ตผ่านไฟเบอร์แล้ว เอไอเอส ไฟเบอร์ ให้บริการคอนเทนต์ระดับโลกเพื่อให้ลูกค้ารับชมภาพยนตร์ กีฬา ความบันเทิงผ่านกล่อง AIS PLAYBOX และมุ่งนำเสนอครบทุกบริการในแพ็คเกจเดียวทั้งอินเทอร์เน็ตบ้าน อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือ การรับชมคอนเทนต์ระดับโลก และการใช้งาน AIS Super WiFi แบบไม่จำกัด รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูได้ที่ www.ais.co.th/fibre

3. ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส

สำหรับปี 2562 เอไอเอสยังคงมุ่งพัฒนาการให้บริการด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้ในรูปแบบใหม่ๆ และมุ่งสู่การเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์อย่างเต็มรูปแบบโดยเน้นการเป็นพันธมิตรกับลูกค้าที่มีความเชี่ยวชาญในบริการแต่ละประเภท ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิสของเอไอเอสเน้นใน 5 ด้าน ดังนี้

• วิดีโอแพลตฟอร์ม

เอไอเอสได้เปิดให้บริการเผยแพร่โทรทัศน์และวิดีโอคอนเทนต์ รวมถึงความบันเทิงต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง คาราโอเกะ และเกมส์ ผ่านแอปพลิเคชัน AIS PLAY บนโทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ต รวมถึงในรูปแบบผ่านกล่อง AIS PLAYBOX สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบ้านผ่านบริการเอไอเอส ไฟเบอร์ ทั้งนี้ ในปี 2562 เอไอเอสให้ความสำคัญกับลูกค้าที่สนใจอีสปอร์ตมากขึ้นโดยการเปิดช่องสำหรับการแข่งขันทัวร์นาเมนต์ อีสปอร์ตทั่วโลกผ่าน AIS PLAY และ AIS PLAYBOX

เอไอเอสร่วมกับพันธมิตรเปิดให้บริการ OTT ที่มีความหลากหลายของคอนเทนต์ เช่น ภาพยนตร์และซีรีส์ฮอลลีวูด HOOQ, Netflix, รายการและซีรีส์เกาหลีผ่าน ViU และกีฬาบาสเก็ตบอลระดับโลก NBA รวมถึงช่องฟรีทีวี (Free TV) ช่องดิจิทัลและดาวเทียม ทั้งในรูปแบบของการถ่ายทอดสดและแบบวิดีโอออนดีมานด์ (Video On-Demand) ที่ทางเอไอเอสคัดสรรมาให้ลูกค้าได้เลือกชมตามความต้องการผ่านทั้งแพลตฟอร์ม AIS PLAY และ PLAYBOX รายละเอียดของบริการสามารถดูได้จากเว็บไซต์ <http://www.ais.co.th/aisplay/> และ <http://www.ais.co.th/playbox/>

• คลาวด์และดาต้าเซ็นเตอร์สำหรับองค์กร

เอไอเอสร่วมกับบริษัทย่อย ซีโอเอสไอซ์อินโฟ ซึ่งได้ปรับสู่แบรนด์ใหม่ ซีโอเอสแอล (CSL) ให้เป็นผู้ให้บริการ ICT สำหรับองค์กรแบบครบวงจร (One-Stop ICT Service) ด้วยการชูกลยุทธ์ 3S อันได้แก่ S-Solutions ที่เน้นบริการด้าน Data Center, Cloud และ ICT S-Services ให้บริการ Managed Service ครบวงจร และ S-System Integration เพื่อเสริมธุรกิจของลูกค้าองค์กรที่ต้องปรับเปลี่ยนในยุค Digital Transformation ด้วยสินค้าและบริการร่วมกับพันธมิตรชั้นนำระดับโลก

ซีเอสแอลสามารถให้บริการ Data Center แก่ลูกค้าองค์กรได้ทั่วทุกภูมิภาคในไทยด้วยจำนวน Data Center 9 แห่งทั่วประเทศ และได้รับการรับรองมาตรฐานการบริการระดับสากล ISO 9001, ISO/IEC 20000-1, ISO/IEC 27001, ISO 22301, ISO 50001, ISO 14001 และ CSA Star พร้อมเปิดกว้างให้เชื่อมต่อกับผู้ให้บริการโครงข่ายได้ทุกราย (Carrier Neutral Provider) ซึ่งทำให้ ซีเอสแอล กลายเป็นศูนย์กลางระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ต (Internet Exchange) ในนาม CSL Thai-IX ให้บริการกลุ่มธุรกิจต่างๆ เช่น ผู้ให้บริการ IP Transit ผู้ให้บริการ OTT ผู้ให้บริการ Content ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เข้ามาเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าการเชื่อมต่อไปยังต่างประเทศ

นอกจากการร่วมมือกับพันธมิตรผู้ให้บริการคลาวด์ชั้นนำระดับโลกต่างๆ แล้ว เอไอเอส และ ซีเอสแอล ยังได้พัฒนาบริการ Hybrid Cloud Solutions เพื่อตอบโจทย์ลูกค้าองค์กรที่มีความต้องการ

ใช้งานคลาวด์ในหลากหลายรูปแบบได้พร้อมๆ กัน ทั้งแบบคลาวด์ส่วนตัว (Private) คลาวด์สาธารณะ (Public) และคลาวด์ภายในองค์กรเอง (On-premise)

นักลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการด้านคลาวด์ของเอไอเอส และ ซีเอสแอล ได้จากเว็บไซต์ <http://business.ais.co.th/cloud/index.html> และ <https://www.csl.co.th/csl/>

• ธุรกิจทางการเงินผ่านมือถือ

เอไอเอส ยังคงผลักดันนโยบายภาครัฐที่เน้นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (National e-Payment) เพื่อสังคมไร้เงินสด (Cashless Society) อย่างต่อเนื่อง โดยในปีนี้มีภารกิจจับมือกับคู่ค้าทั้งในและต่างประเทศ ขยายบริการชำระเงินผ่านมือถือข้ามประเทศ (Cross border mobile payment) ให้บริการในเอเชียโดยลูกค้าที่เดินทางไปต่างประเทศสามารถชำระเงินผ่าน e-wallet ด้วยสกุลเงินของประเทศตัวเอง และไม่ต้องกังวลกับอัตราแลกเปลี่ยนหรือการถือเงินสดระหว่างเดินทาง

นอกจากนี้ เอไอเอสให้บริการด้านแพลตฟอร์มธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ (Mobile Money) แก่ทั้งลูกค้าองค์กรผ่านบริษัท mPAY (B2B) และแก่ลูกค้าทั่วไป (B2C) ผ่านการลงทุนในบริษัทร่วมค้า แรบบิท ไลน์ पेย์ (Rabbit LINE Pay) โดยการให้บริการลูกค้าองค์กร mPAY เน้นนำเสนอแพลตฟอร์มการชำระเงินแบบครบวงจร เพื่อให้ธุรกิจองค์กรสามารถมีกระแสเงินสดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับรับชำระสินค้าและบริการจากลูกค้า โดยไม่ต้องลงทุนในระบบหรือขอใบอนุญาตการดำเนินงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.ais.co.th/mPAY/gateway

• IoT หรือ Internet of Things

เอไอเอสต่อยอดบริการด้านไอโอที เน้นการสร้าง IoT Ecosystem ที่แข็งแกร่งทั้งด้านอุปกรณ์ เครือข่าย แพลตฟอร์ม โซลูชันสำหรับธุรกิจ การสร้างชุมชนนักพัฒนาร่วมกับเครือข่ายพันธมิตร ทั้งภาครัฐและเอกชน ผ่านการทำงานของโครงการ AIS IoT Alliance Program (AIAP) ตอบสนองการเติบโตของภาคธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจเข้าสู่ยุคดิจิทัล และนำไอโอทีเข้าไปใช้ อาทิ ภาคการเงิน, การขนส่ง, อสังหาริมทรัพย์ และสามารถชี้

ในปี 2562 เอไอเอสมีเครือข่าย NB-IoT ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อรองรับบริการด้าน IoT และมีจำนวนอุปกรณ์ไอโอที ที่เชื่อมต่อผ่านโครงข่ายเอไอเอสสำหรับภาคธุรกิจมากกว่า 750,000 อุปกรณ์ การสร้างบริการด้าน IoT นั้นอาศัยการพัฒนารูปแบบการทำธุรกิจ (Business Model) และรูปแบบการใช้งาน (Application) ใหม่ๆ ให้กับธุรกิจ ตัวอย่างของบริษัทที่เปิดตัวในปีที่ผ่านมาได้แก่ การนำโซลูชัน NB-IoT Motor Tracker ไปต่อยอดบริการประกันให้กับ บมจ. ประกันภัยไทยวิวัฒน์ ในรูปแบบประกันภัยจ่ายตามการใช้งานจริง (UBI: Usage-based Insurance)

ด้วยการสร้างโอกาสสำหรับธุรกิจด้าน IoT ยังเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้น การสนับสนุนและร่วมพัฒนานวัตกรรมด้านไอโอทีกับทุกภาคส่วนจึงเป็นส่วนสำคัญ ในปีที่ผ่านมาเอไอเอสร่วมมือกับสมาคมไทยไอโอที และมหาวิทยาลัยศรีปทุมจัดงาน Thai IoT International Conference ซึ่งเป็นงานประชุมวิชาการด้าน IoT ระดับสากลเป็นครั้งแรกในประเทศไทย นอกจากนี้ เอไอเอสได้มีการจัดตั้ง AIS Playground ในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อเป็น

ศูนย์บ่มเพาะและพัฒนาบสภภาพแวดล้อมจริง ด้วยเครือข่ายพันธมิตรที่สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการไอโอทีอย่างต่อเนื่อง

ทำให้เอไอเอสได้รับรางวัล 2019 Thailand IoT Services Provider of the Year จาก Frost & Sullivan และได้รับรางวัล Best Practices Award ด้าน IoT เป็นปีที่สองติดต่อกัน นักลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการด้าน IoT สำหรับธุรกิจได้จากเว็บไซต์ <http://business.ais.co.th/iot>

• ดิจิตอลมาร์เก็ตติ้ง

ภายใต้ความร่วมมือกับบริษัท เอดี เวนเจอร์ และบริษัท เทเลอินโฟมิตี (ในเครือบริษัท ซีเอสแอลอินโฟ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของเอไอเอส) ที่มีความสามารถในการทำสื่อโฆษณาออนไลน์ เอไอเอสได้นำจุดแข็งบริการด้านมือถือที่มีฐานลูกค้ากว่า 42 ล้านราย ให้บริการด้านดิจิตอลมาร์เก็ตติ้งแก่ลูกค้าองค์กร เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้กับลูกค้าองค์กรในการเข้าถึงตลาดของผู้บริโภคยุคดิจิทัล โดยมีแพลตฟอร์มการส่งข้อความสั้น (SMS) ที่สามารถเลือกพื้นที่เป้าหมาย (Location base) และแพลตฟอร์มเครือข่ายโฆษณาในไทย (THAN: Thailand Ads Network) ที่รวบรวมพื้นที่โฆษณาจากเว็บไซต์ยอดนิยมสูงสุดจำนวน 100 เว็บไซต์ของไทย ซึ่งสามารถให้บริการได้หลากหลาย ตั้งแต่การสร้างคอนเทนต์รูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของลูกค้า (Digital Content Creation) การสร้างเว็บไซต์และแอปพลิเคชันบนมือถือ (Website & Mobile Application Development) การดูแลบริหารจัดการสื่อสังคมออนไลน์ในนามลูกค้าองค์กร (Social Media Management) การวางแผนสื่อโฆษณาดิจิทัลต่างๆ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด (Digital Advertising Media Management) รวมถึงการรับทำกิจกรรมทางการตลาดให้แบบครบวงจร (Turnkey Marketing Campaign Solutions)

• วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

เอไอเอสส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SME ด้วยการมีสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของ SME ตั้งแต่บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับธุรกิจที่เน้นการติดต่อสื่อสาร, บริการสำหรับธุรกิจออนไลน์, บริการเอไอเอสไฟเบอร์สำหรับ SME, บริการโซลูชันด้าน IoT และบริการซอฟต์แวร์สำหรับการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

นอกจากนี้ เอไอเอส ยังมีสิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับลูกค้า SME นิตินุคคลโดยเฉพาะ ภายใต้โครงการ AIS Biz Up โดยให้สิทธิประโยชน์ที่คำนึงถึงความต้องการเฉพาะกลุ่มเพื่อตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ของเจ้าของธุรกิจและคนทำงาน โดยผนวกสินค้าและบริการจากเอไอเอสและ partners, ส่วนลดจากธุรกิจชั้นนำ, การทดลองใช้บริการฟรีหรือรับสิทธิราคาพิเศษ, และการให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ สำหรับคนทำธุรกิจ

นักลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการสำหรับ SME ได้จากเว็บไซต์ <http://business.ais.co.th/sme/> และ Biz Up ได้จาก <https://business.ais.co.th/bizup/>

การจำหน่ายและช่องทาง การจัดจำหน่ายและบริการ

เอไอเอสมีช่องทางการจำหน่ายและบริการแบ่งเป็น 4 ประเภทหลัก ดังต่อไปนี้

1.เอไอเอส ชีโอพี เป็นศูนย์บริการที่บริหารโดยเอไอเอสและตัวแทนจำหน่ายที่มีศักยภาพสูงในการให้บริการรวมกว่า 191 สาขา มีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ รวมถึงบริการหลังการขายที่ครอบคลุมที่สุดเมื่อเทียบกับช่องทางทั้งหมด เน้นการจำหน่ายให้ลูกค้าในเขตเมืองที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น และเป็นศูนย์บริการที่เน้นการสร้างภาพลักษณ์แก่สินค้าและบริการของเอไอเอส

2.ตัวแทนจำหน่าย เอไอเอสได้ร่วมมือกับตัวแทนจำหน่ายหลากหลายประเภท เพื่อให้ครอบคลุมถึงกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายในพื้นที่ทั่วประเทศ ได้แก่ **ตัวแทนจำหน่าย “เอไอเอส เทเลวิซ”** (AIS Telewiz) ซึ่งมีกว่า 431 แห่ง มีศักยภาพแข็งแรงในพื้นที่ตัวเมืองและให้บริการในภาพลักษณ์ของแบรนด์เอไอเอส, **ตัวแทนจำหน่าย “เอไอเอส บัดดี้”** กว่า 1,179 สาขา ที่เข้าถึงพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล และตัวแทนจำหน่ายค้าปลีกรายย่อยอื่นๆ รวมไปถึงกลุ่มตัวแทนจำหน่ายประเภทห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ และร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ได้แก่ กลุ่มเจมาร์ท คอมพิวเตอร์ซีสม ไอบีส พลัส เน็กเวอร์ค และ ห้าง Tesco Lotus

การบริหารความสัมพันธ์ กับลูกค้า

3. การจำหน่ายตรง (Direct Sales) โดยทีมงาน AIS Direct Sales ซึ่งเน้นลูกค้าระบบรายเดือน เป็นช่องทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดจำหน่ายให้สามารถนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงถึงกลุ่มลูกค้า เช่น การออกบูธจำหน่ายหรือการจัดกิจกรรมในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยส่งเสริมการขายผ่านการใช้แอปพลิเคชัน “AIS Easy App” ทำให้ทีมงานสามารถขายสินค้าและบริการ จัดทะเบียน และบริการอื่นๆ ให้แก่ลูกค้าได้ทันที ช่วยให้บริการมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

4. การจำหน่ายและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ (Online Channel) เป็นช่องทางที่ส่งเสริมให้ลูกค้าทำรายการได้ด้วยตนเอง (Self-Service) ได้แก่ เว็บไซต์ AIS Online Store, แอปพลิเคชัน myAIS ตู้ Kiosk รวมถึงการทำรายการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น ATM, USSD, Chatbot, IVR และโซเชียลมีเดีย เป็นต้น

ด้วยความมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำในการให้บริการด้านดิจิทัลเอไอเอส ใช้แนวคิดในการบริการลูกค้า “ที่ 1 ดูแลด้วยใจ ให้ชีวิตดิจิทัล” โดยผนวกทั้งความเข้าใจและความใส่ใจของลูกค้าในรายละเอียดให้บริการที่ผสานเทคโนโลยีและการบริการด้วยพนักงาน (Human Touch) เข้าด้วยกัน โดยให้ความสำคัญในการบริการด้วยความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ความสามารถในการจัดการด้วยตนเอง รวมทั้งบริการที่ตรงกับความต้องการของแต่ละคน (Personalization) เพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ที่ดีที่สุด โดยสร้างความแตกต่างให้กับงานบริการ และเสริมศักยภาพด้วยเทคโนโลยีในงานบริการ การบริหารความสัมพันธ์ลูกค้าดำเนินการใน 5 ด้าน ดังนี้

1. การให้บริการลูกค้าด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่

1.1 บริการ “Full-E” ให้บริการอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับการ เช็ดยอดใช้จ่าย การชำระเงิน และการรับใบเสร็จ ผ่านแอปพลิเคชัน myAIS ช่วยแก้ไขปัญหาลูกค้า เช่น บิลค่าใช้บริการสูญหาย การชำระค่าบริการไม่ทันตามกำหนด ไม่สะดวกไปที่จุดชำระเงิน รวมถึงไม่สามารถเรียกดูรายการย้อนหลัง ประกอบด้วย

- eBill ให้ลูกค้าสามารถเช็คบิลค่าใช้บริการผ่านมือถือ พร้อม SMS แจ้งเตือน
- ePay เพิ่มช่องทางการชำระบิลออนไลน์ให้แก่ลูกค้า ทั้งผ่านแอปพลิเคชันของธนาคาร กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ Rabbit LINE Pay และผูกติดอัตโนมัติกับบัตรเครดิตทุกธนาคาร

- eReceipt ให้ลูกค้าสามารถเรียกดูใบเสร็จย้อนหลังจากแอปพลิเคชันได้สูงสุด 3 เดือน

1.2 การดูแลเรื่องความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าด้วยระบบแสดงตนแบบพิสูจน์อัตลักษณ์ (Face Recognition) เพื่อเพิ่มความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัว สำหรับการจดทะเบียนเลขหมายใหม่ผ่านช่องทางการจำหน่ายรวมถึงการใช้บริการด้วยตัวเอง (Self service) เพื่อความสะดวกในการทำธุรกรรมที่ต้องการการยืนยันตัวตน

1.3 “Ask Aunjai” Virtual Agent ผู้ช่วยอัจฉริยะ ที่พัฒนาจากการผสานเทคโนโลยีอัจฉริยะ ทั้ง Artificial Intelligence (AI), Chatbot และ Smart Knowledge Base ทำให้สามารถตอบคำถามลูกค้าบน Online, Social Media อาทิ เว็บไซต์เอไอเอส Facebook และบนแอปพลิเคชัน myAIS ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งมีการพัฒนาให้มีความรู้สึกใกล้ชิดเสมือนการคุยกับพนักงานมืออาชีพ และให้บริการที่ครบถ้วนตั้งแต่ การรับเรื่องวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวทาง และ ดำเนินการผ่าน Digital Self Service รวมถึงการแลก AIS Points, เสนอ AIS Privilege ประจำเดือน หรือ แนะนำบริการ ดูหนัง ฟังเพลง ผ่าน AIS Play

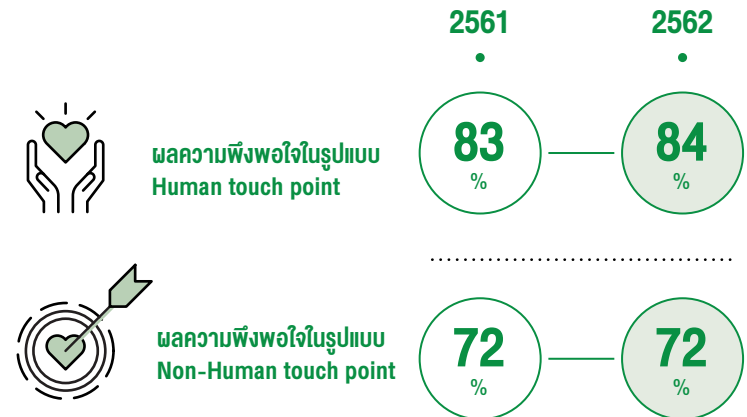
2. “AIS Privileges” เป็นช่องทางในการบริหารความสัมพันธ์ลูกค้าผ่านการร่วมมือกันของเอไอเอสและพาร์กเนอร์ โดยในปีนี้อีสยังคงมุ่งมั่นตอบใจทุกไลฟ์สไตล์ของลูกค้าในทุกมิติกับโปรแกรม “7 ช่วงเวลาดีๆ กับ AIS Privileges” เช่น Coffee time กับร้านกาแฟท้องถิ่นชื่อดังทั่วไทยและส่วนลด 10-50%, Dining time อิ่มอร่อย ร้านดังพร้อมรับส่วนลดสูงสุด 50%, Family time มีความสุขทั้งครอบครัว, Entertaining time ชมหนังดังเข้าใหม่ เพียง 80 บาท, Shopping time ช้อปปังสุดคุ้มในห้างและร้านดัง, Traveling time มอบความพิเศษให้ทุกการเดินทาง, Lucky time 4 พอยท์ ลุ้นโชคกับเอไอเอส ปัจจุบันเอไอเอสมีพาร์กเนอร์ที่ร่วมนำเสนอสิทธิพิเศษจำนวน 28,000 ร้านค้าทั่วประเทศ และมีการใช้สิทธิพิเศษ 17 ล้านสิทธิต่อบนจากนี้ ลูกค้าสามารถนำ AIS Points ที่สะสมจากยอดค่าใช้จ่าย มาแลกส่วนลด เช่น LINE Stickers, สิทธิลุ้นรับรางวัลพิเศษ, แพคเกจโทร, อินเทอร์เน็ต, และส่วนลดค่าเครื่องมือถือเป็นต้น ปัจจุบันมีลูกค้าสะสมสะสม AIS Points จำนวน 13 ล้านเลขหมาย และมียอดการแลกสิทธิพิเศษจำนวน 28 ล้านสิทธิต่อปี

3. “เอไอเอส เซเรนด” เป็นโปรแกรมมอบสิทธิพิเศษให้กับลูกค้าเอไอเอสกลุ่มที่มียอดการใช้งานสูง รวมถึงระยะเวลาที่ใช้บริการเอไอเอสนานตามเกณฑ์ที่กำหนด มุ่งรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว เซเรนดเป็นสิ่งที่เอไอเอสทำอย่างต่อเนื่องตลอด 15 ปี โดยมีปัจจัยการบริหารความสัมพันธ์ลูกค้าหลัก 3 ปัจจัย คือ 1. ใส่ใจความต้องการของลูกค้า 2. สร้างพาร์กเนอร์ตอบใจความต้องการใหม่ๆ 3. นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในทุกมิติ เพื่อยกระดับงานบริการและสิทธิพิเศษภายใต้แนวคิด “ที่สุดของประสบการณ์พิเศษ” (The Ultimate Life Experience) และ

ด้วยการศึกษาความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง เอไอเอสจึงจัดแบ่งสิทธิพิเศษตามความต้องการเป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (Serenade Club, บริการผู้ช่วยส่วนตัว, บริการจองรถ, สิทธิพิเศษที่สนามบิน) 2. กลุ่มดิจิทัลไลฟ์ (ส่วนลดสมาร์ตโฟน, แกดเจ็ต) 3. กลุ่มกิจกรรมสร้างพลังและแรงบันดาลใจ (กิจกรรมกีฬา Gen C, กิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจเพื่อต่อ ยอดเชิงธุรกิจ) 4. กลุ่มประสบการณ์ใหม่ (ประสบการณ์ท่องเที่ยวและประสบการณ์ร้านอาหาร) ทำให้สามารถให้บริการลูกค้าเซเรนดจำนวน 5.2 ล้านราย ได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น

4. การส่งมอบประสบการณ์ที่เหนือกว่าด้วยการวิเคราะห์และเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าเชิงลึก เอไอเอสปรับเปลี่ยนวิถีการทำการตลาดและการนำเสนอสินค้าและบริการ โดยเน้นการให้กับลูกค้า “สร้างคุณค่า” โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Customer Value Management (CVM) ศึกษาพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้า เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของลูกค้าที่แท้จริง และสามารถเสนอบริการแบบครบวงจรที่ตอบโจทย์ลูกค้าแต่ละกลุ่มมากขึ้น และเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการของเอไอเอส

5. การประเมินความพึงพอใจในการรับบริการต่างๆ ของลูกค้าผ่านหลายช่องทาง เช่น การประเมินผ่านทางโทรศัพท์ การกดให้คะแนนความพึงพอใจผ่านหน้าร้าน หรือการสอบถามผ่านการจ้างบริษัทภายนอก โดยมีการประเมินตั้งแต่คุณภาพงานบริการของเอไอเอสช้อป ร้านค้าตัวแทนจำหน่าย การทำรายการผ่านตู้อัตโนมัติ รวมถึงการประเมินโดยวัดอัตราการบอกต่อของลูกค้า เพื่อนำข้อมูลกลับมาพัฒนาคุณภาพการให้บริการในทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลความพึงพอใจจากการประเมินดังนี้

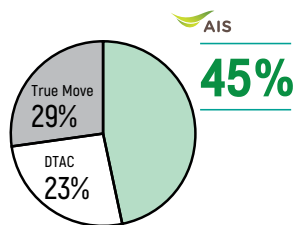

ภาวะอุตสาหกรรม และการแข่งขันในปี 2562 และแนวโน้มในปี 2563

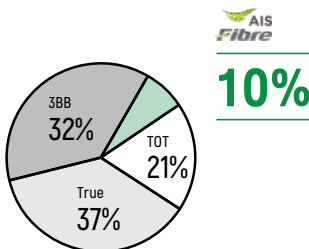
ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในปี 2562

ส่วนแบ่งตลาดเชิงผู้ใช้บริการของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่
และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงผู้ใช้บริการในปี 2562

ส่วนแบ่งตลาด
เชิงผู้ใช้บริการในปี 2562

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่เติบโต จากการใช้งาน 4G ที่เติบโตต่อเนื่อง

ภาพรวมของปี 2562 ภาวะอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่เติบโตต่อเนื่อง โดยมีรายได้รวมของอุตสาหกรรมของปี 2562 มูลค่าประมาณ 330,000 ล้านบาท เติบโตที่ร้อยละ 4 สูงกว่าปีก่อน ที่มีอัตราการเติบโตร้อยละ 2 และเติบโตเหนือกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่เติบโตร้อยละ 2.4 โดยปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้บริการทั้งตลาดรวมกว่า 93 ล้านราย เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2 คิดเป็นอัตราการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 140 ของประชากร โดยมีจำนวนลูกค้าระบบรายเดือนเติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 9 ในขณะที่ลูกค้าระบบเติมเงินยังคงเท่าเดิม เกิดจากแนวโน้มความนิยมในการใช้งานแบบรายเดือนที่มีแคมเปญให้ส่วนลดโทรศัพท์ และการมีแพ็คเกจที่เหมาะสมต่อการใช้งาน 4G ที่มากขึ้น ทำให้สัดส่วนลูกค้าระบบรายเดือนของทั้งอุตสาหกรรมเติบโตจากร้อยละ 24 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 26 ในปีนี้ และมีลูกค้าที่ใช้เทคโนโลยี 4G คิดเป็นประมาณร้อยละ 66 ของตลาดรวม เติบโตจากปีก่อนที่อยู่ที่ต่ำกว่าร้อยละ 60

ด้วยการใช้งาน 4G ที่เพิ่มขึ้นประกอบกับการแข่งขันด้านราคาและการปรับราคาแพ็คเกจในปีที่ผ่านมา ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (ARPU) ของทั้งอุตสาหกรรมในช่วงปลายปีนี้เติบโตขึ้น โดยการแข่งขันในปีที่ผ่านมาได้มีการปรับตัวดีขึ้นบ้างจากปีก่อน แต่ยังคงเป็นด้านการแข่งขันราคาแพ็คเกจดาต้าเป็นหลัก และยังคงมีการนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานดาต้าไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-speed Unlimited) ซึ่งทำให้ลูกค้าใช้งานปริมาณดาต้าสูงแต่สร้างรายได้จำกัดด้วยค่าบริการเหมาจ่าย นอกจากนี้ ผู้ให้บริการยังคงใช้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นกลยุทธ์สำคัญ เพื่อดึงดูดลูกค้าที่ต้องการซื้อเครื่องโทรศัพท์มือถือและผูกแพ็คเกจรายเดือน

การจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อเป็นจุดเริ่มต้น ในการเตรียมความพร้อมกับเทคโนโลยี 5G

ในเดือนมิถุนายน กสทช. ได้จัดสรรคลื่นความถี่ 700 เมกะเฮิรตซ์ ให้แก่ เอไอเอส ทรู และดีแทค โดยทั้งสามผู้ให้บริการได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่รายละ 2x10 เมกะเฮิรตซ์ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการเตรียมความพร้อมกับเทคโนโลยี 5G ที่กำลังจะเกิดขึ้นในระยะเวลา 1-2 ปีข้างหน้า ซึ่งจะสามารถเริ่มต้นใช้งานคลื่นความถี่พร้อมชำระเงินงวดแรกช่วงประมาณปลายปี 2563 หรือจนกว่า กสทช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น โดยคลื่นความถี่ 700 เมกะเฮิรตซ์ ถือเป็นคลื่นความถี่มาตรฐานของเทคโนโลยี 5G ในย่านความถี่ต่ำที่มีคุณสมบัติเด่นในด้านความครอบคลุม ช่วยให้บริการ 5G มีความครอบคลุมที่ดี ทั้งนี้ จากการรับการจัดสรรดังกล่าว ทำให้งวดการชำระเงินเดิมของใบอนุญาต 900 เมกะเฮิรตซ์ ย้ายออกไปจนถึงปี 2568

ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยกระดับ ความเร็วเข้าสู่ 200 – 300 เมกะบิตต่อวินาที

ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงมีการงอกเงยเติบโตได้ดีในปี 2562 ตามฐานผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่เติบโตจาก 9.2 ล้านครัวเรือนในปี 2561 เป็นกว่า 10 ล้านครัวเรือนในปี 2562 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตกว่าร้อยละ 10 ผลักดันให้อัตราส่วนครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงต่อจำนวน

ครัวเรือนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 47 เมื่อเทียบกับร้อยละ 43 ในปี 2561 เนื่องจากผู้บริโภคมีความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตในที่อยู่อาศัยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม รายได้รวมของอุตสาหกรรมเติบโตเพียงร้อยละ 2 และมีมูลค่ารวมประมาณ 58,000 ล้านบาท จากการแข่งขันทางด้านราคาที่สูงขึ้นต่อเนื่อง โดยในปีที่ผ่านมา ผู้ให้บริการทุกรายยังคงเน้นไปที่การให้ส่วนลดครั้งราคาเพื่อป้องกันการไหลของลูกค้าเก่า และเพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่ รวมถึงมีแคมเปญส่วนลดเพื่อแย่งชิงลูกค้าจากผู้ให้บริการรายเดิม และเมื่อระดับราคาในตลาดยังคงอยู่ในช่วง 500 – 600 บาทต่อเดือน แต่ผู้ให้บริการได้เน้นไปที่การปรับความเร็วอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น จาก 50 เมกะบิตต่อวินาที เป็น 200 เมกะบิตต่อวินาทีในช่วงปลายปี นอกจากนี้ ผู้ให้บริการได้นำเสนอแพ็คเกจที่มีระดับความเร็ว 1 กิกะบิตต่อวินาที ในราคาที่เข้าถึงได้มากขึ้นประมาณ 800-1,000 บาท ส่งผลให้ภาพรวมรายได้ต่อรายต่อเดือน (ARPU) ของอุตสาหกรรมจึงลดลงจากปีก่อน ในขณะที่ผู้ให้บริการที่มีบริการครบวงจร ยังคงดึงดูดลูกค้าด้วยการเน้นการขายแพ็คเกจที่รวมหลายบริการ (Convergence) เข้าไว้ด้วยกัน ทั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซิมอินเทอร์เน็ตสำหรับโทรศัพท์มือถือ และคอนเทนต์โดยมุ่งหวังลูกค้าที่มีคุณภาพในระยะยาว

แนวโน้มในปี 2563

ลงทุนในเทคโนโลยี 5G ต่อยอด สร้างรูปแบบทางธุรกิจและแหล่งรายได้ใหม่

ในเดือนธันวาคม 2562 กสทช. ได้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่าน 700 เมกะเฮิรตซ์, 1800 เมกะเฮิรตซ์, 2600 เมกะเฮิรตซ์ และ 26 กิกะเฮิรตซ์ ประกอบด้วย รายละเอียดในแต่ละชุดคลื่นความถี่ ราคาขั้นต่ำ เงื่อนไขการชำระเงิน เป็นต้น ทุกคลื่นมีระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 15 ปี และการประมูลจัดขึ้นในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563 โดยในปีที่ผ่านมา ผู้ให้บริการต่างเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีและเพื่อเตรียมรับ 5G กันอย่างคึกคัก และได้ร่วมมือกับผู้ผลิตอุปกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ในการวิจัยและพัฒนา เพื่อทดสอบทดลองหารูปแบบการใช้งาน (use case) ก่อนเปิดให้ใช้งานจริงเชิงพาณิชย์ พร้อมหาพันธมิตรทางธุรกิจ (Business Alliance) เพื่อหารูปแบบทางธุรกิจใหม่ร่วมกัน และส่งเสริมการเติบโตในหลากหลายอุตสาหกรรม โดยเทคโนโลยี 5G จะหนุนบริการในตลาดผู้บริโภค เช่น การดูวิดีโอความละเอียดสูง (Video streaming) การเล่นเกมผ่านระบบคลาวด์ และการนำเสนอสื่อและความบันเทิงในรูปแบบที่ตอบสนองกับผู้ใช้งาน (Interactive content) ที่ขับเคลื่อนด้วยบริการเสมือนจริง (Augmented Reality/Virtual Reality: AR/VR) สำหรับบริการในตลาดลูกค้าองค์กรหรือกลุ่มธุรกิจ 5G สามารถสร้างบริการในรูปแบบใหม่ผ่านหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น ภาคการผลิต การบริการ การเกษตร ตัวอย่างบริการเช่น ระบบการ

ผลิตอัตโนมัติ การควบคุมอุปกรณ์เครื่องมือระยะทางไกล ระบบการดูแลบ้านแบบอัจฉริยะ เป็นต้น โดยในเบื้องต้น การให้บริการ 5G น่าจะเริ่มในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และพื้นที่เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ (Smart city) และจะเริ่มมีโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ที่จะรองรับเทคโนโลยี 5G เข้ามาในตลาดไทย

ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยังคงขยายตัว และการใช้งาน 4G จะยังคงเติบโต

ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ คาดว่าจะเติบโตต่อเนื่อง จากแนวโน้มความต้องการใช้งานดาต้าที่เพิ่มสูงขึ้นตามการใช้งานโซเชียลมีเดีย เกมส์ และการสตรีมคอนเทนต์ด้านวิดีโอที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของชุมชนเมือง ในแง่จำนวนลูกค้าของตลาดรวมอาจจะไม่ได้เพิ่มมากนัก แต่ปัจจัยที่ส่งเสริมการเติบโตจะเป็นการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้งานดาต้าโดยเฉพาะในระบบ 4G จากปัจจุบันที่มีจำนวนลูกค้าที่ใช้ 4G ประมาณร้อยละ 6x ของฐานลูกค้ารวม เติบโตจากร้อยละ 59 ในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมอาจเป็นปัจจัยกดดันทำให้ผู้บริโภคอาจจะต้องการประหยัดค่าใช้จ่าย ดังนั้น การแข่งขันในอุตสาหกรรมของปี 2563 จึงน่าจะยังคงมีต่อเนื่อง ด้วยการนำเสนอแพ็คเกจที่คุ้มค่าเพื่อดึงดูดลูกค้า มีแคมเปญการตลาด โดยให้ส่วนลดโทรศัพท์มือถือ โดยคาดว่าแนวโน้มการเติบโต

ในตลาดรายเดือนจะยังคงมีอย่างต่อเนื่องจากการย้ายจากระบบรายเติมเงินเป็นรายเดือน และผู้ให้บริการต่างมุ่งเน้นขยายฐานลูกค้าระบบรายเดือนเนื่องจากมีรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนที่สูงกว่าระบบเติมเงิน

ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเติบโต เสริมด้วยการให้บริการอินเทอร์เน็ตบ้านแบบไร้สาย

การขยายตัวของชุมชนเมือง (Urbanization rate) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะช่วยส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมากขึ้น ประกอบกับอัตราส่วนครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ยังสามารถขยายตัวได้จากระดับปัจจุบันที่ร้อยละ 47 ทำให้ผู้ให้บริการทุกรายยังคงเน้นขยายความครอบคลุมของบริการอินเทอร์เน็ตบ้าน โดยการให้บริการหลักยังคงผ่านเทคโนโลยี FTTx ซึ่งมีความเร็วสูงได้ถึงระดับ 1Gbps (กิกะบิตต่อวินาที) แต่ก็ต้องพิจารณาการลงทุนในพื้นที่ที่มีความต้องการของตลาดอย่างชัดเจนและคุ้มค่ากับการลงทุน สำหรับในบางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่รอบนอกตัวเมืองหรือพื้นที่ห่างไกลซึ่งมีข้อจำกัดเรื่องความคุ้มค่าในการเดินสายไฟเบอร์ เทคโนโลยี 5G จะเข้ามามีส่วนเสริมการครอบคลุมในพื้นที่เหล่านี้ให้สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้โดยผ่าน

เครือข่าย 5G หรือที่เรียกว่า WTTx ด้วยการให้บริการอินเทอร์เน็ตบ้านแบบไร้สาย (Fixed Wireless Access) ซึ่งเป็นการใช้ 5G เราท์เตอร์สำหรับอินเทอร์เน็ตบ้านเพื่อรับสัญญาณ แทนการลากสายไฟเบอร์ที่มีข้อจำกัด และยังส่งผลให้ผู้ให้บริการสามารถบริหารต้นทุนการติดตั้งโครงข่ายให้เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น

เป้าหมายการดำเนินธุรกิจใน 3 ปี

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลได้สร้างการเปลี่ยนแปลงกับอุตสาหกรรมอย่างมาก โดยเฉพาะการสร้างให้เกิดการผลิตสินค้าและการให้บริการในรูปแบบใหม่ที่หลากหลาย อุตสาหกรรมสื่อสารและโทรคมนาคมเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่จะได้เริ่มเห็นการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ในเชิงพาณิชย์ในช่วงอีก 2-3 ปีข้างหน้า โดยมีบริการต่างๆ ที่จะเกิดมากขึ้นในยุคเทคโนโลยีสื่อสาร 5G เช่น สื่อสามมิติ การจำลองสภาพแวดล้อมเสมือนจริง โฮโลแกรม การออกอากาศแบบเรียลไทม์ เป็นต้น ซึ่งความสามารถของเทคโนโลยีเหล่านี้จะนำเสนอประสบการณ์แปลกใหม่ที่นำตื่นเต้นให้กับผู้ใช้บริการ ในขณะเดียวกันเทคโนโลยี 5G ก็ถือเป็นความเสี่ยงต่อธุรกิจรูปแบบเดิมจากความสามารถของเทคโนโลยีที่ช่วยปฏิวัติการทำธุรกิจด้วยการนำเสนอรูปแบบธุรกิจใหม่ และการให้บริการลูกค้าด้วยนวัตกรรมที่แตกต่าง ตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลรายใหม่ๆ หรือที่เรียกว่า ผู้ให้บริการ over the top (OTT) เป็นผู้ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มคอนเทนต์ต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้เป็นเจ้าของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเอง และมีบทบาทในการเข้าถึงและสร้างความสัมพันธ์เชิงลึกกับลูกค้าในการให้บริการ ในขณะที่ผู้ให้บริการโทรคมนาคมจะเป็นเพียงการเชื่อมต่อเพื่อเข้าถึงแพลตฟอร์มเหล่านั้น

เอไอเอสจึงมุ่งมั่นเพื่อไปสู่เป้าหมายของการเป็น “ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์” (Digital Life Service Provider) ด้วยการเสริมความแข็งแกร่งในธุรกิจหลัก ได้แก่ บริการโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ความเร็วสูง และดิจิทัลโซลูชัน อีกทั้งยังมีความตั้งใจที่จะนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีล่าสุดมานำเสนอและให้บริการเพื่อสนับสนุนวิถีชีวิตของคนไทย รวมไปถึงสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของไทยด้วยเทคโนโลยีที่จะช่วยเสริมความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย และสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

การเสริมความแข็งแกร่งในธุรกิจหลัก และคงความเป็นผู้นำด้วยคุณภาพบริการ และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผลมาจากราคาโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทสมาร์ตโฟนที่ลดลงและสามารถเข้าถึงได้สำหรับประชากรในวงกว้าง รวมถึงการเติบโตของแพลตฟอร์มดิจิทัลต่างๆ เช่น การให้บริการธนาคารผ่านแอปพลิเคชัน อี-คอมเมิร์ซ วิดีโอสตรีมมิ่ง ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของคนไทย เอไอเอสในฐานะผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมชั้นนำของประเทศ มุ่งมั่นที่จะลงทุนเพื่อพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคมและความสามารถในการให้บริการ ทั้งด้วยเทคโนโลยี 4G ในปัจจุบันและเทคโนโลยี 5G ที่กำลังมาถึงในอนาคตอันใกล้ด้วยการค้นคว้าพัฒนาร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจ ทั้งนี้ในช่วง 2-3 ปีข้างหน้า คาดว่าบริการ 4G จะยังมีควบคู่ไปกับพร้อมบริการใหม่อย่าง 5G เอไอเอสจะมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำเพื่อเสนอสื่อและค่าบริการบันเทิงที่หลากหลายมิติในยุคใหม่ รวมทั้งการให้บริการที่เข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคแต่ละรายผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและดียิ่งขึ้น อีกทั้งมีเป้าหมายสำคัญในการคงความเป็นผู้นำของอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการบริการและการดำเนินงานที่เป็นเลิศ พร้อมด้วยระบบเครือข่ายที่มีคุณภาพ

ในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุค 5G นั้น เอไอเอสให้ความสำคัญที่จะสร้างองค์ความรู้ในเชิงเทคโนโลยี และร่วมศึกษาตัวอย่างการใช้งานเทคโนโลยีกับคู่ค้าซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศของ 5G ที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ด้วยคุณสมบัติที่โดดเด่นของเทคโนโลยี 5G ทั้งด้านความเร็วในการรับส่งข้อมูล (Speed) ความว่องไวในการตอบสนอง (Latency) และความสามารถในการเชื่อมต่อข้อมูลในปริมาณมาก (Massive connectivity) ส่งผลให้สามารถนำเทคโนโลยี 5G ไปใช้เพื่อเสนอบริการรูปแบบใหม่ๆ อย่างไม่จำกัดให้กับผู้บริโภค รวมถึงการใช้งานสำหรับองค์กร อาทิ การประชุมทางวิดีโอแบบสามมิติ การทำงานในระบบคลาวด์ ระบบอัตโนมัติสำหรับอุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์ในระดับ Mission Critical และสมาร์ตซิตี้/สมาร์ตโฮม/สมาร์ตคาร์ เป็นต้น สำหรับลูกค้าองค์กร เอไอเอสเตรียมความพร้อมที่จะพัฒนาการใช้เทคโนโลยี 5G เพื่อสร้างระบบอัตโนมัติในกระบวนการต่างๆของอุตสาหกรรม รวมถึงการจัดการข้อมูลลูกค้าสำหรับองค์กรโดยเฉพาะ โดยมีจุดมุ่งหมายในการใช้ความเชี่ยวชาญและความรู้ด้านเครือข่ายเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะทางของธุรกิจแต่ละประเภท รวมถึงการสร้างรายได้รูปแบบใหม่ๆ

ขยายความครอบคลุม ของบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ โดยอาศัยความแข็งแกร่งร่วมจากเครือข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ของเอไอเอส

อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ภายในบ้านที่มีคุณภาพดีกลายเป็นสิ่งจำเป็นของคนไทยในยุคดิจิทัล อันเนื่องมาจากความนิยมในการดูวิดีโอสตรีมมิ่ง และการเข้าถึงคอนเทนต์และเกมส์ที่มีความละเอียดสูง ดังนั้น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์จึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลให้รวดเร็วยิ่งขึ้น มีความเสถียรที่สูง และสามารถรองรับข้อมูลในปริมาณที่เพิ่มขึ้น เอไอเอสจึงมุ่งมั่นที่จะขยายเครือข่ายความครอบคลุมของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ที่ความเจริญได้ขยายตัวไปถึง โดยใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ให้บริการในปัจจุบัน ทั้งนี้ อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ความเร็วสูงภายในบ้านจะได้ประโยชน์จากการปรับใช้สัญญาณ 5G เพื่อให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายแบบประจำที่ (FWA) ซึ่งสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เข้าถึงพื้นที่ที่สายไฟเบอร์เข้าถึงได้ยาก ด้วยต้นทุนที่สูงหรือมีข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ในการติดตั้งและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน โดยจุดเด่นของการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายแบบประจำที่ คือการลดค่าใช้จ่ายและเวลาในการติดตั้ง เนื่องจากไม่ต้องพึ่งพาการเชื่อมต่อสายไฟเบอร์ออฟติกเข้าไปในพื้นที่ แต่ใช้การเชื่อมต่อผ่านอุปกรณ์ไร้สายแทน

การขยายเข้าสู่บริการอินเทอร์เน็ตภายในบ้านเป็นการเปิดโอกาสให้เอไอเอสสามารถขยายเข้าสู่บริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองการใช้ชีวิตในครอบครัวที่เพิ่มขึ้นในอนาคต อาทิ บริการสื่อบันเทิงภายในบ้าน บริการความปลอดภัยในที่พักอาศัย รวมไปถึงระบบอัตโนมัติต่างๆ ภายในที่พักอาศัย เป็นต้น โดยเอไอเอสมุ่งมั่นที่จะให้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีเสถียรภาพทั้งภายในและภายนอกอาคารทั้งสำหรับลูกค้ารายบุคคลและครอบครัว เพื่อที่จะตอบสนองชีวิตที่ต้องการการเชื่อมต่ออย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ด้วยบริการที่ราบรื่นบนอุปกรณ์เคลื่อนที่หลากหลายประเภท นอกจากนี้ เอไอเอสยังคงต่อยอดการขยายฐานลูกค้าบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ภายในบ้าน โดยนำเสนอบริการกับฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ปัจจุบันเพื่อนำเสนอบริการที่ครบถ้วนในแพ็คเกจเดียว ทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมไปถึงบริการ AIS PLAY ซึ่งเสนอเนื้อหาวิดีโอคอนเทนต์และบริการ OTT (Over the Top)

พลิกดันบริการรูปแบบใหม่ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม และสอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิต ในยุคดิจิทัล และเสริมศักยภาพขององค์กร

ในขณะที่การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน แต่ความสนใจของผู้บริโภคนั้นไม่ใช่เพียงการเข้าถึง แต่อยู่ที่บริการดิจิทัลที่ลูกค้าได้รับซึ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าสิ่งที่ลูกค้าต้องการอยู่ที่ปลายทางมากกว่าเส้นทางไปสู่ปลายทางนั้น เอไอเอสจึงมุ่งหวังที่จะขยายการให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์ซึ่งออกแบบให้ตรงความต้องการของผู้บริโภครายบุคคลที่สามารถเลือกสรรตามรูปแบบการใช้ชีวิตของตัวเองแบบเรียลไทม์ เช่น วิดีโอสตรีมมิ่ง, แพลตฟอร์มธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ, IoT (Internet of Things) หรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ถูกสั่งการได้จากการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ระบบคลาวด์ การให้บริการเกมออนไลน์ และบริการประกันภัยออนไลน์ ด้วยแนวคิดในการขยายสู่บริการดิจิทัลกับฐานลูกค้าในวงกว้างนั้น ต้องอาศัยการสร้างร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจที่มีประสบการณ์เฉพาะด้าน ร่วมกันสร้างบริการหรือแพลตฟอร์มที่ง่ายต่อการใช้งานและสร้างความสะดวกสบายให้ลูกค้า และมีรูปแบบการสร้างรายได้การให้บริการที่หลากหลาย ทั้งรายได้ในรูปแบบการสมัครสมาชิก ค่าธรรมเนียม ไปจนถึงรายได้จากการโฆษณา

สำหรับลูกค้าประเภทองค์กร เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่าง

รวดเร็วในการปรับโครงสร้างธุรกิจเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยนำเสนอบริการที่ก้าวล้ำในรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถของบริการระบบคลาวด์ เพื่อตอบสนองความต้องการในระบบคลาวด์ที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต และด้วยร่วมความร่วมมือกับผู้ให้บริการไอซีทีชั้นนำ เอไอเอสจะสามารถช่วยให้องค์กรต่างๆ สามารถบริหารต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศที่มีความปลอดภัยและเสถียรเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งขององค์กร และส่งเสริมความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งจะช่วยยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

การบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อเสริมประสิทธิภาพของธุรกิจ และพัฒนาบุคลากรไปอีกขั้น

เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันของการให้บริการทั้งด้วย 1) Data Analytics การวิเคราะห์ Big data เพื่อใช้คาดการณ์อนาคต 2) กระบวนการ RPA (Robotic Process Automation) หรือการนำกระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติ มาปรับใช้ในงานที่ทำเป็นประจำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และ 3) การพัฒนาบุคลากรเพื่อปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ในลำดับแรกเริ่มจากการบริหารจัดการคุณค่าของลูกค้า (Customer Value Management หรือ CVM) โดยการปรับปรุงความสัมพันธ์กับลูกค้าด้วยการวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูล ซึ่งลูกค้าจะได้รับบริการตรงกับความต้องการในช่องทาง

ที่เหมาะสมสำหรับลูกค้าแต่ละราย โดยเอไอเอสไม่เพียงแต่นำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการภายใต้แพลตฟอร์มต่างๆ ที่เอไอเอสมีอยู่แล้วเท่านั้น แต่ยังสามารถนำเสนอบริการอื่นๆ ที่หลากหลายจากพันธมิตรเพื่อสามารถเข้าถึงความต้องการของลูกค้าที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประการที่สอง เอไอเอสจะผนวกรวมเทคโนโลยีต่างๆ เช่น RPA, ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) และแมชชีน เลิร์นนิง (Machine Learning หรือ ML) เพื่อปรับปรุงการบริการลูกค้าและกระบวนการทำงานภายใน โดยระบบปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาเติมเต็มความสามารถของบุคลากรทั้งในการเสริมประสิทธิภาพและลดข้อผิดพลาดของบุคลากร อีกทั้งยังสามารถให้บริการแบบ On-demand โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลา นอกจากนี้ การผนวกรวมเทคโนโลยีเข้าด้วยกันจะช่วยให้เอไอเอสสามารถเพิ่มประสิทธิภาพต้นทุนได้อีกด้วย ท้ายที่สุด บุคลากรยังคงเป็นหัวใจสำคัญในการบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้น ท่ามกลางการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เอไอเอสจึงเน้นย้ำให้พนักงานเตรียมรับมือต่อการเติบโตในอนาคต พร้อมสามารถปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ บริษัทได้เปิดสถาบันเอไอเอส อินโนเวชั่น เซ็นเตอร์ (AIS Innovation Center) ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลซึ่งเปิดสอนหลักสูตรที่หลากหลายและเข้าถึงได้ตลอดเวลาโดยจะช่วยเหลือเพิ่มพูนความรู้และทักษะของบุคลากรได้เป็นอย่างดี การเสริมสร้างความแข็งแกร่งดังกล่าวจะช่วยให้บุคลากรของเอไอเอสพร้อมใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการทำงานและเข้าสู่เป้าหมายโดยรวมของการเป็น ‘ผู้ให้บริการด้านดิจิทัลไลฟ์’ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยเสี่ยง

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก

โดยมีการพิจารณาปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจของเอไอเอส และบริษัทในกลุ่ม หรืออาจทำให้สูญเสียโอกาสที่สำคัญทางธุรกิจจากหลายๆ ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยภายในและภายนอกในการดำเนินธุรกิจ เช่น บุคลากร การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและกฎระเบียบของหน่วยงาน กำกับดูแล พฤติกรรมและความต้องการของลูกค้า และสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ
2. เหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญ เช่น สถานการณ์ใดๆ ที่เป็นมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เอไอเอสไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน รวมถึง อุทกภัย การเกิดไฟป่า หรือภัยธรรมชาติต่างๆ
3. เหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการของเอไอเอส และบริษัทในกลุ่ม

4. การเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ที่มีนัยสำคัญ
5. สาเหตุที่นำไปจนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินการของเอไอเอส และบริษัทในกลุ่ม
6. โครงการหรือสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่เอไอเอสต้องการพัฒนาขึ้น
7. โอกาสที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกิจกรรมทางธุรกิจในปัจจุบัน

1 กระบวนการกำหนดและพิจารณาปัจจัยเสี่ยง

ผู้บริหารและพนักงาน พิจารณาระบุประเด็นความเสี่ยงในระดับองค์กรและสายงาน

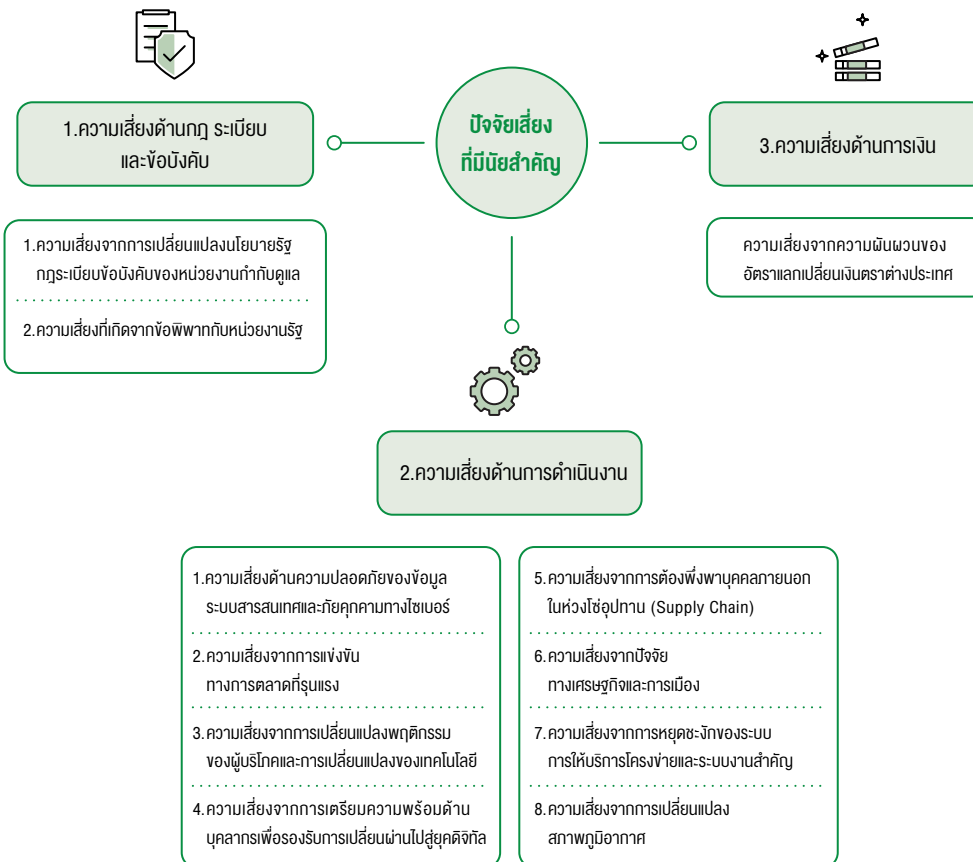
คณะทำงานด้านบริหารความเสี่ยงพิจารณาประเด็นที่ถูกระบุขึ้นมาจากแต่ละสายงานเพื่อระบุความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญระดับองค์กรและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงพิจารณากำหนดประเด็นความเสี่ยงโดยพิจารณาผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น และกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk appetite and tolerance) พร้อมกำหนดวิธีการป้องกันและบริหารความเสี่ยงและมาตรการในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จากนั้นนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบและหรือให้ความเห็น

ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นความเสี่ยงต่อเนื่องและปัจจัยเสี่ยงใหม่ที่จะเกิดขึ้นภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปสามารถจำแนกเป็นความเสี่ยงดังนี้

2 ปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ

ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ

1. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐ กฎ ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล

เอไอเอสประกอบกิจการภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ เช่น กสทช. ซึ่ง มีบทบาทหน้าที่ในฐานะองค์กรผู้กำกับดูแลการประกอบกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ การออกหรือการเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับในบางกรณีของหน่วยงานภาครัฐ อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง และ/หรือ ต้นทุนในการให้บริการสูงขึ้น

ทั้งนี้ เอไอเอสมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแล โดยตรง ซึ่งมีหน้าที่ในการติดตามการออกและเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบอยู่อย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานและประสานงานกับผู้บริหารและหน่วยงานอื่นๆ ในองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ทราบอย่างทั่วถึงและพร้อมต่อการตอบสนอง รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ได้รับข้อมูลผลกระทบจากการออกกฎ ระเบียบต่อการดำเนินธุรกิจ ในกรณีที่ มี กฎ ระเบียบ ที่จะประกาศเพื่อใช้บังคับในอนาคตและอาจกระทบสิทธิของกลุ่มเอไอเอส เอไอเอสจะส่งตัวแทนเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในกรณีที่เห็นว่ากฎ ระเบียบนั้นๆ กระบสิทธิ และได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม อาจจะพิจารณาฟ้องร้องเพื่อให้เพิกถอนการประกาศใช้ ตลอดจนเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
การดำเนินธุรกิจ รายได้และต้นทุน และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ไม่เปลี่ยนแปลง

2. ความเสี่ยงที่เกิดจากข้อพิพาทกับหน่วยงานรัฐ

ในอดีตเอไอเอสประกอบกิจการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้สัญญาอนุญาตหรือสัมปทานกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีข้อกำหนดให้ต้องโอนทรัพย์สินที่ได้ลงทุนเพื่อใช้ในการประกอบกิจการให้แก่ผู้สัญญาภาครัฐ ตลอดจนนำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามอัตราที่กำหนด ซึ่งที่ผ่านมาเอไอเอสมีข้อพิพาทหลายคดีอันเกิดจากการตีความข้อสัญญาที่ไม่ตรงกัน เช่น เรื่องส่วนแบ่งรายได้ เป็นต้น รวมทั้งในบางกรณี กสทช. ได้ออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งที่ส่งผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจหรือมีปัญหาในทางปฏิบัติ ที่อาจทำให้

ไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจและ/หรือรายได้ของบริษัท และ/หรือต้นทุนในการให้บริการสูงขึ้น ซึ่งในหลายกรณีไอเอสได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้พิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ ของ กสทช.

(ข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมแสดงไว้ตามรายงานหัวข้อ ข้อพิพาทที่สำคัญในแบบ 56-1)

ไอเอสมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้บริษัทในฐานะคู่สัญญาได้ปฏิบัติตามถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาที่เกี่ยวข้อง หากมีประเด็นข้อขัดแย้งเกิดขึ้น ก็จะดำเนินการเจรจาหาข้อยุติโดยเร็ว ซึ่งหากไม่ประสบผล ข้อพิพาทนี้จะเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทโดยคณะอนุญาโตตุลาการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ ตลอดจนศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาตัดสินให้เป็นที่ยุติต่อไป

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
ฐานะการเงินและภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ไม่เปลี่ยนแปลง

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

1. ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล ระบบสารสนเทศและภัยคุกคามทางไซเบอร์

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ของไอเอส เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และเพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้อาจมีโอกาที่จะเกิดความเสี่ยงทางด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งที่เกิดจากความซับซ้อนของเทคโนโลยีเอง และความรู้ความสามารถของพนักงานที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความบกพร่องของระบบที่อาจเปิดโอกาสให้ผู้ไม่ประสงค์ดีสามารถเข้าถึงข้อมูลในระบบหรือจากภัยคุกคามทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ

- ระบบความปลอดภัยของสารสนเทศหากไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์ อาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงได้ โดยเฉพาะความปลอดภัยของข้อมูลสำคัญ รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในระบบ
- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่างๆ เช่น การก่อกวนเครือข่าย (DDoS Attack) การปลอมหน้าเว็บไซต์ (Phishing) การติดตั้งโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware/Virus) เป็นต้น อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจได้

ไอเอสมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายการรักษาความปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าไอเอสสามารถรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศและป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้ ดังนี้

- การประยุกต์ใช้มาตรฐานสากลต่างๆ ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- พยายาและพัฒนาเครื่องมือรักษาความปลอดภัยทางสารสนเทศให้ครอบคลุมระบบงานที่สำคัญของบริษัท
- เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยทางด้านสารสนเทศ เช่น กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลสำคัญในระบบ ปรับปรุงพื้นที่ทำงานที่มีการเข้าถึงข้อมูลของลูกค้าเป็นแบบปิด สร้างความตระหนักรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Awareness) แก่พนักงานทุกระดับชั้น
- พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านความปลอดภัยของข้อมูล ระบบสารสนเทศ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้ทางการเงิน การหยุดชะงักทางธุรกิจและ/หรือระบบ สารสนเทศของบริษัท และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	คาดว่าจะมีผลกระทบหรือนับยะเพิ่มขึ้นในระยะยาว (Emerging risk)

2. ความเสี่ยงจากการแข่งขันทางการตลาดที่รุนแรง

จากการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ผู้ให้บริการต่างก็มุ่งขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถส่งมอบบริการได้ตามที่ลูกค้าคาดหวัง รวมทั้งการเสนอโปรโมชั่นที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเสนอแพ็คเกจการใช้งานข้อมูลผ่านเครือข่ายแบบไม่จำกัดปริมาณ (Unlimited package) และการเสนอโปรโมชั่นพร้อมดีไวซ์ที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดผู้ใช้บริการ ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคามากขึ้น

เอไอเอสมีแผนจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- เป็นผู้นำด้านนวัตกรรมในการนำเสนอรูปแบบบริการใหม่ด้านดิจิทัลไลฟ์ภายใต้เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปให้กับลูกค้า
- การขยายโครงข่ายการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ในรูปแบบ Fixed Mobile Convergence (FMC) เพื่อนำเสนอบริการที่ลูกค้าสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- การพัฒนาคุณภาพของบริการหลังการขายเพื่อรักษาฐานลูกค้าเดิมและดึงดูดลูกค้าใหม่ โดยเฉพาะการเสนอสิทธิประโยชน์เซอร์เนด (Serenade Privileges Program) บริษัทได้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาสิทธิประโยชน์และมูลค่าของเซอร์เนดในหลายด้าน เช่น ขยายพื้นที่ให้บริการลูกค้าเซอร์เนด การเสนอส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์พิเศษแก่ลูกค้าเซอร์เนด ขยายสิทธิประโยชน์การให้บริการแก่ลูกค้าเซอร์เนดโดยร่วมกับพาร์ทเนอร์ชื่อดังด้านต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ท่องเที่ยว เอนเตอร์เทนเมนต์
- พัฒนากลยุทธ์เพื่อรักษาฐานลูกค้าและนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าในทุกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ (Advanced Analytics Tools)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้ทางการเงิน ส่วนแบ่งการตลาด ภาพลักษณ์ชื่อเสียง	เพิ่มขึ้น

3. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันที่ก่อให้เกิดสินค้าบริการในรูปแบบใหม่ๆ จากผู้ให้บริการหน้าใหม่ที่ทำธุรกิจต่างรูปแบบ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูกค้าในการใช้สินค้าและบริการ เนื่องจากลูกค้ามีทางเลือกกว้างขวางในโลกดิจิทัล สำหรับบริการในรูปแบบใหม่ๆ ส่งผลให้บริษัทต้องปรับตัวและพัฒนาแผนการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น และพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อรักษาฐานลูกค้าสร้างรายได้ในช่องทางใหม่ และรักษาการเติบโตในระยะยาว

โดยเอไอเอสมีแผนจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- กำหนดกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยี
- พัฒนาระบบการให้บริการแก่ลูกค้าด้วยระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ เช่น การเลือกใช้สินค้าและบริการผ่านระบบออนไลน์ ติดตั้งช่องทางการให้บริการผ่าน AI หรือ Chatbot การประยุกต์ใช้กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation) ในการให้บริการลูกค้า
- นำเสนอสินค้าและบริการของโทรศัพท์เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และดิจิทัลคอนเทนต์ ในรูปแบบใหม่ที่ให้มูลค่าเพิ่มเพื่อลดความซับซ้อนและประหยัดค่าใช้จ่ายแก่ลูกค้า และยังเป็น การเพิ่มสิทธิประโยชน์เพื่อดึงดูดลูกค้า
- เพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยเครื่องมือ Data Analytics เพื่อเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงตามความต้องการของลูกค้าอย่างเหมาะสม
- พัฒนาระบบโครงข่ายการให้บริการ ระบบการบริการลูกค้าและระบบสนับสนุนให้อยู่บนเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คลาวด์เทคโนโลยี
- พัฒนาการเติบโตในธุรกิจลูกค้าองค์กร (Corporate) และธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์ (Content) เช่น ขยายการให้บริการเกี่ยวกับ IoT พัฒนาระบบ Cloud Business Ecosystem
- ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานเพื่อให้พร้อมสำหรับการดำเนินการหรือสนับสนุนกลยุทธ์ของบริษัท

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้ทางการเงิน, ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และส่วนแบ่งการตลาด	คาดว่าจะมีผลกระทบหรือนับมีระดับเพิ่มขึ้นในระยะยาว (Emerging risk)

4. ความเสี่ยงจากการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัล

จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากบริษัทไม่สามารถพัฒนาทักษะหรือความสามารถของ

พนักงานที่จะให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างทั่วถึงที่ บริษัทอาจสูญเสียความได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจ ในปัจจุบัน รวมถึงธุรกิจที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต

เอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- สรรหาพนักงานที่มีทักษะตรงตามความต้องการของบริษัท รวมถึงการพัฒนาทักษะใหม่เพื่อประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจขององค์กรในอนาคต
- ร่วมมือกับสถาบันระดับโลกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อวางรากฐาน พัฒนาความรู้และเตรียมความพร้อมแก่พนักงานเฉพาะกลุ่มในการดำเนินธุรกิจด้านดิจิทัล รวมถึงสืบทอดตำแหน่งที่สำคัญ (Succession plan) พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร (Culture Transformation) ไปสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งมีผลกระทบในระยะยาว (Emerging risk)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และส่วนแบ่งการตลาด	ไม่เปลี่ยนแปลง

5. ความเสี่ยงจากการต้องพึ่งพาบุคคลภายนอกในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

เอไอเอสต้องซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและสถานีฐานจากผู้ขายหลักน้อยราย เนื่องด้วยข้อจำกัดในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีของโครงข่าย ซึ่งรวมไปถึงการใช้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐาน ทำให้อาจมีความเสี่ยงจากการที่ผู้ขาย/ผู้ให้บริการ ไม่สามารถส่งมอบสินค้าและบริการได้ตามที่ตกลงไว้

เอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- กำหนดนโยบายการจัดซื้อ/จัดจ้าง จากผู้ขาย/ผู้ให้บริการแบบ Multi-vendor สำหรับอุปกรณ์และการบริการที่สำคัญ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการพึ่งพาผู้ขาย/ผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งเป็นหลัก
- จัดเตรียมรายชื่อผู้ขาย/ผู้ให้บริการ ที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนดเพื่อให้สามารถเลือกใช้บริการได้ หากผู้ขาย/ผู้ให้บริการหลักไม่สามารถให้บริการได้
- ควบคุมปริมาณอุปกรณ์สำรอง อะไหล่ และ/หรือ สินค้าคงคลัง ให้อยู่ปริมาณที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์/สินค้าหลักที่สำคัญ

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้ทางการเงิน การหยุดชะงักทางธุรกิจและ/หรือ ภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ไม่เปลี่ยนแปลง

6. ความเสี่ยงจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมือง

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทได้ทั้งในเชิงของโอกาส และอุปสรรค เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทานภายในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่มีผลกระทบต่อกำลังการซื้อของผู้ใช้บริการ

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้งานการสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์ไร้สายไม่จำเป็นจะเป็นการสื่อสารผ่านเสียง หรือการสื่อสารผ่านข้อมูลต่างๆ ถือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนในประเทศ รวมทั้งค่าบริการในการใช้งานที่ผู้ให้บริการกำหนดอยู่ในระดับที่สามารถจับจ่ายได้ (Affordable price) ทำให้บริษัทได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองในระดับที่ยอมรับได้

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้/ ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	ไม่เปลี่ยนแปลง

7. ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบงานสำคัญ

กรณีเกิดภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความผิดปกติต่างๆ ที่ไม่อยู่ในการควบคุมของบริษัท อาจส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของระบบปฏิบัติงานหลัก และเกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจ

เอไอเอสมีการสร้างระบบสำรองที่จำเป็นในบางส่วนเพื่อรองรับ (redundancy) สำหรับระบบปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ และจำเป็นในการให้บริการลูกค้า รวมทั้งกำหนดนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM Policy) ทั้งระดับองค์กรและระดับหน่วยงาน โดยให้

มีการซักซ้อมและทบทวนแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ เอไอเอสได้รับการรับรองมาตรฐานสากลด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO 22301:2012 Business Continuity Management System ในฐานะที่ได้พัฒนาระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พร้อมรับมือกับเหตุการณ์หรือภัยพิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดการบริหารความยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์กรได้อย่างแท้จริง

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
ภาพลักษณ์ชื่อเสียง และการดำเนินการไม่ได้ตามแผนงาน	ไม่เปลี่ยนแปลง

8. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถือเป็นปัญหาระดับสากล ที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินการทางธุรกิจ การดูแลรักษาโครงสร้าง อุปกรณ์โครงข่าย ความต่อเนื่องในการให้บริการ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของบริษัท เอไอเอสในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมสื่อสารและจำหน่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานโทรศัพท์มือถือ เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถส่งมอบบริการให้กับลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบจากของเสียที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การติดตั้งเสาสัญญาณตามมาตรฐานการออกแบบ EIA-222C ให้สามารถรองรับความแรงลมในระดับที่สูงกว่าข้อมูลความแรงลมที่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย การยกความสูงของสถานีฐานโดยใช้ข้อมูลอ้างอิงจากอุทกภัยร้ายแรงสุดในปี 2554 ดังนั้นการดำเนินโครงการเพื่อเป็นแกนกลางในการรวบรวมระยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานโทรศัพท์มือถือและนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี และโครงการอื่นๆ บริษัทถือเป็นบทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งในการบริหารจัดการกระบวนการที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นไปในแนวทางตามมาตรฐานสากล

โดยในปี 2562 เอไอเอสมีการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการผ่านคณะทำงานด้านต่างๆ ดังนี้

- บริหารจัดการระยะอิเล็กทรอนิกส์และของเสียจากการดำเนินธุรกิจ โดยการประเมินสภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คัดแยกส่วนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลและกำจัดอย่างถูกวิธี
- กำหนดเป้าหมายปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรงและทางอ้อม
- เพิ่มสัดส่วนการใช้งานพลังงานทดแทนของบริษัท เช่น พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
การหยุดชะงักทางธุรกิจ/ค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ และภาพลักษณ์ชื่อเสียง	คาดว่าจะมีผลกระทบหรือนิยمةเพิ่มขึ้นในระยะยาว (Emerging risk)

ความเสี่ยงด้านการเงิน

1. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เอไอเอสมีรายรับและรายจ่ายบางส่วนในสกุลเงินต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) และจากการซื้ออุปกรณ์โครงข่ายต่างๆ ดังนั้น ความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงอาจส่งผลกระทบต่อรายรับและรายจ่ายของบริษัทเอไอเอสมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- การทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contract) โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าไว้ ณ วันที่ทำสัญญาเพื่อการส่งมอบในอนาคตตามจำนวนเงิน สกุลเงิน ในระยะเวลาที่ระบุไว้
- การชำระค่าสินค้าและบริการที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศด้วยการใช้เงินฝากในสกุลเงินตราต่างประเทศที่มีอยู่ (Natural Hedge)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงดังกล่าว	การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงจากปี 2561
รายได้/ ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	ไม่เปลี่ยนแปลง

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

ประวัติกรรมการและผู้บริหาร

1. นายทนต์ ตระกูลอุณ

อายุ 65 ปี

- ประธานกรรมการบริษัท
- กรรมการอิสระ
- ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	3 สิงหาคม 2558
วันที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ	8 พฤศจิกายน 2559
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	4 ปี 4 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิตบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร มหาวชิราลงกรณมหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 29/2546

ตำแหน่งในบริษัท

- 2559 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน
- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ
- 2558 - 2560 ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ / บมจ. กรุงเทพดุสิตเวชการ
- 2559 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ / บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2563 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- 2561 - ปัจจุบัน คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการขับเคลื่อนและประสานงานการลงทุน
- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการที่ปรึกษา / Nomura Holdings Inc.
- 2554 - ปัจจุบัน ที่ปรึกษา / Kubota Corporation (Japan)

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

2. นายสมประสงค์ บุญยะชัย

อายุ 65 ปี

- รองประธานกรรมการ
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	28 มีนาคม 2537
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร สถาปัตยกรรมโยธาแห่งเอเชีย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 21/2552
- Directors Certification Program (DCP) รุ่น 65/2548
- Directors Accreditation Program (DAP) รุ่น 30/2547

ตำแหน่งในบริษัท

- 2562 - ปัจจุบัน กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
- 2551 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ
- 2537 - ปัจจุบัน กรรมการ
- 2551 - 2562 กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. ไทยคม
- 2561 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการและกรรมการอิสระ / บมจ. ไอเอสเอส
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. บีอีซี เวิลด์
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. ดุสิตธานี
- 2545 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ / บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง
- 2559 - 2560 ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2551 - 2559 ประธานกรรมการบริหาร / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2551 - 2558 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2552 - 2554 ประธานกรรมการบริหาร / บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ 2560 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ฯ
- 2559 - 2561 กรรมการ / บจ. ไอเอสเอส
- 2559 - 2559 กรรมการอิสระ / บมจ. พุกกา เรียวเอสเตต
- 2547 - 2559 กรรมการ / บจ. โรงพยาบาลพระรามเก้า

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

3. นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช

อายุ 68 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 30 มีนาคม 2560

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 2 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.00007
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี พานิชยศาสตร์และการบัญชี (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 119/2552
- Financial Institution Governance Program (FGP) รุ่น 6/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยง

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2556 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ / บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
2559 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / บมจ. ไทย ไซลาร์ เอ็นเนอร์ยี
2559 - 2562 กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ / บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2562 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการตรวจสอบ กรรมการด้านธรรมาภิบาล สำนักงาน ก.ล.ต.
2562 - ปัจจุบัน กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ / บจ. เคอรี่ เอ็กเพรส (ประเทศไทย)
2560 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี / คณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ
2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ / สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
2559 - ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบบริหารงานประจำ / มหาวิทยาลัยมหิดล
2559 - ปัจจุบัน กรรมการบริหารการเงินและทรัพย์สิน / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2558 - ปัจจุบัน กรรมการสถาบันวิชาการประกันภัยระดับสูง / สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
2557 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี / คณะกรรมการกฤษฎีกาและเลขาธิการคณะกรรพช.
2557 - ปัจจุบัน กรรมการที่ปรึกษาด้านการกำกับดูแลกิจการสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

ประวัติการฝ่าฝืนทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

4. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์

อายุ 67 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 10 พฤษภาคม 2549

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 13 ปี 7 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- เบติบัณฑิต สำนักพิมพ์อินส์ ประเทศอังกฤษ

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 29/2547

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
2551 - ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
2549 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยง

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. ศรีไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
2557 - ปัจจุบัน Managing Partner / R&T Asia (Thailand) Limited
2548 - 2557 ผู้บริหาร / บจ. อินตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์)
2540 - 2551 กรรมการ / บจ. ไทยทาลโลว์ แอนด์ ออยล์

ประวัติการฝ่าฝืนทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

5. นางสาวจิน โล เจียบ จง

อายุ 59 ปี

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มีนาคม 2556

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 6 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี บัณฑิต National University of Singapore

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน กรรมการ
กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการ / บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2558 - ปัจจุบัน Group Chief Corporate Officer /
Singapore Telecommunications Ltd.
2551 - 2558 Group Chief Financial Officer /
Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

6. นายแอลัน ลิว ยง เคียง

อายุ 64 ปี

- ประธานกรรมการบริหาร
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 20 มีนาคม 2549

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 13 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Science (Management) Massachusetts
Institute of Technology, ประเทศสหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2551 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร
กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน

2549 - ปัจจุบัน กรรมการ
2549 - 2551 กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2557 - 2562 Chief Executive Officer,
Consumer Australia
and Chief Executive Officer /
Optus Pty Limited
2555 - 2557 Chief Executive Officer,
Group Digital Life
and Country Chief Officer /
Singapore Telecommunications Ltd.
2549 - 2555 Chief Executive Officer (Singapore) /
Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

7. นายไกรฤกษ์ อุชुकานนท์ชัย

อายุ 65 ปี

- ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- กรรมการอิสระ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 26 มีนาคม 2557

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 5 ปี 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ North Texas State University, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Direct Certificate Program (DCP) รุ่น 59/2548
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 16/2550

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
กรรมการอิสระ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บมจ. ปตท.
2558 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการธนาคาร
ประธานกรรมการบริหาร
ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
บมจ. ธนาคารกรุงไทย
2554 - 2555 กรรมการและกรรมการตรวจสอบ บมจ. ปตท.
2549 - 2555 ประธานกรรมการ ประธานคณะกรรมการ
บริหารความเสี่ยง บมจ. หลักทรัพย์
จัดการกองทุนกรุงไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2541 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจ. วัฏฏ์ป้อนค้าคาร์ส
2560 - 2562 ประธานกรรมการ การรถไฟฟ้ามหานคร
แห่งประเทศไทย

ประวัติการกำกับดูแลกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

8. นายสมชัย เลิศสุกริวงศ์

อายุ 56 ปี

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
- กรรมการบริหาร
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มิถุนายน 2557

วันที่ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร 1 กรกฎาคม 2557

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 5 ปี 6 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.0027

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 107/2552

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
กรรมการบริหาร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
2555 - 2557 กรรมการ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการตลาด
2550 - 2555 รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการตลาด
2547 - 2550 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ
ส่วนงานธุรกิจบริการสื่อสารไร้สาย

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการกำกับดูแลกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

9. นายเชราร์โด ซี. อบลาซา จูเนียร์

อายุ 67 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการบริหาร
- กรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 เมษายน 2560

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 2 ปี 8 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ De La Salle University, Manila

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 146/2561

ตำแหน่งในบริษัท

- 2562 - ปัจจุบัน กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการบริหาร
- 2561 - 2562 กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2562 - ปัจจุบัน กรรมการ iPeople Inc,
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ Bank of the Philippines Islands
- 2553 - ปัจจุบัน กรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการบริหาร Manila Water Company Inc.
- 2541 - ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการอาวุโส กรรมการบริหาร Ayala Corporation
- 2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Energy Holding Inc.
- 2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Infrastructure Holding Corp.
- 2553 - 2560 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Manila Water Company Inc.
- 2541 - 2552 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Globe Telecom Inc.

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

10. นายสุธี เวียง ชอง

อายุ 65 ปี

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการผู้อำนวยการ
- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 กรกฎาคม 2560

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 2 ปี 5 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ University of Southern California สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 230/2559

ตำแหน่งในบริษัท

- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการ
- 2559 - ปัจจุบัน กรรมการผู้อำนวยการ
- 2556 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- 2552 - 2553 หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- 2549 - 2552 รองกรรมการผู้อำนวยการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2553 - 2555 CEO International /Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

11. นายเอนก พนาภิชน

อายุ 54 ปี

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการบริหาร

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 28 มีนาคม 2562

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DAP) รุ่น 111/2551

ตำแหน่งในบริษัท

2562 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2562 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ไทยคม

2553 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. ไอ ซีอปปี้

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. กัทส์ทีวี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไอ ซีอปปี้ ทวี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไอ.ที.แอฟฟลิเคชันส์
แอนด์ เซอร์วิส

ประวัติการกำกับดูแลกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

12. นายธีร สีสัมพรโรจน์

อายุ 43 ปี

- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Management Science and Engineering
Stanford University, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 257/2561
- หลักสูตร Director Accreditation Program
(DAP) 113/2557

(สืบมาดีล้อยก 2562 เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินไปใช้ในทางปฏิบัติ จำนวนชั่วโมง CDP : 7 ชั่วโมง)

ประสบการณ์ทำงาน

2561 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
บมจ. แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส

2560 - 2561 รองหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
บมจ. แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ประวัติการกำกับดูแลกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

13. นายวีรวัฒน์ เทียรติพงษ์การ

อายุ 59 ปี

- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2559

สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.0001

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท สาขาคอมพิวเตอร์ University of Michigan at Ann Arbor, สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Capital Market Academy สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 19

ประสบการณ์ทำงาน

- 2559 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร บมจ. แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2556 - 2559 รองกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส สายงานปฏิบัติการ กรรมการบริษัท บมจ. แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2554 - 2558 ศูนย์ให้บริการคงสิทธิหมายลงโทรศัพท์
- 2549 - 2556 รองกรรมการผู้อำนวยการสายงานปฏิบัติการ บมจ. แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

14. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม

อายุ 49 ปี

- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2558

สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.0001

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Psychology Counseling Services Rider University รัฐนิวเจอร์ซีย์, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 244/2560
- หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP) 9/2562

ประสบการณ์ทำงาน

- 2561 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ซีเอส ล็อกอินโฟ
- 2559 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล กลุ่มอินทัช บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2558 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล บมจ. แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2556 - 2558 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายปฏิบัติการ บมจ. แม็คกรุ๊ป
- 2554 - 2556 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายทรัพยากรบุคคล บมจ. พรุฒินันท์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย)
- 2550 - 2554 ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บจ. เซ็นทรัล วัตสัน (ประเทศไทย)
- 2547 - 2550 ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บจ. โมโครซอฟท์ (ประเทศไทย)

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

15. นายชวิน ชัยวัชรารณ

อายุ 47 ปี

• เลขาธิการบริษัท

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท กฎหมาย มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร C-Seminar-Anti Corruption Seminar 1/2016
- หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC 19/2014)
- หลักสูตร Director Certification (DCP 192/2014)
- หลักสูตร Company and Board Reporting Program (CRP 6/2013, BRP 11/2013)
- หลักสูตรการต่อต้านการทุจริตสำหรับผู้บริหาร (ACEP 10/2557)
- หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานเลขาธิการบริษัท (FPCS 29/2557)
- หลักสูตรเลขาธิการบริษัท (CSP) รุ่น 51/2556

ประสบการณ์ทำงาน

- 2556 - ปัจจุบัน เลขาธิการบริษัท
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2553 - 2556 ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2546 - 2553 Associate บจ. อันตัน แอนด์ วิลเลียม

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

16. นางสาววิมล กุลาเลิศ

อายุ 59 ปี

• หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542

สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.0012
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท MBA Track Management Information System, Oklahoma City University, สหรัฐอเมริกา

คุณวุฒิทางวิชาชีพ

- Certified Public Accountant (2528)
- Certified Internal Auditor (2543)
- Certified Risk Management Assurance (2556)

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ประสบการณ์ทำงาน

- 2542 - ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2542 - ปัจจุบัน วิทยากรด้านตรวจสอบภายใน
ระบบการควบคุมภายใน
และการบริหารความเสี่ยง สภาวิชาชีพบัญชี
ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 2552 - ปัจจุบัน อาจารย์พิเศษด้านตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

17. นางสาวนิจิยา พัวพงศกร

อายุ 44 ปี

• หัวหน้าฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2556

สัดส่วนการถือหุ้น (%) 0.0003
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Technology Management, Washington State University, สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท การเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

-

ประสบการณ์ทำงาน

- 2560 - ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแล
การปฏิบัติงาน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2558 - 2560 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ
ส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแล
การปฏิบัติงาน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2556 - 2558 ผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2554 - 2556 วิชาการผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
- 2551 - 2554 ผู้จัดการฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

18. นายเตชะหทัย เหมะกุล

อายุ 45 ปี

• หัวหน้าฝ่ายงานบัญชี

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2558

สัดส่วนการถือหุ้น (%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์
- ปริญญาโท การเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Risk Management Program 2019 (สัมมนาดีลอยท์ 2562 เรื่อง นักบัญชีในอนาคต คุณพร้อมแล้วหรือยัง จำนวนชั่วโมง CDP : 3.30 ชั่วโมง)
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการทำความเข้าใจหลักการพื้นฐานของมาตรฐานการรายงานการเงิน TFRS9 จำนวนชั่วโมง CDP : 7 ชั่วโมง)

ประสบการณ์ทำงาน

- 2558 - ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายงานบัญชี
บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ไม่มี

ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2562 รวมการถือครองของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

หมายเหตุ:

- 1) ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562 แทนนายสตีเฟ่น มิลเลอร์ ที่ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท
- 2) หัวหน้าฝ่ายงานบัญชี

รายงานคณะกรรมการสรรหา และกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการประกอบด้วย กรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ประธาน คุณไกรฤกษ์ อุทยานนท์ชัย และ คุณ จิน ไล เจริญ จง กรรมการ ในปี 2562 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งหมด 7 ครั้ง โดย กรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญ ของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติตาม

และการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้มีส่วนในการสร้างความตระหนักของพนักงาน ในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยผ่านคลิปวิดีโอและสื่อ ต่างๆ คณะกรรมการได้ทบทวนนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยคณะกรรมการเห็นว่าเพื่อส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัท สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปี 2562 คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาเสนอให้ คณะกรรมการบริษัทอนุมัติปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแล กิจการของบริษัทในหมวดประมวลจริยธรรมธุรกิจใหม่ประเด็นที่

เกี่ยวกับการแจ้งให้ผู้ที่มิอำนาจของบริษัททราบเป็นลายลักษณ์ อักษรถึงการดำรงตำแหน่งกรรมการของผู้บริหารในองค์กร ไม่แสวงหาผลกำไร รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดบาง ประการในเรื่องการนำธุรกิจของพนักงานกับบริษัทให้มีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเห็น ชอบให้แก้ไขนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจให้เป็นผู้นำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนไปปฏิบัติใช้ รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์ด้านสิทธิมนุษยชนไปยังพนักงานและคู่ค้า คู่ธุรกิจของบริษัทด้วย

2. ด้านการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์

และการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท

คณะกรรมการได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อการสรรหากรรมการ ว่าในการสรรหากรรมการอิสระแต่ละครั้ง คณะกรรมการ จะ พิจารณาคุณภาพสตรีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมด้วย นอกเหนือจาก การพิจารณาความหลากหลายในคุณสมบัติและประสบการณ์อื่น ที่สามารถส่งเสริมให้บริษัทพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ในการสรรหากรรมการคณะกรรมการได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้น สามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ เพื่อนำรวมกับรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจากแหล่งอื่นก่อน พิจารณาคณะสมมติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการ พิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการอย่างรอบคอบ โดยอ้างอิงถึง ตารางคุณสมบัติและทักษะ ประสบการณ์ของกรรมการ (Board Skill Matrix) ก่อนเสนอชื่อบุคคลที่เห็นว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมให้ คณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา

(นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)

ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณกานต์ ตระกูลสุน ประธาน คุณแอลเลน ลิว ยง เคียง และคุณเชราร์โด ซี. อบลาลาชา จูนิเยร์ กรรมการ

ในปี 2562 คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมทั้งหมด 6 ครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2562 ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพิจารณาโยกย้ายค่าตอบแทน (Compensation)

ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

พิจารณาและเห็นชอบนโยบายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง โดยพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารให้อยู่ในระดับที่เทียบเคียงได้กับบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใกล้เคียงกันและบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อมุ่งใจและรักษากรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท

ค่าตอบแทนของพนักงาน

พิจารณาและเห็นชอบภาพรวมของการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน โดยพิจารณาข้อมูลค่าตอบแทนพนักงานของบริษัทชั้นนำที่มีขนาดใกล้เคียงกันหรือในอุตสาหกรรมเดียวกัน

2. ด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ (Leadership Development)

คณะกรรมการผลักดันการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารบริษัท เพื่อนำพาธุรกิจไถ่ถอนมาคมของบริษัทที่กำลังเผชิญสภาพการแข่งขันที่สูงขึ้นและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วไปสู่ความสำเร็จ โดยคณะกรรมการได้อนุมัติการเข้าร่วมโครงการสำคัญหลายโครงการ เพื่อให้พนักงานและผู้บริหารได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้จากสถาบันการศึกษาและวิจัยระดับโลก เพื่อสร้างเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมองค์กรและทรัพยากรบุคคลเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการวางแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหาร (Executive Succession Plan)

คณะกรรมการเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่หัวหน้าฝ่ายงานของบริษัทที่คาดว่าจะว่างลงในอนาคต โดยได้พิจารณาวางแผนสืบทอดตำแหน่งในทุกมิติ เป็นไปด้วยความรอบคอบและโปร่งใส และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา

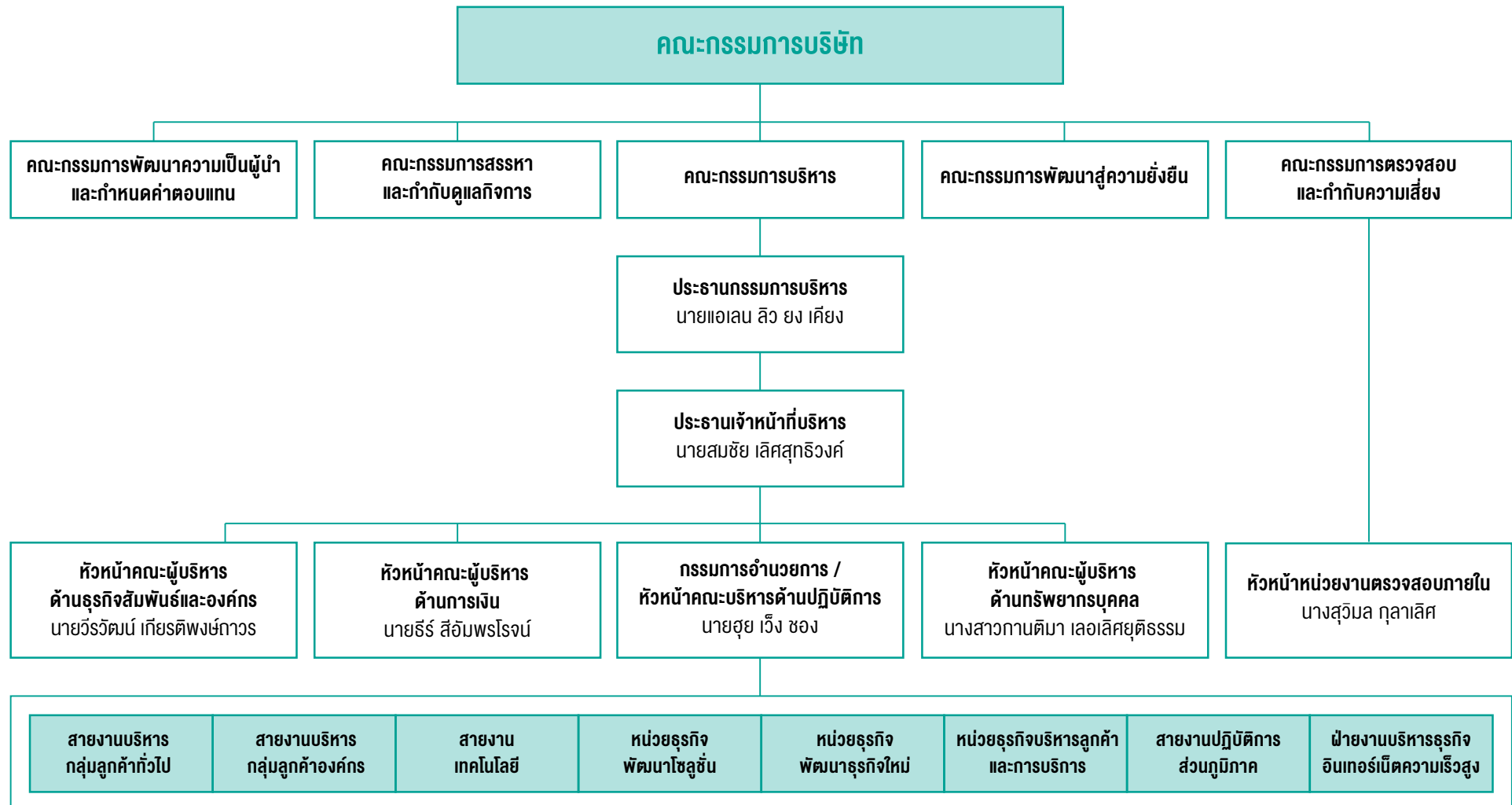
(นายกานต์ ตระกูลสุน)

ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน

-

โครงสร้างการจัดการ

ข้อมูลคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

รายชื่อ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง	คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร
นายกานต์ ตระกูลฮุน	ประธานกรรมการบริษัทและกรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช ²⁾	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-	-
นางสาวจัน โล เจริญ จง ^{1) 2)}	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-
นายแอลัน ลิว ยง เคียง ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	ประธานและกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร
นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย ²⁾	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	-
นายเชราร์โด ซี. ออบาซา จูเนียร์ ^{1) 2)}	กรรมการอิสระ	-	-	กรรมการอิสระ	-	กรรมการอิสระ
นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์ ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
นายสุย เว็ง ซอง ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาภิชน	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

หมายเหตุ

- 1) นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายแอลัน ลิว ยง เคียง นางสาวจัน โล เจริญ จง นายเชราร์โด ซี. ออบาซา จูเนียร์ นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์ และนายสุย เว็ง ซองเป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม รายละเอียดปรากฏตามประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร
- 2) นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย นายเชราร์โด ซี. ออบาซา จูเนียร์ และนางสาวจัน โล เจริญ จง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงิน รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร
- 3) ผู้ลงนามสามารถศึกษาคุณสมบัติของกรรมการอิสระได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com/misc/cg/20171122-advanc-qualification-independent-th.pdf> โดยเอไอเอสกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อมูลสรุปการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม ¹⁾					
	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยง	คณะกรรมการสรรหา และกำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการพัฒนา สู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร
นายกานต์ ตระกูลฮุน	9/9	-	-	6/6	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย ³⁾	9/9	-	-	3/3	3/4	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	7/9	16/16	-	-	4/4	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	9/9	16/16	7/7	-	-	-
นางสาวจัน ไล เจียบ จง	8/9	-	7/7	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง	5/9	-	-	6/6	-	11/11
นายไทรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย	9/9	16/16	7/7	-	-	-
นายเชราร์โด ซี. อบลาซา จูเนียร์	8/9	-	-	3/3	0/1	10/11
นายสมชัย เลิศสุภธิวงศ์	9/9	-	-	-	4/4	11/11
นายสุย เว็ง ซอง	9/9	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาภิชน ²⁾	5/5	-	-	-	-	11/11

หมายเหตุ:

1) จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม นับรวมถึงเข้าร่วมด้วยการประชุมทางไกลผ่านโทรศัพท์และผ่านวิดีโอ

2) นายเอนก พนาภิชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร วันที่ 21 มกราคม 2562 และกรรมการบริษัทวันที่ 28 มีนาคม 2562

3) นายนายเชราร์โด ซี. อบลาซา จูเนียร์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนนายสมประสงค์ บุญยะชัย และนายสมประสงค์ บุญยะชัย ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนแทนนายเชราร์โด ซี. อบลาซา จูเนียร์ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562

กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายสมชัย เลิศสุภกิจวัณ นายสุย เวียง ชอง กรรมการสองในสามคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกัน และประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นโดยรวมมีใช้เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และกำหนดนโยบายให้มีจำนวนกรรมการที่เป็นไปตามสัดส่วนอย่างยุติธรรมของเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น ซึ่งมีอำนาจควบคุม (Controlling shareholders) โดยมีขอบเขตหน้าที่ดังนี้

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
2. กำหนดวิสัยทัศน์นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
3. พิจารณาอนุมัติรายการที่สำคัญ เช่น โครงการลงทุน ธุรกิจใหม่ การซื้อขายทรัพย์สิน ฯลฯ และการดำเนินการใดๆ ที่กฎหมายกำหนด
4. พิจารณาอนุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อรายการที่เกี่ยวข้อง

โยงกันของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่กำกับดูแล

5. ประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดค่าตอบแทน
6. รับผิดชอบต่อผลประโยชน์และการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ด้วยความตั้งใจและความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน
7. ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามผล
8. ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท
9. กำกับดูแลกิจการให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม
10. ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
11. รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การสงวนสิทธิเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของ

คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทสงวนสิทธิเรื่องที่มีความสำคัญไว้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท เพื่อรักษาประโยชน์สูงสุดต่ออไอเอสและผู้ถือหุ้น อาทิ

- กลยุทธ์ แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปี
- ค่าใช้จ่ายฝ่ายกฏ และค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการชุดย่อย หรือผู้บริหารได้รับมอบหมายให้อนุมัติได้
- การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการขายเงินลงทุน
- นโยบายที่สำคัญ
- การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ
- การฟ้องร้อง และดำเนินคดีที่สำคัญ
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล

การแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของเอไอเอส ทั้งนี้ ในการกำกับดูแล กรรมการจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจตัดสินใจ และปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเชื่ออย่างมีเหตุผลว่า จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น ขณะที่ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของเอไอเอสไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนบริหารจัดการงานประจำวันและธุรกิจขององค์กร ทั้งนี้ ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ และไม่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

การแบ่งแยกตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม

บทบาทและหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัท
• เป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัท • กำหนดที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร • ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัทกำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท • สนับสนุนให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี • สนับสนุนให้กรรมการได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประชุม • เป็นผู้ประสานระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี

บทบาทหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
• กำหนดและจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจงบประมาณและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ ตลอดจนติดตามความคืบหน้าเปรียบเทียบกับงบประมาณและแผนงาน และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบความก้าวหน้าเป็นประจำ • บริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจของบริษัท • แสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท • เสริมสร้างศักยภาพและรักษาทีมผู้บริหารที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบุและสรรหาบุคคลที่มีความสามารถ เพื่อให้การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ • กำหนดที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารและคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด และมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ
2. พิจารณาคูณสมบัติ ความเป็นอิสระ และผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี รวมถึงการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี พร้อมทั้งเสนอขออนุมัติการแต่งตั้ง เลือกกลับมาใหม่ เลิกจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีของบริษัทจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงพิจารณาตัดสินใจในกรณีที่ฝ่ายจัดการและผู้สอบบัญชีมีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน หรือมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานสอบบัญชี
3. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4. พิจารณานโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการใช้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน
5. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้าง และการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ความดีความชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึง ประชุมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วม เพื่อสอบทานถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ
6. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนงานตรวจสอบภายในประจำปี การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนประสานงานกับผู้สอบบัญชี

7. จัดให้มีการสอบทานคุณภาพของระบบการตรวจสอบภายใน โดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกองค์กรอย่างน้อยทุก 5 ปี (Independent Quality Assessment Review)

8. สอบทานให้บริษัทมีระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนคณะกรรมการบริษัท ในการกำกับดูแลความเสี่ยงของบริษัทในภาพรวม โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) กลั่นกรองกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ที่สำคัญ ได้แก่ นโยบาย ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Risk Capacity) และช่วงความเบี่ยงเบนของผลการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้ (Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจน ทบทวนความเพียงพอของนโยบายและแนวทางการบริหาร ความเสี่ยง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท

(ข) กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการ กำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม ให้มีการประเมิน ติดตาม และรายงานความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการควบคุมความเสี่ยงที่ เหมาะสม โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระ

(ค) ประเมินความเพียงพอ เหมาะสม ของการนำความเสี่ยงไป บริหารในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้บริษัทพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน ถาวร โดยการกำกับดูแลให้การดำเนินงานและความเสี่ยง ของบริษัทสอดคล้องกัน รวมทั้งให้พิจารณาความเสี่ยงต่อ ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

9. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

10. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความ จัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนด ของหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าว สมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท

11. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และพิจารณาข้อร้อง เรียงรวมถึงพิจารณาผลการสอบสวนของบริษัททุกไตรมาส อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งของบริษัทในการรับแจ้งข้อร้องเรียนตาม นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และ การคุ้มครอง ผู้ให้ข้อมูล รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการจัดทำและ ปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

12. กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ ตามกฎหมายและจริยธรรมที่กำหนดไว้

13. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ ความเสี่ยงโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดัง กล่าวต้องลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับ ความเสี่ยงและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(ก) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของ รายงานทางการเงินของบริษัท

(ข) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน และประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวมของ บริษัท

(ค) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

(ง) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี

(จ) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(ฉ) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ ความเสี่ยง และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบและกำกับ ความเสี่ยงแต่ละท่าน

(ช) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยงได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (charter)

(ฌ) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริษัท

14. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบ บัญชี เกี่ยวกับพฤติกรรมอันควรสงสัยว่ากรรมการ ผู้จัดการ หรือ บุคคล ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทได้กระทำ ความผิดตามที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนด และให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง รายงานผลการตรวจสอบในเบื้องต้นให้แก่สำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และผู้สอบบัญชี ทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากผู้สอบบัญชี

15. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและ กำกับความเสี่ยง และเสนอข้อเสนอนี้ให้คณะกรรมการ บริษัททราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง หากพบหรือมีข้อ

สงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง รายงานต่อคณะกรรมการของบริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเห็นสมควร

- (1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- (2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
- (3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

หากคณะกรรมการของบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการกระทำนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

16. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง มีอำนาจเชิญให้ฝ่ายจัดการผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็นร่วมประชุม หรือส่งเอกสารตามที่เห็นว่าเกี่ยวข้องจำเป็น
17. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ความเห็น หรือคำแนะนำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความจำเป็น
18. พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ด้วยตนเองทั้งในภาพรวมเป็นรายคณะ

และรายบุคคลเป็นประจำทุกปี

19. พิจารณาสอบถามของกฎบัตรนี้เป็นประจำทุกปีและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติเปลี่ยนแปลงหากมีความจำเป็น
20. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

1. กำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ของกรรมการ กรรมการชด้อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในแต่ละปี เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทโดยรวม
2. จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติและ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติตามแต่กรณี
3. พิจารณาสอบถามและอนุมัติผลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อใช้ประกอบการพิจารณานุมัติจ่ายโบนัสประจำปีตามผลตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและพิจารณาปรับเพิ่มเงินเดือนประจำปี
4. พิจารณาและอนุมัติโครงการค่าตอบแทนระยะยาว (Long Term Incentive Plan) รวมถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวข้อง
5. พิจารณาและอนุมัติผลการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเงินโบนัสประจำปี การปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี และค่าตอบแทนระยะยาว (Long Term Incentive Plan) ให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
6. พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินโบนัสประจำปีให้กับกรรมการของบริษัท

7. รายงานนโยบายด้านค่าตอบแทนกรรมการ หลักการ/เหตุผล และวัตถุประสงค์ของนโยบายเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

8. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ประเมินและกำหนดผู้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว และรายงานแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกปี
9. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทจัดทำนโยบายแผนการสืบทอดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
10. ทำหน้าที่ดูแลกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
11. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ
12. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทและมีหน้าที่ให้คำชี้แจงตอบคำถามใดๆ เกี่ยวกับค่าตอบแทนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
13. พิจารณาทบทวนและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติเปลี่ยนแปลง
14. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
15. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

16. ดำเนินการอื่นๆ ใดหรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคร่าวๆ ไป

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

1. กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหาคณะกรรมการและกรรมการชุดย่อยของบริษัท
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัททุกๆ ปี รวมทั้งเสนอปรับปรุงแก้ไขนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้คณะกรรมการพิจารณา
3. พิจารณาสรรหากรรมการและกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

1. พิจารณานโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
2. เสนอประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อบริษัท อันเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา
3. สอบทานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนประธานเจ้าหน้าที่บริหารอันเกี่ยวข้องเนื่องกับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

5. รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

6. สอบทานและให้ความเห็นชอบต่อรายงานการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
7. การปฏิบัติอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

1. กำหนดทิศทางกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
2. บริหารการดำเนินธุรกิจใดๆ ของบริษัทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้
3. กำกับและติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท และรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้แก่กรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกเดือน
4. แสวงหาและประเมินโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ
5. พิจารณาและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท
6. พิจารณาสอบทานและอนุมัติรายการเกี่ยวกับการลงทุนและจำหน่ายทรัพย์สิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงินและการบริหารเงิน การบริหารงานทั่วไป และรายการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ภายในขอบเขตอำนาจที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
7. พิจารณาและให้ความเห็นต่อเรื่องที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ยกเว้นในกิจกรรมใดๆ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยอื่นเป็นผู้ดำเนินการไว้แล้ว

8. คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้ผู้บริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาเห็นสมควรได้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหารและ/หรือการมอบอำนาจช่วงต้องไม่เป็นการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่คณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสียตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท และตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง
9. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น
10. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่จำเป็น
11. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกไตรมาสในวาระการรายงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
12. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรเป็นประจำปี ซึ่งอาจทำพร้อมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยอื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
13. ดำเนินการอื่นๆ ใด หรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคร่าวๆ ไป

ผู้บริหาร

นอกจากคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแล้ว เอไอเอสกำหนดให้มีผู้บริหารระดับสูงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายสมชัย เลิศสุภกิจวงศ์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นายสุย เวียง ชอง	กรรมการผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
3. นายธีร สีสัมพรโรจน์	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
4. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
5. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูง

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

1. คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการมีหน้าที่ในการสรรหา คัดเลือก บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้งหรือเสนอขออนุมัติแต่งตั้งต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามข้อบังคับของบริษัท

2. คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการพิจารณาองค์ประกอบความเหมาะสมประกอบด้วยคุณสมบัติของกรรมการทั้งปัจจุบันและอนาคต, ความหลากหลาย ในเรื่องเพศ อายุ และประสบการณ์, ประวัติการกระทำผิดทางกฎหมาย, องค์ประกอบของความเป็นอิสระ, ทิศทางการดำเนินธุรกิจ, และองค์ประกอบโดยรวมของคณะกรรมการบริษัท เพื่อเปรียบเทียบกับทิศทางการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต โดยจัดทำเป็นตาราง Board Skill Matrix เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการสรรหากรรมการที่ต้องการเป็นประจำทุกปี ในการทบทวนดังกล่าว คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการยังได้พิจารณาถึงความหลากหลาย

จากที่มาในการการเสนอชื่อ อาทิ การเสนอแนะจากกรรมการบริษัท, การเสนอชื่อบุคคลโดยผู้ถือหุ้น, บริษัทที่ปรึกษาภายนอก, และฐานข้อมูลกรรมการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เป็นต้น

3. ในการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการเดิมเป็นกรรมการต่ออีกวาระหนึ่ง คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะพิจารณาปัจจัยต่างๆ ซึ่งรวมถึง ผลการปฏิบัติงาน ประวัติการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในการประชุม และการสนับสนุนในกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัท โดยหากเป็นกรรมการอิสระ จะพิจารณาถึงความเป็นอิสระของกรรมการท่านดังกล่าวด้วย

4. การแต่งตั้งกรรมการให้เป็นไปตามข้อบังคับบริษัทและข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใสและชัดเจน และดำเนินการโดยผ่านคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้น ดังนี้

(1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ถือ คือ หนึ่งหุ้นเท่ากับหนึ่งเสียง

(2) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (1) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากที่สุดเพียงใดไม่ได้

(3) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากับเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงจะเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน ทั้งนี้ มติการแต่งตั้งบุคคล

เข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

ทั้งนี้ เอไอเอสเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการได้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบปีบัญชี โดยแจ้งผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของเอไอเอส โดยในปี 2562 ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทแต่อย่างใด

การสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) โดยมีหลักในการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกองค์กร และอาจพิจารณาว่าจ้างที่ปรึกษาอิสระเพื่อเข้ามาช่วยในการสรรหาดังกล่าว

แผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan) รองรับผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกงานขึ้นไป โดยมีการระบุผู้ที่ทำหน้าที่แทน พร้อมทั้งจัดให้มีกระบวนการพัฒนาบุคลากรในลำดับรองลงมาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2562 ที่ผ่านมา คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา

พร้อมนำความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ไปดำเนินการปรับปรุงแผนสืบทอดตำแหน่งต่อไป

วาระการดำรงตำแหน่ง

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัท

1. ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงสามส่วนไม่พอดี ให้ออกจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยกรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง และกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

2. กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าที่วาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยง

1. คราวละไม่เกิน 3 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระมีสิทธิได้รับเลือกกลับมาใหม่ได้ ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการบริษัทจะทบทวนความเป็นอิสระของกรรมการท่านนั้นเป็นประจำปีทุกปี

2. กรรมการที่ประสงค์จะลาออกก่อนครบวาระต้องยื่นหนังสือ

ลาออกต่อประธานกรรมการบริษัท โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ใบลาออกมาถึงบริษัท ทั้งนี้ การพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทดแทนกรรมการที่ลาออก กำหนดให้ดำรงตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่มาปฏิบัติหน้าที่แทน และคณะ กรรมการบริษัทจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงให้ครบถ้วนภายใน 90 วัน นับแต่วันที่กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงคนนั้นลาออก

ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเพราะเหตุอื่นนอกจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงที่พ้นจากตำแหน่งยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าคณะ กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

1. ให้กรรมการชุดย่อยอื่นๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

2. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตาม (1) กรรมการชุดย่อยอื่นๆ พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการชุดย่อย หรือ คณะกรรมการบริษัทมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการ และผู้บริหาร

เอไอเอสมีนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนให้กรรมการ โดยสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเมื่อเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกันแล้ว ค่าตอบแทนดังกล่าวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ และจะคำนึงถึงความเป็นธรรม

และเหมาะสมสำหรับการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร โดยสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของกรรมการและผู้บริหารแต่ละท่าน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงิน ให้แก่ กรรมการบริษัท กรรมการชด้อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมถึงผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่รายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยในการพิจารณานอกจากนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว จะมีการนำผลสำรวจค่าตอบแทนกรรมการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยมาประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชด้อย คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอมติเห็นชอบ และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติเป็นประจำปี

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินสำหรับประธานกรรมการ กรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 6 ราย รวมจำนวนเงิน 27.28 ล้านบาท โดยจ่ายจากผลการปฏิบัติงานที่ของกรรมการแต่ละท่าน และมีการพิจารณาจัดสรรตามนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและกรอบวงเงิน 36 ล้านบาท ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562 ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว บริษัทใช้หลักเกณฑ์เดิมตั้งแต่ปี 2558 และค่าตอบแทนที่จัดสรรอยู่ภายในกรอบของวงเงินอันประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุมและโบนัส

นโยบายการจ่ายตอบแทนคณะกรรมการประจำปี 2562

กรรมการ	ค่าตอบแทนในรูปตัวเงิน (บาท)		
	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	โบนัส
คณะกรรมการ			
• ประธานกรรมการบริษัท	300,000	x	✓
• กรรมการ	75,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง/คณะกรรมการบริหาร			
• ประธานกรรมการ	25,000	25,000	✓
• กรรมการ	x	25,000	✓
คณะกรรมการชด้อยอื่นๆ			
• ประธานกรรมการ	10,000	25,000	✓
• กรรมการ	x	25,000	✓

หมายเหตุ:

- 1) กรรมการที่เป็นผู้บริหาร / พนักงานของบริษัท หรือของบริษัทผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ หรือกรรมการชด้อย
- 2) ประธานกรรมการไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือน หรือเบี้ยประชุม ในฐานะประธานในคณะกรรมการชด้อย

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลที่ได้รับในฐานะกรรมการบริษัทจำนวน 6 ราย ในปี 2562 มีดังนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทนอื่นๆ ²⁾
นายกานต์ ตระกูลสุน	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการ - ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	3,600,000	-	3,160,000	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	- รองประธานกรรมการ - กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร - กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน	900,000	375,000	2,253,600	4,030
นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง - กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	1,200,000	800,000	3,160,000	10,075
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ - กรรมการตรวจสอบกำกับความเสี่ยง	1,020,000	800,000	2,299,000	10,075
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน - กรรมการตรวจสอบกำกับความเสี่ยง	1,020,000	675,000	2,299,000	10,075
นายเชราร์โด ซี อบลาลา จูเนียร์	- กรรมการอิสระ - กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน - กรรมการบริหาร	900,000	525,000	2,263,600	-
รวม ¹⁾		8,640,000	3,175,000	15,435,200	34,255

หมายเหตุ:

1) ค่าตอบแทนกรรมการที่ปรากฏตามตารางข้างต้นเป็นรายการที่เกิดขึ้นในปี 2562 รวมถึงโบนัสจากผลปฏิบัติงานระหว่างปี 2562 ที่จ่ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ด้วย

2) ค่าตอบแทนอื่นๆ คือ ค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งกรรมการได้รับการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ให้กับบริษัท

คำตอบแทนผู้บริหาร

ปรัชญาในการจ่ายคำตอบแทนของบริษัท มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่ผู้บริหารได้สร้างให้กับบริษัท และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนได้ทำการทบทวนและอนุมัตินโยบายคำตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยการกำหนดระบบบริหารคำตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

การบริหารคำตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- คำตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน (Balanced Scorecard) ซึ่งประกอบไปด้วยตัวชี้วัดทางด้านผลตอบแทนทางการเงิน ด้านการบริหารจัดการลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต

การบริหารคำตอบแทน ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น
- การสร้างความมั่นใจว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้น มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น

การบริหารคำตอบแทน ให้สามารถแข่งขันได้

- การบริหารคำตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูดและรักษาพนักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างคำตอบแทนและผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปี และผลตอบแทนระยะยาว

โครงสร้างการจ่ายคำตอบแทนของบริษัท

คำตอบแทนซึ่งจ่ายให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทจะประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

คำตอบแทนผลประโยชน์แบบคงที่

คำตอบแทนตามผลปฏิบัติงาน

เงินเดือน

ระดับของคำตอบแทนที่ได้รับ เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งทำการจ่ายเป็นเงินสดเข้าบัญชีทุกเดือน โดยจะมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี จากการพิจารณาผลการปฏิบัติงานและอัตราการขึ้นเงินเดือนในตลาดแรงงาน

ผลประโยชน์อื่นและผลประโยชน์พิเศษ

วัตถุประสงค์หลักของการให้ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษ คือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน และช่วยเหลือในกรณีพนักงานสูงอายุ ประสพปัญหาด้านสุขภาพ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพ และสวัสดิการต่างๆ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในตลาดแรงงาน และตามที่กฎหมายกำหนด

โบนัสตามผลงาน

เป็นรางวัลตอบแทนที่แปรผันตามความสำเร็จของผลงานในระยะสั้น เมื่อเทียบกับแผนงานประจำปีที่ได้กำหนดไว้ โดยเทียบเคียงกับคำตอบแทนในตลาดแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เงินโบนัสตามผลงานนี้จะผูกกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ประจำปี ซึ่งเป็นผลรวมจากตัวชี้วัดผลที่หลากหลาย และมีการถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละปัจจัย โดยเป็นการตัดสินใจผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบริษัท และของพนักงานรายบุคคล

คำตอบแทนระยะยาว

คำตอบแทนระยะยาว เป็นรูปแบบคำตอบแทนที่ส่งเสริมการสร้างการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืนและสร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงเป็นการรักษาตำแหน่งผู้บริหารที่สำคัญโดยเน้นให้เกิดผลประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการตัดสินใจทางธุรกิจที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น การให้ผลตอบแทนจะพิจารณาจาก

มูลค่าทางเศรษฐกิจของบริษัท(Economic Profit) มูลค่าผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นทั้งในเชิงมูลค่ารวม (Absolute total shareholder return) และมูลค่าในเชิงเปรียบเทียบ (Relative total shareholder return)การคำนวณผลตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานในรอบเวลา 3 ปี และทยอยจ่ายผลตอบแทนออกไปอีก 3 ปี ทั้งนี้ การจ่ายผลตอบแทนอาจมีการเรียกคืนหรือดักจ่าย (Clawback policy) ในกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัยการลาออกหรือการเลิกจ้าง

การจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท

	CEO	ผู้บริหาร	พนักงานทุกคน	รูปแบบการจ่าย	จุดประสงค์และการเชื่อมโยงกับหลักการค่าตอบแทน
เงินเดือน (Base Salary)	✓	✓	✓	เงินสด แก่พนักงานทุกคน	จูงใจและรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ และตอบแทนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน
ผลประโยชน์ (benefits)	✓	✓	✓	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันภัยและประกันชีวิต	สร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน
เงินโบนัสตามผลงาน (Performance Bonus)	✓	✓	✓	เงินสด แก่พนักงานทุกคน	เพื่อเป็นรางวัลตอบแทนตามความสำเร็จของผลงานที่ได้กำหนดไว้ประจำปี
ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและหุ้น (Value-Sharing Cash/Equity)	✓	✓		เงินสด แก่ผู้บริหาร ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ แก่ผู้บริหาร	ผลักดันให้เกิดผลงานที่เป็นรากฐานของบริษัท โดยยึดหลักมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของบริษัท ซึ่งเป็นผลประโยชน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น เพื่อเป็นแรงเสริมให้บริษัทเกิดการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น

ค่าตอบแทนรวมของคณะผู้บริหารจำนวน 4 ราย เท่ากับ 54.39 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัสตามผลงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และผลประโยชน์อื่นๆ

ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Performance Share Plan) ตามโครงการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารเป็นจำนวน 4 ครั้ง ในระหว่างปี 2556 – 2560 โดยผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงาน กสท. ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีรายชื่อและจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับดังต่อไปนี้

		ปี 2560	%	ปี 2559	%	ปี 2558	%	ปี 2557	%	ปี 2556	%	รวม
1. นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์	จำนวน	88,700	6.3	56,800	6.87	51,600	5.92	29,816	4.38	19,824	4.89	246,740
2. นางสาวสุนิษา ชินวัตร	จำนวน	35,440	2.5	11,900	1.44	11,890	1.36	11,020	1.62	6,864	1.69	77,114
3. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	จำนวน	44,300	3.1	30,200	3.65	30,174	3.46	27,116	3.99	19,864	4.90	151,654
4. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	จำนวน	44,300	3.1	33,200	4.01	0	-	0	-	0	-	77,500

หมายเหตุ :

1) % เป็นสัดส่วนของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกทั้งหมด

2) นางสาวสุนิษา ชินวัตร ขอเกษียณอายุการทำงาน มีผลวันที่ 1 ตุลาคม 2561

บุคลากร

เลขาธิการบริษัท คือ นายชวน ชัยจิตราภรณ์ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89/15 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่กรรมการในการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ ประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน คือ นางสาวนิตยา พัวพงศกร ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลในฐานะบริษัทจดทะเบียนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมทั้งกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด

ทั้งนี้ข้อมูลประวัติและรายละเอียดของเลขาธิการบริษัท และหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ปรากฏตามประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร

สำหรับปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีการบันทึกค่าตอบแทนรวมของบุคลากร ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัส และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวนทั้งสิ้น 7,023.4 ล้านบาท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีพนักงานทั้งสิ้น 12,701 คน (รวมพนักงานชั่วคราว) สามารถแบ่งตามสายงานหลักได้ดังนี้

สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน
สายงานปฏิบัติการภูมิภาค	3,316
สายงานลูกค้าสัมพันธ์	3,056
สายงานเทคโนโลยีโครงข่ายและสารสนเทศ	2,328
สายงานลูกค้าทั่วไป	1,940
สายงานลูกค้าองค์กร	580
สายงานธุรกิจฟิชชัรบรอดแบรนด์	582
สายงานการเงิน	412
สายงานทรัพยากรบุคคล	227
สายงานพัฒนาธุรกิจใหม่	100
สายงานอื่นๆ	160
รวม	12,701

บริษัทและบริษัทย่อย มีแนวทางการสรรหาและรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั้งไทยและต่างประเทศ จัดกิจกรรมเดินสายแนะนำองค์กร เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความสามารถเฉพาะทางเข้ามาร่วมงานกับเอไอเอสเพื่อผลักดันแนวคิดและธุรกิจใหม่ๆ และเพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ เอไอเอสให้ความสำคัญกับการวางแผนการเติบโตในสายอาชีพสำหรับกลุ่มบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยพนักงานจำเป็นที่จะได้รับข้อเสนอแนะจากหัวหน้า

งานและกำหนดเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาบุคลากรกลุ่มนั้นเพื่อให้เข้ากับ “AIS career framework”

ในส่วนของการพัฒนาบุคลากร เอไอเอสจัดให้มี เอไอเอสอะคาเดมี่ หลักสูตรการเรียนรู้ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ โดยมีกลยุทธ์การเรียนรู้ดังนี้ 1. จัดให้มีหลักสูตรหลายชนิดเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาความสามารถที่ต้องการ 2. กำหนดให้พนักงานมีแผนการพัฒนาตัวเอง 3. กำหนดแผนการพัฒนาผู้นำในตำแหน่งที่สำคัญ 4. จัดหลักสูตรการอบรมในหลายช่องทาง 5. กำหนดให้มีการประเมินผลที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้ ข้อมูล “การพัฒนาและดูแลบุคลากรแบบองค์รวม” สามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาความยั่งยืนปี 2562

นอกจากนี้ เพื่อสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในองค์กรโดยเฉพาะระหว่างผู้บริหารและพนักงาน บริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีระบบสื่อสารภายในที่มีคุณภาพและมีช่องทางเพียงพอต่อการเข้าถึงของพนักงานทุกระดับ อาทิ การจัด CEO ชัด & CHAT และการสื่อสารผ่าน SMS อีเมล หรือตัวแทน (People Champion) ของแต่ละหน่วยงาน เป็นต้น อีกทั้งบริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีการแจ้งการกระทำผิดและทุจริตเพิ่มเติมผ่าน “นกหวีด ออดไลน์” หรือ แจ้งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีกระบวนการสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลที่โปร่งใสและชัดเจนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดีและรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพไว้ในองค์กรอีกด้วย ทั้งนี้ ข้อมูลเพิ่มเติมการสื่อสารภายในมีระบุไว้ในรายงานการพัฒนาความยั่งยืนปี 2562

การกำกับดูแลกิจการ

ความสำเร็จในปี 2562

- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในกลุ่มบริษัทดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) ทั้งในระดับโลก (DJSI World) และกลุ่มตลาดเกิดใหม่ (DJSI emerging market)
- คะแนน Corporate Governance Report ระดับ “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่น ต่อเนื่องเป็นปีที่ 8 จากงาน SET Awards 2019
- คะแนนเต็ม 100 คะแนน จากการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน “หุ้นยั่งยืน” จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อเนื่องเป็นปีที่ 5

นโยบายกำกับดูแลกิจการ

นโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัทยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นพื้นฐาน และพัฒนาให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับ ตามแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ยอดเยียมด้วยธรรมาภิบาลและการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยครอบคลุมแนวปฏิบัติ 5 หมวด

1. คณะกรรมการบริษัท
2. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย

3. การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส
4. การควบคุมและบริหารความเสี่ยง
5. ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

นอกจากนี้ นโยบายกำกับดูแลกิจการยังจัดทำขึ้นตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัท จดทะเบียนปี 2560 (CG Code) การกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (CGR) ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) และดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) และมีกระบวนการกำกับดูแล ดังนี้

- กำกับดูแลโดยคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท
- บังคับใช้กับ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของเอไอเอส และบริษัทในเครือทุกแห่ง
- ทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการและคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาทบทวนนโยบายกำกับดูแลกิจการในหมวดประมวลจริยธรรมธุรกิจ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2562 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. กำหนดการแจ้งการดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรของผู้บริหารให้แก่ผู้มีอำนาจของบริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร
 2. ประสานนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกับการบริหารจัดการข้อมูลต่างๆ ของบริษัท
- ท่านสามารถศึกษานโยบายเพิ่มเติมได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล

รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการในปีที่ผ่านมา

หมวด 1 คณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นให้กลุ่มเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับสูงสุด โดยกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์ และพันธกิจของบริษัท เพื่อส่งต่อให้ฝ่ายจัดการนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์และตั้งเป้าหมายในระยะยาว และมีการทบทวนและติดตามความคืบหน้าเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ โดยในการประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน

และผลประกอบการของบริษัท โดยเฉพาะในส่วนองเป้าหมายทางการเงินและแผนงานต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในปี 2562 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาทบทวนวิสัยทัศน์ การกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท (Strategic direction) เพื่อให้สอดคล้องสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและการดำเนินธุรกิจของบริษัท

2. องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทมีความหลากหลายทั้งทางด้านประสบการณ์ทำงาน การศึกษา เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ถิ่นกำเนิด รวมถึงมีสัดส่วนกรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด และเป็นการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารงานที่ดี

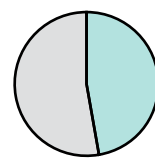
องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

การเงิน	กฎหมาย	ทรัพยากรบุคคล	ธุรกิจสารพัด
4	1	1	3
การตรวจสอบ	การขนส่งสาธารณะ	กลยุทธ์และการปรับโครงสร้างฯ	การกำกับดูแลกิจการ
2	1	3	5
ตลาดทุน	คอมพิวเตอร์สารสนเทศ	ธุรกิจค้าปลีก	อุตสาหกรรมโทรคมนาคม
1	2	3	9
การบริหารความเสี่ยง	สิ่งแวดล้อม	ความยั่งยืน	นโยบายสาธารณะ
7	1	3	4

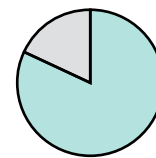
กรรมการหญิง

1 ราย

สัดส่วน
กรรมการอิสระ

สัดส่วนกรรมการ
ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

3. ประธานกรรมการบริษัท คือ คุณกานต์ ตระกูลสุน เป็นกรรมการอิสระและไม่ใช้บุคคลคนเดียวกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารรวมถึงไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือทางธุรกิจระหว่างกัน และมีการแบ่งแยกการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างชัดเจนไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

เอไอเอสยังกำหนดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และสงวนสิทธิในการพิจารณาเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ตามรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 57 อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้กรรมการและฝ่ายจัดการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันผ่านการสร้างวัฒนธรรมการเคารพบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และการทำงานร่วมกันตามหลักธรรมาภิบาล

4. คุณสมบัติของกรรมการอิสระได้กำหนดให้มีความเข้มข้นกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด อาทิ ต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติกรรมการอิสระศึกษาได้จาก <http://advanc-th.listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล “นโยบายบรรษัทภิบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท”

5. วันประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า และส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบให้กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการมีเวลาศึกษา ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมและได้ดำเนินการให้แต่ละวาระมีการจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ

ทุกครั้ง ในขณะที่ยังมีมตินั้น กรรมการจะต้องอยู่ในที่ประชุมสองในสามของจำนวนกรรมการที่เข้าร่วมประชุม อีกทั้ง กรรมการท่านใดที่อาจมีข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ในวาระการประชุมใด จะไม่เข้าร่วมพิจารณาและลงมติในวาระดังกล่าว

เอไอเอสได้นำเทคโนโลยีการประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video conference) และการพัฒนาช่องทางการส่งเอกสารการประชุมผ่านระบบ Board portal ที่มีความปลอดภัยสูง เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประชุมและอำนวยความสะดวกให้กรรมการสำหรับในเดือนใดที่ไม่ได้มีการจัดประชุม ส่วนงานเลขานุการบริษัท จะจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในเดือนให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

6. เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2562 กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้ประชุมร่วมกันอย่างเป็นอิสระโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายจัดการเข้าร่วม โดยมีการอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางดำเนินงานในระยะกลางและการพัฒนาแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งภายหลังการประชุมได้มีการรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงรับทราบ

7. กรรมการและผู้บริหารมีการรายงานให้บริษัททราบส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร และรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้บริษัทมีข้อมูลประกอบการดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะนำเสนอรายงานการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสีย รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

รับทราบในทุกไตรมาสและทุกครั้งที่กรรมการหรือผู้บริหารได้รายงานการมีส่วนได้เสียของตน

8. คณะกรรมการกำหนดให้มีแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทจะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้หากตำแหน่งสำคัญดังกล่าวว่างลง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และจัดทำแผนการสืบทอดดังกล่าว และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ รวมทั้งให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

นอกจากนั้น ฝ่ายทรัพยากรบุคคลยังมีการจัดทำแผนและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลสำหรับบุคลากรที่มีศักยภาพสูง (Talent) และบุคลากรในตำแหน่งหรือบทบาทที่มีความสำคัญต่อธุรกิจของบริษัท (Critical Roles) ด้วยรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการสืบทอดตำแหน่ง สามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนหัวข้อ <http://sustainability.ais.co.th/th/sustainability-priorities/human-capital-development> หน้า 42 - 43 และ 47

9. เอไอเอสมอบหมายให้ส่วนงานเลขานุการบริษัท เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ หรือคณะกรรมการกับผู้ถือหุ้น และกำหนดให้ส่วนงานตรวจสอบภายในเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายจัดการ อย่างไรก็ตาม เอไอเอสไม่มีการปิดกั้นการเข้าถึงและติดต่อสื่อสารระหว่างกรรมการและฝ่ายจัดการโดยตรง ซึ่งที่ผ่านมา ได้เปิดให้ทั้งสองฝ่ายมีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อน/หรือหลังการประชุม โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเข้าไปแทรกแซงการดำเนินธุรกิจปกติหรือท้วงติงขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน

10. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ในการพิจารณานโยบายและโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอนุมัติ โดยนโยบายและโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการ จะพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบระดับการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เป้าหมายและผลการปฏิบัติงานของกรรมการรายบุคคล รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” หน้า 54

11. กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศเพื่อรับทราบข้อมูลทั่วไปและภาพรวมข้อมูลการดำเนินธุรกิจที่สำคัญและสรุปการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบาทหน้าที่ของกรรมการในบริษัทจดทะเบียน นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอส โดยผู้บริหารระดับสูง เป็นผู้นำเสนอ

ทั้งนี้ ในปี 2562 บริษัทได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ 1 ท่าน คือ คุณเอนก พนาภิชน กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และได้จัดปฐมนิเทศ รวมถึงจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของบริษัทรให้กรรมการใหม่ได้รับทราบ

12. เอไอเอสส่งเสริมให้กรรมการ เลขานุการบริษัท และผู้บริหารให้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและในหลากหลายรูปแบบ โดยเอไอเอสจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยในปี 2562 มีกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมที่กรรมการเข้าร่วมดังนี้

ชื่อหลักสูตร/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้ที่เข้าร่วม
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (workshop) ณ บริษัทคู่ค้าที่สำคัญในประเทศไทย	เพื่อให้กรรมการได้เรียนรู้การพัฒนาเทคโนโลยีและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีระบบ 5G และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโทรศัพท์เคลื่อนที่	กรรมการและผู้บริหาร ดังนี้ - คุณกานต์ ตระกูลฮุน - คุณสมประสงค์ บุญยะชัย - คุณไกรฤกษ์ อุษุกพานนท์ชัย - คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ - คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช - คุณแอล สิว ยง เคียง - คุณเอนก พนาภิชน - คุณสมชัย เลิศสุภังค์ - คุณสุย เวียง ชอง
งานจัดแสดงนิทรรศการ Innovfest Unbound 2019 นิทรรศการ Advanced Security Operation Centre และนิทรรศการ FutureNow Innovation Centre ณ ประเทศสิงคโปร์	เพื่อให้กรรมการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงด้านข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัยทางไซเบอร์	กรรมการ ดังนี้ - คุณกานต์ ตระกูลฮุน - คุณสมประสงค์ บุญยะชัย - คุณจิน ไล เจียบ จง - คุณเอนก พนาภิชน
หลักสูตร Advanced Corporate Governance Training จัดโดยสถาบันกรรมการบริษัทประเทศฟิลิปปินส์	เพื่อให้กรรมการได้รับความรู้และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี กฎเกณฑ์และระเบียบ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของกรรมการบริษัทในการนำการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติ	กรรมการ ดังนี้ คุณเชราร์ด โด ซี. อนลาซา จูเนียร์
สัมมนาติลอยท์ 2562 เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินไปใช้ในทางปฏิบัติ จัดโดยบริษัท ติลอยท์ กูช โรมีสสุ สอบบัญชี จำกัด (จำนวนชั่วโมง CDP : 7 ชั่วโมง)	เพื่อพัฒนาความรู้ด้านบัญชี หลักการและผลกระทบของมาตรฐานบัญชีที่มีในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน และหัวหน้าฝ่ายบัญชี ดังนี้ - คุณธีร์ สีสัมพรโรจน์ - คุณเดชะหทัย เหมะกุล
สัมมนาติลอยท์ 2562 เรื่อง นักบัญชีในอนาคต คุณพร้อมแล้วหรือยัง จัดโดยบริษัท ติลอยท์ กูช โรมีสสุ สอบบัญชี จำกัด (จำนวนชั่วโมง CDP : 3.30 ชั่วโมง)	เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักบัญชี หลักการและผลกระทบของมาตรฐานบัญชีที่มีในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน และหัวหน้าฝ่ายบัญชี ดังนี้ - คุณธีร์ สีสัมพรโรจน์ - คุณเดชะหทัย เหมะกุล
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (workshop) เรื่องการทำความเข้าใจหลักการพื้นฐานของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (TFRS9) และผลกระทบของมาตรฐานบัญชีที่มีในปัจจุบัน	เพื่อทำความเข้าใจหลักการพื้นฐานของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (TFRS9) และผลกระทบของมาตรฐานบัญชีที่มีในปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายบัญชี คุณเดชะหทัย เหมะกุล

13. คณะกรรมการบริษัทกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคลและทั้งคณะของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด ซึ่งประกอบไปด้วย คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน และคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกปี ในปี 2562 บริษัทได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทโดยที่ปรึกษาอิสระมืออาชีพจากภายนอก

ทั้งนี้ หัวข้อการประเมินครอบคลุมในด้านโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การบริหารจัดการข้อมูล ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการตามกลยุทธ์และเป้าหมาย การติดตามแผนการสืบถอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูง การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นต้น

ขั้นตอนในการประเมิน

- 1) การตอบแบบสอบถาม (Questionnaires)
- 2) การสัมภาษณ์กรรมการ รวมถึงผู้บริหารระดับสูงเป็นรายบุคคล (One-on-one interview)
- 3) ประเมินผลและวิเคราะห์ผลคะแนนและผลการสัมภาษณ์ และให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ทั้งนี้ ที่ปรึกษาภายนอกเห็นว่าคณะกรรมการบริษัทได้ปฏิบัติตามหน้าที่ครบถ้วนตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และเป็นไปตามหลัก การกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทและ ฝ่ายจัดการจะนำข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงไป ปฏิบัติต่อไป

หมวด 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

เอไอเอสเคารพสิทธิและให้ความเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้ง สิทธิในการอนุมัติและรับเงินปันผลในอัตราการจ่ายต่อหุ้นที่เท่า เทียมกัน การให้สิทธิในการซื้อ ขาย โอน รับโอน หลักทรัพย์ที่ตน ถืออยู่อย่างเป็นอิสระ การไม่เข้าแทรกแซงธุรกรรมในตลาด ซื้อ ขายหลักทรัพย์ การให้สิทธิในการเสนอซื้อ แดงตั้ง และถอดถอน กรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีอิสระและกำหนดค่าสอบบัญชี ประจำปี การแสดงความเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระ และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตัดสินใจและอนุมัติธุรกรรมที่มี นัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของเอไอเอส

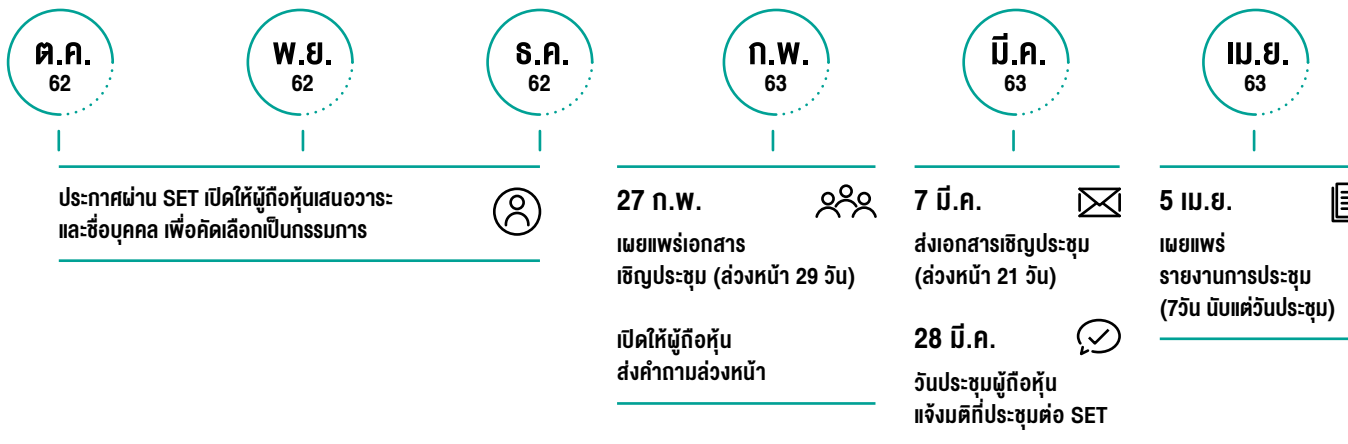
โดยนอกเหนือจากสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เอไอเอสยัง ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นมีการใช้สิทธิของตน และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ทำหน้าที่ในฐานะ เจ้าของกิจการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเข้าทำ ธุรกรรมต่างๆ ข้อมูลผลประกอบการรายไตรมาสและประจำปี ผ่านเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ บริษัท เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูล ผลการดำเนินงานของบริษัทได้หลากหลายช่องทางและทันเวลา
2. จัดตั้งส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการติดต่อ สื่อสารระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทั้ง ผู้ถือ หุ้นรายย่อย และผู้ถือหุ้นสถาบัน สามารถสอบถามและเสนอแนะ เรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานไปยังฝ่ายจัดการ รวมถึง ให้ข้อมูลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจ ลงทุนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมบริษัทจดทะเบียน พบผู้ลงทุนซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุก ไตรมาส เพื่อพบปะและนำเสนอผลประกอบการกับผู้ถือหุ้นราย ย่อย และเดินสายพบนักลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. จัดทำ “นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน” เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ

ซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน และ ป้องกันการนำข้อมูลภายในที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะไปใช้ เพื่อประโยชน์ของตนเองและ/หรือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบาย ฉบับนี้ ครอบคลุมถึงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ เอไอเอส

นอกจากนี้ ยังกำหนดบุคคลที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งสามารถ ล่วงรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในได้มากกว่าพนักงานทั่วไป (Designated person) ให้ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์ จึงห้ามซื้อขาย โอน และรับโอนหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัช ในช่วงเวลา 30 วัน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินประจำปีไตรมาส และประจำปี และช่วงเวลาอื่นที่จะกำหนดเป็นครั้งคราว รวมทั้ง ให้มีการรายงานการถือครองและการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ ของเอไอเอสและอินทัชของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance Department) ทุกครั้ง ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว

4. การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

4.1 หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมจัดทำขึ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นคำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารและหลักฐานซึ่งผู้ถือหุ้นจะต้องนำมาในวันประชุมหรือเตรียมเพื่อประกอบการมอบฉันทะ เอไอเอสได้จัดทำเนื้อหาในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยจำแนกเป็นการมาด้วยตนเองและมอบฉันทะ และจำแนกเป็นกรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ข้อกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐานที่ต้องนำมาแสดงเป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด เพื่อไม่ให้ไปจำกัดสิทธิหรือเป็นการระงับผู้ถือหุ้นจนเกินความจำเป็น

4.2 แต่งตั้งกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณไกรฤทธิ์ อุษากานนท์ชัย และคุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และ คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช เพื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

4.3 จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบเอกสารและลงคะแนนล่วงหน้าให้กับผู้ถือหุ้นสถาบันและคัสโตเดียน เพื่ออำนวยความสะดวก เนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว มีปริมาณผู้ถือหุ้นที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานเป็นจำนวนมาก โดยหากมีการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระ จะมีการส่งสำเนาใบมอบฉันทะที่มีลายเซ็นของกรรมการอิสระผู้รับมอบ กลับไปให้ผู้ถือหุ้นภายหลังจากการประชุมเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบผู้ถือหุ้นของหน่วยงานกำกับดูแลในภายหลัง

4.4 เอไอเอสใช้ระบบบาร์โค้ดในการลงทะเบียนและการนับคะแนนเพื่อความเร็วและแม่นยำ และจัดให้มีการแบ่งจุดลงทะเบียนระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและผู้ถือหุ้นสถาบันแยกออกจากกัน โดยได้เตรียมบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างเพียงพอ อาทิ เครื่องถ่ายเอกสาร อากรแสตมป์ และป้ายชี้แจงขั้นตอนการลงทะเบียนโดยละเอียด รวมถึงจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพการจัดประชุมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาในปีถัดไป

4.5 คณะกรรมการกำหนดวันประชุมเป็นวันที่ 28 มีนาคม 2562 เวลา 14:00 น. ซึ่งไม่ตรงกับวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลาในการประชุมมีความเหมาะสม สำหรับสถานที่จัดประชุมที่โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัล พลาซ่า ลาดพร้าว มีความสะดวกต่อการเดินทาง เนื่องจากมีระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย ราคาสมเหตุสมผล และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นครบครัน

4.6 ประธานกรรมการบริษัท และประธานกรรมการชุดย่อยทุกชุด รวมถึงหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน และผู้บริหารระดับสูงจากทุกสายงานหลัก เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถามต่างๆ ของผู้ถือหุ้น

4.7 ประธานกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามลำดับวาระและเรื่องที่ได้ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการเพิ่มเติมและแก้ไข พร้อมทั้งจัดสรรเวลาสำหรับการซักถามของผู้ถือหุ้นในแต่ละวาระอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนการลงมติ

4.8 เลขาธิการบริษัท ในฐานะโฆษกของการประชุม ได้แจ้งจำนวน และสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและมอบฉันทะ ขั้นตอนและวิธีการประชุม การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มประชุม

4.9 ในการลงคะแนนเสียง เอไอเอสได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนสำหรับทุกวาระ และสำหรับวาระเลือกตั้งกรรมการจัดให้มีการลงคะแนนเป็นรายบุคคล รวมทั้งได้แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายอิสระให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการนับคะแนนเสียง เพื่อความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ

4.10 ประธานที่ประชุมเป็นผู้แจ้งผลการลงคะแนนและมติของที่ประชุมในแต่ละวาระ แบ่งเป็นคะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กดออกเสียง และบัตรเสีย โดยพบว่าไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าว

4.11 เลขาธิการบริษัทได้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อนำส่งให้หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัท รวมถึงแจ้งผ่านช่องทางตลาดหลักทรัพย์ภายใน 7 วัน หลังจากวันประชุม โดยมีการบันทึกรายละเอียดและสาระสำคัญไว้อย่างครบถ้วนตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ เช่น รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าร่วมมติที่ประชุม ประเด็นคำถามและข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นและคำอธิบายของกรรมการ/ผู้บริหาร

5. เอไอเอสเปิดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสอบถาม เสนอแนะความคิดเห็น หรือร้องเรียนในเรื่องต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท ผ่านช่องทาง ดังนี้

ผู้รับผิดชอบ	ช่องทาง
ส่วนงานเลขาธิการบริษัท และกำกับดูแลกิจการองค์กร	414 ชั้น 28 อาคารเอไอเอส 1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ (66) 2029 5352 โทรสาร (66) 2029 5108 อีเมล: companysecretary@ais.co.th

โดยส่วนงานเลขาธิการบริษัทฯ จะรวบรวมและส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานให้ฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการรับทราบ และแจ้งผลกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสีย หากเป็นกรณีการกระทำผิดการทุจริต และการละเมิดจริยธรรมในการดำเนินงาน จะนำเข้าสู่กระบวนการสอบสวนและคุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้องตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

สำหรับเรื่องอื่นๆ เอไอเอสได้จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อเป็นตัวกลางระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสีย อาทิ ส่วนงานชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับชุมชนและองค์กรไม่แสวงหากำไร ส่วนงานธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา ทำหน้าที่เป็นตัวกลางและเป็นกระบอกเสียงระหว่างบริษัทกับหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านกิจการโทรคมนาคม

6. เอไอเอสตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดนโยบายให้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียตามสิทธิแห่งกฎหมายและตามแนวทางของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ไว้ในกลยุทธ์การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประมวลจริยธรรมธุรกิจ นโยบายการบริหารบุคคล ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติและระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรและตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยรายละเอียดการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา สามารถศึกษา

เพิ่มเติมได้จากรายงานหมวดที่ 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และรายงานพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

หมวด 3 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

1. เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งข้อมูลทางการเงินและที่ใช้ทางการเงินแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน เช่น จ้างบริษัทบัญชี หนังสือบริคณห์สนธิ นโยบายการบริหารความเสี่ยง ข้อมูลงบการเงิน และบทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฯลฯ อย่างถูกต้องเพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และข้อตรงของเอไอเอส “นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ” ของเอไอเอส ให้ความสำคัญสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป โดยเอไอเอสยึด 3 หลักการในการเปิดเผยสารสนเทศ กล่าวคือ

- 1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ
- 1.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ
- 1.3 ความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ

2. ส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อเป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏในหัวข้อ “ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน” หน้า 87

3. เอไอเอสกำหนดให้มีช่วงเวลาติดต่อสื่อสารกับนักวิเคราะห์และนักลงทุน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส และห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ซื้อ ขาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาสหรือผลประกอบการประจำปี และต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่ยกกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) รวมถึงจัดทำรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ดังกล่าว ส่งให้ส่วนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ภายใน 3 วันทำการ

4. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มี “หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร” มาตั้งแต่ปี 2551 เพื่อให้เอไอเอสมีข้อมูลที่จำเป็นในการติดตามดูแลการมีส่วนได้เสียและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้บริษัท กรรมการ และผู้บริหารสามารถทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกรรมการและผู้บริหาร ต้องเปิดเผยส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อเข้าตกลการทำรายการใดๆ กับเอไอเอสและบริษัทย่อย และจะไม่สามารถให้ความเห็นและออกเสียงได้เมื่อมีการพิจารณาการทำรายการดังกล่าว

5. คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของเอไอเอส ถือเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและที่ยกกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) ไว้ในรายงานประจำปีทุกครั้ง

6. ในการทำรายการระหว่างกัน เอไอเอสยึดถือหลักปฏิบัติตามแนวทางของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง การทำรายงานเป็นไปอย่างโปร่งใส สมเหตุสมผลและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญเสมือนกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) รวมทั้งสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติ “นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน” และมอบหมายให้ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการสื่อสาร กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตาม และเปิดเผยข้อมูลเมื่อมีการทำรายการต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปี ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในหน้า 87

หมวด 4 การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทเห็นถึงความสำคัญของการมีระบบควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่ดีเป็นสิ่งที่จำเป็นในการปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท จึงได้กำหนดให้มีนโยบาย มาตรการ และหน่วยงานกำกับดูแล ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้คณะกรรมการตรวจสอบภายในตรวจสอบการดำเนินงานให้ครอบคลุมงานในด้านการบริหารความเสี่ยง โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดย ผู้ถือหุ้นสามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ “การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน” หน้า 92

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัท

ย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของเอไอเอส ดังนี้

- ส่งเสริมให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาปฏิบัติ
- คณะกรรมการบริษัทคัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนของบริษัทเข้าไปเป็นกรรมการ และผู้บริหารในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามสัดส่วนของการถือหุ้น เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย ตามสัดส่วนการถือครองหุ้นของบริษัท
- กำกับดูแลโดยผ่านกรรมการตัวแทนและผู้บริหาร และนโยบายที่กำหนดโดยเอไอเอส
- พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น กลยุทธ์ แผนธุรกิจ การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัท รวมทั้งนโยบายที่สำคัญต่างๆ
- ติดตามผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทของเอไอเอส
- ดูแลให้บริษัทย่อย และบริษัทร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ การทำรายการระหว่างกัน การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งดูแลให้มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควร ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป
- การพิจารณาทำธุรกรรมใดๆ ของบริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจหรือฐานะการเงินของเอไอเอส ได้กำหนดให้ธุรกรรมดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของเอไอเอสทุกครั้ง
- ตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการควบคุมภายในที่กำหนดไว้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อย เอไอเอสได้จ้างผู้สอบบัญชีจากสำนักงาน

สอบบัญชีเดียวกันเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลทางการเงินและที่มีใช้ทางการเงินมาเปิดเผยในงบการเงินรวมของเอไอเอส

10. สื่อสารจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการรับและให้สินบนไปยังบริษัทย่อยและบริษัทกิจการร่วมค้า

ทั้งนี้รายละเอียดของการดำรงตำแหน่งของกรรมการและผู้บริหารในบริษัทย่อย ปรากฏตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) เอกสารแนบ 2

หมวด 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

เพื่อให้การดำเนินงานของเอไอเอสและการปฏิบัติหน้าที่ของทุกคนในองค์กรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตรงไปตรงมา และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทจึงกำหนดให้มี “ประมวลจริยธรรมธุรกิจ” ที่ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 12 หมวดครอบคลุมตั้งแต่เรื่องความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ และจัดให้มีคณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน และมีผู้บริหารระดับสูงจากสายงานหลักเป็นคณะกรรมการ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและกำกับดูแลจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยท่านสามารถศึกษาประมวลจริยธรรมธุรกิจได้จาก http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

เอไอเอสจัดให้มีช่องทางลับสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอก เพื่อแจ้งเรื่องการกระทำที่อาจจะเข้าข่ายการละเมิดจริยธรรมต่อคณะกรรมการบริษัท โดยมีกระบวนการสอบสวนและมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูลตาม “นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิด

และการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล” โดยคณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ สื่อสารนโยบายให้ทุกคนทุกฝ่ายรับทราบผ่านช่องทางและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น อีเมล อินทราเน็ต แผ่นป้ายประกาศ และการรณรงค์ภายใน

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ ในปี 2562 สรุปได้ดังนี้

1. ปรับปรุงแนวปฏิบัติการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงานจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจแก้ไขประกาศแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทในประเด็นข้อยกเว้นการรับทรัพย์สินกรณีได้รับมอบหมายไปเป็นผู้บรรยายหรือวิทยากรให้หน่วยงานภายนอก และการรับของขวัญในช่วงเทศกาลปีใหม่ รวมทั้งได้จัดทำสรุปแนวปฏิบัติการรับทรัพย์สินฉบับที่ได้นำไปใช้อย่างสิ้นและง่ายต่อการเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารและพนักงานได้รับทราบผ่านช่องทางต่างๆ ของบริษัท เช่น Social Intranet, E-mail, AIS LearnDi, AIS Doodi, Poster และ Desktop

2. การดูแลการสร้างจิตสำนึกและการอบรมพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและเสริมสร้างให้พนักงานทุกคนยึดถือและปฏิบัติและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทรับทราบ

• สร้างให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง

เอไอเอสยังคงต่อยอดแนวคิดในการสร้างจิตสำนึกในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย 3 คำถามที่พนักงานควรตั้งคำถามกับตัวเองทุกครั้งว่าควรหรือไม่ก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการบางอย่าง ดังนี้

(ก) ถ้า....ทำลงไปแล้วจะเกิดความเสียหายกับบริษัทหรือไม่
(ข) ถ้า....ทำลงไปแล้วคนอื่นจะทำได้ในมุมมองในทางไม่ดีหรือไม่
(ค) ถ้า....ทำลงสิ่งนี้ไปแล้วจะทำให้ฉันทุกข์ใจหรือกังวลใจในภายหลังหรือไม่ หากพนักงานไม่แน่ใจแม้แต่ข้อเดียว ไม่ควรจะทำมือกระทำทั้งหมด

สำหรับสื่อต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์ ในปี 2562 บริษัทได้ยังคงจัดทำสื่อหลากหลายรูปแบบผ่านทางช่องทางต่างๆ อาทิ Social Intranet, E-mail, AIS LearnDi, AIS Doodi, Desktop, SMS และ People Champion โดยการดำเนินการสร้างความตระหนักใน 5 เรื่องดังต่อไปนี้

1. การทำธุรกิจส่วนตัวทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัท
2. การใช้ข้อมูลภายใน ตลอดจนการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท
3. การรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงาน จากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. การปกป้อง ดูแลทรัพย์สินของบริษัท
5. ความรับผิดชอบต่อคู่ค้า

• การจัดกิจกรรมไขปัญหาวางจริยธรรมธุรกิจ (Ethics Workshop) และนกหวีดเล่าเรื่อง (Nokweed)

บริษัทจัดกิจกรรมไขปัญหาวางจริยธรรมธุรกิจ (Ethics Workshop) และนกหวีดเล่าเรื่อง (Nokweed) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม คือ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานได้ร่วมกันทำความเข้าใจต่อหลักสำคัญของประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังได้มีการอธิบายและยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ได้มีการกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรมธุรกิจของบริษัทที่เคยเกิดขึ้น รับฟังความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ ของพนักงานต่อคำถามและคำตอบ และวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงประมวลจริยธรรมธุรกิจ รวมถึงนโยบายต่างๆ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การจัดกิจกรรมดังกล่าว บริษัทได้เชิญพนักงานระดับผู้บริหาร และผู้จัดการซึ่งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อเจตนารมณ์ของนโยบายดังกล่าวมาเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 20 รอบ คิดเป็นจำนวนพนักงานมากกว่า 483 คนทั่วประเทศ

• การประเมินความเข้าใจของพนักงาน คู่ธุรกิจ และบริษัทร่วมทุนในเรื่องจริยธรรมธุรกิจและนโยบาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

สำหรับปี 2562 นั้น พนักงานทุกคน คู่ค้า คู่ธุรกิจ และบริษัทร่วมทุน ได้รับการฝึกอบรมและทบทวนความรู้ ความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจด้วยวิธีการให้เข้าร่วมการประเมินความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน ผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลายรวมถึงช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (LearnDi และ Doodi) เพื่ออำนวยความสะดวกสามารถเข้าถึงแบบประเมินได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ เพื่อป้องกันการกระทำที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน จะต้องสื่อสารทำความเข้าใจให้บุคคลในครอบครัวของตน (เช่น บิดา มารดา คู่สมรส ผู้ที่อยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา บุตรรวมถึงบุตรบุญธรรม) ได้รับทราบเจตนารมณ์ แนวคิด และหลักสำคัญของประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน อีกด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2562 ผลประเมินความเข้าใจของพนักงาน คู่ค้า บริษัทย่อยและบริษัทร่วมทุน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	จำนวนพนักงาน/บริษัท ที่ได้รับการสื่อสารหรือฝึกอบรม (ร้อยละ)		
	การแจ้งผ่านจดหมายหรือสื่อประชาสัมพันธ์	การเข้าร่วมฝึกอบรมทั้งออนไลน์และออฟไลน์	การสื่อสารผ่านช่องทางอื่นๆ อาทิ การแจ้งผ่านตัวแทนที่ติดต่อกับคู่ค้า
พนักงานเอไอเอส	100	98.95	-
บริษัทคู่ค้า	100	81.31	ผ่านตัวแทนที่ต้องติดต่อกับคู่ค้าเป็นประจำ
บริษัทย่อย	100	98.95	-
บริษัทร่วม	100	90.57	-

3. คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจเปิดโอกาสให้พนักงานสามารถสอบถามข้อสงสัยต่างๆ ที่ตนได้พบเห็นในระหว่างการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท ผ่านอีเมล ethicclinic@ais.co.th ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมา พบว่ามีการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมธุรกิจ 2 ลักษณะ ดังนี้

ข้อมูลการกระทำผิด	แนวทางการดำเนินการ
1. ความผิดที่เกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยทุจริตต่อหน้าที่	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทด้วยการตัดเงินเดือนด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย
2. ความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทด้วยการตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคลทุกคน อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของเอไอเอส คู่ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าทางธุรกิจ (Business value chain) ครอบคลุมทั้งเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละกลุ่ม การปฏิบัติต่อพนักงาน การใช้แรงงานที่ถูกกฎหมาย การไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเด็ดขาด และการกำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบกิจกรรมดำเนินงานและการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินธุรกิจ

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของเอไอเอสสอดคล้องตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (United Nations Universal

Declaration of Human Rights - UNDHR) และปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (The International Labor Organization - ILO) โดยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <http://sustainability.ais.co.th/en/respect-to-human-rights>

ในปี 2562 บริษัทได้ดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาบทกวนและแก้ไขนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน โดยยกเลิกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน และให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจเป็นผู้รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน และมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนเป็นผู้กำกับดูแลและให้คำแนะนำการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนแทนคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

- คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจได้แต่งตั้งและมอบหมายให้คณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชนดำเนินการรับผิดชอบในการนำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนไปปฏิบัติ วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญของบริษัทและกำหนดประเด็นการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนไปยังตัวแทน คู่ค้า คู่ธุรกิจ ตลอดจนสายห่วงโซ่ธุรกิจของบริษัท

- การบูรณาการหลักการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านบรรษัทภิบาล เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, and Governance :ESG) ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง ในปี 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจในประเด็นดังกล่าวให้แก่คู่ธุรกิจของบริษัทโดยได้รวบรวมไว้ในแบบประเมินความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน ในการนี้ ได้รับความร่วมมือและการตอบกลับจากคู่ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 81.31 ของจำนวนแบบประเมินที่ได้ส่งออกไปทั้งหมด นอกจากนี้ คณะทำงานฯ ยังได้นำผลการตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงรวมถึงการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาเพื่อดำเนินการวางแผน กำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ต่อไป

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน

บริษัทยึดมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ด้วยตระหนักดีว่าการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันนั้นเป็นภัยร้ายแรงที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญและพิจารณากำหนดนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการปฏิบัติงานของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวปฏิบัติ อีกทั้ง เพื่อป้องกันมิให้บริษัทฯ อันรวมไปถึงกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน โดยได้เผยแพร่นโยบายไว้ใน http://advanc-th.listedcompany.com/anti_bribery.html

เอไอเอส ได้รับการรับรองต่ออายุการรับรองเป็นสมาชิกโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption: CAC) เป็นที่เรียบร้อย เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 โดยใบรับรองดังกล่าวจะมีอายุ 3 ปี นับจากวันที่มีมติให้การรับรอง ทั้งนี้ การรับรองเป็นสมาชิกดังกล่าวเป็นการตอกย้ำและแสดงถึงว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำขั้นตอนและหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติของนโยบายต่อต้าน

การให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันไปปฏิบัติใช้ได้ทั้งหมดซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง เช่น การบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุน การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

นอกจากนี้ เอไอเอส ได้สื่อสารตามนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันไปยังบริษัทย่อย บริษัทร่วมทุน บริษัทอื่นใดที่มีอำนาจในการควบคุม คู่ค้าทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งสาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์ Social Intranet การจัดนิทรรศการ หรือนำเข้าโปรแกรมเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มรับทราบและนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางที่บริษัทกำหนด

เอไอเอส ได้จัดทำให้มีการสื่อสารและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ความคาดหวังของบริษัทฯ และบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ เช่น การอบรมหัวข้อการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันแก่พนักงานที่เข้าใหม่และเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการปฐมนิเทศ การจัดอบรมหลักสูตรทางจริยธรรมธุรกิจผ่านสื่อสารสนเทศ (LearnDi) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินการรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจและการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันกับคู่ค้า ผู้บริหาร และพนักงานเป็นประจำทุกปี

เอไอเอสได้ประกาศแนวปฏิบัติ “งดรับของขวัญ (No Gift Guideline)” ในเทศกาลปีใหม่ รวมถึงได้ปรับปรุงและ

ประกาศใช้นโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงาน จากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจของบริษัทเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยมุ่งหวังให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนและเป็นการตอกย้ำการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียน และแจ้งเบาะแสการทุจริตต่อหน้าที่ (Whistleblowing) ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร อีกทั้งมีมาตรการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเบาะแสที่เกี่ยวข้องด้วย โดย Whistleblowing จะเป็นเครื่องมือในแง่ของการเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและเป็นช่องทางในการปราบปรามการทุจริต เนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาค้นคว้าก่อนที่ปัญหานั้นจะบานปลายและอาจเกิดผลกระทบต่อนักลงทุนและฐานะทางการเงินขององค์กรอย่างรุนแรงในภายหลังได้

ในปี 2562 เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของบริษัท ภายใต้แนวคิด “Zero Tolerance” ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) รัฐบาลไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในวันที่ 6 กันยายน 2562 และ 9 ธันวาคม 2562 ตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทยังได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการและให้ความรู้แก่ประชาชน โดยมีผู้บริหารและพนักงานเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวมากกว่า 100 คนในฐานะตัวแทนของบริษัท

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ

ในฐานะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและมิใช่ทางการเงิน ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนอย่างถูกต้องเพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และซื่อตรงของบริษัท

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ ตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ และความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยสาระสำคัญของนโยบายกำหนดตั้งแต่บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารในฐานะโฆษกผู้รับมอบอำนาจ (spokespersons) แนวทางในการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญ การเก็บรักษาความลับของข้อมูล การดำเนินการเมื่อมีข่าวลือหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากสภาวะปกติ การขอหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว การกำหนดช่วงระยะเวลาห้ามเผยแพร่สารสนเทศก่อนประกาศผลประกอบการ และการสื่อสารกับผู้ลงทุนในประเด็นต่างๆ รวมถึงกำหนดบทลงโทษกรณีพบการฝ่าฝืนนโยบาย

นโยบายการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อให้การทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศข้อกำหนด และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ตั้ง

อยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ เอไอเอสจึงกำหนดให้มีนโยบายการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีผลบังคับใช้กับการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท สำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อย ให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อและประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท

โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมผลของการทำการค้าและการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำการค้าหรือที่อาจจะรับทราบการเกิดขึ้นของรายการต้องมีหน้าที่แจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานก่อนตกลงเข้าทำการค้า

สาระสำคัญของนโยบายมุ่งเน้นให้ในการตกลงเข้าทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทและบริษัทย่อยต้องกระทำโดยถือเสมือนการตกลงทำการค้ากับบุคคลภายนอกภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป (Arm's Length Basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยมีการกำหนดขั้นตอนในการพิจารณาการเข้าทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันและข้อห้ามกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้เสีย และ/หรือเป็นผู้อนุมัติรายการดังกล่าว

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้กรรมการและผู้บริหาร มีหน้าที่รายงานการมีส่วนได้เสียของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกปี และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน

คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบำรุงความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ นโยบายฉบับนี้มีหัวใจสำคัญหลักคือการห้ามมิให้บุคลากรของบริษัทอาศัยข้อมูลภายใน เพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการสอดคล้องกับข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับแก้ไขล่าสุด) รวมไปถึงประกาศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดครอบคลุมกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานนอกจากนี้ยังระบุหน้าที่พิเศษให้กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่โดยตำแหน่งหน้าที่สามารถเข้าไปข้อมูลภายในได้ต้องเปิดเผยการถือครองหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ต่อฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ ทุกครั้งที่มีการซื้อขายหรือโอนหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและความโปร่งใส นอกจากนี้ กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะดังกล่าวยังห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ ในช่วงเวลาสามสิบวัน (30) วัน ก่อนวันที่เปิดเผยงบการเงินประจำรายไตรมาสและประจำปี (Blackout Period)

ท่านสามารถดูรายละเอียดของนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ได้ที่ http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

แนวปฏิบัติการใช้อินเตอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์

การพัฒนาเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารของคนในสังคมปัจจุบัน คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ จึงได้เห็นชอบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่พนักงานในการใช้งาน อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ หัวใจหลักของแนวปฏิบัตินี้คือการตระหนักถึงผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ในกิจส่วนตัวและในหน้าที่การงานโดยปราศจากความระมัดระวัง รวมถึงการหลีกเลี่ยงการละเมิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ด้วย เช่น พนักงานต้องใช้งาน อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ โดยเคารพในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น เป็นต้น

คำตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายคำตอบแทนของผู้สอบบัญชี ดังนี้

ค่าสอบบัญชีของบริษัท

ค่าสอบบัญชีงบการเงินรวมประจำปีและค่าสอบทานงบการเงินรวมรายไตรมาสของบริษัท (บาท)	2,426,000
--	-----------

ค่าสอบบัญชีปี 2562 ข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าสอบทานมูลค่าใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ ครั้งที่ 4 จำนวน 30,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 131,875 บาท

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย (บาท)	8,873,900
จำนวนบริษัทย่อย (บริษัท)	17

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยปี 2562 ข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าตรวจสอบรายงานบัญชีแยกประเภทในกิจการโทรคมนาคมและอื่นๆ รวม 792,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 314,396 บาท ให้แก่สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

บริษัทพิจารณาการนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือ Corporate Governance Code (CG Code) ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาปรับใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจของเอไอเอสแล้ว โดยปี 2562 มีเรื่องที่บริษัท ยังไม่ได้ปฏิบัติและมีมาตรการทดแทนที่เหมาะสมและได้บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี ดังต่อไปนี้

- บริษัทมีกรรมการอิสระ 1 ท่านที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเกิน 9 ปี โดยคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ากรรมการอิสระคนดังกล่าวเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นกรรมการที่ได้นำประสบการณ์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาให้อาข้อแนะอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์และการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) ของเอไอเอส เป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนและนักวิเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจ ที่ถูกต้องต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทแก่นักลงทุนเพื่อสะท้อนมูลค่าของบริษัทอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อการดำเนินงานที่โปร่งใสเป็นธรรม และส่งเสริมความน่าเชื่อถือของนักลงทุนต่อบริษัท ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้กำหนดนโยบายการในการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

นโยบายการเปิดเผยข้อมูล และจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์

การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

1. เปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ
3. ปฏิบัติต่อผู้ลงทุนและนักวิเคราะห์ทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่เลือกปฏิบัติ

การป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน

1. ไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. กำหนดช่วงเวลางดรับนัดการประชุมหรือตอบคำถามเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent Period) เป็นระยะเวลา 1 เดือนก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส
3. กำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ชื้อขาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์หลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาส
4. กำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัทต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่อยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ

บริษัทจัดให้มีการเปิดเผยและสื่อสารข้อมูลที่มีสาระสำคัญทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันได้แก่ รายงานประจำปี รายงานผลประกอบการรายไตรมาส รวมถึงวารสารนักลงทุนและ

ข่าวประชาสัมพันธ์ โดยจัดสรรช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลายเพื่อความสะดวกของนักลงทุนแต่ละกลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์ <http://investor.ais.co.th/> การจัดประชุมแถลงผลประกอบการรายไตรมาส การเข้าร่วมงานวันบริษัท จัดทะเบียนพบผู้ลงทุน (Opportunity Day) ของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีสื่อมวลชนเข้าร่วม การจัดประชุมและเดินทางพบนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศทุกไตรมาส ซึ่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้ความสำคัญกับการเข้าพบนักลงทุนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งช่องทางอีเมลและ LINE Business เป็นต้น

นอกจากนี้ ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักลงทุน (Investor Feedback) เป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาและปรับปรุงงานนักลงทุนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักลงทุนและนักวิเคราะห์สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ได้โดยตรง ผ่านทางโทรศัพท์หมายเลข 02 029 3112 /4443 ทางอีเมล investor@ais.co.th ทาง LINE@ ชื่อ @ais_ir หรือดาวน์โหลด QR Code ด้านขวามือ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ และกำกับความเสี่ยงประจำปี 2562

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ประกอบด้วย กรรมการอิสระจำนวน 3 ราย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารจัดการ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ซึ่งจัดทำตามแนวทางและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีรายชื่อปรากฏดังนี้

1. นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย
ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
2. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์
กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
3. นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช
กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

ปี 2562 คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง มีการประชุมทั้งสิ้น 16 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเข้าประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง มีนางสุวิมล กุลาเสิศ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยรายละเอียดการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงในปี 2562 ปรากฏในหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ”

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระที่ยังธรรมาตามขอบเขตที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบทวนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และผ่านการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีรายงานทางการเงินที่ต้องเชื่อถือได้ มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอ รวมทั้งดูแลให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงสำหรับปี 2562 ได้ดังนี้

1. รายงานทางการเงิน คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้ของงบการเงิน และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท ทั้งรายไตรมาสและประจำปี 2562 ซึ่งได้จัด

ทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยและสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่าง ประเทศ โดยหารือร่วมกับผู้สอบบัญชีสอบทานประเด็นที่มีสาระสำคัญ สอบทานความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่สำคัญ การประมาณการทางบัญชี และการใช้ดุลยพินิจต่างๆ ในการจัดทำงบการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยได้สอบถามและใช้ความระมัดระวังรอบคอบเพื่อให้การจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบ งบการเงินของบริษัทมีความเชื่อถือได้ โปร่งใส ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงยังได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเป็นการเฉพาะโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วม เพื่อปรึกษาหารือกันอย่างอิสระถึงการได้รับข้อมูล ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบข้อมูลที่มีความสำคัญในการจัดทำงบการเงิน และข้อเสนอแนะต่อระบบการควบคุมภายในในกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน ซึ่งสำหรับปี 2562 ผู้สอบบัญชีไม่ได้มีข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง มีความเห็นว่ากระบวนการจัดทำรายงานทางบัญชีและการเงินของ บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระ

ในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขตในการตรวจสอบ ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่า รายงานทางการเงินได้แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างถูกต้องตามที่ ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และ มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ

2. รายงานที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ได้สอบทาน กำกับดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ของบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส โดยยึดหลักความสมเหตุสมผล ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นปกติทางธุรกิจ และประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเห็นว่าฝ่ายบริหารได้ตัดสินใจทำ รายการเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ ดังเช่นที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไป มีเงื่อนไขการกำกับดูแล ด้วยราคาที่สมเหตุสมผล และเป็นไปตามปกติธุรกิจของบริษัท

3. การปฏิบัติตามกฎหมาย คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎระเบียบ และข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งการระงับข้อพิพาทที่จะเกิดขึ้นจากสัญญาที่กระทำกับบุคคลภายนอกและข้อเรียกร้องอื่นๆ

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเห็นว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง สำหรับบางเรื่องที่มีข้อโต้แย้งอยู่บ้าง ซึ่งผู้บริหารเชื่อว่าการพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องต่อข้อโต้แย้งดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีต่อบริษัทนั้น ได้ร่วมกับผู้สอบบัญชีให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างครบถ้วนเหมาะสมแล้ว

4. ระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานประสิทธิภาพและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปี 2562 และพิจารณาและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอนี้ในรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบสาเหตุและเสนอแนะในการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อฝ่ายจัดการ โดยได้ติดตามและสอบ ทานเพื่อให้ฝ่ายจัดการได้ปฏิบัติตามข้อเสนอนี้ต่อระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำขึ้นอีก คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เห็นว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ โดยไม่พบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญ

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้ส่งเสริมให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มบทบาทการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาหน่วยงานตรวจสอบภายในให้ก้าวไปสู่ Trusted Advisor เช่น การจัดทำ Workshop ของกระบวนการที่สำคัญและมีความเสี่ยงสูง เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่เพียงพอ และหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงแก่ฝ่ายจัดการก่อนที่จะ

เกิดเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของบริษัท และการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของโครงการ Second Line of Defense เพื่อสร้างความเข้าใจหลักการควบคุมภายในตามแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญให้ฝ่ายจัดการทำหน้าที่เป็นปราการด่านที่ 2 (2nd Tier) ซึ่งจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างทันเวลา นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงยังได้สนับสนุนให้หน่วยงานตรวจสอบภายในนำหลักการ Robotic Process Automation (RPA) มาช่วยปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งใช้ Data Analytics Tool และ Automated Audit Platform (AAP) เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความรวดเร็วและแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมทั้งใช้ระบบ Risk Center ในการจัดทำ Risk Based Audit Approach เพื่อบ่งชี้ความเสี่ยงก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้นและปรับปรุงข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในได้อย่างทันทั่วทั้ง นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมให้หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำ Workshop ให้กับกลุ่มผู้บริหารและพนักงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจต่อประมวลจริยธรรมธุรกิจและตระหนักถึงความเสี่ยงด้านทุจริต อีกทั้งจัดทำเนื้อหาให้ฝ่ายจัดการสามารถเรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning ได้ทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องตามประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ยังได้กำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งได้ประชุมเป็นการเฉพาะกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่าการ

ดำเนินกิจกรรมตรวจสอบภายในและบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ในด้านระบบการกำกับดูแลกิจการ ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายเป็นไปอย่างอิสระ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยเปรียบเทียบกับตัววัดประสิทธิภาพที่ได้ตั้งไว้

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้อนุมัติแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี 2563 ที่จัดทำขึ้นตามทิศทางกลยุทธ์ของบริษัทและใช้หลักการความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ตรวจสอบประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน ตลอดจนการตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริต และตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบการประเมินการควบคุมโดยตนเองของฝ่ายจัดการ รวมทั้งได้พิจารณาขอบเขตการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ความเพียงพอของบุคลากร ความรู้ความสามารถของบุคลากร

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงมีความเห็นว่า ระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทมีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอิสระ แผนงานตรวจสอบประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5. การสอบทานการบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลความเสี่ยงของบริษัทในภาพรวม คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานความเหมาะสมและมีประสิทธิผลของระบบ

การบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดย ประชุมร่วมกับผู้บริหารที่เป็นกรรมการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดจำนวน 4 ครั้ง ในปี 2562 เพื่อสอบทานความเหมาะสมของระบบการประเมินความเสี่ยง ระบบการควบคุมการเสี่ยง ระบบการติดตามและการรายงานความเสี่ยง นอกจากนี้ ได้กำกับดูแลความเสี่ยง โดยได้พิจารณาทบทวนความเพียงพอของนโยบายการบริหารความเสี่ยง และกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน COSO ERM 2017: Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance รวมทั้งได้สอบทานการจัดทำระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Risk Capacity) รวมถึงช่วงเบี่ยงเบนของผลการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้ (Tolerance) ของความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการระบุความเสี่ยงใหม่ๆ ให้ครอบคลุมทุกความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัทและอุตสาหกรรม ไตรศมาคม และให้ใช้ Data Analytic ในการวิเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อประกอบการตัดสินใจในการตอบสนองต่อความเสี่ยงและความท้าทายใหม่ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

6. การสอบทานการตรวจสอบการทุจริต คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานและกำกับดูแลการปฏิบัติตาม

นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยจากการประชุมร่วมกับ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่บริษัทแต่งตั้งขึ้นในปี 2562 จำนวนทั้งหมด 11 ครั้ง ซึ่งครอบคลุมถึงการพิจารณาข้อร้องเรียน และ ผลการสอบข้อเท็จจริงตามกระบวนการของบริษัท รวมถึงความมีประสิทธิภาพของช่องทางการร้องเรียน รวมทั้งได้พิจารณาให้ ความเห็นชอบต่อการจัดทำและปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิดและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเห็นว่า การจัดการข้อร้องเรียนในปัจจุบันมีความเหมาะสม เป็นธรรม มีประสิทธิผล

7. การกำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้สอบทานการปฏิบัติของบริษัทฯ ในด้านการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงมีความเห็นว่า บริษัทมีการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามนโยบายและ มาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

8. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีประจำปี 2563 โดยได้พิจารณาจากคุณสมบัติของผู้สอบ บัญชี ทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตรวจสอบ ความ เป็นอิสระของผู้สอบบัญชีตามจรรยาบรรณของผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ คุณภาพของงานสอบ บัญชี

ในรอบปีที่ผ่านมา และความเหมาะสมของคำสอบบัญชีแล้ว จึงมีมติเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้น ให้แต่งตั้งผู้สอบบัญชีจาก บริษัท ดีลอยท์ กูช โรมิกซ์ ไซยศ สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2563 นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้พิจารณารายการใช้บริการอื่นที่ใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชี เดียวกัน (Non-Audit Services) ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างเป็นอิสระ

9. การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่โดยการประเมินตนเองแบบรายคณะและรายบุคคลตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการประเมินแสดงได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยยึดมั่นบนหลักการของความถูกต้อง ะมัดระวังรอบคอบ โปร่งใส และมีความ เป็นอิสระที่ยังธรรมาอย่างเพียงพอ ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลทั้งจากผู้บริหาร พนักงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

10. การสอบทานกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้มีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงความเหมาะสมของกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเป็นประจำ ทุกปี โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดี และเป็นไปตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงแนวปฏิบัติที่เป็นสากล

โดยสรุปในภาพรวม คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เห็นว่า คณะกรรมการบริษัท และกรรมการบริหาร ตลอดจนผู้บริหารของบริษัท มีจริยธรรมและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบริษัทอย่างมีคุณภาพเยี่ยงมืออาชีพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง โดยได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่มี ประสิทธิภาพ โปร่งใส รวมทั้งมีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมเหมาะสม

นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย
**ประธานกรรมการตรวจสอบ
และกำกับความเสี่ยง**

-

นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์
**กรรมการตรวจสอบ
และกำกับความเสี่ยง**

-

นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช
**กรรมการตรวจสอบ
และกำกับความเสี่ยง**

-

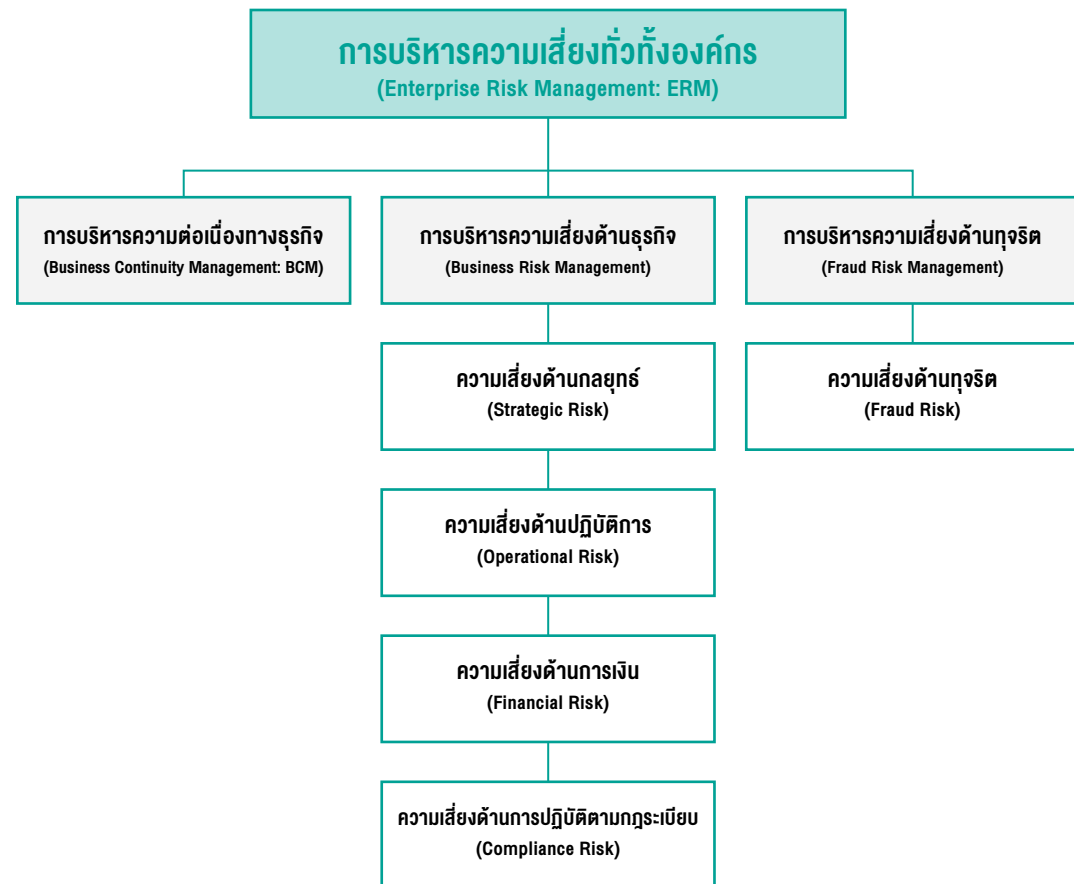
การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เอไอเอสและบริษัทในกลุ่ม สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เอไอเอสได้จัดทำและประกาศใช้ นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management Policy: ERM Policy) และมีการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยปัจจุบันโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของเอไอเอส มีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

กรอบโครงสร้างและกระบวนการบริหารความเสี่ยงของไอเอส

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของไอเอส ประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลของ COSO ERM 2017: Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance โดยประยุกต์ใช้กับการบริหารความเสี่ยงด้านธุรกิจและการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ซึ่งประกอบด้วย

1. **การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย** ในระดับองค์กร และหน่วยงานให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และมีการทบทวนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี

2. **การระบุเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยง** ที่อาจเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อบรรลุมติประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น กระบวนการทำงาน บุคลากร และปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่น ความต้องการของลูกค้า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่างๆ เป็นต้น

3. **การประเมินระดับความเสี่ยง** โดยพิจารณาจาก 2 มุมมองได้แก่ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ร่วมกับโอกาสที่จะเกิดของความเสี่ยงนั้นๆ และการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบของความเสี่ยงใดๆ ที่อาจส่งผลต่ออีกความเสี่ยงหนึ่ง

4. **การจัดลำดับความเสี่ยง** โดยพิจารณาจากความสำคัญของเหตุการณ์ และปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญและมีโอกาสทำให้องค์กรต้องเกิดความเสียหาย

5. **การตอบสนองต่อความเสี่ยง** ตามแต่ละระดับของความเสี่ยงด้วยวิธีการที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินการ

6. **การกำหนดกิจกรรมควบคุม** หรือแผนงานเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

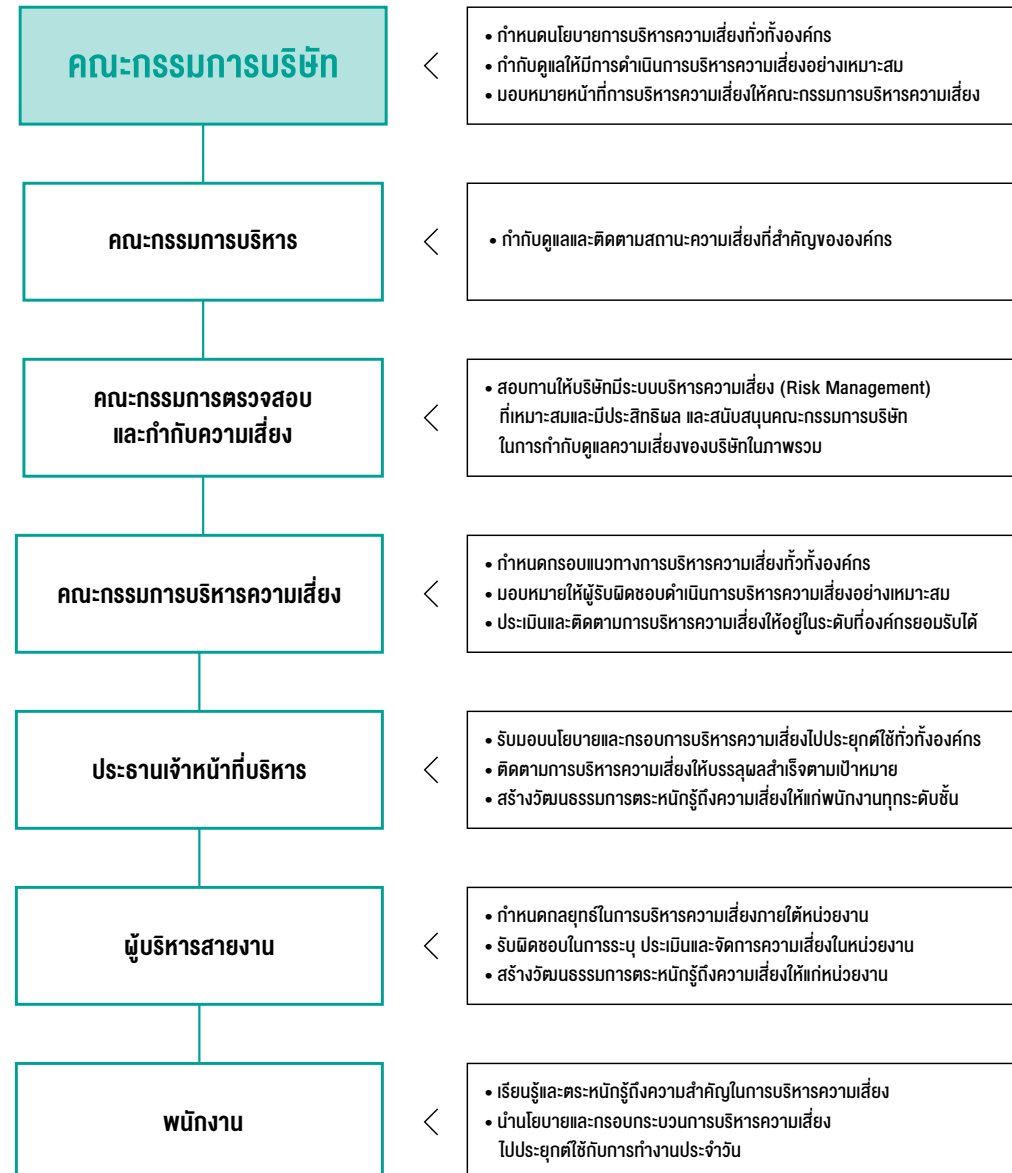
7. **การติดตามและการรายงานความเสี่ยง** กำหนดให้มีการดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม และมีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงให้กับคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ

บทบาทหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากแต่ละสายงานและมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีการประชุมเป็นรายไตรมาส เพื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงใหม่ ประเมินระดับความเสี่ยงพร้อมทั้งพิจารณาความสัมพันธจากผลกระทบของความเสี่ยงแต่ละเรื่องกับทวนระดับของความเสี่ยงเดิมที่ได้ระบุไว้แล้ว และติดตามความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากแผนงานของฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ และผลสำเร็จของตัววัดผลที่เชื่อถือได้จากการปฏิบัติงานตามแผนงานนั้น

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทได้รับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อให้มีการติดตามอย่างใกล้ชิดและมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยในปี 2563 เอไอเอสมีแผนที่พัฒนาการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ พร้อมไปกับการกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจให้กับพนักงานในหลายระดับชั้น เพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารและจัดการความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

การบริหารความเสี่ยงจากการทุจริต

เอไอเอสได้ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตเพื่อป้องกัน ตรวจสอบ รายงานและบริหารจัดการประเด็นเรื่องทุจริต โดยนโยบายฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตไว้ 3 ด้าน คือ

1. การป้องกัน เป็นการระบุ ประเมิน ทบทวน และตอบสนองต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร และสื่อสารให้พนักงานทุกระดับชั้นตระหนักถึงปัญหา และความสำคัญของการรายงานเหตุทุจริต การฉ้อโกงและการประพฤติมิชอบ

2. การตรวจสอบ เป็นการตรวจและ สอบสวนการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตใดๆ หรือเหตุที่อันควรสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว

3. การตอบสนอง เป็นการดำเนินการ กระบวนการสอบสวนรวมถึงกระบวนการลงโทษ

1.การป้องกัน เป็นการระบุ ประเมิน ทบทวนและตอบสนองต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรและสื่อสารให้พนักงานทุกระดับชั้นตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการรายงานเหตุทุจริต การฉ้อโกงและการประพฤติมิชอบ

2.การตรวจสอบ เป็นการตรวจและสอบสวนการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตใดๆ หรือเหตุที่อันควรสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว

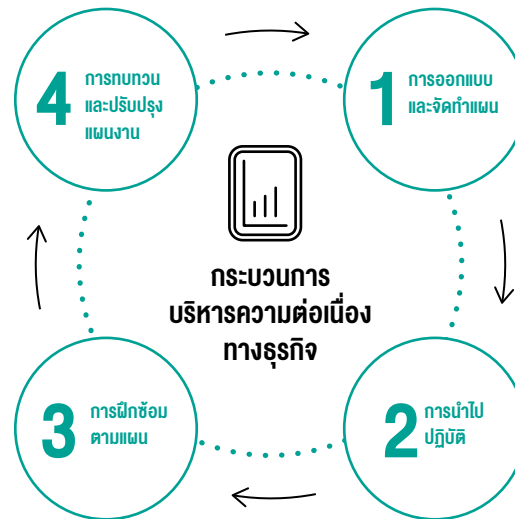
3.การตอบสนอง เป็นการดำเนินการกระบวนการสอบสวนรวมถึงกระบวนการลงโทษ

เอไอเอสคาดหวังว่ากรรมการ ผู้บริหารและพนักงานพึงตระหนักถึงความเสี่ยงของการเกิดการทุจริต รวมถึงการแจ้งเตือนเหตุต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตในทันที และให้ความร่วมมือในการสอบสวนเรื่องทุจริตอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เอไอเอสได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต (Fraud Risk Management Committee: FRMC) เพื่อกำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทุจริต รวมถึงสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต เพื่อกำหนดการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management)

เอไอเอสนำระบบบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ภายใต้กรอบการดำเนินงานตามหลักมาตรฐานสากลทางด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจมาใช้เพื่อเตรียมการรับมือหากเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่นกรณีที่เกิดภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความผิดพลาดต่างๆ ที่ไม่อยู่ในความควบคุม ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดการหยุดชะงักของระบบปฏิบัติงานหลัก และอาจก่อให้เกิดความสูญเสีย เสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากร ซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ (Critical Business Process) ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงบริษัทต่างๆ ในกลุ่มเอไอเอส และบริษัทในเครือโดยกำหนดให้มีนโยบายและคู่มือการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และให้มีคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Committee) ที่ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน มีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน เพื่อกำกับดูแลให้การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ประกอบไปด้วย 4 กระบวนการหลัก ดังนี้

1. การออกแบบและจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ: นำเป้าหมายด้านการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจของกระบวนการธุรกิจหลัก มาออกแบบและจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่สามารถรองรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) ประกอบกับการพิจารณาความเสี่ยงของเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อระบุบริการหรือกระบวนการทำงานที่สำคัญ และผลกระทบจากการหยุดชะงักของบริการหรือกระบวนการดังกล่าว รวมถึงกำหนดช่วงเวลาหยุดชะงักและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ

2. การนำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจไปปฏิบัติ: นำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่อนุมัติแล้วไปดำเนินการตามที่ระบุในแผนงาน และสื่อสารแผน บริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจพร้อมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดเตรียมทรัพยากรทั้งจากภายในและภายนอกที่จำเป็นในการดำเนินการตามแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจให้เพียงพอ

3. การซ้อมแผน และทำให้แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นปัจจุบัน: จัดการฝึกซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามกำหนดเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทำการปรับปรุงแผนงาน ให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ต่อผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจนั้น รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ให้รับทราบ

4. การทบทวน และปรับปรุงระบบการบริหารความต่อเนื่องทางในการดำเนินธุรกิจ: การปรับปรุงแก้ไขแผนการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ในเวลานั้น

ภาพรวมการดำเนินงานตามกรอบ การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

- **เอไอเอสดำเนินกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยครอบคลุมตั้งแต่ระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน และระบบงานสำคัญต่างๆ** โดยพิจารณาจากความเสี่ยงของภัยคุกคามต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในแง่ของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับองค์กร เพื่อรองรับเหตุการณ์หรือภาวะวิกฤติ ที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทสำคัญ หรือความสูญเสีย เสียหายต่ออาคารสำนักงาน หรือความสูญเสีย เสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากรของเอไอเอส
- **การจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับหน่วยงาน** จากการประเมินผลกระทบทางธุรกิจหากไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละหน่วยงานได้ เพื่อจัดทำแผนความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจสำหรับกระบวนการธุรกิจที่สำคัญของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต่อเนื่องในการให้บริการแก่ลูกค้า
- **การจัดทำแผนการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** เพื่อรวบรวมกลยุทธ์และขั้นตอนในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้บริการหลักที่สำคัญของเอไอเอสสามารถกลับมาใช้งานได้ตามกำหนดเวลาและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ
- **การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ** เพื่อรองรับกระบวนการธุรกิจหลัก (Critical Business Processes) ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการส่งมอบบริการหลัก (Critical Services) และถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับและพนักงานทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางในการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดทำแผนการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกซ้อม และการทบทวนปรับปรุงแก้ไขแผนงานเพื่อให้มั่นใจในประสิทธิภาพของแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

การสร้างวัฒนธรรม เรื่องการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

นอกเหนือจากการกำหนดกรอบการแนวทางการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรและบทบาทหน้าที่ของพนักงานทุกระดับแล้วเอไอเอสยังมุ่งส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเอไอเอสดำเนินมาตรการเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ดังนี้

- ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยง คู่มือการบริหารความเสี่ยง และขั้นตอนในการบริหารความเสี่ยง เผยแพร่บนโซเซียล อินทราเน็ต เพื่อให้พนักงานสามารถเข้าไปอ่านและทำความเข้าใจได้
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรและระดับสายงาน ครอบคลุมถึงกระบวนการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ
- สื่อสารผ่านการจัดงานประกาศผลประกอบการทุกครึ่งปี เพื่อให้พนักงานทุกระดับมีความเข้าใจที่ตรงกันและรับทราบทิศทางและอุปสรรค/ความท้าทาย ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในระยะสั้น และระยะยาว
- ให้ความรู้เรื่องหลักการบริหารความเสี่ยงกับพนักงาน โดยจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและเผยแพร่บนโซเซียล อินทราเน็ต

ผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา และเป้าหมายในปี 2563

ในปี 2562 เอไอเอสได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO 22301: 2012 ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management System: BCMS) ในธุรกิจบริการคลาวด์ (Cloud Service) และบริการจัดสรรพื้นที่สำหรับการจัดวางหรือติดตั้งเซิร์ฟเวอร์ หรือ Co-Location ในฐานะที่บริษัท ได้พัฒนาระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พร้อมรับมือกับเหตุวิกฤติหรือภัยพิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดการบริหารความยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์กรได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ บริษัทยังได้ดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2562 มีการฝึกซ้อมตามสถานการณ์การเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat) ที่ศูนย์จัดเก็บข้อมูลหลักของบริษัทที่จะส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของการส่งมอบบริการบางประเภท โดยที่เอไอเอสได้จัดเตรียมแผนการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อเตรียมการรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะทำให้อเอไอเอสสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องตามแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business continuity plan) ที่ได้กำหนดไว้ ในปี 2563 บริษัทมีเป้าหมายที่จะประยุกต์ระบบมาตรฐานสากล ISO 22301:2012 ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการทางธุรกิจเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องเมื่อประสบกับเหตุการณ์ไม่คาดคิดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

การควบคุมภายใน

เอไอเอสสร้างระบบการควบคุมภายในขึ้นอย่างรัดกุมตามกรอบการควบคุมภายในแบบบูรณาการ หรือ COSO Internal Control - Integrated Framework 2013 (COSO 2013) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ และ 17 หลักการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญด้านการดำเนินงาน การรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สามารถสนับสนุนและปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น และปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแบบประเมินของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยมีกรรมการอิสระ 5 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง 3 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง สามารถป้องกันและนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของบริษัท รวมทั้งมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในกลุ่มเอไอเอสสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ของผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพ

ตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรวมถึงระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน รวมทั้งได้ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท จากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่องบการเงินโดยในปี 2562 การดำเนินกิจกรรมควบคุมภายในสามารถสรุปได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- เอไอเอสยึดมั่นในคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรม โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนด นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และ นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา เป็นไปตามกฎหมาย โดยยึดถือประโยชน์ร่วมกันของคู่ค้า ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน และ มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ

ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นประธาน ทำหน้าที่รณรงค์ เผยแพร่ และ สร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารพนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงพนักงาน Outsource และ กลุ่มลูกค้า อีกทั้งได้จัดให้มีการ ประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารตามประมวลจริยธรรม ธุรกิจ และ นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เป็นประจำทุกปีติดต่อกันเป็นปีที่ 8 และ 4 ตามลำดับ

นอกจากนี้ นับตั้งแต่ปี 2557 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติ นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครอง ผู้ให้ข้อมูล โดยในปี 2562 ได้อนุมัติการปรับปรุงนโยบายดังกล่าวให้เหมาะสม รวมทั้งบริษัทได้ปรับปรุงแนวปฏิบัติการให้ ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายดังกล่าว โดยผ่านการเห็นชอบ จากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อกำหนด ช่องทางในการแจ้งเรื่องร้องเรียน และเป็นแนวปฏิบัติในการรับแจ้ง ข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งการสอบข้อเท็จจริง และการลงโทษผู้กระทำความผิด

• คณะกรรมการบริษัท ทำหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการ ซึ่ง มีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ ประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย โดยประธานกรรมการเป็น กรรมการอิสระ และมีองค์คณะที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระ มากกว่า 1 ใน 3 หรือคิดเป็นร้อยละ 45.5 ของกรรมการทั้งคณะ ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหัวข้อโครงสร้าง การจัดการ หน้า 57 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ ชุติเยอยเพื่อช่วยกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการใน เรื่องการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การพัฒนา อย่างยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาและกำหนด คำตอบแทนของกรรมการ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติ งานต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส รายละเอียดสามารถ

ศึกษาเพิ่มเติมได้จากหัวข้อโครงสร้างการจัดการ หน้า 57

• ฝ่ายจัดการกำหนดโครงสร้างและสายการรายงานของบริษัท ที่เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ภายใต้การ กำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัท โดยเน้นการสร้างสมดุล รอบคอบ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สอดคล้องต่อ สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถของ พนักงานแต่ละคน การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีความ ชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลระหว่าง กัน บุคลากรทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม ภายใน โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งมีความเป็นอิสระ ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

• เอไอเอสให้ความสำคัญต่อบุคลากรโดยกำหนดเป็นพันธ กิจหลักในการผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรเป็น FIT FUN FAIR โดยเน้นให้พนักงานมีความรู้ความสามารถ มีการปฏิบัติ งานอย่างมืออาชีพเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ สร้างสรรค์วิธี การปฏิบัติงานที่ทันสมัย เพื่อให้มีความสมดุลในชีวิตการทำงาน เป็นการจูงใจให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร และรักษาไว้ ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมุ่งมั่นในการปฏิบัติ หน้าที่ เพื่อให้บริษัทเกิดความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้าง เอไอเอสให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ผ่านการสื่อสาร การจัด กิจกรรมและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “การบริหารจัดการนวัตกรรม และ การสร้างนวัตกรรมในองค์กร” <http://sustainability.ais.co.th/th/sustainability-priorities/human-capital-development> หน้า 43 และ 47 โดยมีหน่วยงานเอไอเอส อะคาเดมี่ รับผิดชอบ การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและสร้าง

ความเป็นผู้นำที่เป็นมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร จัดหาหลักสูตรการ เรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน การจัด สัมมนาทั้งภายในและภายนอก และการสร้างบทเรียนออนไลน์

• คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีนโยบายและการวางแผนสืบทอด ตำแหน่ง (Succession Plan) เพื่อเตรียมหาผู้สืบทอดตำแหน่งรับ มอบหมายความรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง เช่น ประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานธุรกิจหลัก ซึ่งได้มีการจัด ทำแผนการสืบทอดตำแหน่งและแผนการอบรมเพื่อเตรียมความ พร้อมให้แก่ผู้บริหาร รวมถึงให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่จะมาดำรง ตำแหน่งนั้น นอกจากนี้ยังได้พิจารณาหาพนักงานที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะงานพัฒนาระบบด้านวิศวกรรม และระบบสารสนเทศ ซึ่งมีการว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการ โดยได้กำหนด มาตรการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบการจัดเก็บเอกสาร ของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้การส่งมอบงานเป็น ไปอย่างราบรื่น

• คณะกรรมการบริษัทร่วมกับผู้บริหารระดับสูงเพื่อกำหนด ตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร (Balanced Scorecard) ใน แต่ละปี โดยเชื่อมโยงเป้าหมายกับมาตรวัดผลที่เกิดขึ้นจริง เพื่อ สนับสนุนการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่ กำหนด นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติ งานที่เกิดขึ้นในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานประจำ พนักงานชั่วคราว และ Outsource ซึ่งหัวหน้า งานมีการชี้แจงให้พนักงานทราบผลการประเมินทั้งด้านเชิงบวก และเชิงลบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งการ ประเมินผลเป็น การประเมินการปฏิบัติงานตามเป้าหมายงาน และ การประเมินคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคลากรที่สอดคล้อง ตามวัฒนธรรมองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

• เอไอเอสให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการประสานงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “การบริหารความเสี่ยง” หน้า 92 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ที่สำคัญได้แก่นโยบาย ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Risk Capacity) และช่วงความเบี่ยงเบนของผลการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้ (Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท อีกทั้งมีหน้าที่กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม และประเมินความเพียงพอ เหมาะสมของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

• เอไอเอสกำหนดมาตรการควบคุมที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับความเสี่ยง และ คุณลักษณะเฉพาะขององค์กร โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ความซับซ้อน ลักษณะและขอบเขตการปฏิบัติงาน ครอบคลุมกระบวนการต่างๆ เช่น นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานด้านการเงิน การจัดซื้อ การทำรายการระหว่างกัน การซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น ตลอดจนกำหนดอำนาจอนุมัติในการทำรายการ

ของฝ่ายจัดการแต่ละระดับ โดยมีการผสมผสานกิจกรรมควบคุมทั้งประเภทที่ปฏิบัติโดยบุคลากร (Manual Control) และ ระบบอัตโนมัติ (Automated Control) ทั้งในเชิงป้องกัน (Preventive Control) และ เชิงตรวจหารายการความเสี่ยง (Detective Control) รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่งานการบันทึกรายการ การอนุมัติให้ความเห็นชอบ และการจัดการดูแลทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานต่างๆ มีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

• เอไอเอสคัดเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและต่อเนื่อง มีความปลอดภัยจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบต่อโครงสร้างระบบสารสนเทศและซอฟต์แวร์ นอกจากนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Managing Personal Data and Cyber Security Committee) เพื่อกำหนดนโยบาย ทิศทาง หลักการ และ กรอบของข้อกำหนดในการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้พนักงานปฏิบัติตามนโยบาย มาตรฐาน กรอบการดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน คำแนะนำ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศของบริษัท โดนบุกรุกโดยไม่ทำลาย แทรกแซงการทำงาน หรือโจรกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่อาจจะสร้างความเสียหายต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ตลอดจนเพื่อปกป้องข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าให้มีความปลอดภัยสอดคล้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย โดยรายละเอียดเพิ่มเติม ศึกษาได้จากหัวข้อ “การปกป้องระบบสารสนเทศและการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า” หน้า 28-37 นอกจากนี้ มีการกำหนดสิทธิ

การเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูล เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมถึงจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในการติดตามตรวจจับการละเมิดสิทธิ การบุกรุกเข้าระบบต่างๆ ด้วยเครื่องมือลักษณะอัตโนมัติเพื่อให้การติดตามได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแจ้งเหตุให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

• คณะกรรมการ ผู้บริหาร และหัวหน้างาน มีหน้าที่ชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมต่างๆ ให้บุคลากรที่รับผิดชอบรับทราบและนำไปปฏิบัติ โดยทุกหน่วยงานของฝ่ายจัดการในฐานะปราการด่านที่ 2 (Second Line of Defense) และ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ในฐานะปราการด่านที่ 3 (Third Line of Defense) ในการป้องกันความเสี่ยงขององค์กร ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

• เอไอเอสให้ความสำคัญต่อสารสนเทศที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน โดยระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลสามารถรวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลา รวมทั้งจัดให้มีระบบเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ทันสมัย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมากเป็นข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ใช้ได้ทันเวลา และ ทันต่อการแข่งขัน (Big Data Analysis) โดยคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ

• เอไอเอสจัดทำรายงานข้อมูลที่สำคัญเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือ พิจารณาก่อนการประชุมคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าตามที่กฎหมายกำหนดอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีรายงาน

การประชุมคณะกรรมการที่มีรายละเอียดตามสมควรและจัดเก็บเอกสารสำคัญโดยเลขานุการบริษัท เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

- **เอไอเอสจัดให้มีระบบการสื่อสารภายในบริษัทที่มีคุณภาพผ่านช่องทางที่หลากหลาย** อาทิ ระบบโซเชียลผ่านระบบอินทราเน็ต แอปพลิเคชันระบบ Microsoft Teams การสื่อสารผ่าน SMS หรืออีเมล และผ่านตัวแทน (People Champion) ของแต่ละหน่วยงาน การแจ้งข่าวจาก CEO (From the Desk of CEO) และการจัดงาน Half Year Business Plan โดยกำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการสื่อสาร เพื่อให้มีการแบ่งปันและได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั่วทั้งองค์กร นอกจากนี้ ยังจัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านระบบ Board Portal และหน่วยงานเลขานุการบริษัท ให้กับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการชุดย่อย

- **เมื่อพนักงานพบเห็นการกระทำผิดและการทำทุจริต สามารถแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ ที่บริษัทกำหนดในนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล** หรือแจ้งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงที่ AuditandRiskCommittee@ais.co.th โดยพนักงานจะได้รับการคุ้มครองภายใต้นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ เอไอเอสมีการสื่อสารเรื่องราวเป็นกรณีของการกระทำผิดและการทุจริตที่เคยเกิดขึ้นพร้อมบทลงโทษโดยไม่ได้ระบุชื่อผู้กระทำผิด เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงผลของการกระทำผิดและการทุจริต

- **เอไอเอสจัดให้มีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรผ่านหน่วยงานเลขานุการบริษัท และ หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์** รวมถึงมีกลไกในการติดตามการแก้ไขความ

ผิดปกติหรือข้อร้องเรียนต่างๆ ที่ได้รับจากทุกช่องทาง ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหน้า 77 นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการทุจริตไปยังคณะกรรมการบริษัทผ่านคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงที่ AuditandRiskCommittee@ais.co.th หรือ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน e-mail: nokweed@ais.co.th หรือหน่วยงานกรรพการบุคคล e-mail: HR-Nokweed@ais.co.th และ Ethics hotline หมายเลข 020293333 ซึ่งผู้แจ้งข้อมูลจะได้รับการคุ้มครองตามนโยบายการรับแจ้งข้อมูล การกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)

- **ฝ่ายจัดการและหัวหน้างานของเอไอเอสมีหน้าที่กำหนดกลไกต่าง ๆ ในการติดตามประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน** เช่น การประชุมติดตาม การสอบถามข้อมูลที่เกิดปดติ รวมถึงการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในอย่างเป็นอิสระ และ รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน โดยคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทรับทราบรวมทั้งประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกไตรมาส

- **เมื่อพบข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ** ฝ่ายจัดการจะมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อบกพร่องและกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันท่วงที โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเกณฑ์ของระดับความผิดปกติที่

ฝ่ายจัดการและหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสื่อสารให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทราบทันทีอย่างชัดเจน เช่น ประเด็นที่มีมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก กระทบต่อชื่อเสียงของบริษัท การฝ่าฝืนกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมที่สำคัญ หรือประเด็นที่อาจเกิดจากการทุจริต เป็นต้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขของฝ่ายจัดการต่อความผิดปกติที่ตรวจพบ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงจนกว่าจะมีการแก้ไขเสร็จสิ้น

การตรวจสอบภายใน

นางสุวิมล ภูลาเลิศ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Chief Audit Executive) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 โดยเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินงานของบริษัทเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติ แต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

ท่านสามารถศึกษาประวัติหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มเติมได้จากหน้า 46

หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายใน

1. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ซึ่งกำกับดูแลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เที่ยงธรรม มีจรรยาบรรณ และปฏิบัติหน้าที่ที่ยั่งยืนอย่างเหมาะสมตามมาตรฐาน

วิชาชีพการตรวจสอบภายใน และรายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารในด้านงานบริหารหน่วยงาน

2. หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ โดยปฏิบัติงานภายใต้กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดภารกิจ ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนาจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ และแนวทางการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยมีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

3. หน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และให้คำปรึกษา (Consulting Service) โดยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ

4. หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ระดับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นไปตามหลักการใช้ความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน (Risk-based approach) ที่มุ่งเน้นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัท โดยในปี 2562 แผนงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นตรวจสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน การตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริต ตลอดจนเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเพิ่มคุณค่าของงานตรวจสอบ โดยแผนงานตรวจสอบได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง และหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่พบจากการตรวจสอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อพิจารณาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

5. นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขาธุรการของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงสามารถดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนการกระทำผิดและการทำทุจริตจากพนักงานภายในและบุคคลภายนอก ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปตามนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงพิจารณาทุกเดือน

6. นอกเหนือจากกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำแก่ฝ่ายจัดการ ในด้านการควบคุมภายใน ด้านจริยธรรมธุรกิจ ด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการตรวจสอบภายในของหัวหน้าคณะผู้บริหารงานตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการบั่นทอนความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

7. หน่วยงานตรวจสอบภายในประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก เพื่อให้ขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญอย่างเหมาะสม

8. หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดถือกรอบโครงสร้างการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล และมีการทบทวนกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยการประเมินด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี และได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกทุก 5 ปี ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่าหน่วยงานได้

ปฏิบัติงานเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน โดยส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งผลการประเมินรอบล่าสุดจากผู้ประเมินอิสระภายนอก สรุปได้ว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในของเอไอเอสได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากล และมีคุณภาพในระดับมาตรฐานเมื่อเทียบกับหน่วยงานตรวจสอบภายในอื่นทั่วโลกที่เป็นมืออาชีพ

กิจกรรมตรวจสอบภายในในปีที่ผ่านมา และแผนงานในอนาคต

1. การสนับสนุนฝ่ายจัดการนำระบบการควบคุมภายในมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตุ้นให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

ตั้งแต่ปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมให้เอไอเอสและบริษัทย่อยมีความเข้าใจและสามารถนำระบบการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO 2013 และแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) มาปรับใช้อย่างจริงจังและมีประสิทธิผล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับฝ่ายจัดการเพื่อหาแนวทางจัดการประเด็นข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน เป็นการสนับสนุนให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self-Business Audit) รวมทั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในได้พัฒนาเครื่องมือ โดยสร้าง Second Line of Defense Website เพื่อให้กับฝ่ายจัดการใช้ในการตรวจสอบได้ด้วยตนเอง ตามหลักการการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment)

2. การส่งเสริมการตระหนักรู้ทางด้านจริยธรรมธุรกิจและความเสี่ยงด้านทุจริตให้พนักงานในองค์กร

ในปี 2562 หน่วยงานตรวจสอบภายในร่วมส่งเสริมให้พนักงานได้ตระหนักและมีความเข้าใจในเรื่องจริยธรรมธุรกิจและความเสี่ยงด้านทุจริต เพื่อให้ปฏิบัติตนได้สอดคล้องตามประมวลจริยธรรม

ธุรกิจและ นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยการจัดให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ (Workshop) ให้กับกลุ่มผู้บริหารและพนักงาน ซึ่งผลการจัด Workshop ทำให้ผู้บริหารและพนักงานมีความเข้าใจต่อประมวลจริยธรรมธุรกิจ และ ตระหนักถึงความเสี่ยงด้านทุจริตมากขึ้น

3. สร้าง Risk Center เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานตรวจสอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นการสร้างความตระหนัก เรื่องการบริหารความเสี่ยงให้กับพนักงานโดยการสร้าง Pro-active Risk Center รวบรวมและวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยง สำหรับการวางแผนการตรวจสอบในงานที่มีความเสี่ยงสูง ทั้ง ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน และความเสี่ยงด้านทุจริต โดย นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance และ Fraud Risk Management Policy มาปรับใช้และกระตุ้นให้พนักงานเข้าใจในการหาแนวทาง ควบคุมเชิงป้องกัน

4. ปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจสอบภายในเพื่อปรับตัวเข้าสู่ ยุคดิจิทัล

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้เริ่มพัฒนาระบบการตรวจสอบ โดยใช้กระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ตั้งแต่ปี 2560 เพื่อเป็นเครื่องมือในการ วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ ของบริษัทแทนเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบภายใน รวมทั้งใช้ Data Analytics Tool เข้ามาผสมผสาน เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความรวดเร็วและ แม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยเตือนภัยทางธุรกิจล่วงหน้าให้กับ บริษัทฯ เมื่อพบข้อบ่งชี้ความเสี่ยงและข้อบกพร่องของระบบการ ควบคุมภายใน นอกจากนี้ในปี 2562 ได้มีการพัฒนา Automated Internal Audit Platform เพื่อช่วยในการบริหารจัดการงาน

ตรวจสอบภายในสำหรับยุคดิจิทัล ได้แก่

- พัฒนาระบบเสริมเพื่อใช้ประโยชน์จากความเสี่ยงที่อยู่ใน Risk Center มาประเมินความเสี่ยงที่สำคัญ และ จัดทำแนวการ ตรวจสอบ (Audit Program) และ ใช้ RPA เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบบอัตโนมัติ
- จัดทำ Audit Knowledge Sharing Center เพื่อเป็น Search Engine ในการค้นหาข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ทั้งข้อมูลภายในและภายนอก เพื่อให้ค้นหาได้ ง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัดเวลา
- จัดทำระบบ E-Report ทดแทนการส่งเป็นกระดาษ เพื่อส่ง รายงานการตรวจสอบให้หัวหน้างานสอบทาน และ ให้หัวหน้า หน่วยงานตรวจสอบภายในลงนามอนุมัติในรูปแบบ electronic และ สามารถส่งรายงานการตรวจสอบแบบอัตโนมัติไปยังผู้ บริหารและผู้รับการตรวจสอบ
- การจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ผู้บริหาร และ ผู้รับการตรวจสอบผ่าน ระบบ Online เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ

5. ปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น Trusted Advisor

ตั้งแต่ปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้ความสำคัญกับ ลักษณะงานให้คำปรึกษามากขึ้น ครอบคลุมการสอบทานให้ ครอบคลุมระบบงานทั้งด้านประกันรายได้ (Revenue Assurance) ด้านรายจ่าย รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่ข้อบังคับ ของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ระบบงานขายและการตลาด ระบบ Billing และการจัดเก็บเงิน ระบบงานวิศวกรรม เป็นต้น โดยการ ใช้ RPA เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุน และสร้าง

ความเข้มแข็งให้กับปราชญ์ด่านที่ 2 ขององค์กร (Second Line of Defense) ให้เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไป สู่การเป็น Trusted Advisor ตาม Internal Audit Roadmap

การฝึกอบรมและพัฒนาด้านการตรวจสอบภายใน

1. ติดตามความรู้ แนวปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสากลที่ทันสมัย ที่มีการประกาศใหม่นำมาปรับใช้ในการทำงาน

เพื่อพัฒนาวิชาชีพงานตรวจสอบภายในของ บริษัทให้ทันสมัย หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงได้มีการติดตามแนวปฏิบัติด้าน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน ระบบการ บริหารความเสี่ยง ระบบการกำกับดูแลที่ดี และแนวปฏิบัติอื่นที่ เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ของสถาบันวิชาชีพชั้นนำทั้งในและ ต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ของบริษัทให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและทันสมัย

2. ส่งเสริมการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ (Integrated Audit) และ คำนึงการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ

หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ ทีมงานตรวจสอบภายในให้สามารถตรวจสอบได้ทุกด้าน (Integrated Audit) และมีการมุ่งเน้นพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีค่า นิยมในการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ ที่มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

3. การพัฒนาตนเองตามกรอบแนวทางการพัฒนาความรู้ความ สามารถด้านตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายในมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ที่จำเป็นสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ในปีที่ผ่านมา ได้ จัดทำแผนพัฒนาพนักงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ของงานตรวจสอบภายใน อ้างอิงตามกรอบการพัฒนาความรู้

และความสามารถ ของ The Institute of Internal Auditors (The IIA) แบ่งเป็น

- ความรู้ความสามารถพื้นฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบ Core Competency
- ความรู้ความสามารถเฉพาะบทบาทหน้าที่ Essential Competency

โดยตั้งเป้าหมายให้พนักงานแต่ละคนได้รับการอบรมเฉลี่ยปีละ 11 วัน ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

4. การได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมืออาชีพด้านงานตรวจสอบภายใน นอกจากนี้มีการกระตุ้นและสนับสนุนให้พนักงานเกิดความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพตรวจสอบภายในเยี่ยมมืออาชีพด้วยการสอบวุฒิบัตรทางวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ในปี 2562 กำหนดเป้าหมายให้พนักงานได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพเป็น ร้อยละ 50 ของจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ปัจจุบันบริษัทมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่มีวุฒิบัตรทางวิชาชีพต่างๆ รวม 15 คน จากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้งหมด 52 คน คิดเป็นร้อยละ 31

วุฒิบัตร	รายละเอียดหลักสูตรโดยสังเขป	จำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่ได้รับ การรับรอง (คน)
ผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Certified Internal Auditor :CIA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งทดสอบความรู้ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน ความเสี่ยง และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน	7
ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศสากล (Certified Information System Auditor:CISA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตรวจสอบ ควบคุม และรับรองระบบการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ที่ต้องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นที่รับรู้ต่อบุคคลในวงการในระดับสากล	5
ผู้เชี่ยวชาญระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล คอมพิวเตอร์ (Certified Information Systems Security Professional:CISSP) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ที่มีความเข้าใจศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยทั้ง 10 ด้าน เรียกว่า CBK หรือ “Common Body of Knowledge” ได้แก่ Access Control, Telecom & Network Security, Application & System Development Security, Security Management, Cryptography, Security Management, Operation Security, Business Continuity Planning & Disaster Recovery Planning, Law Investigation & Ethic และ Physical Security	1
ผู้เชี่ยวชาญให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง (Certification in Risk Management Assurance:CRMA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	วุฒิบัตรที่ออกแบบสำหรับผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่รับผิดชอบและประสบการณ์ในการให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง กระบวนการกำกับดูแล การให้ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ หรือการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประเมินสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กร และการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งการให้คำปรึกษาและการให้ความเชื่อมั่นในเรื่องดังกล่าว	9
ผู้ตรวจสอบภายในของประเทศไทย (Certified Professional Internal Audit of Thailand:CPIAT)	ประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในของประเทศไทย เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะด้านการตรวจสอบภายใน	1
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant:CPA) ประเทศไทย	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาการบัญชี การสอบบัญชี กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี	4
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor:TA) ประเทศไทย	เป็นผู้ที่มีความรู้วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	1
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 ระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ (Information Security Management Systems Auditor/Lead Auditor: ISO/IEC 27001:2013)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดในมาตรฐานระบบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ ISO/IEC 27001:2013 รวมถึงหลักการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ และหลักการพื้นฐานของการตรวจประเมินต่างๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO27001:2013	3
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 22301:2012 ระบบบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management System Auditor/Lead Auditor : ISO 22301:2012)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและจัดลำดับความสำคัญภัยคุกคามต่อธุรกิจตามมาตรฐานสากล เพื่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ และเพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO 22301:2012	2
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 14001:2015 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (CQI and IRCA Certified ISO 14001:2015 Lead Auditor)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำการบริหารจัดการ เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม ป้องกันมลภาวะ และปฏิบัติตามพันธกิจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานสากล ISO14001:2015	1

โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอีกจำนวนหนึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาให้ได้รับวุฒิบัตร CIA CISA และ CFE (Certified Fraud Examiners)

เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายในแบบมืออาชีพตามมาตรฐานสากล

รายงานคณะกรรมการ พัฒนาสู่ความยั่งยืน

คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช ประธานคุณสมประสงค์ บุญยชัย และคุณสมชัย เลิศสุภธิวงศ์ กรรมการ

ในปี 2562 คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนมีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง สำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2562 มีดังต่อไปนี้

การบูรณาการหลักการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน กับการดำเนินธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการได้บูรณาการหลักการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านบรรษัทภิบาล เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, and Governance :ESG) ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง เพื่อปรับปรุงรวมถึงการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้รับเหมาเพื่อดำเนินการวางแผน กำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ

การดำเนินโครงการตามกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ อย่างยั่งยืน

คณะกรรมการเห็นชอบการดำเนินโครงการตามกลยุทธ์ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของบริษัท ซึ่งประกอบไปด้วย 2 โครงการสำคัญ คือ โครงการความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์ (Cyber Wellness) เพื่อส่งเสริมเยาวชน นักเรียนครู ตลอดจนสถานการศึกษา ในการใช้อินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย และโครงการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) เพื่อส่งเสริมการลดและการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกวิธี

(นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช)

ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

-

การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

เอไอเอสกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจสู่การพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล โดยใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี การบริหารความสัมพันธ์ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการเติบโตอย่างแข็งแกร่งให้กับธุรกิจ พร้อมให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อความท้าทายและโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านกลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนี้

เอไอเอสผนวกกลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เข้าสู่กระบวนการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่การกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน การกำกับดูแลกิจการ การพัฒนาสินค้าและบริการ การบริหารจัดการนวัตกรรมและบุคลากร โดยวางเป้าหมายในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว พร้อมกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนที่ <http://sustainability.ais.co.th/th/report/sustainability-report>

กลยุทธ์ 7 ด้าน สู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

รายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการตกลงเจ้าทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการตามธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2551) มาตรา 89/12 (1) คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2551 ให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเจ้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปหากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกันนั้น บริษัทจะยึดแนวปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำรายการอื่น ๆ ทั่วไป โดยมีการกำหนดอำนาจของผู้มีสิทธิอนุมัติตามวงเงินที่กำหนด นอกจากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงยังทำหน้าที่เป็นผู้สอบทานการทำรายการระหว่างกันของบริษัทและบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อจัดความชัดเจนทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ โดยยึดถือประโยชน์ของบริษัทโดยรวมเป็นสำคัญ

รายการระหว่างกันของบริษัทในอนาคตจะเป็นรายการที่ดำเนินการตามปกติทางการค้า โดยใช้นโยบายซื้อขายต่อรองกันตามกลไกราคาตลาดของธุรกิจ ไม่มีการถ่ายทอดผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับกับกิจการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

สำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบและคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่สอบทานแล้ว และมีความเห็นว่าฝ่ายจัดการได้ทำรายการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญดังเช่นที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไป มีเงื่อนไขการค้าปกติ ด้วยราคาที่สมเหตุสมผล และมีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้วรายการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปี 2562 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
1. บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ในสัดส่วนร้อยละ 40.45 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: 1. นายสมประสงค์ บุญยะชัย 2. นางสาวจิน ไล เจียบ จง 3. นายกานต์ ตระกูลฮุน	บริษัทย่อยมีการชำระค่าบริการและชำระดอกเบี้ยจ่ายจากรายการหุ้นกู้ระยะยาวแก่อินทัช							
	ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการและจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อินทัช							
	ขายสินค้าและบริการ							
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.91	1.20	3.09	1.20	7.01	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	2. รายได้อื่น	1.11	1.50	0.01	0.13	0.38	0.38	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	0.48	1.54	0.11	0.60	0.44	3.86	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	1.13	1.37	1.49	4.41	4.53	บริษัทย่อยชำระค่าบริการและชำระดอกเบี้ยจ่ายให้แก่อินทัชในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	1.63	9.51	1.20	1.55	
	3. ดอกเบี้ยจ่าย	-	1.10	-	1.71	-	1.76	
	4. หุ้นกู้	-	21.00	-	62.50	-	51.50	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
2. บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม) มีบันทึกเป็นผู้ออกหุ้นใหญ่ ในสัดส่วนร้อยละ 41.13 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยต้องชำระค่าตอบแทนในอัตรา 1,400,000 USD/ปี สำหรับเช่าช่อง สัญญาณดาวเทียม (Transponder) บนดาวเทียมไทยคม 7 จากไทยคม สัญญา มีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563 และ มีการใช้บริการอุปกรณ์รับสัญญาณ ดาวเทียม และพื้นที่สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ ดาวเทียม							ไทยคมเป็นผู้ให้บริการเช่าช่อง สัญญาณดาวเทียมรายเดียว ในประเทศไทย
	ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึง ได้จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไทยคม							
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ ไทยคมในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	1.40	-	4.27	-	6.63	
	2. รายได้อื่น	-	0.48	-	0.33	0.19	0.96	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.13	-	1.92	0.17	2.56	
	ซื้อสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยชำระค่าบริการให้แก่ไทย คมในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	59.93	-	47.12	-	55.81	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	6.38	-	9.00	-	4.92	
	3. ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	0.11	-	0.08	
	4. หุ้นกู้	-	-	-	5.90	-	0.90	
	5. ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	0.02	-	2.90	-	2.14	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
3. บริษัท โอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (โอทีเอส) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ร้อยละ 100	บริษัทย่อยว่าจ้างโอทีเอสในการดูแล จัดการและพัฒนาระบบ SAP ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ โอทีเอส							โอทีเอสให้บริการเกี่ยวกับการ พัฒนาโปรแกรม และการดูแล จัดการระบบ SAP รวมถึงคำบำรุง รักษา มีบริการที่ดี รวดเร็ว และ ราคาสมเหตุสมผล
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.75	-	1.51	-	1.61	
	2. รายได้อื่น	-	0.08	-	0.17	0.04	0.15	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.01	-	0.21	0.04	0.55	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	81.86	-	109.90	-	142.84	บริษัทย่อยชำระค่าที่ปรึกษาให้แก่โอที เอสโดยอัตราค่าบริการขึ้นอยู่กับ ลักษณะงาน และระดับของที่ปรึกษา โดยเป็นอัตราเดียวกันกับราคาของ บริษัทที่ปรึกษาแบบ SAP รายอื่น
	2. ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	24.46	-	10.21	-	66.43	
	3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	14.50	-	23.08	-	55.32	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
4. กลุ่มบริษัท SingTel Strategic Investments Private Limited (SingTel) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ร้อยละ 23.32	บริษัทย่อยทำสัญญากับบริษัทในกลุ่ม SingTel ดังนี้ - บริการข้ามแดนอัตโนมัติระหว่างประเทศ (IR) - บริการโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (IPLC) และบริการเสริม (Content)							การทำสัญญาให้บริการ ซึ่งเป็นราคาที่ต่างฝ่ายต่างกำหนดในการเรียกเก็บจากลูกค้า ซึ่งบริษัทคิดจากผู้ให้บริการรายอื่น
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ IR และค่าบริการเสริม (Content) ในอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	41.80	-	191.91	-	125.17	
	2. รายได้อื่น	-	-	-	0.67	-	3.83	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	25.98	0.42	151.46	0.42	40.62	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	139.26	-	268.53	-	280.92	บริษัทย่อยชำระค่า IPLC, ค่า IR, ค่าบริการเสริม (Content) ในอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	20.96	19.69	60.79	8.82	33.11	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
5. บริษัท ไทย แอ๊ดวานซ์ อินโนเวชั่น จำกัด (ทีเอไอ) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยว่าจ้างให้ทีเอไอเป็นสื่อโฆษณา ผ่านช่องสัญญาณจานดาวเทียม ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่แก่ทีเอไอ ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ - 0.06 2. รายได้อื่น - 0.04 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - 0.04 ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น - - 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - -							ทีเอไอมีความชำนาญในการบริการ สื่อโฆษณา บริการขายเนื้อหา (Content) ผ่านช่องสัญญาณ จานดาวเทียม รวมถึง เป็นผู้จำหน่าย อุปกรณ์จานรับสัญญาณดาวเทียม บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
6. บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอลทีซี) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยร่วมมือกับแอลทีซีในการ ให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติระหว่าง ประเทศ(IR) ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ - 14.32 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - 26.69 ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น - 5.91 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - 0.39							แอลทีซีดำเนินธุรกิจโทรคมนาคม ในประเทศลาว ให้บริการโทรศัพท์ พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการ อินเทอร์เน็ต และบริการข้ามแดน อัตโนมัติระหว่างประเทศ โดยอัตรา ค่าโรมมิ่งที่คิดเป็นอัตราเทียบเคียง ได้กับราคากลาง บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ IR ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่า IR ให้แก่แอลทีซี ในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้ บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
7. บริษัท อีคิว จำกัด (อีคิว) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 20.94	บริษัทย้อยว่าจ้างอีคิวสำหรับการให้บริการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ผ่านบนสมาร์กโฟน หรือแท็บเล็ต โดยชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย้อยให้บริการโทรศัพท์แก่อีคิว							อีคิวดำเนินการธุรกิจนำเสนอสิ่งตีพิมพ์ดิจิทัล (Digital Publication) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เช่น หนังสือ นิตยสาร หรือ หนังสือพิมพ์บนสมาร์กโฟน, แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	1.80	-	1.29	-	0.93	
	2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.22	-	0.19	-	0.12	
	ซื้อสินค้าและบริการ							บริษัทย้อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่อีคิว ในอัตราร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการข้อมูลประเภทเดียวกัน
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	23.71	-	4.27	-	0.43	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	6.47	-	1.17	-	1.72	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
8. บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอช) มีไอเอชเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางอ้อม	ไอเอช ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครง ข่ายสัญญาณ โทรคมนาคมแก่บริษัท ย่อยขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์ แก่ไอเอช							ไอเอชให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครง ข่ายสัญญาณ โทรคมนาคมแก่บริษัท ย่อย
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการบริการ	-	0.04	-	0.04	-	0.05	
	ซื้อสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยชำระค่าบริการโครงข่าย สัญญาณโทรคมนาคมแก่ไอเอช ในอัตราเดียวกันโดยเป็นอัตราที่ เทียบเคียงได้กับผู้ใช้บริการรายอื่น
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	241.14	-	88.61	-	82.31	
	2. เจ้านี้การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	-	22.15	-	33.95	-	10.22	
	3. ดอกเบี้ยจ่าย	-	6.37	-	4.63	-	2.77	
	4. เจ้านี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	-	76.70	-	53.58	-	29.41	
	5. ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	14.48	-	-	-	-	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
9. บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) (เคทีบี) - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤกษ์ อุชुकานนท์ชัย	ธนาคารกรุงไทยให้บริการทางการเงินแก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่ธนาคารกรุงไทย ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. เงินฝากธนาคารและดอกเบี้ยรับ 2. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 4. หุ่นกู้ 5. เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยจ่าย	- - - 0.49	86.47 - 0.47 101.30	- - - 0.87	17.50 1.75 3.39 167.37	- - - 0.88	24.26 - 1.13 177.87	ธนาคารกรุงไทยประกอบธุรกิจให้ บริการทางการเงิน เช่น ด้านการรับ ฝากเงิน การให้สินเชื่อ เป็นตัวกลาง การชำระเงิน และบริการอื่นๆ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ใน อัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยรับดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารจากเคทีบีและดอกเบี้ยจ่าย จากการกู้ยืมโดยเป็นอัตราที่เทียบ เคียงได้กับธนาคารพาณิชย์อื่น
10. บริษัท โฮ ซีอปปิง จำกัด (โฮ ซีอปปิง) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยมีการให้บริการและจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่แก่โฮ ซีอปปิง ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	- - -	0.73 0.08 -	- - -	3.33 0.88 0.03	- - -	6.20 0.31 -	โฮ ซีอปปิงประกอบธุรกิจทางด้าน ดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอให้ ผู้บริโภคเข้าถึงรายละเอียดของ สินค้าและบริการโดยใช้สื่อทีวี โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ตและ ช่องทางสื่อโฆษณาอื่น บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ใน อัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
11. บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด (ทีซีบี) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	ทีซีบีให้บริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียม และสัญญาณโทรทัศน์แก่บริษัทย่อย ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	5.65	-	12.01	-	5.58	บริษัทย่อยชำระค่าบริการอุปกรณ์ ระบบดาวเทียมและสัญญาณ โทรทัศน์แก่ทีซีบีในอัตราเดียวกันกับ การจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	0.36	-	0.49	-	0.50	
12. บริษัท กอล์ฟดิกก์ จำกัด (GOLFD) มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 25.00	บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรทัศน์แก่ กอล์ฟดิกก์ ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.08	-	0.09	-	0.12	กอล์ฟดิกก์เป็นผู้ให้บริการ แพลตฟอร์มการจอบสนามกอล์ฟ ผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน
		-	0.01	-	0.02	-	-	
		-	0.02	-	-	-	0.17	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรทัศน์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
		-	0.35	-	0.42	-	0.26	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
13. บริษัท อมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด (เอเอ็น) มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางอ้อม	เอเอ็นให้บริการเช่าวงจรโทรคมนาคม แก่บริษัทย่อย							เอเอ็นเป็นผู้ให้บริการโครงข่าย โทรคมนาคมภายในนิคม อุตสาหกรรมอมตะนคร บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไปและให้บริการ ค่าบริการงานในอัตราที่ตกลงกัน บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่าวงจร โทรคมนาคมแก่เอเอ็นในอัตรา เดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการ รายอื่น
	ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการด้านการ บริหารงานและมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่เอเอ็น							
	ขายสินค้าและบริการ							
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.04	-	0.29	-	1.81	
	2. รายได้อื่น	-	1.78	-	6.00	-	5.95	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	7.55	-	0.56	-	1.14	
	4. ขายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	6.60	-	-	-	-	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	0.26	-	16.11	-	26.38	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.88	-	1.96	-	8.11	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
14. บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด (วงใน) มีบันทึกเป็นผู้ออกหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 9.54	บริษัทย่อยว่าจ้างวงในเพื่อให้บริการสร้าง และออกแบบเว็บไซต์บนสมาร์ตโฟน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่วงใน ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.01	-	0.02	-	0.28	วงในเป็นผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟนเกี่ยวกับร้านอาหาร ความสวยงาม และสปา ในประเทศไทย บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการ ค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการตลาด แก่วงในในอัตราเดียวกันกับการ จ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	-	-	-	-	0.09	
		-	2.41	-	3.36	-	4.71	
		-	-	-	-	-	0.27	
15. บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด (ดิจิโอ) มีบันทึกเป็นผู้ออกหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 8.05	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่ดิจิโอ ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.06	-	1.41	-	5.88	ดิจิโอเป็นผู้ให้บริการในการชำระ เงินผ่านบัตรเครดิต โดยใช้อุปกรณ์ เชื่อมต่อผ่านบนสมาร์ตโฟน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
		-	0.01	-	0.81	-	0.58	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
16. บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย (บีอีซี) - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยชัย	บริษัทย่อยว่าจ้างบีอีซีในการให้บริการเสริมของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่บีอีซี							บริษัทย่อยของบีอีซีเวิลด์ได้ให้บริการรายการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตบนมือถือผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.56	-	8.56	-	6.26	
	2. รายได้อื่น	-	-	-	-	-	0.07	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.07	-	1.65	-	0.49	
	ซื้อสินค้าและบริการ							บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่ บีอีซี ในอัตราร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการข้อมูลประเภทเดียวกัน
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	12.66	-	9.35	-	6.52	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.40	-	0.98	-	1.02	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
17. การรถไฟฟ้าขนส่ง มวลชนแห่งประเทศไทย และบริษัทย่อย (เอ็มอาร์ทีเอ) - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายโทฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย	เอ็มอาร์ทีเอให้บริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่เอ็มอาร์ทีเอ ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- - -	0.10 - 0.05	- - -	0.37 0.26 0.03	- - -	1.49 0.24 0.16	กลุ่มบริษัทเอ็มอาร์ทีเอเป็นองค์กร ชั้นนำในการให้บริการขนส่งมวลชน ที่มีประสิทธิภาพและครบถ้วนเพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ใน อัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่เอ็มอาร์ทีเอในอัตราเดียวกัน กับผู้ให้เช่ารายอื่น
18. บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน) และ บริษัทย่อย (เอสซีจี) - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายถนอม ตรีภูมิติน	เอสซีจีให้บริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์และ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่เอสซีจี ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. ดอกเบี้ยจ่าย 3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 4. หุ้นกู้	- - -	42.85 0.46 4.47	- - -	50.81 - 6.37	- - -	51.43 0.03 6.17	กลุ่มบริษัทเอสซีจีเป็นบริษัท ปูนซิเมนต์และวัสดุก่อสร้างที่ใหญ่ ที่สุดในประเทศไทยและในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและ จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่เอสซีจี ในอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้เช่ารายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
19.บริษัทเรบบิก – ไลน์ เปย์ จำกัด (อาร์แอลพี) มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางอ้อม * วันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ได้ ลงทุน บริษัทเรบบิก-ไลน์ เปย์ จำกัด มีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 33.33	อาร์แอลพีให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่แก่อาร์แอลพี ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- -	- -	- -	1.55 1.45	- -	3.75 0.86	อาร์แอลพีให้บริการเงิน อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการให้ บริการแก่ลูกค้าในเศรษฐกิจแบบ ดิจิทัล บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการ (เงินอิเล็กทรอนิกส์, ระบบการจ่าย เงินอิเล็กทรอนิกส์) ให้แก่อาร์แอลพี ในอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการ รายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
20. บริษัท โอเอสสกา จำกัด (มหาชน) (โอเอสพี) - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่โอเอสพี ขายสินค้าและบริการ 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. ดอกเบี้ยจ่าย	-	0.19	-	5.07	-	9.35	โอเอสพีประกอบธุรกิจสินค้าอุปโภค บริโภค โดยเน้นทางด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มที่ไม่ผสมแอลกอฮอล์ และผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนบุคคล บางชนิด บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่โอเอสพี ในอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้เช่ารายอื่น
		-	0.07	-	0.68	-	2.44	
		-	0.10	-	0.20	-	0.16	
		-	-	-	-	-	0.03	

รายงานทางการเงิน

รายงานความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไปอย่างโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยง และให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่าข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต หรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังกล่าวอย่างมีสาระสำคัญ

ในการนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงิน ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ระบบการบริหาร

ความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินของบริษัทฯ และงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมิกส์ ไซยส สอบบัญชี จำกัด ในการตรวจสอบนั้นทางคณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการมีความเห็นว่ระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับดีเป็นที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่น อย่างมีเหตุผลได้ว่างบการเงินของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีความเชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นายกานต์ ตระกูลสุน
ประธานกรรมการ

-

นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

-

รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการและงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษั แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.4 บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับระยะเวลา

บัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทเลือกใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องนี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจยังผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

การรับรู้รายได้

รายได้ของกลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการบันทึกรายได้ให้ถูกต้องภายใต้ระบบที่มีความซับซ้อนและมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของราคา รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทมีความซับซ้อน ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบรายได้ในประเด็นดังต่อไปนี้

- การบัญชีและการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ในระหว่างปี
- ความถูกต้องของการรับรู้รายได้

นโยบายการบัญชีสำหรับการรับรู้รายได้ได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.17

วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ รวมถึง

- ประเมินระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการออกแบบการควบคุมรวมถึงการทดสอบประสิทธิภาพของการควบคุมซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้และบันทึกรายได้ นอกจากนั้นข้าพเจ้าได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบการควบคุมที่เป็นอัตโนมัติ และการควบคุมการถ่ายโอนข้อมูลระหว่างโปรแกรม การใช้งานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประเมินกระบวนการควบคุมภายในในการอนุมัติการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ การเริ่มต้นของแผนงานใหม่ และการนำเข้าข้อมูลนั้นในระบบเรียกเก็บเงิน ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบกระบวนการควบคุมเรื่องการเข้าถึงข้อมูล และการจัดการการควบคุมการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบดังกล่าว
- เลือกรายการเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของใบแจ้งหนี้ของลูกค้าและตรวจสอบตัวอย่างการลดยอดและการให้ส่วนลดในระบบเรียกเก็บเงิน รวมถึงตรวจสอบตัวอย่างการรับชำระเงินกลับไปยังใบแจ้งหนี้
- ตรวจสอบการกระหายอดที่สำคัญโดยผู้บริหารจากระบบทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องไปยังระบบเรียกเก็บเงิน และบัญชีแยกประเภท เพื่อประเมินความถูกต้องและครบถ้วนของรายได้
- ตรวจสอบหลักฐานการบันทึกบัญชีที่จัดทำขึ้นด้วยมือและบันทึกเข้าบัญชีรายได้ เพื่อระบุรายการที่ผิดปกติ
- ตรวจสอบกับข้อสมมติฐานและการประมาณการที่สำคัญของผู้บริหารที่ใช้ในการบันทึกรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี แต่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้ และรายการที่ได้รับเงินแล้ว แต่ยังมีภาระผูกพันที่จะให้บริการแก่ลูกค้าในอนาคต
- ตรวจสอบความความถูกต้องของรายการปรับปรุงจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง “รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า” มาใช้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ

กลุ่มบริษัทมีคดีความที่ถูกฟ้องร้องทางกฎหมายและข้อพิพาททางการค้า ซึ่งทำให้ต้องใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตั้งประมาณการหนี้สิน

การที่กลุ่มบริษัทประกอบกิจการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งหาก กสทช. ตัดความ เปลี่ยนแปลงและ/หรือเพิ่มเติมข้อบังคับในการประกอบกิจการโทรคมนาคม อาจส่งผลให้กลุ่มบริษัทมี ข้อพิพาท ซึ่งอาจได้รับความเสียหายจากการจ่ายค่าชดเชยได้

นอกจากนั้น กลุ่มบริษัทมีการทำงานร่วมกับรัฐวิสาหกิจ เช่น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จึงมีความเสี่ยงในการเกิดการขัดแย้งระหว่างบริษัทด้านการตีความเนื้อหาและเงื่อนไขตามสัญญาที่แตกต่างกัน

เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40

วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ รวมถึง

- ออกแบบและทำการตรวจสอบเพื่อที่จะระบุคดีความและข้อพิพาทที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัทรวมถึงวิธีการต่อไปนี้
 - สอบถามผู้บริหาร รวมถึงฝ่ายกฎหมายของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้า และคดีความที่สำคัญ
 - สอบทานรายงานการประชุมของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล
 - ส่งจดหมายถึงที่ปรึกษาทางกฎหมายภายนอกเกี่ยวกับสถานะของคดีความที่สำคัญ
 - สอบทานค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบริการทางกฎหมาย
- พิจารณาการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของกลุ่มบริษัทดังต่อไปนี้
 - ทำความเข้าใจในกลุ่มบริษัทและสภาพแวดล้อมของกลุ่มบริษัทในเรื่องดังต่อไปนี้
 - กรอบของกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้สำหรับกลุ่มบริษัทและอุตสาหกรรมหรือภาคธุรกิจที่กลุ่มบริษัทประกอบธุรกิจอยู่ และ
 - วิธีการที่กลุ่มบริษัทจะปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายและข้อบังคับนั้น
 - สอบถามผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่า กลุ่มบริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับแล้วหรือไม่ และตรวจสอบจดหมายติดต่อกับผู้มีอำนาจทางกฎหมาย เช่น กสทช. (ถ้ามี)
- ขอให้ผู้บริหารออกหนังสือรับรองว่า คดีความและข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นหรือมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นทั้งหมดนั้น มีการพิจารณาผลกระทบ เพื่อบันทึกบัญชีและเปิดเผยในการจัดทำงบการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้เจ้าพนักงานหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของเจ้าพนักงานต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและเจ้าพนักงานไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของเจ้าพนักงาน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อเจ้าพนักงานได้อ่านรายงานประจำปี หากเจ้าพนักงานสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ เจ้าพนักงานต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการ

แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัท ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชี สำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการ ในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของเจ้าพนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของเจ้าพนักงานอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตาม มาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่า มีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่

ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของเจ้าพนักงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี เจ้าพนักงานได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของเจ้าพนักงาน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไมตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้านั้นขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่อการเงิน

รวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีแล้วแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่หากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3356

บริษัท คีลอยท์ กูซ โรมิกซ์ ไซยต สอบบัญชี จำกัด

-

งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		หน่วย : บาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	19,636,627,466	9,066,888,356	1,975,219,680	330,502,410
เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นภาระเฉพาะ	5	1,989,089,050	2,220,542,185	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	6, 35	18,297,896,427	19,241,653,605	1,825,357,904	1,786,094,183
สินทรัพย์ตามสัญญา	7	1,868,738,312	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35	-	-	50,499,000,000	48,669,000,000
สินค้าคงเหลือ	8	4,828,455,683	3,822,985,486	-	-
สินทรัพย์ถาวรที่ใช้งานได้ของงวดปัจจุบัน		317,086,768	116,987,006	60,345,445	67,950,252
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	36	-	5,772,175	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		204,257,782	429,844,303	4,913,629	53,738
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		47,142,151,488	34,904,673,116	54,364,836,658	50,853,600,583
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	9	24,612,629	17,793,644	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	-	27,928,202,917	22,158,565,396
เงินลงทุนในการร่วมค้า	9	635,509,431	735,995,899	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	11	67,032,210	59,976,210	46,999,310	47,999,310
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	12	125,510,307,301	130,211,973,802	69,709,331	217,277,086
สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	13	-	-	-	-
ค่าความนิยม	14	2,881,699,659	2,881,699,659	-	-
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	15	103,074,017,347	111,749,059,137	-	-
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	16	5,468,375,759	5,091,828,807	11,053,367	17,336,436
สินทรัพย์ถาวรที่เงินได้รอการจัดบัญชี	17	3,490,521,588	3,210,339,722	549,988,735	612,954,066
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		1,374,894,316	1,641,645,473	283,036,590	498,214,691
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		242,526,970,240	255,600,312,353	28,888,990,250	23,552,346,985
รวมสินทรัพย์		289,669,121,728	290,504,985,469	83,253,826,908	74,405,947,568

		หน่วย : บาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2562	2561	2562	2561
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18	-	5,900,000,000	-	2,900,000,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	19, 35, 39	41,376,819,746	37,679,694,758	2,904,665,726	2,846,503,529
ประมาณการสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนจ่าย	40	5,248,416,692	5,361,818,613	5,107,842,520	5,221,244,442
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า		4,189,025,479	3,963,530,920	9,176,967	9,177,072
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	5	1,989,089,050	2,220,542,185	-	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาว					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	24,871,789,053	11,203,598,605	15,326,846	10,504,755
ส่วนของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม					
ค้างจ่ายที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	24,490,134,874	3,971,753,447	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	18, 35	-	-	4,920,000,000	4,920,000,000
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		2,892,323,884	2,412,564,709	-	-
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	36	140,659,105	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		57,041,933	50,952,575	-	3,539,189
รวมหนี้สินหมุนเวียน		105,255,299,816	72,764,455,812	12,957,012,059	15,910,968,987
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาว	18, 35	69,171,920,043	92,029,626,131	15,422,866	25,999,851
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	21	2,859,529,007	2,253,764,390	329,248,695	263,096,606
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย	20	37,298,912,437	63,516,140,746	-	-
ส่วนปรับมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมรอรับรู้	1, 20	3,283,532,804	-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		2,405,757,999	2,272,417,625	16,386,900	16,386,900
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		115,019,652,290	160,071,948,892	361,058,461	305,483,357
รวมหนี้สิน		220,274,952,106	232,836,404,704	13,318,070,520	16,216,452,344

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท					
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	22				
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 4,997 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		4,997,459,800	4,997,459,800	4,997,459,800	4,997,459,800
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 2,973 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท					
ชำระครบแล้ว	24	2,973,178,632	2,973,095,330	2,973,178,632	2,973,095,330
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น					
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	22	22,386,069,897	22,372,276,085	22,386,069,897	22,372,276,085
ส่วนต่ำกว่าทุนอื่น					
ส่วนค่าจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	38	(669,657,282)	(668,455,415)	-	-
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	23	500,000,000	500,000,000	500,000,000	500,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		43,725,576,066	32,005,107,623	43,725,576,066	32,005,107,623
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	24	350,931,793	339,016,186	350,931,793	339,016,186
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท		69,266,099,106	57,521,039,809	69,935,756,388	58,189,495,224
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		128,070,516	147,540,956	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		69,394,169,622	57,668,580,765	69,935,756,388	58,189,495,224
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		289,669,121,728	290,504,985,469	83,253,826,908	74,405,947,568

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท					
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
รายได้					
รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	26, 35	150,128,820,094	144,004,927,501	1,727,511,000	1,733,820,000
รายได้จากการขาย	35	30,764,865,144	25,850,919,656	-	-
รวมรายได้		180,893,685,238	169,855,847,157	1,727,511,000	1,733,820,000
ต้นทุน					
ต้นทุนการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	30, 35	(81,487,209,457)	(76,700,066,883)	(1,341,462,262)	(1,185,153,576)
ต้นทุนขาย		(30,412,235,356)	(26,755,621,910)	-	-
รวมต้นทุน		(111,899,444,813)	(103,455,688,793)	(1,341,462,262)	(1,185,153,576)
กำไรขั้นต้น		68,994,240,425	66,400,158,364	386,048,738	548,666,424
ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร					
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	30	(7,861,311,589)	(9,549,510,004)	(1,710,419)	(1,251,230)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	30	(19,879,238,500)	(16,745,333,213)	(192,516,104)	(375,886,050)
รวมต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร		(27,740,550,089)	(26,294,843,217)	(194,226,523)	(377,137,280)
กำไรจากการให้บริการ การให้เช่าอุปกรณ์และการขาย		41,253,690,336	40,105,315,147	191,822,215	171,529,144
รายได้ดอกเบี้ย	27, 35	197,602,961	164,949,049	610,340,003	838,310,045
รายได้อื่น (กลับรายการ)	28, 35	648,896,450	695,878,287	67,516,380	(1,162,752,777)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อย และการร่วมค้า	9, 10	(85,867,508)	(122,974,184)	30,590,075,960	30,044,590,383
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ		308,410,189	118,631,111	2,786,812	995,394
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	35	(144,365,024)	(177,470,136)	(144,335,024)	(157,857,302)
ต้นทุนทางการเงิน	31, 35	(4,776,605,533)	(5,147,685,400)	(72,649,111)	(105,657,456)
กำไรก่อนรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		37,401,761,871	35,636,643,874	31,245,557,235	29,629,157,431
(ค่าใช้จ่าย) รายได้ภาษีเงินได้	32	(6,209,242,358)	(5,922,538,911)	(55,986,548)	53,020,706
กำไรสำหรับปี		31,192,519,513	29,714,104,963	31,189,570,687	29,682,178,137

งบกำไรขาดทุน (ต่อ)

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท	31,189,570,687	29,682,178,137	31,189,570,687	29,682,178,137
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	2,948,826	31,926,826	-	-
กำไรสำหรับปี	31,192,519,513	29,714,104,963	31,189,570,687	29,682,178,137
กำไรต่อหุ้น (บาท)	33			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	10.49	9.98	10.49	9.98
กำไรต่อหุ้นปรับลด	10.49	9.98	10.49	9.98

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรสำหรับปี	31,192,519,513	29,714,104,963	31,189,570,687	29,682,178,137
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไรจากการ วัสดุค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	21	279,643,232	-	34,893,915
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทย่อย	10	-	-	195,825,589
ภาษีเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุน				
ในภายหลัง	32	(55,778,079)	-	(6,978,783)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้		223,865,153	-	223,740,721
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		31,416,384,666	29,714,104,963	31,413,311,408
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท		31,413,311,408	29,682,178,137	31,413,311,408
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		3,073,258	31,926,826	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		31,416,384,666	29,714,104,963	31,413,311,408

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบการเงินรวม

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ												
		ส่วนต่ำกว่าทุนอื่น		กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							
						ส่วนค่าจาก				สำรองสำหรับ		ส่วนของ	
ทุนเรือนหุ้น		การเปลี่ยนแปลง	จัดสรรแล้ว			การจ่ายโดย	กำไรจาก	รวมองค์ประกอบ	รวมส่วนของ	ส่วนได้เสีย			
ที่ออกและ	ส่วนเกินมูลค่า	สัดส่วนการถือหุ้น	ทุนสำรองตาม	ยังไม่ได้	ใช้หุ้น	การลดสัดส่วน	อื่นของส่วนของ	ผู้ถือหุ้น	ที่ไม่มีอำนาจ	รวมส่วนของ			
ชำระแล้ว	หุ้นสามัญ	ในบริษัทย่อย	กฎหมาย	จัดสรร	เป็นเกณฑ์	ของเงินลงทุน	ผู้ถือหุ้น	ของบริษัท	ควบคุม	ผู้ถือหุ้น			
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,973,095,330	22,372,276,085	-	500,000,000	24,174,742,689	139,053,886	161,186,663	300,240,549	50,320,354,653	106,433,070	50,426,787,723		
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
เงินทุนที่ได้รับจากการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น													
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	24	-	-	-	-	38,775,637	-	38,775,637	38,775,637	-	38,775,637		
เงินปันผลจ่าย	34, 35	-	-	-	(21,851,813,203)	-	-	-	(21,851,813,203)	(665,722)	(21,852,478,925)		
รวมเงินทุนที่ได้รับจากการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น		-	-	-	(21,851,813,203)	38,775,637	-	38,775,637	(21,813,037,566)	(665,722)	(21,813,703,288)		
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย													
การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม													
จากการลงทุนในบริษัทย่อย	38	-	-	-	-	-	-	-	-	220,476,756	220,476,756		
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย	38	-	-	(668,455,415)	-	-	-	-	(668,455,415)	(210,629,974)	(879,085,389)		
รวมการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย		-	-	(668,455,415)	-	-	-	-	(668,455,415)	9,846,782	(658,608,633)		
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		-	-	(668,455,415)	-	(21,851,813,203)	38,775,637	-	38,775,637	(22,481,492,981)	(22,472,311,921)		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี													
กำไรสำหรับปี		-	-	-	29,682,178,137	-	-	-	29,682,178,137	31,926,826	29,714,104,963		
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	29,682,178,137	-	-	-	29,682,178,137	31,926,826	29,714,104,963		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,973,095,330	22,372,276,085	(668,455,415)	500,000,000	32,005,107,623	177,829,523	161,186,663	339,016,186	57,521,039,809	147,540,956	57,668,580,765		

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) งบการเงินรวม

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท											
หมายเหตุ			ส่วนต่ำกว่าทุนอื่น	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					
			ส่วนต่ำจาก			สำรองสำหรับ				ส่วนของ	
	ทุนเรือนหุ้น		การเปลี่ยนแปลง	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้	การจ่ายโดย	กำไรจาก	รวมองค์ประกอบ	รวมส่วนของ	ส่วนได้เสีย	รวมส่วนของ
	ที่ออกและ	ส่วนเกินมูลค่า	สัดส่วนการถือหุ้น	ทุนสำรองตาม		ใช้หุ้น	การลดสัดส่วน	อื่นของส่วนของ	ผู้ถือหุ้น	ที่ไม่มีอำนาจ	
	ชำระแล้ว	หุ้นสามัญ	ในบริษัทย่อย	กฎหมาย	จัดสรร	เป็นเกณฑ์	ของเงินลงทุน	ผู้ถือหุ้น	ของบริษัท	ควบคุม	ผู้ถือหุ้น
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ตามมาตรฐาน											
การรายงานทางการเงินเดิม	2,973,095,330	22,372,276,085	(668,455,415)	500,000,000	32,005,107,623	177,829,523	161,186,663	339,016,186	57,521,039,809	147,540,956	57,668,580,765
ผลกระทบจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	2.4	-	-	-	1,355,917,425	-	-	-	1,355,917,425	33,674	1,355,951,099
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ตามมาตรฐาน											
การรายงานทางการเงินใหม่	2,973,095,330	22,372,276,085	(668,455,415)	500,000,000	33,361,025,048	177,829,523	161,186,663	339,016,186	58,876,957,234	147,574,630	59,024,531,864
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น											
เงินทุนที่ได้รับจากการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น											
การเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น	22	83,302	13,793,812	-	-	(13,877,114)	-	(13,877,114)	-	-	-
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	24	-	-	-	-	25,792,721	-	25,792,721	25,792,721	-	25,792,721
เงินปันผลจ่าย	34, 35	-	-	-	(21,048,760,390)	-	-	-	(21,048,760,390)	(1,477,858)	(21,050,238,248)
รวมเงินทุนที่ได้รับจากการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น		83,302	13,793,812	-	(21,048,760,390)	11,915,607	-	11,915,607	(21,022,967,669)	(1,477,858)	(21,024,445,527)
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย											
การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย	38	-	-	(1,201,867)	-	-	-	-	(1,201,867)	(21,099,514)	(22,301,381)
รวมการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียของบริษัทย่อย		-	-	(1,201,867)	-	-	-	-	(1,201,867)	(21,099,514)	(22,301,381)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		83,302	13,793,812	(1,201,867)	-	(21,048,760,390)	11,915,607	11,915,607	(21,024,169,536)	(22,577,372)	(21,046,746,908)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี											
กำไรสำหรับปี		-	-	-	31,189,570,687	-	-	-	31,189,570,687	2,948,826	31,192,519,513
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	223,740,721	-	-	-	223,740,721	124,432	223,865,153
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	31,413,311,408	-	-	-	31,413,311,408	3,073,258	31,416,384,666
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		2,973,178,632	22,386,069,897	(669,657,282)	500,000,000	43,725,576,066	161,186,663	350,931,793	69,266,099,106	128,070,516	69,394,169,622

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			
	ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้ จัดสรร	สำรองสำหรับ	กำไรจาก	รวมองค์ประกอบ	รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น
			ทุนสำรองตาม		การจ่ายโดย	การลดสัดส่วน	อื่นของส่วนของ	
			กฎหมาย		ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ของเงินลงทุน	ผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,973,095,330	22,372,276,085	500,000,000	24,174,742,689	139,053,886	161,186,663	300,240,549	50,320,354,653
รายการกับเจ้าของที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น								
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	24	-	-	-	38,775,637	-	38,775,637	38,775,637
เงินปันผลจ่าย	34, 35	-	-	(21,851,813,203)	-	-	-	(21,851,813,203)
รวมรายการกับเจ้าของที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		-	-	(21,851,813,203)	38,775,637	-	38,775,637	(21,813,037,566)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี								
กำไรสำหรับปี		-	-	29,682,178,137	-	-	-	29,682,178,137
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	29,682,178,137	-	-	-	29,682,178,137
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,973,095,330	22,372,276,085	500,000,000	32,005,107,623	177,829,523	161,186,663	339,016,186	58,189,495,224

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท								
หมายเหตุ			กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			
	ทุนเรือนหุ้น		จัดสรรแล้ว		สำรองสำหรับ	กำไรจาก	รวมองค์ประกอบ	
	ที่ออกและ	ส่วนเกินมูลค่า	ทุนสำรองตาม	ยังไม่ได้	การจ่ายโดย	การลดสัดส่วน	อื่นของส่วนของ	รวมส่วนของ
	ชำระแล้ว	หุ้นสามัญ	กฎหมาย	จัดสรร	ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ของเงินลงทุน	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ตามมาตรฐาน								
การรายงานทางการเงินเดิม	2,973,095,330	22,372,276,085	500,000,000	32,005,107,623	177,829,523	161,186,663	339,016,186	58,189,495,224
ผลกระทบจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	2.4	-	-	1,355,917,425	-	-	-	1,355,917,425
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ตามมาตรฐาน								
การรายงานทางการเงินใหม่	2,973,095,330	22,372,276,085	500,000,000	33,361,025,048	177,829,523	161,186,663	339,016,186	59,545,412,649
รายการกับเจ้าของที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น								
การเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น	22	83,302	13,793,812	-	(13,877,114)	-	(13,877,114)	-
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	24	-	-	-	25,792,721	-	25,792,721	25,792,721
เงินปันผลจ่าย	34, 35	-	-	(21,048,760,390)	-	-	-	(21,048,760,390)
รวมรายการกับเจ้าของที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		83,302	13,793,812	(21,048,760,390)	11,915,607	-	11,915,607	(21,022,967,669)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี								
กำไรสำหรับปี	-	-	-	31,189,570,687	-	-	-	31,189,570,687
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	223,740,721	-	-	-	223,740,721
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	31,413,311,408	-	-	-	31,413,311,408
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,973,178,632	22,386,069,897	500,000,000	43,725,576,066	189,745,130	161,186,663	350,931,793	69,935,756,388

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ	สารบัญ	หมายเหตุ	สารบัญ
1.	การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัท	29.	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2.	เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงิน	30.	ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ
3.	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ	31.	ต้นทุนทางการเงิน
4.	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	32.	ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้
5.	เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ	33.	กำไรก่อนหัก
6.	ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	34.	เงินปันผล
7.	สินทรัพย์ตามสัญญา	35.	บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
8.	สินค้าคงเหลือ	36.	เครื่องมือทางการเงิน
9.	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	37.	การผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
10.	เงินลงทุนในบริษัทย่อย	38.	การซื้อธุรกิจ
11.	เงินลงทุนระยะยาวอื่น	39.	ประมาณการหนี้สินจากภาษีหัก ณ ที่จ่าย
12.	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	40.	เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ
13.	สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	41.	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
14.	ค่าความนิยม	42.	การอนุมัติงบการเงิน
15.	ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม		
16.	สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น		
17.	สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเงินได้รอการตัดบัญชี		
18.	หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย		
19.	เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		
20.	ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย		
21.	ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน		
22.	ทุนเรือนหุ้น		
23.	ทุนสำรองตามกฎหมาย		
24.	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		
25.	ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานและการจำแนกรายได้		
26.	รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์		
27.	รายได้ดอกเบี้ย		
28.	รายได้อื่น (กลับรายการ)		

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัท

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2534

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ได้แก่ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ 40.45 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 40.45) ของทุนจดทะเบียนของบริษัทและเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และ Singtel Strategic Investments Pte Ltd. ถือหุ้นร้อยละ 23.32 (31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 23.32) ของทุนจดทะเบียนของบริษัทและเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศสิงคโปร์

การประกอบธุรกิจของบริษัท คือ ให้บริการที่ปรึกษาและบริหารงานให้กับบริษัทย่อย และการประกอบธุรกิจที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) สรุปได้ดังนี้

- 1) การเป็นผู้ดำเนินงานและให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ด้วยระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH โดยบริษัท แอควานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ADC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยทางอ้อม ได้รับอนุญาตจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการสื่อสารข้อมูลโดยใช้ระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH ในเขตชุมสายโทรศัพท์นครหลวง ตามสัญญาฉบับลงวันที่ 19 กันยายน 2532 ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้น ADC มีสิทธิและหน้าที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงโดยต้องโอนกรรมสิทธิ์ในบรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ หรือทรัพย์สินที่ได้กระทำขึ้น หรือจัดหาไว้สำหรับดำเนินการระบบ DATAKIT ให้แก่ทีโอทีทันทีที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อย และการจ่ายเงินผลประโยชน์ตามสัญญาเป็นรายปีให้แก่ทีโอที ในอัตราร้อยละของรายได้จากการให้บริการของระบบ DATAKIT VIRTUAL CIRCUIT SWITCH ตามสัญญาและผลประโยชน์อื่นใดที่พึงได้รับในรอบปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาษีใดๆ หรืออย่างน้อยเท่ากับผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ADC และ ทีโอที ได้ตกลงแก้ไขสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ 25 กันยายน 2540 ขยายระยะเวลาการอนุญาตให้ดำเนินการออกไปอีกจาก 10 ปี เป็น 25 ปี (สิ้นสุดสัญญาวันที่ 24 กันยายน 2565) และยกเว้นการเรียกเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนรายปี ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2540 ทั้งนี้ ADC ได้ออกหุ้นสามัญจำนวน 10.75 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาทให้กับ ทีโอที ในวันที่ 17 มีนาคม 2541 (ร้อยละ 11.23 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด) เพื่อแลกกับสิทธิดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ทีโอที มีสัดส่วนถือหุ้นใน ADC คิดเป็นร้อยละ 48.12 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 48.12)

ADC และทีโอทีได้ยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ โดยทำข้อตกลงยกเลิกสัญญา ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ซึ่ง ADC ได้ยุติการให้บริการสื่อสารข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการในวันที่ 31 ธันวาคม 2561 สิทธิและหน้าที่ของ ADC ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้ถือเป็นอันยกเลิก ยกเว้นหนังสือค้ำประกันจากธนาคารให้มีผลจนกว่า ADC จะพ้นข้อผูกพันหรือความรับผิดชอบตามสัญญาและ ADC จะต้องส่งมอบสินทรัพย์บางส่วนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้แก่ทีโอที

- 2) การเป็นผู้ดำเนินการและให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้คลื่นความถี่ 2.1 GHz โดย บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1950 MHz - 1965 MHz และ 2140 MHz - 2155 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2555 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 ถึงวันที่ 6 ธันวาคม 2570 AWN ผู้กักพันธจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 1800 MHz

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1725 MHz - 1740 MHz และ 1820 MHz - 1835 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 1) ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2576 AWN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 900 MHz

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 895 MHz - 905 MHz และ 940 MHz - 950 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 2) (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 ด้วยราคาประมูลรวมทั้งสิ้น 75,654 ล้านบาทโดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2574 AWN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในใบอนุญาต

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในการประมูลเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 AWN ได้ชำระเงินงวดแรกเป็นจำนวนร้อยละ 11 ของราคาประมูลและภาษีมูลค่าเพิ่มรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 8,603 ล้านบาท พร้อมวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. โดยเงินงวดที่ 2 และ 3 อีกร้อยละ 5 รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจะชำระในปีที่สองและปีที่สามนับจากวันจ่ายชำระครั้งแรก และส่วนที่เหลือจะชำระในปีที่สี่

เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2562 คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2562 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) พิจารณาแบ่งชำระเงินจากการประมูลคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 890-915 MHz/935-960 MHz ต้องชำระออกเป็นสิบงวด ปีละงวด งวดละเท่า ๆ กัน โดยให้ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่สามารถชำระเงินจากการประมูลคลื่นความถี่ได้ตามเงื่อนไขการชำระเงินเดิมแจ้งความจำนในการขอแบ่งชำระดังกล่าวไปยัง กสทช. ภายใน 30 วันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ อย่างไรก็ตามการขอแบ่งชำระอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องประสงค์ที่จะเข้าร่วมขอรับการจัดสรรคลื่นความถี่ 700 MHz ที่ กสทช. จะพิจารณาจัดสรรด้วย

เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562 AWN ได้ยื่นหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) เพื่อแจ้งความประสงค์ขอแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ 900 MHz

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 AWN ได้เข้าร่วมขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม 700 MHz ต่อสำนักงาน กสทช. และเป็นผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ 700 MHz จำนวน 1 ชุด ซึ่งต่อมา AWN ได้รับหนังสือจาก กสทช. ยืนยันว่า AWN ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ส่งผลให้ AWN ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ 900 MHz ตามเงื่อนไขใหม่ที่ระบุในคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ดังกล่าว และแจ้งข้อมูลการแบ่งชำระเงินออกเป็นสิบงวด งวดละเท่า ๆ กัน ทั้งนี้ AWN ได้ทำการวัดมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมทั้งจ่ายของคลื่นความถี่ 900 MHz โดยพิจารณาระยะเวลาการชำระหนี้ที่เปลี่ยนแปลงไปและการเข้าร่วมรับการจัดสรรคลื่นความถี่ 700 MHz ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมทั้งจ่ายคลื่นความถี่ 900 MHz ตามเงื่อนไขเดิมและเงื่อนไขใหม่ รับรู้เป็นส่วนปรับมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมรอรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินรวม โดยจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 700 MHz เมื่อ AWN ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 700 MHz

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 1800 MHz

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2561 AWN ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ให้เป็นผู้ดำเนินการและให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1740 MHz - 1745 MHz และ 1835 MHz - 1840 MHz ตามใบอนุญาตเลขที่ NBTC/FREQ/TEL/551 (เพิ่มเติมครั้งที่ 3) (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 21 กันยายน 2561 โดย AWN ได้รับสิทธิตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2576 AWN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในใบอนุญาต

การจัดสรรใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมภายใต้คลื่นความถี่ 700 MHz

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 AWN ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ 700 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ภายใต้ช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 723 MHz - 733 MHz และ 778 MHz - 788 MHz กำหนดระยะเวลา 15 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 หรือจนกว่าจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ด้วยราคารวมทั้งสิ้น 17,584 ล้านบาท ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในประกาศ กสทช. ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2562 AWN มีภาระผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในใบอนุญาต AWN จะเริ่มชำระงวดแรกไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนวันเริ่มต้นการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 700 MHz สำหรับงวดที่ 1 ชำระเงินค่าคลื่นความถี่ร้อยละ 10 ของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินทั้งสิ้น 1,881 ล้านบาท พร้อมหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. จำนวนที่เหลือจะชำระในปีที่สองถึงปีที่สิบ งวดละเท่า ๆ กัน พร้อมหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันค่าคลื่นความถี่ส่วนที่เหลือ

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขก่อนการรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ถ้าให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วให้ถือว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ดังกล่าวนี้สิ้นสุดสิทธิที่จะได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ตลอดจนต้องชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า 2,638 ล้านบาท และค่าเสียหายอื่นที่เกิดจากการดำเนินการเรียกคืนคลื่นความถี่ รวมถึงการไม่ได้รับสิทธิการแบ่งชำระเงินตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 โดยจะต้องกลับไปชำระเงินตามเงื่อนไขการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ 900 MHz และเงินประมูลคลื่นความถี่ส่วนเพิ่มตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในประกาศของ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม 895 MHz - 905 MHz และ 940 MHz - 950 MHz ตามเงื่อนไขเดิม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 3) บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (“SBN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) สำหรับใบอนุญาตกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ ระดับชาติ ตามใบอนุญาตเลขที่ B1-N21331-0001-60 (“ใบอนุญาต”) ลงวันที่ 20 มีนาคม 2560 โดยมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 19 มีนาคม 2575 นอกจากนี้ SBN ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. สำหรับให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องต่างๆ แต่ละฉบับมีระยะเวลา 1 - 3 ปี ทั้งนี้ SBN มีการผูกพันจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ และจ่ายค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในใบอนุญาต
- 4) บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”) บริษัทย่อยทางอ้อม ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) สำหรับใบอนุญาตด้านอินเทอร์เน็ต ประเภท 1 ประเภท 2 และ ด้านโทรคมนาคมประเภท 1 และประเภท 3 เพื่อดำเนินการและให้บริการเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ต บริการรับ - ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจำหน่ายอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต

ตามข้อกำหนดของ กสทช. หากผู้ได้รับใบอนุญาตมิได้กระทำการที่ขัดต่อเงื่อนไขในใบอนุญาต โดยผิดในลักษณะที่สำคัญหรือเป็นความผิดที่ร้ายแรง กสทช. จะพิจารณาการต่อใบอนุญาตตามขั้นตอนปกติ

รายละเอียดของบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่ กิจการจัดตั้ง	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ 2562	2561
บริษัทย่อย				
บริษัท แอควานซ์ คอนเท็ค เซ็นเตอร์ จำกัด	ผู้ให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	หยุดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	ไทย	98.55	98.55
บริษัท แอควานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด	ผู้ให้บริการเครือข่ายชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอควานซ์ เอ็มเพลย์ จำกัด	ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเงินสด	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด	ผู้ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอควานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด	ผู้ให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 2.1 GHz, 900 MHz และ 1800 MHz ผู้จัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ ให้บริการ โทรศัพท์ระหว่างประเทศ ให้บริการ โทรคมนาคม บริการ โครงข่ายโทรคมนาคม และ ให้บริการ อินเทอร์เน็ต	ไทย	99.99	99.99

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่ กิจการจัดตั้ง	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ 2562	2561
บริษัทย่อย (ต่อ)				
บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ผู้ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม บริการ โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และ ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องต่างๆ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ไวร์เลสดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด	ผู้นำเข้าและจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เฟรชไลฟ์ จำกัด	ผู้ให้บริการพื้นที่ ที่ดินและอาคาร รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	ไทย	99.98	99.98
บริษัท ไมโมเทค จำกัด	ผู้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) บริการรวบรวมข้อมูลสำหรับบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Content Aggregator) และ ให้บริการ ในการเรียกเก็บและรับชำระเงินจากลูกค้า	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอควานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ผู้ให้บริการจัดอบรมแก่บริษัทในกลุ่ม	ไทย	99.99	99.99
บริษัท แอควานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด	ผู้ให้บริการนายหน้าประกันภัย	ไทย	99.99	99.99
บริษัทย่อยทางอ้อม				
บริษัท แอควานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ผู้ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายโทรศัพท์ และ Optical Fiber	ไทย	51.00*	51.00*
บริษัท ซีเอส ล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน)	ผู้ให้บริการศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ตและบริการรับ-ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมเพื่อการสื่อสาร และจำหน่ายอุปกรณ์อินเทอร์เน็ต	ไทย	99.58*	99.11*
บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน)	ผู้ให้บริการด้านการจัดพิมพ์และโฆษณาสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ	ไทย	99.99*	99.99*
บริษัท เอดี เวเนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	ให้บริการผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่และพัฒนาแอปพลิเคชัน	ไทย	99.99*	99.99*
บริษัท เอลโล เพจเจส คอมเมอร์เชียล จำกัด	ผู้ให้บริการธุรกิจสื่อโฆษณาออนไลน์	ไทย	99.94*	99.94*
บริษัทร่วม				
บริษัท อินฟอรมะชั่น ไฮเวย์ จำกัด	ผู้ให้บริการโครงข่ายสื่อสารสัญญาณ โทรคมนาคม	ไทย	29.00*	29.00*
การร่วมค้า				
บริษัท อดตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด	ผู้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายใยแก้วนำแสง	ไทย	60.00*	60.00*
บริษัท แรบบิท - โกลด์ เพ้า จำกัด	ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	ไทย	33.33*	33.33*

* สัดส่วนความเป็นเจ้าของในบริษัทย่อยทางอ้อม บริษัทร่วมและการร่วมค้า แสดงโดยสัดส่วนของความเป็นเจ้าของที่ถือโดยบริษัทย่อย

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายการและความสัมพันธ์อย่างมีสาระสำคัญกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น งบการเงินนี้จึงอาจไม่แสดงถึงเงื่อนไขที่อาจมีอยู่หรือผลการดำเนินงานซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีที่กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ดำเนินการโดยปราศจากความสัมพันธ์ดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

2. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงิน

- 2.1 กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย
- 2.2 งบการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2560 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2560” และตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง “กำหนดรายการข้อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559”
- 2.3 งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ดูหมายเหตุข้อ 3)
- 2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทและบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท ยกเว้นมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง “รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า”

หลักการสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ คือกิจการรับรู้รายได้เพื่อแสดงการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้าในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการ มาตรฐานกำหนดหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอนในการรับรู้รายได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนแรก: ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ขั้นที่สอง: ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา

ขั้นที่สาม: กำหนดราคาของรายการ

ขั้นที่สี่: ปีนส่วนราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา

ขั้นที่ห้า: รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะ) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้เมื่อกิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น เช่น เมื่ออำนาจควบคุมของสินค้าหรือบริการที่จะต้องปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นมีการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้าเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ นำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้เมื่อมีผลบังคับใช้ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการ โฆษณา การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงโดยให้ไว้วิธีรับย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด หรือรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทเลือกใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน ซึ่งผลกระทบของรายการที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท		
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	ผลกระทบจากการใช้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	1 มกราคม 2562 ตาม	มาตรฐานการรายงาน	1 มกราคม 2562 ตาม
	มาตรฐานการรายงาน	ทางการเงิน ฉบับที่ 15	มาตรฐานการรายงาน
	ทางการเงินเดิม		ทางการเงินใหม่
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
สินทรัพย์ตามสัญญา	-	1,695 ^{ก-ข}	1,695
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	3,210	(339) ^ก	2,871
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	32,005	1,356	33,361

งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	ผลกระทบจากการใช้	ผลกระทบจากการ	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2562 ตาม	มาตรฐานการรายงาน	ใช้มาตรฐานการ	31 ธันวาคม 2562 ตาม
	มาตรฐานการรายงาน	ทางการเงิน ฉบับที่ 15	รายงานทางการเงิน	มาตรฐานการรายงาน
	ทางการเงินเดิม	กับยอดยกมา	ฉบับที่ 15	ทางการเงินใหม่
			ในงวดปัจจุบัน	
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
สินทรัพย์ตามสัญญา	-	1,695	174	1,869
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
สินทรัพย์ภายใต้การ				
การควบคุม	3,864	(339)	(35)	3,490
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	42,231	1,356	139	43,726

งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท		
	สำหรับปี	ผลกระทบจากการใช้	สำหรับปี
	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562	มาตรฐานการรายงานทาง	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
	ตามมาตรฐานการรายงาน	การเงิน ฉบับที่ 15	2562 ตามมาตรฐานการ
	ทางการเงินเดิม	ในงวดปัจจุบัน	รายงานทางการเงินใหม่
รายได้จากการให้บริการและ			
ให้เช่าอุปกรณ์	154,010	(3,881) ^{ก-ข}	150,129
รายได้จากการขาย	29,422	1,343 ^ก	30,765
ต้นทุนในการจัดหาหน้า	(11,320)	3,459 ^ข	(7,861)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(19,130)	(747) ^ก	(19,877)
ค่าใช้จ่ายภายใต้	(6,174)	(35) ^ง	(6,209)
กำไรสำหรับปี	31,054	139	31,193
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	10.44	0.05	10.49
กำไรต่อหุ้นปรับลด (บาท)	10.44	0.05	10.49
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	31,277	139	31,416

งบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	ผลกระทบจากการใช้	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่
	31 ธันวาคม 2562 ตาม	มาตรฐานการรายงาน	31 ธันวาคม 2562 ตาม
	มาตรฐานการรายงานทาง	ทางการเงิน ฉบับที่ 15	มาตรฐานการรายงาน
	การเงินเดิม	ในงวดปัจจุบัน	ทางการเงินใหม่
กำไรสำหรับปี	31,054	139	31,193
รายการปรับปรุง			
ขาดทุนจากการยกเลิกสินทรัพย์ตามสัญญา	-	747	747
ค่าใช้จ่ายภายใต้	6,174	35	6,209
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และ			
หนี้สินดำเนินงาน			
สินทรัพย์ตามสัญญา	-	(921)	(921)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ

- ^ก รายได้จากสัญญาที่มีหลายองค์ประกอบถูกบันทึกเป็นส่วนด้วยมูลค่ายุติธรรมของราคาขายแบบเอกเทศ ซึ่งทำให้รายได้จากการขายสินค้าเพิ่มขึ้น และในทางกลับกันรายได้จากการให้บริการจะลดลง ผลต่างจากการรับรู้รายได้ และการะที่ต้องปฏิบัติตามสัญญา ถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามสัญญาและลดลงสัมพันธ์กับการออกใบเรียกเก็บค่าบริการรายเดือนของลูกค้าในแต่ละเดือนจากการให้บริการตลอดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- ^ข เงินชดเชยส่วนต่างค่าอุปกรณ์ให้กับช่องทางการจัดจำหน่ายถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ตามสัญญาและลดลงสัมพันธ์กับการออกใบเรียกเก็บค่าบริการรายเดือนของลูกค้าในแต่ละเดือนจากการให้บริการตลอดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- ^ค สินทรัพย์ตามสัญญาที่ถูกยกเลิกหรือคาดว่าจะถูกยกเลิกก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญาที่ทำกับลูกค้าจะลดลงและรับรู้เป็นขาดทุนจากการยกเลิกสินทรัพย์ตามสัญญา
- ^ง ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ตามสัญญาเพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานทางการเงินและจำนวนที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางภาษี

งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท		
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	ผลกระทบจากการใช้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	1 มกราคม 2562 ตาม	มาตรฐานการรายงาน	1 มกราคม 2562 ตาม
	มาตรฐานการรายงานทางการเงินเดิม	ทางการเงิน ฉบับที่ 15	มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่
สินทรัพย์			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	22,159	1,356	23,515
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	32,005	1,356	33,361

งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	ผลกระทบจากการ	ผลกระทบจากการ	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2562 ตาม	ใช้มาตรฐานการ	ใช้มาตรฐานการ	31 ธันวาคม 2562 ตาม
	มาตรฐานการรายงานทางการเงินเดิม	รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	26,433	1,356	139	27,928
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	42,231	1,356	139	43,726

งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท		
	สำหรับปีสิ้นสุด	ผลกระทบจากการ	สำหรับปีสิ้นสุด
	วันที่ 31 ธันวาคม	ใช้มาตรฐานการ	วันที่ 31 ธันวาคม
	2562 ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเดิม	รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม			
บริษัทย่อยและการร่วมค้า	30,451	139	30,590
กำไรสำหรับปี	31,051	139	31,190
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	10.44	0.05	10.49
กำไรต่อหุ้นปรับลด (บาท)	10.44	0.05	10.49
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	31,274	139	31,413

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายงานประจำปี 2562 | บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับต้นทุนบริการในอดีตหรือผลกำไรหรือขาดทุนจากการจ่ายชำระผลประโยชน์ ค่าตอบแทนจากการวัดมูลค่าหนี้สิน (สินทรัพย์) ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ข้อสมมติที่เป็นปัจจุบันและเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่นำเสนอกับสินทรัพย์โครงการ ทั้งก่อนและหลัง การแก้ไข โครงการ การลดขนาด โครงการลง หรือการจ่ายชำระผลประโยชน์ โดยกิจการต้องไม่คำนึงถึงผลกระทบของเพดานสินทรัพย์ (อาจเกิดขึ้นเมื่อโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นส่วนเกิน)

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนหนี้ที่เป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยบังคับใช้เฉพาะเรื่องการแก้ไขโครงการ การลดขนาดโครงการลง หรือการจ่ายชำระผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในหรือหลังวันต้นงวดของงบการเงินประจำปีที่มาตราฐานการบัญชีฉบับนี้บังคับใช้ครั้งแรก และสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนว่า หากมียอดคงเหลือของเงินที่กู้มาโดยเฉพาะหลังจากสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขนั้นอยู่ในสภาพพร้อมใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขาย เงินกู้ยืมดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินที่กู้มาเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อคำนวณอัตราดอกเบี้ยขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ของเงินที่กู้มาเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนหนี้ที่เป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการด้อยค่าในบางส่วนได้สี่ระยะยาว กิจการต้องไม่คำนึงถึงรายการปรับปรุงใด ๆ ของมูลค่าตามบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า (เช่น การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้สี่ระยะยาวที่เกิดจากการปันส่วนผลขาดทุนจากผู้ได้รับการลงทุนหรือการประเมินการด้อยค่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า) มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง การรวมธุรกิจ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนว่า เมื่อกิจการได้มาซึ่งการควบคุมของธุรกิจที่เป็นการดำเนินงานร่วมกัน กิจการบังคับใช้ตามข้อกำหนดสำหรับการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ รวมถึงต้องวัดมูลค่าส่วนได้เสียก่อนหน้าในการดำเนินงานร่วมกันด้วยมูลค่ายุติธรรม ส่วนได้เสียก่อนหน้าที่วัดมูลค่ารวมถึงสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ถูกรับรู้รายการและค่าความนิยมที่เกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกัน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนหนี้ที่เป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง การร่วมดำเนินงาน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนว่า เมื่อผู้เข้าร่วมในการดำเนินงานร่วมกันแต่ไม่มีการควบคุมร่วม ได้มาซึ่งการควบคุมร่วมของธุรกิจที่เป็นการดำเนินงานร่วมกัน กิจการไม่ต้องวัดมูลค่าใหม่สำหรับส่วนได้เสียเดิมที่มีอยู่ในการดำเนินงานร่วมกัน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนหนี้ที่เป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และสามารถถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกลุ่มบริษัท เมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ยกเว้นหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 2.4 งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 เกณฑ์ในการทำงานงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

การรวมธุรกิจ

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ เมื่อการควบคุมถูกโอนไปยังกลุ่มบริษัท ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การควบคุม หมายถึงอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของกิจการนั้น ในการพิจารณาอำนาจในการควบคุม กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องนำสิทธิในการออกเสียงที่เกิดขึ้นมารวมในการพิจารณา วันที่ซื้อกิจการคือ วันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามามีเกี่ยวข้อง

ค่าความนิยม วัสดุมูลค่าตามมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นที่ออกโดยกลุ่มบริษัทและบริษัท ทั้งนี้สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและมูลค่าของโครงการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ออกแทนโครงการของผู้ถูกซื้อเมื่อรวมธุรกิจ หากการรวมธุรกิจมีผลให้สิ้นสุดความสัมพันธ์ของโครงการเดิมระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและผู้ถูกซื้อ ให้ใช้ราคาต่ำกว่าระหว่าง มูลค่าจากการยกเลิกสัญญาตามที่ระบุในสัญญา และมูลค่าองค์ประกอบนอกตลาด ไปหักจากสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทและบริษัทวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน
การรวมธุรกิจของกิจการหรือการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีเสมือนว่าเป็นวิธีการรวมส่วนได้เสีย และตามแนวปฏิบัติที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีในระหว่างปี 2552

บริษัทย่อย
บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัทเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่ที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

การสูญเสียการควบคุม
เมื่อกลุ่มบริษัทสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อย กลุ่มบริษัทคัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยนั้นออก รวมถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น ถ้าไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียการควบคุม ในบริษัทย่อยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียการควบคุม

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย
ส่วนได้เสียในเงินลงทุนของกลุ่มบริษัทที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยส่วนได้เสียในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนของบริษัทที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยส่วนได้เสียในบริษัทย่อย

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างน้อยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

การร่วมค้า เป็นการร่วมการทำงานซึ่งผู้ที่มีการควบคุมร่วมในการทำงานนั้นมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมกิจการนั้น เงินลงทุนในการร่วมค้าบันทึกในงบการเงินรวมโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย และรับรู้รายการเริ่มแรกด้วยราคาทุน

ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม บริษัทย่อยและการร่วมค้าบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนซึ่งรวมถึงต้นทุนการทำรายการ ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทและบริษัทจะถูกบันทึกในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจนถึงวันที่กลุ่มบริษัทสูญเสียความมีอิทธิพลอย่างน้อยมีนัยสำคัญ หรือการควบคุมร่วม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การตัดรายการในงบการเงินรวม

ยอดคงเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากการระหว่างกิจการกับบริษัทร่วมและกิจการที่ควบคุมร่วมกันถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่กลุ่มบริษัทย่อยมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

3.2 เงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท (สกุลเงินบาท) โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

3.3 เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือทางการเงินเหล่านี้ประกอบด้วยสัญญาแลกเปลี่ยนล่วงหน้า สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ซึ่งบันทึกในงบการเงิน ณ วันที่ตามสัญญา วัตถุประสงค์ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้คือการลดความเสี่ยง

สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน โดยการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่จะใช้ในการชำระหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รายการซื้อขายเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินอื่น ณ วันที่ตามสัญญา สัญญาแลกเปลี่ยนและสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนขาดที่เกิดขึ้นในการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่จะได้รับหรือต้องจ่ายชำระตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของรายได้หรือค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญา กำไรขาดทุนจากการยกเลิกสัญญาหรือการชำระคืนเงินกู้ยืมก่อนกำหนดได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน

3.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และฝากประจำไม่เกิน 3 เดือน โดยไม่รวมเงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงและมีอายุคงเหลือนับแต่วันออกตราสารจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาสามเดือนหรือต่ำกว่า

3.5 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาทุนสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อนี้ซึ่งจะสูญเสีย

ค่าเผื่อนี้ซึ่งจะสูญเสียประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายจากบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

3.6 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือประกอบด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด และอะไหล่ที่ใช้ในการซ่อมแซมและการให้บริการ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาที่จะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าคงเหลือของกลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณโดยวิธีถ่วงน้ำหนักเคลื่อนที่

ต้นทุนของสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อ ต้นทุนแปลงสภาพและต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมและการลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือจะถูกบันทึกสำหรับสินค้าเสื่อมคุณภาพเสียหาย สิ้นสมัยและค้างนาน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.7 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อยและการร่วมค้า
เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทและเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ในงบการเงินรวมบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ คราสารหนี้และตราสารทุนอื่น

เงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะสั้น มีอายุครบกำหนดมากกว่า
สามเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปี

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดซึ่งถือไว้เพื่อค้า จัดประเภทเป็น
สินทรัพย์หมุนเวียนและแสดงในมูลค่ายุติธรรม ถ้าไรหรือขาดทุนจากการที่ราคาหลักทรัพย์บันทึกรับรู้
ในงบกำไรขาดทุน

ตราสารหนี้ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทตั้งใจและสามารถถือจนครบกำหนดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถือ
จนครบกำหนด เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่ายด้วยขาดทุนจากการ
ซื้อขายของเงินลงทุน ผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อมากับมูลค่าไถ่ถอนของตราสารหนี้จะถูกตัดจ่ายโดย
วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดอายุของตราสารหนี้ที่เหลือ

ตราสารหนี้และตราสารทุนซึ่งเป็นหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อค้า
หรือตั้งใจถือไว้จนครบกำหนดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย ภายหลังการรับรู้มูลค่าในครั้งแรก
เงินลงทุนเพื่อขายแสดงในมูลค่ายุติธรรม และการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่ผลขาดทุนจากการซื้อขายและ
ผลต่างจากสกุลเงินตราต่างประเทศของรายการที่เป็นตัวเงิน บันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
ส่วนผลขาดทุนจากการซื้อขายและผลต่างจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศบันทึกรับรู้ในงบกำไร
ขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน จะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนสะสมที่เค
บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรงข้างงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ในกรณีที่เงิน
ลงทุนประเภทที่มีดอกเบี้ย จะต้องบันทึกดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดย
วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่ใช่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดแสดงในราคาทุนหักขาดทุนจาก
การซื้อขาย

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อค้าและหลักทรัพย์เพื่อขายจะใช้ราคา
เสนอซื้อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีและรวมถึง
กำไรขาดทุนจากการที่ราคาหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องที่เลขบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น จะถูกบันทึกรับรู้
ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ในกรณีที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจำหน่ายบางส่วนของเงินลงทุนที่ถืออยู่ การคำนวณต้นทุนสำหรับ
เงินลงทุนที่จำหน่ายไปและเงินลงทุนที่ยังถืออยู่ใช้วิธีเข้าก่อนออกก่อนปรับใช้กับมูลค่าตามบัญชีของ
เงินลงทุนที่เหลืออยู่ทั้งหมด

3.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การรับรู้และการวัดมูลค่า

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

ที่ดิน แสดงในราคาทุนหักค่าเผื่อจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อจากการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์
ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก
ับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุน
ในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับเครื่องมือ
ที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้น ให้ถือว่า
ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้อง
บันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับ
จากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิในงบกำไรขาดทุน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์ที่เช่า

การเช่าซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการครอบครองส่วนใหญ่ของทรัพย์สินที่เช่านั้นๆ ให้จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน ส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาโดยทำสัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า ค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่เป็นต้นทุนทางการเงิน และส่วนที่จะหักจากหนี้ตามสัญญา เพื่อให้ อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สิน ต้นทุนทางการเงินจะบันทึกโดยตรงในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกจัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจําจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งาน โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	5 - 30 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 - 10 ปี
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	3 - 20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	2 - 18 ปี
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ถูกทบทวนอย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

- 3.9
- สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ
- สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ประกอบด้วยต้นทุนเกี่ยวกับอุปกรณ์และสินทรัพย์อื่น ซึ่งได้ออนหรือต้องออนให้กับผู้อนุญาตให้ดำเนินการ และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์

ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ของสินทรัพย์สรุปได้ดังนี้

ต้นทุนของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการ 10 ปี แต่ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้สื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ ดำเนินการ

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

ค่าความนิยม

ค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทย่อยรับรู้ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยม ได้อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.1 ภายหลังจากการรับรู้เริ่มแรก ค่าความนิยมจะถูกวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม การบัญชีด้านผู้ลงทุนมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และผลขาดทุนจากการด้อยค่าในเงินลงทุนต้องไม่ถูกบันทึกส่วนให้สินทรัพย์ใด ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนรวมถึงค่าความนิยม

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมแสดงถึงมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นต้นทุนทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม ซึ่งจะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อวันที่ใบอนุญาตมีผลบังคับใช้

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ประกอบด้วยมูลค่าความสัมพันธ์และสัญญาที่มีกับลูกค้าที่มาจากธุรกรรมทางคำสิทธิในการใช้โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง และคำลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทซื้อมาและมีอายุใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการ

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการจะรับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต โดยรวมเป็นสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่เกี่ยวข้องนั้น ค่าใช้จ่ายอื่นรวมถึงค่าความนิยมและตราผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นภายในรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์

ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์แสดงได้ดังนี้

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	อายุใบอนุญาต
มูลค่าความสัมพันธ์ที่มีกับลูกค้า	5 ปี
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	5 ปี
คำสิทธิในการใช้โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญา
คำลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	3 - 10 ปี

กลุ่มบริษัทและบริษัท ไม่คิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ระหว่างคิดตั้ง

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.11 สินทรัพย์อื่น

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ประกอบด้วยต้นทุนของการเข้าสถานที่ตั้งสถานีฐานระยะยาว ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกรขยายกำลังการใช้ไฟฟ้าที่สถานีฐาน และค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศ และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายบันทึกรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและปีเปรียบเทียบกับแสดงได้ดังนี้

ต้นทุนของการเข้าสถานที่ตั้งสถานีฐานระยะยาว	อายุสัญญาเช่า
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกรขยายกำลังการใช้ไฟฟ้าที่สถานีฐาน	ไม่เกินอายุที่เหลือของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ
ค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศ	อายุการใช้งาน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.12 การซื้อขาย

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับการทบทวน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการซื้อขายหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับค่าความนิยมและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือยังไม่พร้อมใช้งาน จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการซื้อขายรับรู้เมื่อมูลค่าความนิยมของสินทรัพย์ หรือมูลค่าความนิยมของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการซื้อขายบันทึกในงบกำไรขาดทุน

เมื่อมีการลดลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ซึ่งได้บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นและมีความชัดเจนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีการซื้อขาย ขอดขาดทุนซึ่งเคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยไม่ต้องปรับกับยอดสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ขอดขาดทุนที่บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเป็นผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์ หักขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นๆ ซึ่งเคยรับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขาย คำนวณ โดยอ้างอิงถึงมูลค่ายุติธรรม

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องกับด้วย

การปรับลดการซื้อขาย

ขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์ทางการเงินจะถูกปรับลด เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการซื้อขายที่เคยรับรู้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนค้ำจำหน่ายและตราสารหนี้และตราสารทุนที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การปรับลดการซื้อขายจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตราสารทุนที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การปรับลดจะถูกรับรู้โดยตรงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ขาดทุนจากการซื้อขายของความนิยมจะไม่มีการปรับลด ขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ ที่เคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการซื้อขายหรือไม่ ขาดทุนจากการซื้อขายจะถูกปรับลด หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการซื้อขายจะถูกปรับลดเพียงเท่าที่มีมูลค่าความนิยมของสินทรัพย์ที่ไม่เกินกว่ามูลค่าความนิยมซึ่งภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าค้ำจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการซื้อขายมาก่อน

3.13 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเกิดหนี้สิน ภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนค้ำจำหน่าย ผลต่างระหว่างยอดหนี้เริ่มแรกและยอดหนี้เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน จะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุการกู้ยืม โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.14 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาทุน

3.15 ผลประโยชน์พนักงาน

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นลักษณะของแผนการจ่ายสมทบตามที่ได้กำหนดการจ่ายสมทบไว้แล้ว สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกไปจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและบริษัทและได้รับการบริหารโดยผู้จัดการกองทุนภายนอก กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินสะสมเข้ากองทุนจากพนักงานและเงินสมทบจากกลุ่มบริษัทและบริษัท เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา ซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจางานและผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานหลังออกจางานที่ต้องชดเชยตามกฎหมายแรงงาน
และผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ในงบการเงินด้วยวิธีคิดลดแต่
ละหน่วยที่ประมาณการไว้ซึ่งคำนวณโดยใช้หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนด
ไว้ทั้งหมดซึ่งเกิดขึ้นจากการรับรู้ค่าใช้จ่ายของการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ใน
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้ค่าใช้จ่ายของผลประโยชน์พนักงานในงบกำไร
ขาดทุน

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง
ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงเจตนาผูกพัน
อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกจ้าง และไม่มีความเป็นไปได้ที่จะยกเลิก มีรายละเอียดอย่างเป็นทางการทั้ง
การเลิกจ้างก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือเมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทเสนอให้มีการออกจางานโดย
สมัครใจ และมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการตอบรับข้อเสนออื่น และสามารถประมาณจำนวนของการ
ยอมรับข้อเสนอได้อย่างสมเหตุสมผล มีการคิดลดกระแสเงินสดหาระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เกิน
กว่า 12 เดือนนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลารายงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน
ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็น
ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสดระยะสั้นหรือการปันส่วน
กำไร หากกลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้อง
จ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่าง
สมเหตุสมผล

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ของโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของ
ตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิ

รายจ่ายของโครงการ จะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและบันทึกเป็นส่วนเพิ่มในรายการ
“สำรองสำหรับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ในส่วนของผู้อื้อหุ้น ตลอดระยะเวลาที่การให้บริการ
และ/หรือผลงานที่กำหนดไว้ในโครงการเป็นไปตามเงื่อนไข

3.16 ประมาณการหนี้สิน
ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นใน
ปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า
ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณา
จากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคต โดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษี
เงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มี
ต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านมาไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

3.17 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย
การรับรู้รายได้
รายได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมของราคาขายแบบเอกเทศของแต่ละภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญา
รายได้จากการขายรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เมื่อการควบคุมสินค้าถูกโอนให้แก่ผู้ซื้อแล้ว
รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นๆ รับรู้เมื่อมีการส่งมอบบริการให้แก่ลูกค้า
รายได้ค่าบริการตามสัญญาออกแบบและติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (“ไอซีที”)
รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงาน ณ วันสิ้นสุดระยะเวลารายงานและในงวดบัญชีที่มีการให้บริการ

รายได้จากสัญญาที่มีหลายองค์ประกอบถูกปันส่วนตามสัดส่วนโดยปันส่วนด้วยมูลค่ายุติธรรมของ
ราคาขายแบบเอกเทศ ตามภาระที่ต้องปฏิบัติ กรณีที่สัญญามีภาระที่ต้องปฏิบัติ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง
และตลอดช่วงเวลาหนึ่ง ผลต่างจากการรับรู้รายได้ และภาระที่ต้องปฏิบัติ ณ วันเริ่มต้นสัญญา รับรู้
เป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินตามสัญญา และทยอยรับรู้ตลอดระยะเวลาของสัญญา

สินทรัพย์ตามสัญญาแสดงด้วยมูลค่าสุทธิหลังจากค่าเผื่อจากการยกเลิกสัญญา
ค่าเผื่อจากการยกเลิกสัญญาโดยส่วนใหญ่ประเมินจากการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ การคาดการณ์
เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้านี้ และข้อมูลการยกเลิกสัญญาในอดีต สินทรัพย์ตามสัญญาจะ
ถูกตัดจำหน่ายเมื่อมีการยกเลิกสัญญา

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา คือ ค่าขนานน้ำที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าบันทึกเป็น
สินทรัพย์ แสดงด้วยมูลค่าสุทธิหลังจากค่าเผื่อจากการด้อยค่า (ถ้ามี) โดยทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอย่าง
เป็นระบบตลอดระยะเวลาของสัญญาซึ่งสอดคล้องกับการรับรู้รายได้ตามสัญญา ในกรณีที่ระยะเวลา
ของการคิดจำหน่ายต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี กลุ่มบริษัทและ
บริษัทจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายได้ค่าเช่า

รายได้ค่าเช่าจากอุปกรณ์รับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา

รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยบันทึกในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบันทึกในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

3.18 ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมและประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไป และสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินที่ถือไว้เพื่อขาย ขาดทุนจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน หรือขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน (นอกเหนือลูกหนี้การค้า) และขาดทุนจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนการกู้ยืมที่ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขรับรู้ในงบกำไรขาดทุน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.19 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่าจะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในงบกำไรขาดทุนโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในมูลค่ายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่เช่าคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายทางการเงินคำนวณโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดระยะเวลาของสัญญา ดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.20 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในส่วนของส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจ หรือรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวกับรายการในปีก่อนๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวดังต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่กลุ่มบริษัทและบริษัทคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงาน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา ซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ภายในปีได้ออกราคาคงมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการปรับปรุงโดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่า กลุ่มบริษัทและบริษัท ต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น และมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัทและบริษัท เชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะต้องจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึงการตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆ อาจจะ ทำให้กลุ่มบริษัทและบริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจ โดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่าย ที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในรอบระยะเวลา รายงานที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่าและหนี้สินภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่าสามารถหักกลบได้เมื่อ กิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษี เดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนั้นกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและ สินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินใน เวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่าจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างเน่ากว่าไรเพื่อเสียภาษี ในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้ รออกราคาคงมูลค่าจะถูกทบทวน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

3.21 กำไรต่อหุ้น

กลุ่มบริษัทและบริษัท แสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อ หุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณ โดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทด้วย จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายระหว่างปีปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณ โดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญที่ปรับปรุงด้วยจำนวน หุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายและปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน และ ผลกระทบของตราสารที่อาจเปลี่ยนเป็นหุ้นสามัญปรับลดทั้งหมดและสิทธิซื้อหุ้นของพนักงาน

3.22 รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ผลการดำเนินงานของส่วนงานที่รายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัทจะแสดงถึงรายการ ที่เกิดขึ้นจากส่วนงานดำเนินงานนั้น โดยตรงรวมถึงรายการที่ได้รับการปันส่วนอย่างเหมาะสมผล

3.23 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทต้อง อาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบัญชี การประมาณการและการตั้งข้อสมมติฐาน หลายประการ ซึ่งผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์ หนี้สินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ สินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รวมทั้งการแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย ของปีบัญชี ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหาร ได้พิจารณาอย่างเหมาะสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น

การใช้ดุลยพินิจที่สำคัญในการใช้นโยบายการบัญชี มีดังต่อไปนี้

การรับรู้ต้นทุนของสินทรัพย์และการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์

การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน จะสิ้นสุดเมื่อผู้บริหารได้พิจารณาแล้วว่าสินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน ได้ตามความประสงค์ของผู้บริหาร นอกจากนั้น นโยบายการบัญชีวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและการประมาณ อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ยังคงใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการทบทวนอย่างสม่ำเสมอทุกรอบ ระยะเวลาบัญชี

การค้ำค่า

สินทรัพย์คงเหลือตามบัญชีของกลุ่มบริษัทจะมีการทบทวน ณ ทุกวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินว่ามี ข้อบ่งชี้เรื่องการค้ำค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของ สินทรัพย์

การรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่าที่เกี่ยวข้องกับผลขาดทุนสะสมยกมา

สินทรัพย์ภาษีเงินได้ออกราคาคงมูลค่าจะรับรู้เมื่อบริษัทคาดการณ์ได้แน่นอนว่ามีประโยชน์ทางภาษีใน อนาคต และโอกาสที่บริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากผลขาดทุนทางภาษี สะสม

ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ

รายการที่มีการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตั้งประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความที่ สำคัญเนื่องจากผลคดียังไม่สิ้นสุด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 3.24 การวัดมูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าว
- นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้
- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
 - ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
 - ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสดในมือ	6	6	1	1
เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน	35	630	567	3
เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์	35	19,828	10,625	1,971
เงินฝากธนาคารประเภทประจำ ไม่เกิน 3 เดือน		1,027	1	-
เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง		135	88	-
		21,626	11,287	1,975
หัก เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ	5	(1,989)	(2,220)	-
รวม		19,637	9,067	331

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สกุลเงินบาท	18,263	8,145	1,975	328
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	1,096	657	-	1
สกุลเงินยูโร	278	265	-	2
รวม	19,637	9,067	1,975	331

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกลุ่มบริษัทและบริษัทมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในอัตราระหว่างร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 2.57 ต่อปี และร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 1.40 ต่อปี ตามลำดับ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 1.30 ต่อปี และร้อยละ 0.04 ถึงร้อยละ 1.25 ต่อปี ตามลำดับ)

5. เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะ
- ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่บังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทต้องฝากเงินสดที่รับล่วงหน้าจากลูกค้าไว้ในธนาคารเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ามูลค่าคงเหลือของเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าของบริษัทย่อย และไม่สามารถนำไปใช้สำหรับวัตถุประสงค์อื่นนอกจากชำระให้แก่ผู้ให้บริการเท่านั้น
- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากธนาคารที่สามารถใช้เป็นการเฉพาะในงบการเงินรวมมีจำนวนเงิน 1,989 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 2,221 ล้านบาท)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

6. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35			
ลูกหนี้การค้า	39	105	10	15
รายได้ค้างรับ	25	68	-	3
	64	173	10	18
บุคคลหรือกิจการอื่น ๆ				
ลูกหนี้การค้า	9,993	9,672	180	180
รายได้ค้างรับ	7,985	7,957	1,574	1,575
	17,978	17,629	1,754	1,755
รวมลูกหนี้การค้า	18,042	17,802	1,764	1,773
หัก ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(1,765)	(1,441)	(98)	(99)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	16,277	16,361	1,666	1,674
ลูกหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	1,817	2,240	10	13
ลูกหนี้ - บัตรเงินสด/เงินผ่าน				
โทรศัพท์เคลื่อนที่	94	137	-	-
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	51	428	-	-
อื่น ๆ	59	76	149	99
รวมลูกหนี้อื่น	2,021	2,881	159	112
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	18,298	19,242	1,825	1,786
(ถัดรายการ) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2,521	2,175	(1)	(1)

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้า มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ครบกำหนดชำระถึงกำหนด				
ชำระน้อยกว่า 3 เดือน	58	171	10	18
เกินกำหนดชำระกว่า 3 เดือน				
แต่ไม่เกิน 6 เดือน	4	-	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 6 เดือน				
แต่ไม่เกิน 12 เดือน	-	-	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 12 เดือน	2	2	-	-
	64	173	10	18
บุคคลหรือกิจการอื่นๆ				
ยังไม่ครบกำหนดชำระถึงกำหนด				
ชำระน้อยกว่า 3 เดือน	15,051	14,472	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 3 เดือน				
แต่ไม่เกิน 6 เดือน	767	669	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 6 เดือน				
แต่ไม่เกิน 12 เดือน	175	582	-	-
เกินกำหนดชำระกว่า 12 เดือน	1,985	1,906	1,754	1,755
	17,978	17,629	1,754	1,755
หัก ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(1,765)	(1,441)	(98)	(99)
	16,213	16,188	1,656	1,656
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	16,277	16,361	1,666	1,674

โดยปกติระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัทและบริษัท มีระยะเวลาตั้งแต่ 14 วันถึง 120 วัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร် เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ลูกหนี้การค้าจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561
สกุลเงินบาท	15,217	14,535	1,666	1,674
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	984	1,824	-	-
สกุลเงินยูโร	76	2	-	-
รวม	16,277	16,361	1,666	1,674

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดหนี้คงเหลือของรายได้ค้างรับของเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ซึ่งยอดคงเหลือดังกล่าวแสดงเป็นหนี้ค้างนานเกิน 12 เดือน เป็นจำนวนเงิน 1,584 ล้านบาท และ 1,574 ล้านบาท ตามลำดับ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 1,584 ล้านบาท และ 1,574 ล้านบาท ตามลำดับ)

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 บริษัทได้ยื่นคำเสนอซื้อพืพาต่อคณะอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ชำระหนี้ดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงิน 1,526 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2560 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ทีโอทีชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนกันยายน 2555 ให้กับบริษัทเป็นจำนวน 1,355 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตั้งแต่วันชี้ขาด จนกว่าจะชำระเสร็จเป็นจำนวนร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว นอกจากนี้ ทีโอทีต้องชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 เป็นต้นไปจนกว่าจะหมดภาระผูกพันตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในวันที่ 30 กันยายน 2558 หรือได้มีการตกลงแก้ไขหรือทำสัญญากันใหม่

ต่อมาในวันที่ 7 กันยายน 2560 บริษัทได้รับคำฟ้องคดีหมายเลขคดีที่ 1148/2560 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 ซึ่งทีโอทียื่นฟ้องเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ชี้ขาดให้ทีโอทีชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศตามข้อความข้างต้น ขณะนี้คดีอยู่ในขั้นตอนของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2556 บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ จำนวน 9 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีจนถึงวันฟ้องพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงิน 11 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ กสท. ชำระค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศให้กับ DPC จำนวน 2.56 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นจำนวนดังกล่าว จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยให้ชำระภายใน 60 วัน จากวันที่คดีสิ้นสุด

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561 DPC ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดที่ให้ กสท.ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ตามอัตราค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อ ตามคำสั่งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับ 11/2553 เรื่อง ให้ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นอัตราอ้างอิง ซึ่งมีใช้อัตราที่ DPC และ กสท. ตกลงร่วมกันตามข้อตกลงแบ่งส่วนรายได้ ขณะนี้คดีอยู่ในขั้นตอนของศาลปกครองสูงสุด

7. สินทรัพย์ตามสัญญา

สินทรัพย์ตามสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีดังนี้ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

	หน่วย : ล้านบาท
งบการเงินรวม	2562
สินทรัพย์หมุนเวียน	
สัญญาขายอุปกรณ์พร้อมให้บริการรายเดือน	2,219
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญหรือคาดว่าจะถูกยกเลิกก่อนสิ้นสุด	
ระยะเวลาของสัญญา	(350)
สินทรัพย์ตามสัญญา - สุทธิ (ดูหมายเหตุข้อ 2.4)	1,869
ขาดทุนจากการยกเลิกสัญญา	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562	747

สินทรัพย์ตามสัญญาคือจำนวนที่เกิดจากกับสัญญาขายอุปกรณ์พร้อมให้บริการรายเดือนที่ทำกับลูกค้า ซึ่งเกิดขึ้นจากการปันส่วนราคาขายให้กับการขายอุปกรณ์ ซึ่งมีช่วงเวลารับรู้รายได้ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อกลุ่มบริษัทมีการโอนการควบคุมของอุปกรณ์ให้กับลูกค้าแล้ว โดยสินทรัพย์ตามสัญญาดังกล่าวจะลดลงสัมพันธ์กับการออกไปเรียกเก็บค่าบริการรายเดือนของลูกค้าในแต่ละเดือนโดยบริการรายเดือนมีช่วงเวลารับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลานึ่งและตามขึ้นความสำเร็จของงาน

สินทรัพย์ตามสัญญาที่ถูกยกเลิกหรือคาดว่าจะถูกยกเลิกก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญาจะลดลงและรับรู้เป็นขาดทุนจากการยกเลิกสัญญา

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

8. สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูป	4,920	3,916	-	-
วัสดุและอะไหล่	1	2	-	-
อะไหล่เพื่อการซ่อมแซม				
เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่	129	505	-	363
	5,050	4,423	-	363
หัก ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่า				
ของสินค้าคงเหลือ	(222)	(600)	-	(363)
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	4,828	3,823	-	-

กลุ่มบริษัทและบริษัทกลับรายการค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินรวมจำนวน 378 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 363 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : งบการเงินรวม 174 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี))

9. เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	18	31
รับรู้กำไร (ขาดทุน) ในเงินลงทุนในบริษัทร่วม	7	(13)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	25	18

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทไม่มีรายการซื้อขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในการร่วมค้าในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	736	59
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	-	787
เงินปันผลระหว่างปี	(8)	-
รับรู้ขาดทุนในเงินลงทุนในการร่วมค้า	(92)	(110)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	636	736

เงินลงทุนในการร่วมค้า

เงินปันผลรับ

ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทได้รับเงินปันผลจากบริษัทร่วมค้าแห่งหนึ่งในอัตราหุ้นละ 13 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 8 ล้านบาท

บริษัท แรบบิท - ไลน์ เพย์ จำกัด

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท อนุมัติให้ลงทุนในบริษัท แรบบิท - ไลน์ เพย์ จำกัด (“RLP”) ต่อมา เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด (“AMP”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาผู้ถือหุ้นกับบริษัท แรบบิทเพย์ ซิสเทม จำกัด และ Line Pay Corporation สำหรับการลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 33.33 หรือ 1,999,998 หุ้น ของ RLP ในราคาหุ้นละ 393.75 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 787 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์การลงทุนนี้เพื่อขยายธุรกิจในการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการให้บริการแก่ลูกค้าในเศรษฐกิจแบบดิจิทัล

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม และเงินปันผลรับจากเงินลงทุนเหล่านั้นสำหรับแต่ละปี มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท										
	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		งบการเงินรวม		มูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย		เงินปันผลรับสำหรับปี	
	2562	2561	2562	2561	ราคาทุน		2562	2561	2562	2561
	(ร้อยละ)									
บริษัทร่วม										
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด	29	29	50	50	<u>15</u>	<u>15</u>	<u>25</u>	<u>18</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
การร่วมค้า										
บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด	60	60	100	100	<u>60</u>	<u>60</u>	<u>87</u>	<u>69</u>	<u>8</u>	<u>-</u>
บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด	33.33	33.33	600	600	787	787	549	667	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟรส์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สรุปข้อมูลฐานะทางการเงินของบริษัทรวมและการร่วมค้าและผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	วันที่	สัดส่วนความ	สินทรัพย์	สินทรัพย์	สินทรัพย์รวม	หนี้สิน	หนี้สิน	หนี้สินรวม	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร
	รายงาน	เป็นเจ้าของ	หมุนเวียน	ไม่หมุนเวียน		หมุนเวียน	ไม่หมุนเวียน		รวม	รวม	(ขาดทุน)
ปี 2562											
บริษัทร่วม											
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด	31 ธันวาคม	29	94	445	539	421	39	460	143	145	(2)
การร่วมค้า											
บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด	31 ธันวาคม	60	64	102	166	21	-	21	74	31	43
บริษัท แรบบิท ไดน์ เพย์ จำกัด	31 ธันวาคม	33.33	844	197	1,041	357	4	361	163	527	(364)
ปี 2561											
บริษัทร่วม											
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด	31 ธันวาคม	29	126	499	625	503	46	549	145	163	(18)
การร่วมค้า											
บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด	31 ธันวาคม	60	62	90	152	37	-	37	40	21	19
บริษัท แรบบิท ไดน์ เพย์ จำกัด	31 ธันวาคม	33.33	1,414	197	1,611	571	5	576	215	590	(375)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการกระหนดยอดข้อมูลทางการเงินข้างต้นกับมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียในการร่วมค้าที่รับรู้ในงบการเงินรวมที่มีสาระสำคัญ เป็นดังนี้			
หน่วย : ล้านบาท			
งบการเงินรวม			
บริษัท แรบบิท - ไลน์ เพย์ จำกัด	2562	2561	
สินทรัพย์สุทธิของการร่วมค้า	680	1,035	
สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้า (ร้อยละ)	33.33	33.33	
	227	345	
ค่าความนิยม	322	322	
ราคาตามบัญชีของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้า	549	667	

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

รายการเคลื่อนไหวในเงินลงทุนในบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท			
งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	หมายเหตุ	2562	2561
บริษัทย่อย			
ณ วันที่ 1 มกราคม ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเดิม		22,159	22,650
ผลกระทบจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	2.4	1,356	-
ณ วันที่ 1 มกราคม ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่		23,515	22,650
เงินปันผลรับระหว่างปี		(26,373)	(30,540)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		30,590	30,045
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทย่อย		195	-
ลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น		1	4
ณ วันที่ 31 ธันวาคม		27,928	22,159

การลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัท แอควานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ได้อนุมัติมติให้จัดตั้งบริษัท แอควานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด (“ADD”) เป็นบริษัทย่อย เพื่อประกอบธุรกิจด้านขายหน้าประกันภัย ต่อมา เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 ADD ได้จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์มูลค่า 4 ล้านบาท หรือ 40,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยบริษัทถือหุ้นจำนวน 39,997 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 บริษัท แอควานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด (“ADD”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจาก 4 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญ 40,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นจำนวน 5 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญ 50,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท กับกระทรวงพาณิชย์ การเพิ่มทุนในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) บริษัทได้จ่ายเงินลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยดังกล่าวจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม และเงินปันผลรับจากเงินลงทุนเหล่านั้นสำหรับแต่ละปี มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	สัดส่วนความเป็นเจ้าของ		ทุนชำระแล้ว		งบการเงินเฉพาะกิจการ		เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		เงินปันผลรับสำหรับปี	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ร้อยละ)									
บริษัทย่อย										
บริษัท แอควานซ์ คอนแท็ก เซ็นเตอร์ จำกัด	99.99	99.99	272	272	811	811	367	316	111	226
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	98.55	98.55	914	914	10,226	10,226	4,155	4,117	-	-
บริษัท แอควานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด	99.99	99.99	250	250	250	250	276	292	17	37
บริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด	99.99	99.99	300	300	336	336	841	711	487	543
บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด	99.99	99.99	100	100	100	100	143	141	41	55
บริษัท แอควานซ์ ไลฟ์สไตล์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	99.99	99.99	1,350	1,350	1,485	1,485	17,751	11,169	16,936	23,720
บริษัท ซูเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	99.99	99.99	300	300	300	300	1,491	1,507	2,397	642
บริษัท ไลฟ์สไตล์ ดีไวซ์ ชัพพลาย จำกัด	99.99	99.99	50	50	50	50	215	198	273	283
บริษัท แฟกซ์ ไลท์ จำกัด	99.98	99.98	1	1	1	1	2,144	2,290	4,427	3,265
บริษัท ไม้มะยม เทก จำกัด	99.99	99.99	50	50	50	50	402	1,279	1,631	1,769
บริษัท แอควานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	99.99	99.99	75	75	75	75	141	139	53	-
บริษัท แอควานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชั่น จำกัด	99.99	99.99	5	4	5	4	2	-	-	-
รวม					13,689	13,688	27,928	22,159	26,373	30,540

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

11. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินฝากประจำกับสถาบันการเงินที่ถูกจำกัดการใช้	11	11	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	56	49	47	48
รวม	67	60	47	48

เงินฝากประจำกับสถาบันการเงินที่ถูกจำกัดการใช้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีเงินฝากประจำกับสถาบันการเงินจำนวนเงิน 11 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 11 ล้านบาท) ซึ่งอาจไว้เป็นหลักประกันในการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญา

เงินลงทุนอื่น

บริษัท เนชั่นเนล ดิจิทัลไอที จำกัด

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด (“AMP”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนในบริษัท เนชั่นเนล ดิจิทัลไอที จำกัด จำนวน 5,769 หุ้น ราคาหุ้นละ 100 บาท รวม 0.58 ล้านบาท เป็นสัดส่วนร้อยละ 0.58 ของทุนจดทะเบียน วัตถุประสงค์ของการลงทุนนี้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์แบบดิจิทัล

เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2562 บริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด (“AMP”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนเพิ่มในบริษัท เนชั่นเนล ดิจิทัลไอที จำกัด จำนวน 80,560 หุ้น ราคาหุ้นละ 100 บาท รวม 8.06 ล้านบาท ส่งผลให้ AMP ถือสัดส่วนร้อยละ 2.47 ของทุนจดทะเบียน

บริษัท ประชาธิปไตยร่วมกิจ วิศวกรรม (ประเทศไทย) จำกัด

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับมูลค่าทุนจากการซื้อขายของเงินลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท จากการประเมินมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัท ประชาธิปไตยร่วมกิจ วิศวกรรม (ประเทศไทย) จำกัด (“PRS”) โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีเงินลงทุนใน PRS กับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากเงินลงทุนดังกล่าว

12. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการเคลื่อนไหวของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท				
	งบการเงินรวม				
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนอื่นๆ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
ราคาทุน					
ที่ดิน	797	4	(98)	-	703
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	702	4	-	31	737
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	1,997	264	(191)	(19)	2,051
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	213,064	19,937	(2,333)	3,222	233,890
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	1,990	76	(49)	6	2,023
ยานพาหนะ	182	23	(64)	-	141
รวม	218,732	20,308	(2,735)	3,240	239,545
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(421)	(17)	-	-	(438)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(1,308)	(294)	154	1	(1,447)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(88,218)	(26,853)	2,205	-	(112,866)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	(1,443)	(155)	46	(1)	(1,553)
ยานพาหนะ	(120)	(24)	45	-	(99)
รวม	(91,510)	(27,343)	2,450	-	(116,403)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง	4,483	3,571	-	(3,240)	4,814
หัก ค่าเสื่อมอุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	(1,493)	(953)	-	-	(2,446)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	130,212	(4,417)	(285)	-	125,510

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	หน่วย : ล้านบาท					
	งบการเงินรวม					ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้นจาก การซื้อ ธุรกิจ	โอนอื่นๆ	
ราคาทุน						
ที่ดิน	526	99	-	172	-	797
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	419	-	(1)	254	30	702
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	1,819	248	(65)	-	(5)	1,997
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	190,017	19,915	(2,466)	1,130	4,468	213,064
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	1,305	103	(39)	559	62	1,990
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	8	-	(8)	-	-	-
ยานพาหนะ	192	28	(50)	12	-	182
รวม	194,286	20,393	(2,629)	2,127	4,555	218,732
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(380)	(14)	-	(27)	-	(421)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(1,070)	(278)	37	-	3	(1,308)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(64,054)	(24,349)	1,280	(844)	(251)	(88,218)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	(1,035)	(149)	34	(290)	(3)	(1,443)
อุปกรณ์การสื่อสารเพื่อให้เช่า	(4)	-	4	-	-	-
ยานพาหนะ	(118)	(32)	38	(8)	-	(120)
รวม	(66,661)	(24,822)	1,393	(1,169)	(251)	(91,510)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง	6,166	2,611	(42)	-	(4,252)	4,483
หนี้ ค่าเผื่อการด้อยค่า	(354)	-	406	-	(52)	-
ค่าเผื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	(858)	(635)	-	-	-	(1,493)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	132,579	(2,453)	(872)	958	-	130,212

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2562	ล้านบาท	27,343
2561	ล้านบาท	24,822

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	เพิ่มขึ้น	ลดลง	
ราคาทุน				
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	128	-	-	128
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	310	1	(5)	306
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	3,636	1	(3,570)	67
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์				
สำนักงาน	553	4	(21)	536
ยานพาหนะ	64	9	(15)	58
รวม	4,691	15	(3,611)	1,095
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(127)	-	-	(127)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(266)	(18)	4	(280)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(3,523)	(24)	3,482	(65)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์				
สำนักงาน	(531)	(10)	21	(520)
ยานพาหนะ	(33)	(11)	11	(33)
รวม	(4,480)	(63)	3,518	(1,025)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง	6	-	(6)	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	217	(48)	(99)	70

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	
	1 มกราคม 2561				
ราคาทุน					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	128	-	-	-	128
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	304	7	(7)	6	310
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	3,635	1	-	-	3,636
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	558	12	(17)	-	553
ยานพาหนะ	74	18	(28)	-	64
รวม	4,699	38	(52)	6	4,691
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(127)	-	-	-	(127)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(254)	(19)	7	-	(266)
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือและอุปกรณ์	(3,492)	(31)	-	-	(3,523)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์					
สำนักงาน	(536)	(11)	16	-	(531)
ยานพาหนะ	(42)	(13)	22	-	(33)
รวม	(4,451)	(74)	45	-	(4,480)
สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง					
และติดตั้ง	6	6	-	(6)	6
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	254	(30)	(7)	-	217
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2562				ล้านบาท	63
2561				ล้านบาท	74

มูลค่าสุทธิทางบัญชีของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวน 101 ล้านบาท และ 17 ล้านบาท ตามลำดับ (ในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 135 ล้านบาท และ 25 ล้านบาท ตามลำดับ)

13. สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการที่เกิดขึ้นในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วย (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 : ไม่มี)

	งบการเงินรวม				หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่	
	1 มกราคม 2561			31 ธันวาคม 2561	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,248	(945)	(303)	-	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,248	(945)	(303)	-	
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ณ วันที่ 1 มกราคม	(1,038)	787	251	-	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	(1,038)	787	251	-	
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(210)	158	52	-	
รวม	-	-	-	-	

14. ค่าความนิยม

รายการเคลื่อนไหวของค่าความนิยมที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ราคาทุน		
ณ วันที่ 1 มกราคม	17,199	14,352
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ (ดูหมายเหตุข้อ 37)	-	2,847
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	17,199	17,199
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 มกราคม	(7,662)	(7,662)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	(7,662)	(7,662)
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(6,655)	(6,655)
รวม	2,882	2,882

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

15. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม			
รายการเคลื่อนไหวของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมที่เกิดขึ้นในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
	หน่วย : ล้านบาท		
	ยอด ณ วันที่	งบการเงินรวม	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม	เพิ่มขึ้น	31 ธันวาคม
	2562		2562
ราคาทุน			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	136,444	-	136,444
รวม	136,444	-	136,444
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	(24,695)	(8,675)	(33,370)
รวม	(24,695)	(8,675)	(33,370)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	111,749	(8,675)	103,074

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	หน่วย : ล้านบาท		
	ยอด ณ วันที่	งบการเงินรวม	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม	เพิ่มขึ้น	31 ธันวาคม
	2561		2561
ราคาทุน			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	124,142	12,302	136,444
รวม	124,142	12,302	136,444
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	(16,618)	(8,077)	(24,695)
รวม	(16,618)	(8,077)	(24,695)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม	107,524	4,225	111,749
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2562		ล้านบาท	8,675
2561		ล้านบาท	8,077

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz ด้วยราคาประมูลรวมทั้งสิ้น 75,654 ล้านบาท บริษัทได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz (“ใบอนุญาตฯ”)อย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช”) ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในการประมูลเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 โดยบริษัทได้ชำระเงินงวดแรกเป็นจำนวนร้อยละ 11 ของราคาประมูล และภายหลังมูลค่าเพิ่มรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 8,603 ล้านบาท พร้อมวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. โดยเงินงวดที่ 2 และ 3 อีกร้อยละ 5 รวมภายหลังมูลค่าเพิ่มชำระในปีที่สองและปีสามและส่วนที่เหลือชำระในปีที่สี่ ต่อมา เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 AWN ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินดังกล่าวออกเป็นสิบงวด นับแต่วันที่มีการจ่ายเงินครั้งแรก (ดูหมายเหตุข้อ 1)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2561 บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย เป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800 MHz ด้วยราคาประมูลรวมทั้งสิ้น 12,511 ล้านบาท AWN ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800 MHz (“ใบอนุญาตฯ”) อย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และ กิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในการประมูล เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 AWN ได้ชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่หนึ่งจำนวนร้อยละ 50 ของราคาประมูลและก่ายมูลค่าเพิ่มรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 6,693 ล้านบาท พร้อมวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินในส่วนที่เหลือให้กับ กสทช. โดยจะชำระงวดที่ 2 และงวดที่ 3 อีกร้อยละ 25 ในปีที่สองและปีที่สามนับจากวันชำระงวดที่หนึ่ง

ต้นทุนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่รับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยราคาที่ยืมมาเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนที่ได้มาของใบอนุญาตฯ ดังกล่าว

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
หน่วย : ล้านบาท					
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
ราคาทุน					
มูลค่าความสัมพัธ์ที่มีกับลูกค้า	167	-	-	-	167
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	139	-	-	-	139
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย					
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	86	-	-	-	86
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	9,303	1,488	(4)	634	11,421
รวม	9,695	1,488	(4)	634	11,813
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
มูลค่าความสัมพัธ์ที่มีกับลูกค้า	(33)	(36)	-	-	(69)
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	(28)	(31)	-	-	(59)
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย					
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	(61)	(8)	-	-	(69)
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(5,115)	(1,136)	2	-	(6,249)
รวม	(5,237)	(1,211)	2	-	(6,446)
สินทรัพย์ระหว่างคิดตั้ง	634	137	(36)	(634)	101
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5,092	414	(38)	-	5,468

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
หน่วย : ล้านบาท						
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม ลดลง	เพิ่มขึ้นจาก การซื้อ ธุรกิจ	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน						
มูลค่าความสัมพัธ์ที่มีกับลูกค้า	-	-	-	167	-	167
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	-	-	-	139	-	139
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย						
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	-	-	-	86	-	86
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	8,278	719	(12)	114	204	9,303
รวม	8,278	719	(12)	506	204	9,695

ค่าตัดจำหน่ายสะสม						
มูลค่าความสัมพัธ์ที่มีกับลูกค้า	-	(33)	-	-	-	(33)
มูลค่าสัญญาที่มีกับลูกค้า	-	(28)	-	-	-	(28)
ค่าสิทธิในการใช้โครงข่าย						
เคเบิลใยแก้วนำแสงปลายทาง	-	(8)	-	(53)	-	(61)
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(4,134)	(911)	10	(80)	-	(5,115)
รวม	(4,134)	(980)	10	(133)	-	(5,237)
สินทรัพย์ระหว่างคิดตั้ง	355	483	-	-	(204)	634
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	4,499	222	(2)	373	-	5,092

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
2562	ล้านบาท	1,211
2561	ล้านบาท	980

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม				31 ธันวาคม
	2562				2562
รายการ					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	323	-	-	-	323
รวม	323	-	-	-	323

ค่าตัดจำหน่ายสะสม

ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(306)	(6)	-	-	(312)
รวม	(306)	(6)	-	-	(312)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	17	(6)	-	-	11

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				หน่วย : ล้านบาท
	ยอด ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอน/อื่นๆ	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม				31 ธันวาคม
	2561				2561
รายการ					
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	323	-	-	-	323
รวม	323	-	-	-	323

ค่าตัดจำหน่ายสะสม

ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	(295)	(11)	-	-	(306)
รวม	(295)	(11)	-	-	(306)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	28	(11)	-	-	17

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2562	ด้านบาท	6
2561	ด้านบาท	11

17. สินทรัพย์ภายในได้รับการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภายในได้รับการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภายในได้รับการตัดบัญชี	3,939	3,300	550	613
หนี้สินภายในได้รับการตัดบัญชี	(448)	(90)	-	-
ภายในได้รับการตัดบัญชี - สุทธิ	3,491	3,210	550	613

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภายในได้รับการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	งบการเงินรวม			
	ยอด ณ วันที่	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน	ผลกระทบจาก	ยอด ณ วันที่
	1 มกราคม	กำไรขาดทุน	การใช้นิติฐานะ	31 ธันวาคม
	2562	กำไรขาดทุน	การรายงานทาง	2562
		เบ็ดเสร็จอื่น	การเงินฉบับที่ 15	
สินทรัพย์ภายในได้รับการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า (ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ)	266	60	-	326
สินค้าคงเหลือ (ค่าเผื่อนสินค้าเสื่อมและ				
การลดมูลค่าของสินค้า)	47	(3)	-	44
รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า				
(ผลแตกต่างของการรับรู้รายได้)	408	59	-	467
ค่าใช้จ่ายจ้างจ่าย	410	-	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	466	178	(56)	588
ขาดทุนสะสม	151	(76)	-	75
ใบอนุญาตให้ใช้สินค้าความถี่โทรคมนาคม				
จ้างจ่าย (ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี)	766	225	-	991
ค่าเผื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	299	149	-	448
อื่น ๆ	487	103	-	590
รวม	3,300	695	(56)	3,939
หนี้สินภายในได้รับการตัดบัญชี				
สินทรัพย์ตามสัญญา	-	(35)	-	(374)
อื่น ๆ	(90)	16	-	(74)
รวม	(90)	(19)	-	(448)
ภายในได้รับการตัดบัญชี - สุทธิ	3,210	676	(56)	3,491

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม			ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน กำไรขาดทุน การซื้อธุรกิจ	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า (ถ้าเผื่อนั้นสงสัยจะสูญ)	269	(12)	9	266
สินค้าคงเหลือ (ถ้าเผื่อนั้นค่าเสื่อมและการลดมูลค่าของสินค้า)	77	(30)	-	47
รายได้ค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่รับล่วงหน้า (ผลแตกต่างของการรับรู้รายได้)	365	43	-	408
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	394	40	32	466
ขาดทุนสะสม	108	43	-	151
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย (ดอกเบี้ยรอตัดบัญชี)	506	260	-	766
ค่าเผื่ออุปกรณ์ที่ยกเลิกการใช้งาน	171	128	-	299
อื่น ๆ	290	187	10	487
รวม	2,590	659	51	3,300
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
อื่น ๆ	(28)	18	(80)	(90)
รวม	(28)	18	(80)	(90)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	2,562	677	(29)	3,210

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน กำไรขาดทุน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	53	20	(7)	66
ขาดทุนสะสม	150	(76)	-	74
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	613	(56)	(7)	550
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	ยอด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	บันทึกเป็น(รายจ่าย)/รายได้ใน กำไรขาดทุน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	410	-	-	410
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	47	6	-	53
ขาดทุนสะสม	108	42	-	150
รวม	565	48	-	613
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
อื่น ๆ	(5)	5	-	-
รวม	(5)	5	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	560	53	-	613

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์ถาวรได้รับการตัดบัญชีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่มีสาระสำคัญและผลขาดทุนสะสมที่มีได้รับรู้
ในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ขาดทุนสะสม	104	390	-	-
อื่น ๆ	20	93	20	92
รวม	124	483	20	92

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทไม่ได้รับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวสำหรับรายการขาดทุนสะสมทั้งหมดภายในปี
2562 - 2566 และรายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ไม่มีวันหมดอายุภายใต้กฎหมายไทยปัจจุบันเป็น
สินทรัพย์ถาวรได้รับการตัดบัญชี เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษี
เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีสำหรับรายการดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทไม่ได้รับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวสำหรับรายการขาดทุนสะสมทั้งหมดภายในปี
2563 - 2566 และรายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ไม่มีวันหมดอายุภายใต้กฎหมายไทยปัจจุบันเป็น
สินทรัพย์ถาวรได้รับการตัดบัญชี เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษี
เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีสำหรับรายการดังกล่าว

18. **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย**
หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ส่วนที่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	5,900	-	2,900
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี				
- ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24,819	3,358	-	-
- ส่วนของหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	35	-	7,788	-
- ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึง กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	35	53	57	15
รวมส่วนของหนี้สินระยะยาว ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24,872	11,203	15	11
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35	-	4,920	4,920
รวมส่วนที่หมุนเวียน	24,872	17,103	4,935	7,831
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน				
หนี้สินระยะยาว				
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	33,757	56,571	-	-
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	35	2,999	-	-
- หุ้นกู้ระยะยาว - สุทธิ	35	32,388	-	-
- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	35	28	78	16
รวมหนี้สินระยะยาว	69,172	92,030	16	26
รวม	94,044	109,133	4,951	7,857

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยซึ่งไม่รวมหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน แสดงตามระยะเวลาครบกำหนดการจ่ายชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	24,819	17,046	4,920	7,820
ครบกำหนดหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	49,430	66,459	-	-
ครบกำหนดหลังจากห้าปี	19,714	25,493	-	-
รวม	93,963	108,998	4,920	7,820

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เป็นสกุลเงินบาท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินกู้ยืมระยะยาว

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม สรุปได้ดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

			หน่วย : ล้านบาท	
อัตราดอกเบี้ยต่อปี	กำหนดชำระคืนดอกเบี้ย	กำหนดชำระคืนเงินต้น	งบการเงินรวม	
			2562	2561
บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด				
อัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 4 งวด เริ่มปี 2562 จนถึงปี 2564	3,750	5,000
6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 2 งวด ในปี 2563	12,300	12,300
อัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 7 งวด เริ่มปี 2562 จนถึงปี 2565	4,286	5,000
6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดชำระคืนทั้งจำนวน ในปี 2563	4,200	4,200
6MBIBOR บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 6 งวดเริ่มปี 2563 - จนถึงปี 2566	20,000	20,000
6MBIBOR บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 5 งวดเริ่มปี 2562 - จนถึงปี 2566	5,600	7,000
6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 6 งวดเริ่มปี 2564 - จนถึงปี 2566	4,500	4,500
อัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 2 งวด ในปี 2565*	1,961	1,961
6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม	ทุกงวดครึ่งปี	ทยอยชำระคืนเงินต้นเป็นงวดจำนวนเท่า ๆ กันทั้งหมด 6 งวดเริ่มปี 2566 - จนถึงปี 2569	2,000	-
รวมเงินกู้			58,597	59,961
หัก ต้นทุนธุรกรรม			(21)	(32)
เงินกู้ยืมระยะยาว			58,576	59,929

* กลุ่มบริษัท ได้มีการแก้ไขสัญญาเงินกู้ระยะยาวกับธนาคาร เพื่อเปลี่ยนสกุลเงินกู้จากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ เป็นสกุลเงินบาท เพื่อปัดความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้อายุของเงินกู้และเงื่อนไขอื่นคงเดิม

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หุ้นกู้ระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม กลุ่มบริษัทออกหุ้นกู้ระยะยาวประเภทไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

วันที่จำหน่าย	จำนวนหน่วย (ล้าน)	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	กำหนดชำระ คืนดอกเบี้ย	กำหนดชำระคืนเงินต้น	หน่วย : ล้านบาท	
						งบการเงินรวม 2562	2561
บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด							
11 เมษายน 2557	7.79	7,789	คงที่ร้อยละ 4.17	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2562	-	7,789
11 เมษายน 2557	1.78	1,776	คงที่ร้อยละ 4.56	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2564	1,776	1,776
11 เมษายน 2557	6.64	6,638	คงที่ร้อยละ 4.94	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 เมษายน 2567	6,638	6,638
11 พฤษภาคม 2559	7.82	7,820	คงที่ร้อยละ 2.51	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 พฤษภาคม 2566	7,820	7,820
11 พฤษภาคม 2559	7.18	7,180	คงที่ร้อยละ 2.78	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 11 พฤษภาคม 2569	7,180	7,180
30 พฤศจิกายน 2560	9.00	9,000	คงที่ร้อยละ 3.35	ทุกงวดครึ่งปี	ครบกำหนดไถ่ถอนทั้งจำนวนในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2570	9,000	9,000
รวมหุ้นกู้						32,414	40,203
หัก ต้นทุนในการออกหุ้นกู้						(26)	(33)
หุ้นกู้ระยะยาว						32,388	40,170

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

กลุ่มบริษัทมีข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งการรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดด้วย สิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมซึ่งยังมิได้เบิกใช้ จำนวน 15,000 ล้านบาท และ 17,000 ล้านบาท ตามลำดับ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทไม่มีวงเงินกู้ยืมซึ่งยังมิได้เบิกใช้)

ราคาคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ระยะยาว (ขอครวมก่อนหักค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้) ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หุ้นกู้ระยะยาว	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		มูลค่ายุติธรรม*	
	ราคาตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม*	
	2562	2561	2562	2561
หุ้นกู้ระยะยาว	32,414	40,203	34,388	40,662

* มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่มีการซื้อขายในตลาดหุ้นคำนวณจากราคาซื้อขายที่ประกาศอยู่ในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย โดยใช้ราคาปิด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

รายการเคลื่อนไหวของหนี้สินที่มีการระดมเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท					
	งบการเงินรวม					
	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	รวม
	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	5,900	-	59,929	2,999	40,170	135
รายการกระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	4,500	4,000	2,000	-	-	10,500
จ่ายชำระคืน	(10,400)	(4,000)	(3,365)	-	(7,789)	(25,610)
รวมรายการกระแสเงินสด	(5,900)	-	(1,365)	-	(7,789)	(15,110)
รายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	-	-	-	-	2	2
ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย	-	-	12	-	7	19
รวมรายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด	-	-	12	-	7	21
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	-	58,576	2,999	32,388	81

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	รวม
	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	6,500	-	62,843	-	40,163	172
รายการกระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	22,350	6,000	-	3,000	-	31,350
จ่ายชำระคืน	(23,200)	(6,000)	(2,888)	-	-	(56)
รวมรายการกระแสเงินสด	(850)	-	(2,888)	3,000	-	(794)

รายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด						
เพิ่มขึ้น	-	-	-	-	-	17
ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	(1)	-	(1)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(98)	-	-	(98)
ตัดจำหน่ายค่าใช้จ่าย	-	-	12	-	7	19
รวมรายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด	-	-	(86)	(1)	7	(63)

รายการเคลื่อนไหวจากการซื้อธุรกิจ						
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	250	-	60	-	-	2
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,900	-	59,929	2,999	40,170	135

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า
	จากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,900	4,920	-	37
รายการกระแสเงินสด				
เพิ่มขึ้น	-	800	-	-
จ่ายชำระคืน	(2,900)	(800)	-	(8)
รวมรายการกระแสเงินสด	(2,900)	-	-	(8)

รายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด				
เพิ่มขึ้น	-	-	-	2
รวมรายการที่ไม่ใช้กระแสเงินสด	-	-	-	2
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	4,920	-	31

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	เงินกู้ยืมระยะสั้น	เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	รวม	
	ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	การเงิน		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	4,640	3,025	42	7,707
รายการกระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	8,700	700	-	-	9,400
จ่ายชำระคืน	(5,800)	(420)	(2,828)	(17)	(9,065)
รวมรายการกระแสเงินสด	2,900	280	(2,828)	(17)	335
รายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด					
เพิ่มขึ้น	-	-	-	12	12
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	(197)	-	(197)
รวมรายการที่ไม่ใช่กระแสเงินสด	-	-	(197)	12	(185)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,900	4,920	-	37	7,857

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ร้อยละต่อปี			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะสั้น	-	1.79	1.12	1.38
เงินกู้ยืมระยะยาว	2.82	2.80	-	-
หุ้นกู้ระยะยาว	3.41	3.56	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	5.18	5.37	4.04	4.07

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินกู้ยืมระยะยาวของกลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณ โดยใช้อัตราที่ได้มีการปิดความเสี่ยงไว้แล้ว

19. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า					
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35	63	73	14	26
บุคคลหรือกิจการอื่น ๆ		21,974	18,349	29	33
รวมเจ้าหนี้การค้า		22,037	18,422	43	59
เจ้าหนี้อื่น					
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	35	17,991	18,190	2,848	2,773
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย		324	85	8	9
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย		312	243	6	5
อื่น ๆ	35	712	740	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น		19,339	19,258	2,862	2,787
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		41,376	37,680	2,905	2,846

เจ้าหนี้การค้าจัดตามประเภทสกุลเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สกุลเงินบาท	9,181	5,469	34	39
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	12,744	12,808	1	1
สกุลเงินยูโร	22	51	-	-
สกุลเงินเยน	82	63	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สิงคโปร์	8	19	8	19
สกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง	-	5	-	-
สกุลเงินฟรังก์สวิส	-	1	-	-
สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย	-	6	-	-
รวม	22,037	18,422	43	59

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา ซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท งบการเงินรวม	
	2562	2561
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย		
เลขที่ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อการ โทรคมนาคม		
NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 2)	1	55,642
เลขที่ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อการ โทรคมนาคม		
NBTC/FREQ/TEL/55/1 (เพิ่มเติมครั้งที่ 3)		6,147
		61,789
หัก ส่วนของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย		
ที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี		(24,490)
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่าย		37,299
รายการเคลื่อนไหวของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่ายในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)		

	หน่วย : ล้านบาท งบการเงินรวม	
	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	67,488	73,950
เพิ่มขึ้น	-	12,303
จ่ายชำระ	(4,020)	(20,536)
ตัดจำหน่ายดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี	1,605	1,771
ส่วนปรับมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมรอรับรู้	1	(3,284)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	61,789	67,488

21. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน
กลุ่มบริษัทและบริษัทมีประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงานและผลประโยชน์จากการให้บริการระยะยาว
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่7) พ.ศ.2562ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 30 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับนี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทได้บันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเป็นจำนวน 636 ล้านบาท และ 72 ล้านบาท ตามลำดับ
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ของกลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ได้แก่ ความเสี่ยงของช่วงชีวิต ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากตลาด (เงินลงทุน)

ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังต่อไปนี้	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
มูลค่าปัจจุบันของการผูกพัน	2,860	2,254	329	263

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	2,254	1,856	263	235
เพิ่มขึ้นจากการซื้อธุรกิจ	-	156	-	-
ต้นทุนบริการปัจจุบัน และดอกเบี้ย	297	268	55	50
ผลประโยชน์จ่าย	(47)	(26)	(20)	(10)
โอนพนักงานไปบริษัทย่อย	-	-	(6)	(12)
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(280)	-	(35)	-
ต้นทุนบริการในอดีต	636	-	72	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,860	2,254	329	263

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	210	189	38	28
ดอกเบี้ยจากการผูกพัน	87	79	11	10
ต้นทุนบริการในอดีต	636	-	72	-
รวม	933	268	121	38

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	49	16	99	24
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	794	171	8	2
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	3	2	3	2
ต้นทุนทางการเงิน	87	79	11	10
รวม	933	268	121	38

ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รวมอยู่ในกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม	339	339	255	255
รับรู้ระหว่างปี	(280)	-	(35)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	59	339	220	255

ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม เกิดขึ้นจากเรื่องต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สมมติฐานทางการเงิน	(135)	-	(12)	-
การปรับปรุงจากประสบการณ์	(145)	-	(23)	-
รวม	(280)	-	(35)	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน (แสดงโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก)

	หน่วย : ร้อยละ			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราคิดลด	2.4	3	2.4	3
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต	5	6	5	6

ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราระยะในอนาคตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ถือตามข้อมูลทางสถิติที่เผยแพร่ทั่วไปและจากอัตราตารางระยะไทยปี 2560 (“TMO17”)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อการประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตรา คิดลด				
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(353)	(301)	(41)	(25)
- ลดลงร้อยละ 1	422	363	49	30
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต				
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	398	339	46	28
- ลดลงร้อยละ 1	(337)	(288)	(40)	(24)

แม้ว่าการวิเคราะห์นี้ไม่ได้คำนึงการกระจายตัวแบบเต็มรูปแบบของกระแสเงินสดที่คาดหวังภายใต้โครงการดังกล่าว แต่ได้แสดงประมาณการความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานต่าง ๆ ตามที่ได้แสดงข้างต้น

22. ทุนเรือนหุ้น

รายการเคลื่อนไหวของทุนเรือนหุ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	มูลค่าหุ้น ต่อหุ้น (บาท)	2562		2561	
		จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน
ทุนจดทะเบียน					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	4,997	4,997	4,997	4,997
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	4,997	4,997	4,997	4,997
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	2,973	2,973	2,973	2,973
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
- หุ้นสามัญ	1.00	2,973	2,973	2,973	2,973

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ทุนที่ออกของบริษัทประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 2,973 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท หุ้นทั้งหมดได้ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว

ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับสิทธิในการรับเงินปันผลจากการประกาศจ่ายเงินปันผลและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหนึ่งเสียงต่อหนึ่งหุ้นในที่ประชุมของบริษัท

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2562 บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ จำนวน 83,302 หุ้น ราคาหุ้นละ 1 บาท ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้สิทธิตามใบแสดงสำคัญสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทที่ได้จัดสรรให้แก่ผู้บริหารและพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำนวน 83,302 หน่วย โดยราคาการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเท่ากับ 166.588 บาทต่อหุ้น ส่งผลให้ทุนที่ออกชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้นจำนวน 83,302 บาท และ 13 ล้านบาท ตามลำดับ

ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

23. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่า ทุนสำรองดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

24. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

โครงการ Performance share plan

ครั้งที่ 2

ในเดือนมีนาคม 2557 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2557 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อ หุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึง กรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตาม โครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant II”) โดยข้อมูลสำคัญของ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	26 มีนาคม 2557
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	680,000 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	211.816 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	680,000 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

ครั้งที่ 3

ในเดือนมีนาคม 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2558 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อ หุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึง กรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตาม โครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant III”) โดยข้อมูลสำคัญของ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	24 มีนาคม 2558
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	872,200 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	249.938 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	872,200 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

ครั้งที่ 4

ในเดือนมีนาคม 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2559 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อ หุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึง กรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตาม โครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant IV”) โดยข้อมูลสำคัญของ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	29 มีนาคม 2559
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	826,900 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	166.588 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	826,900 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ครั้งที่ 5

ในเดือนมีนาคม 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2560 ได้อนุมัติการออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท โดยใบสำคัญแสดงสิทธิได้เสนอขายให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Performance share plan (“ESOP - Grant V”) โดยข้อมูลสำคัญของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ มีดังนี้

วันที่อนุมัติ:	30 มีนาคม 2560
จำนวนหน่วยที่เสนอขาย:	1,410,500 หน่วย
ราคาใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้น:	160.434 บาท/หุ้น
จำนวนหุ้นที่ออกเพื่อรองรับ:	1,410,500 หุ้น
อายุของโครงการ:	5 ปี นับจากวันที่มีการเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญครั้งแรก
ราคาเสนอขายต่อหน่วย:	หน่วยละ 0 บาท (ศูนย์บาท)
อัตราการใช้สิทธิ:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น
ระยะเวลาเสนอขาย:	ภายใน 1 ปี นับจากวันที่ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ให้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิตามโครงการใบสำคัญแสดงสิทธิ

การเปลี่ยนแปลงใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 แสดงได้ดังนี้

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2562		รายการระหว่างงวด		หน่วย : พันหน่วย
		ออกให้	ใช้สิทธิ	หมดอายุ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
(ดูหมายเหตุข้อ 22)					
ESOP - Grant II					
- กรรมการ	30	-	-	(30)	-
- พนักงาน	612	-	-	(612)	-
	642	-	-	(642)	-
ESOP - Grant III					
- กรรมการ	51	-	-	-	51
- พนักงาน	726	-	-	-	726
	777	-	-	-	777
ESOP - Grant IV					
- กรรมการ	57	-	(7)	-	50
- พนักงาน	654	-	(76)	-	578
	711	-	(83)	-	628
ESOP - Grant V					
- กรรมการ	89	-	-	-	89
- พนักงาน	964	-	-	-	964
	1,053	-	-	-	1,053
รวม	3,183	-	(83)	(642)	2,458

* ทั้งนี้ ESOP ข้างต้นนั้น ได้รวม ESOP ของพนักงานหรือผู้บริหารที่ไม่สามารถใช้สิทธิได้ตามข้อกำหนดสิทธิและเงื่อนไขที่กำหนด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การวัดมูลค่าชุดธรรม

กลุ่มบริษัทและบริษัทวัดมูลค่าของรายจ่ายโครงการ โดยอ้างอิงกับมูลค่าชุดธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิโดยใช้ Monte Carlo Simulation technique โดยมีข้อสมมติฐานที่สำคัญดังนี้

ครั้งที่ 2

มูลค่าชุดธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	101.617 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	240.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	211.816 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่ตลาดหวัง	ร้อยละ 25.15
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.00
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 3.08

ครั้งที่ 3

มูลค่าชุดธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	82.907 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	236.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	249.938 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่ตลาดหวัง	ร้อยละ 22.99
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.28
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 2.34

ครั้งที่ 4

มูลค่าชุดธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	67.742 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	165.000 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	166.588 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่ตลาดหวัง	ร้อยละ 27.70
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 8.48
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 1.72

ครั้งที่ 5

มูลค่าชุดธรรมถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ให้สิทธิ	111.857 บาทต่อหุ้น
ราคาหุ้น ณ วันที่ให้สิทธิ	172.500 บาทต่อหุ้น
ราคาการใช้สิทธิ	160.434 บาทต่อหุ้น
ความผันผวนของหุ้นที่ตลาดหวัง	ร้อยละ 27.22
เงินปันผลที่คาดหวัง	ร้อยละ 5.55
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	ร้อยละ 2.01

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกรายจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ เป็นจำนวน 26 ล้านบาท และ 26 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 39 ล้านบาท และ 39 ล้านบาท ตามลำดับ)

ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนของเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง

ส่วนเกินจากการลดสัดส่วนของเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงประกอบด้วยผลรวมการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของเงินลงทุนจนกระทั่งมีการขายหรือจำหน่าย

25. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานและการจําแนกรายได้

กลุ่มบริษัทมี 3 ส่วนงานที่รายงาน ดังรายละเอียดข้างล่าง ซึ่งเป็นหน่วยงานธุรกิจที่สำคัญของกลุ่มบริษัท หน่วยงานธุรกิจที่สำคัญนี้ผลิตสินค้าและให้บริการที่แตกต่างกัน และมีการบริหารจัดการแยกต่างหาก เนื่องจากใช้เทคโนโลยีและกลยุทธ์ทางการตลาดที่แตกต่างกัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสอบทานรายงานการจัดการภายในของแต่ละหน่วยงานธุรกิจที่สำคัญอย่างน้อยทุกไตรมาส การดำเนินงานของแต่ละส่วนงานที่รายงานของกลุ่มบริษัท โดยสรุปมีดังนี้

ส่วนงาน 1	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
ส่วนงาน 2	ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์
ส่วนงาน 3	บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละส่วนงานที่รายงานได้รวมอยู่ดังข้างล่างนี้ ผลการดำเนินงานวัดโดยใช้กำไรก่อนภาษีเงินได้ของส่วนงาน ซึ่งนำเสนอในรายงานการจัดการภายในและสอบทานโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัท ผู้บริหารเชื่อว่าการใช้กำไรก่อนภาษีเงินได้ในการวัดผลการดำเนินงานนั้นเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานและสอดคล้องกับกิจการอื่นที่ดำเนินธุรกิจใอุตสาหกรรมเดียวกัน

ข้อมูลตามส่วนที่รายงาน

ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท							
	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายได้จากลูกค้าภายนอก	141,418	136,119	29,879	25,234	9,597	8,503	180,894	169,856
รายได้จากการลงทุน	181	147	7	12	10	6	198	165
ต้นทุนทางการเงิน	(4,764)	(5,134)	(2)	(2)	(11)	(12)	(4,777)	(5,148)
ค่าเสื่อมราคาและ								
ค่าตัดจำหน่าย	(34,761)	(31,689)	(5)	(6)	(2,463)	(2,184)	(37,229)	(33,879)
ค่าจ้างที่มีสาระสำคัญ	(18,063)	(15,137)	(2,510)	(4,893)	(569)	(792)	(21,142)	(20,822)
กำไร (ขาดทุน) ของ								
ส่วนงานก่อนภาษีเงินได้	38,018	40,290	(2,442)	(5,952)	1,826	1,299	37,402	35,637

สินทรัพย์และหนี้สินตามส่วนงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท							
	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ส่วนงาน	271,628	271,526	7,664	7,799	10,377	11,180	289,669	290,505
หนี้สินส่วนงาน	212,870	225,949	3,993	4,175	3,412	2,712	220,275	232,836

มูลค่าการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ที่ไม่มีหนี้สินที่มีสาระสำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท							
	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่		ขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์		บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายจ่ายฝ่ายทุน	21,974	33,443	1	-	2,988	2,429	24,963	35,872

รายได้

การจำแนกรายได้

กลุ่มบริษัทมีช่วงเวลาแห่งการรับรู้รายได้จากการขายสินค้า ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง และรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าตลอดช่วงเวลาหนึ่งตามประเภทของสินค้าหรือบริการหลักซึ่งสอดคล้องกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานและการจำแนกรายได้ที่รายงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2562	2561
รายได้จากลูกค้าภายนอก		
ส่วนงานที่ 1	-	141,418
ส่วนงานที่ 2	-	29,879
ส่วนงานที่ 3	-	9,597
รวม	180,894	169,856

ช่วงเวลาแห่งการรับรู้รายได้

ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง	-	29,879	25,234
ส่วนงานที่ 2	-	886	617
ส่วนงานที่ 3	-	30,765	25,851
ตลอดช่วงเวลา			
ส่วนงานที่ 1	-	141,418	136,119
ส่วนงานที่ 3	-	8,711	7,886
		150,129	144,005
รวม		180,894	169,856

ส่วนงานภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศเท่านั้น ไม่มีรายได้จากต่างประเทศหรือสินทรัพย์ในต่างประเทศที่มีสาระสำคัญ

ลูกค้ารายใหญ่

ไม่มีลูกค้ารายใดรายหนึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ให้บริการทั้งภาคธุรกิจและผู้ให้บริการรายย่อยทั่วไป

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

26. รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		2562	2561	
	ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	-	-	
	รายได้ค่าบริการอื่น	1,728	1,734	
รวม		1,728	1,734	

27. รายได้ดอกเบี้ย	หน่วย : ล้านบาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2562	2561	2562
				2561
	บริษัทย่อย	35	-	-
สถาบันการเงิน		198	165	19
รวม		198	165	610

28. รายได้อื่น (กสบรายการ)	หน่วย : ล้านบาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2562	2561	2562
				2561
	หนี้สูญได้รับคืน	174	135	11
รายได้ค่าบริการจัดการ	35	-	6	-
(กสบรายการ) รายได้อื่น	35	-	-	(1,239)
อื่น ๆ	35	475	555	57
รวม		649	696	68

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้กสบรายการรายได้ค่าเช่าอุปกรณ์ซึ่งเกิดขึ้นกับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งระหว่างปี 2558 - 2559 จำนวน 1,239 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 : ไม่มี)

29. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		2562	2561	
	กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทบนพื้นฐานความสมัครใจของพนักงานในการเป็นสมาชิกของกองทุน โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 15 ของเงินเดือนทุกเดือน และกลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 3 ถึงอัตราร้อยละ 7 ของเงินเดือนของพนักงานทุกเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลังและจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาต			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นจำนวนเงิน 292 ล้านบาท และ 31 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561: 281 ล้านบาท และ 30 ล้านบาท ตามลำดับ)			

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ	หน่วย : ล้านบาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2562	2561	2562
				2561
	ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์	12	27,343	24,822
ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่				63
โทรคมนาคม	15	8,675	8,077	-
ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	16	1,211	980	6
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ (หนี้สูญได้รับคืน)	6	2,521	2,175	(1)
ขาดทุนจากการยกเลิกสินทรัพย์ตามสัญญา	7	747	-	-
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด		7,861	9,550	2
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		10,760	9,098	1,091

31. ต้นทุนทางการเงิน	หน่วย : ล้านบาท			
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2562	2561	2562
				2561
	ดอกเบี้ยจ่าย	35	3,085	3,280
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต				58
อื่น ๆ		1,604	1,771	-
รวม		88	97	15

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

32. ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	6,886	6,443	-	-
รายการปรับปรุงสำหรับปีก่อน ๆ	(2)	156	-	-
	6,884	6,599	-	-
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี 17				
การเปลี่ยนแปลงของผลแตกต่างชั่วคราว	(675)	(677)	56	(53)
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	6,209	5,922	56	(53)

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี)

	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินรวม		
	รายได้		
	ก่อน ภาษีเงินได้	(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจาก ภาษีเงินได้
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่ กำหนดไว้	280	(56)	224
รวม	280	(56)	224
	หน่วย : ล้านบาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	รายได้		
	ก่อน ภาษีเงินได้	(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจาก ภาษีเงินได้
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่ กำหนดไว้	35	(7)	28
รวม	35	(7)	28

การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริงสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ทำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		37,402		35,637
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ 20	7,480	20	7,127	
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษี	32		11	
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(1,245)		(1,288)	
การใช้ผลแตกต่างชั่วคราวที่เดิมไม่ได้บันทึก	(72)		-	
รายการปรับปรุงสำหรับปีก่อน ๆ	(2)		156	
ผลกระทบจากการตัดรายการกับบริษัทย่อย	16		(84)	
รวม 17	6,209	17	5,922	

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ทำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		31,245		29,629
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ 20	6,249	20	5,926	
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(6,118)		(6,009)	
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามทางภาษี	-		30	
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นสุทธิ	(3)		-	
การใช้ผลแตกต่างชั่วคราวที่เดิมไม่ได้บันทึก	(72)		-	
รวม -	56	-	(53)	

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้อัตราภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

33. กู้ยืมเงิน

กู้ยืมเงินขั้นพื้นฐาน
กู้ยืมเงินขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม คำนวณจากกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีในแต่ละปีโดยวิธีถ่วงน้ำหนักโดยแสดงการคำนวณดังนี้

	(ล้านบาท/ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2560	2562	2561
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	31,190	29,682	31,190	29,682
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,973	2,973	2,973	2,973
กู้ยืมเงิน (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	10.49	9.98	10.49	9.98

กำไรก่อนหักภาษี
กำไรก่อนหักภาษีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม คำนวณจากกำไรสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทและบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีในแต่ละปี โดยวิธีถ่วงน้ำหนักหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด ดังนี้

	(ล้านบาท/ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	31,190	29,682	31,190	29,682
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ปรับลด)	31,190	29,682	31,190	29,682
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,973	2,973	2,973	2,973
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถ่วงน้ำหนัก (ปรับลด)	2,973	2,973	2,973	2,973
กู้ยืมเงิน (ปรับลด) (บาท)	10.49	9.98	10.49	9.98

34. เงินปันผล

ในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัทเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 7.08 บาท ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.51 บาท เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 ดังนั้นจึงคงเหลือเงินปันผลจ่ายในอัตราหุ้นละ 3.57 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10,614 ล้านบาท ซึ่งเงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 คณะกรรมการได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 11,238 ล้านบาท เงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 29 สิงหาคม 2561

ในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัทเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 7.08 บาท ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2561 ดังนั้นจึงคงเหลือเงินปันผลจ่ายในอัตราหุ้นละ 3.30 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 9,811 ล้านบาท ซึ่งเงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2562 คณะกรรมการได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 11,238 ล้านบาท เงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 3 กันยายน 2562

35. บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กิจการและบุคคลที่ควบคุมบริษัทหรือถูกควบคุมโดยบริษัทหรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกับบริษัททั้งทางตรงหรือทางอ้อมไม่ว่าจะโดยทอดเดียวหรือหลายทอด กิจการและบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท บริษัทย่อยและบริษัทย่อยลำดับถัดไป บุคคลที่เป็นเจ้าของส่วนได้เสียในสิทธิออกเสียงของบริษัทซึ่งทำให้ผู้เป็นเจ้าของดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญเหนือกิจการ ผู้บริหารสำคัญรวมทั้งกรรมการและพนักงานของบริษัทและสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านั้น กิจการและบุคคลทั้งหมดเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งอาจมีขึ้นได้ ต้องคำนึงถึงรายละเอียดของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ดำเนินการค้าตามปกติกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทได้คิดราคาซื้อ - ขายสินค้า และบริการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันด้วยราคาที่สมเหตุสมผลมีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว โดยมีเงื่อนไขต่างๆ ตามปกติธุรกิจ รายการค่าที่ปรึกษาและบริหารงานคิดราคามาที่ตกลงร่วมกัน โดยคำนวณจากสัดส่วนการทำงานที่บริษัทได้ทำให้กับบริษัทผู้ว่าจ้างในแต่ละปี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ประเทศที่จัดตั้ง /สัญชาติ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	ไทย	กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท
บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ("อินทัช") และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ("กลุ่มอินทัช")	ไทยและลาว	อินทัชเป็นผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท และมีกรรมกรร่วมกัน
Singtel Strategic Investments Pte Ltd. ("Singtel") และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ("กลุ่ม Singtel")	สิงคโปร์	Singtel เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท และมีกรรมกรร่วมกัน
บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด	ไทย	บริษัท อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด เป็นบริษัทร่วม
บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด	ไทย	บริษัท อมตะ เน็ตเวอร์ค จำกัด เป็นการร่วมค้า
บริษัท แรบบิท - โกลด์ เพย์ จำกัด	ไทย	บริษัท แรบบิท-โกลด์ เพย์ จำกัด เป็นการร่วมค้า
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	ไทย	เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการของบริษัทหรือกิจการ ที่มีกรรมกรบริษัทร่วมกัน

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้จากการให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์				
บริษัทย่อย	-	-	1,727	1,733
กลุ่มอินทัช	55	44	1	1
กลุ่ม Singtel	125	192	-	-
การร่วมค้า	6	2	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	95	84	-	-
รวม	281	322	1,728	1,734
ขายสินทรัพย์อาวรและสินทรัพย์อื่น ๆ				
บริษัทย่อย	-	-	42	-
รวม	-	-	42	-

เงินปันผลรับจาก

บริษัทย่อย	-	-	26,373	30,540
การร่วมค้า	8	-	-	-
รวม	8	-	26,373	30,540

รายได้ดอกเบี้ย

บริษัทย่อย	-	-	591	834
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	64	-	-	-
รวม	64	-	591	834

รายได้อื่น (ถัับรายการ)

บริษัทย่อย	-	-	37	(1,191)
กลุ่มอินทัช	1	1	-	-
กลุ่ม Singtel	3	1	-	-
การร่วมค้า	6	6	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	3	-	-
รวม	10	11	37	(1,191)

ค่าเช่าและค่าบริการอื่น

บริษัทย่อย	-	-	55	52
กลุ่มอินทัช	210	192	5	1
กลุ่ม Singtel	279	266	-	-
การร่วมค้า	51	34	-	-
บริษัทร่วม	82	89	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	67	64	-	-
รวม	689	645	60	53

ค่าโฆษณา

กลุ่มอินทัช	11	4	-	-
กลุ่ม Singtel	2	3	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	1	1	-	-
รวม	14	8	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าตอบแทนผู้บริหาร				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	137	167	137	148
ผลประโยชน์ระยะยาว	3	2	3	2
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	4	8	4	8
รวม	144	177	144	158
ข้อสิทธิทรัพย์สินและสินทรัพย์อื่นๆ				
กลุ่มอินทัช	69	13	-	-
รวม	69	13	-	-
ต้นทุนทางการเงิน				
บริษัทย่อย	-	-	54	60
กลุ่มอินทัช	2	2	-	-
บริษัทร่วม	3	5	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	192	50	-	-
รวม	197	57	54	60
เงินปันผลจ่าย				
อินทัช	8,515	8,840	8,515	8,840
Singtel	4,909	5,096	4,909	5,096
รวม	13,424	13,936	13,424	13,936

สอดคล้องกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด				
เงินฝากธนาคาร				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	113	165	1	1
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	9	14
กลุ่มอินทัช	10	5	1	-
กลุ่ม Singtel	18	87	-	1
การร่วมค้า	2	1	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	9	12	-	-
	39	105	10	15
รายได้ค้างรับ				
บริษัทย่อย	-	-	-	3
กลุ่มอินทัช	1	2	-	-
กลุ่ม Singtel	22	64	-	-
การร่วมค้า	1	1	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	1	1	-	-
	25	68	-	3
รวมลูกหนี้การค้า	64	173	10	18
ลูกหนี้อื่น				
ดอกเบี้ยค้างรับ				
บริษัทย่อย	-	-	148	98
รวมลูกหนี้อื่น	-	-	148	98
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 6)	64	173	158	116

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	50,499	48,669

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นตัวเลขสุทธิใช้เงินประเภทเรียกคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 1.14 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561: เฉลี่ยร้อยละ 1.36 ต่อปี)

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	2562	2561	2561	2560
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	48,669	39,534
เพิ่มขึ้น	-	-	14,160	41,971
ลดลง	-	-	(12,330)	(32,836)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-	50,499	48,669

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
เจ้าหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	4	6
กลุ่มอินเทอร์เน็ต	15	14	1	-
กลุ่ม Singtel	31	49	9	20
การร่วมค้า	8	2	-	-
บริษัทร่วม	7	6	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	2	2	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้า	63	73	14	26

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้อื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย				
บริษัทย่อย	-	-	18	21
กลุ่มอินเทอร์เน็ต	52	29	-	2
กลุ่ม Singtel	2	12	-	-
การร่วมค้า	5	17	-	-
บริษัทร่วม	3	28	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	49	30	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น	111	116	18	23
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
(ดูหมายเหตุข้อ 19)	174	189	32	49
หนี้ตามสัญญาชำระเงิน				
บริษัทร่วม	29	54	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	4,920	4,920

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นตัวเลขสุทธิใช้เงินประเภทเรียกคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 1.12 ต่อปี และไม่มีหลักประกัน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : เฉลี่ยร้อยละ 1.14 ต่อปี)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	4,920	4,640
เพิ่มขึ้น	-	6,000	800	700
ลดลง	-	(6,000)	(800)	(420)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม (ดูหมายเหตุข้อ 18)	-	-	4,920	4,920

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	2,999	2,999	-	-
รวม	2,999	2,999	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยในอัตรา 6MTHBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่ม โดยมีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกงวดครึ่งปี ทบยอดชำระเงินคืนทั้งหมด 14 งวด เริ่มปี 2565 จนถึงปี 2571

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	2,999	-	-	-
เพิ่มขึ้น	-	3,000	-	-
ต้นทุนการกู้ยืม	-	(1)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม (ดูหมายเหตุข้อ 18)	2,999	2,999	-	-

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	2562	2561
หุ้นกู้ระยะยาว				
กลุ่มอินทัช	52	68	-	-
บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น	24	264	-	-
รวม (ดูหมายเหตุข้อ 18)	76	332	-	-

สัญญาสำคัญที่ทำการที่เกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทำสัญญากับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันและมีภาระผูกพันที่จะต้องรับเงินและจ่ายเงินตามอัตราและเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในสัญญา สัญญาสำคัญที่ทำกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม โดยการยกเลิกและการระงับสัญญาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- 2) กลุ่มบริษัทมีการทำสัญญาระหว่างกันในการให้บริการพื้นที่และระบบพื้นฐานในการติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน
- 3) บริษัทย่อยได้รับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางโทรศัพท์จากบริษัท แอควาเน็กซ์ คอนแท็ก เซ็นเตอร์ จำกัด (“ACC”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย โดย ACC จะให้บริการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาในการให้บริการแก่ลูกค้าของกลุ่มบริษัท
- 4) บริษัท แอควาเน็กซ์ คอนแท็ก เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย และบริษัท ไฮ ซอปปี้ง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมได้ทำสัญญาจ้างบริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (“TMC”) ซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดย TMC จะเป็นผู้จัดหาบุคลากรและศูนย์ให้ข่าวสารทางโทรศัพท์ เพื่อดำเนินการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางโทรศัพท์ โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 5) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาจ้างบริษัท แอควานซ์ เมจิการ์ด์ จำกัด และบริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการให้บริการชำระค่าสินค้าหรือบริการผ่านการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเครดิต โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 6) บริษัท แอควานซ์ เมจิการ์ด์ จำกัด และบริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท ไรร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการจำหน่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์และบัตรเครดิต โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 7) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาจ้าง บริษัท ไรร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในการบรรจุภัณฑ์บัตร โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 8) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาบริการเครือข่ายระหว่างประเทศกับกลุ่ม Singtel ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน
- 9) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญากับบริษัท ไมโมเทก จำกัด และบริษัท เอคิ เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในการให้บริการรวบรวมข้อมูลบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออุปกรณ์ไร้สาย (Content Aggregator) โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 10) บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ได้ทำสัญญาเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมจากบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดย AWN ตกลงชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ตามอัตราและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา สัญญาดังกล่าวมีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563
- 11) บริษัท ไมโมเทก จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาบริการระบบคอมพิวเตอร์และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์กับ บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชัน แอนด์ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยสัญญามีกำหนด 1 ปี และต่ออายุได้อีกคราวละ 1 ปี คู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน
- 12) บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงและสิ่งอำนวยความสะดวกกับบริษัท อินฟอรมะชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“IH”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วม โดย IH ให้บริการระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงรวมถึงให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่เฉพาะเจาะจง คู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 13) บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญากับบริษัท ทีซี พรอดคาสติ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อรับบริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียมและสัญญาณ โทรศัพท์ โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 14) บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญากับบริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยเพื่อรับบริการเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 15) บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด และ บริษัท ซีเอส ล็อกซอนโฟ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายใยแก้วนำแสงกับบริษัท อมตะ เน็ตเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นการร่วมค้า โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 16) บริษัท แอควานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ทำสัญญากับ บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด ซึ่งเป็นการร่วมค้า เพื่อรับบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน
- 17) บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ว่าจ้างให้บริษัท ไมโมเทก จำกัด (“MMT”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ให้บริการคะแนนสะสม และจัดกิจกรรมแลกสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้าของ AWN โดยคู่สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยแจ้งเป็นหนังสือบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน

36. เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

การจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนที่สำคัญของธุรกิจของกลุ่มบริษัทและบริษัท ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทมีระบบในการควบคุมให้มีความสมดุลของระดับความเสี่ยงให้เป็นที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาระหว่างต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงและต้นทุนของการจัดการความเสี่ยง ฝ่ายบริหารได้มีการควบคุมกระบวนการจัดการความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทและบริษัทอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่ามีความสมดุลระหว่างความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การบริหารจัดการทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีเป้าหมายที่จะบริหารโครงสร้างเงินทุนให้มีความแข็งแกร่งในระดับที่เหนือกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน และพยายามคงสถานะอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ (Investment Grade) ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสถานะการเงินที่มีความพร้อมและมีความคล่องตัวสูงในการเติบโตธุรกิจเมื่อเทียบกับคู่แข่ง อันหมายรวมถึงการมีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย ความสามารถในการจัดหาเงินทุนที่คล่องตัว และมีระดับต้นทุนที่เหมาะสม

ในระยะ 3 - 5 ปี อุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ซึ่งจำเป็นต้องมีการลงทุนเพิ่มเติม กลุ่มบริษัทและบริษัทเชื่อว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างเงินทุนเพียงพอต่อการขยายการเติบโตในอนาคต และมีศักยภาพในการหาแหล่งเงินทุนผ่านการเพิ่มระดับหนี้สินเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในอนาคตของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานและกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัทและบริษัท เนื่องจากดอกเบี้ยของหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมบางส่วนมีอัตราลอยตัว กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืม (ดูหมายเหตุข้อ 18) กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ลดความเสี่ยงดังกล่าวโดยทำให้แน่ใจว่าดอกเบี้ยที่เกิดจากหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมส่วนใหญ่มีอัตราคงที่ และใช้เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเพื่อใช้ในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากหลักทรัพย์ที่เป็นตราสารหนี้และเงินกู้ยืมเป็นการเฉพาะ

ความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายและเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ซึ่งรายการดังกล่าวจะมีอายุไม่เกินหนึ่งปี เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงของเงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นเงินตราต่างประเทศ สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศในงวดถัดไป

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเป็นผลมาจากการมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	หน่วย : ล้านบาท	
			2562	2561
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	1,096	657	-	1
สกุลเงินยูโร	278	265	-	2
รวม	1,374	922	-	3
ลูกหนี้การค้าหมุนเวียน	6			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	984	1,824	-	-
สกุลเงินยูโร	76	2	-	-
รวม	1,060	1,826	-	-
เจ้าหนี้การค้าหมุนเวียน	19			
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	(12,744)	(12,808)	(1)	(1)
สกุลเงินยูโร	(22)	(51)	-	-
สกุลเงินเยน	(82)	(63)	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สิงคโปร์	(8)	(19)	(8)	(19)
สกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง	-	(5)	-	-
สกุลเงินฟรังก์สวิส	-	(1)	-	-
สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย	-	(6)	-	-
รวม	(12,856)	(12,953)	(9)	(20)
ยอดบัญชีที่มีความเสี่ยงใน				
งบแสดงฐานะการเงิน	(10,422)	(10,205)	(9)	(17)
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	5,536	4,514	-	-
ยอดความเสี่ยงคงเหลือสุทธิ	(4,886)	(5,691)	(9)	(17)

สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้ามีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับยอดบัญชีที่มีความเสี่ยงในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 และสำหรับการซื้อขายในอนาคตบางส่วน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ลูกหนี้ (เจ้าหนี้) ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	5,395	4,520	-	-
เจ้าหนี้ตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า*	(5,536)	(4,514)	-	-
รวมลูกหนี้ (เจ้าหนี้) ตามสัญญา				
อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	(141)	6	-	-

* ราคาคงสัญญาของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ มูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่วันที่เริ่มต้นด้วยราคาลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าของสัญญา ณ เวลาปัจจุบันมากขึ้น

การจัดประเภทสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์หมุนเวียน				
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	6	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	-	6	-	-
หนี้สินหมุนเวียน				
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	(141)	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(141)	-	-	-
รวม	(141)	6	-	-

ราคาคงสัญญาและมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ราคาตามสัญญา**	มูลค่ายุติธรรม*	ราคาตามสัญญา**	มูลค่ายุติธรรม*
	2562	2561	2562	2561
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	5,536	4,514	5,409	4,510
รวม	5,536	4,514	5,409	4,510

* มูลค่ายุติธรรมของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ การปรับมูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่วันที่เริ่มต้นด้วยราคาลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าของสัญญา ณ เวลาปัจจุบันมากขึ้น

** ราคาคงสัญญาของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า คือ มูลค่าของสัญญาที่บริษัททำไว้กับธนาคารตั้งแต่วันที่เริ่มต้นและจะต้องจ่ายชำระคืนเมื่อถึงวันครบกำหนดตามสัญญา

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่กลุ่มบริษัทและบริษัทตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้เมื่อครบกำหนด

ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ โดยการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของลูกค้าทุกรายที่ขอวงเงินสินเชื่อในระบับต่างๆ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานไม่พบว่ามีความเสี่ยงจากสินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท และเพื่อทำให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้ (เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม) (งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ : ไม่มี)

		หน่วย : ล้านบาท			
มูลค่าตามบัญชี		งบการเงินรวม			
		มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	5,536	-	-	5,409	5,409
หุ้นกู้	32,414	-	34,388	-	34,388
วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	4,514	-	-	4,510	4,510
หุ้นกู้	40,203	-	40,662	-	40,662

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ตารางข้างต้นวิเคราะห์การวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การวัดมูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทอยู่ในระดับที่ต่างกันของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่า นิยามของระดับต่างๆ มีดังนี้

ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า

ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1

ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

กลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับเงินลงทุนเพื่อขาย ด้วยวิธีคิดลดกระแสเงินสด ซึ่งใช้กระแสเงินสดตามสัญญาและอัตราคิดลดที่เกี่ยวข้องกับตลาด

สำหรับการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับมูลค่ายุติธรรมของหุ้นผู้ที่มีการซื้อขายในตลาดหุ้นผู้คำนวณจากราคาซื้อขายที่ประกาศอยู่ในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยโดยใช้ราคาปิด ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงาน

สำหรับการเปิดเผยข้อมูล กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 3 สำหรับมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า โดยใช้อัตราที่กำหนดโดยธนาคารของกลุ่มบริษัทและบริษัทด้วยการพิจารณาเงื่อนไขในตลาดที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นและเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น เป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่ยบันทึกในบัญชี

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมและเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่ยบันทึกในบัญชี เนื่องจากส่วนใหญ่ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้มีดอกเบี้ยในอัตราตลาด

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว เป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่ยบันทึกในบัญชี เนื่องจากส่วนใหญ่ของเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้มีดอกเบี้ยในอัตราตลาด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเนซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

37. ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน				
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้				
อาคารและอุปกรณ์				
สกุลเงินบาท	6,464	7,853	11	2
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	163	213	-	-
สกุลเงินยูโร	-	1	-	-
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคม				
สกุลเงินบาท	1	17,584*	-	-
ค่าบำรุงรักษา				
สกุลเงินบาท	1,926	1,986	49	33
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	26	22	-	-
ใบสั่งซื้อสินค้าและวัสดุคงเหลือ				
สกุลเงินบาท	4,942	5,949	-	-
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	11	2	-	-

* ผลต่างจากการวัดมูลค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมค้างจ่ายคลื่นความถี่ 900 MHz ตามเงื่อนไขเดิมและเงื่อนไขใหม่ จำนวน 3,284 ล้านบาท จะถูกปรับปรุงกับต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 700 MHz เมื่อ AWN ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ยกเลิกไม่ได้				
ภายในหนึ่งปี	6,789	2,387	101	106
หลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	21,586	2,757	177	17
หลังจากห้าปี	21,078	63	-	-
รวม	49,453	5,207	278	123

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 16,773 ล้านบาท และ 88 ล้านบาท ตามลำดับ (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : จำนวน 14,902 ล้านบาท และ 94 ล้านบาท ตามลำดับ)

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาระผูกพันอื่น				
สกุลเงินบาท				
สัญญาซื้อขาย				
เงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	5,536	4,514	-	-
หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร				
- ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่				
โทรคมนาคมค้างจ่าย	71,318	74,739	-	-
- อื่น ๆ	3,053	2,513	176	185
รวม	79,907	81,766	176	185
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ				
หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร				
- อื่น ๆ	-	1	-	-
อื่น ๆ	3	5	-	-
รวม	3	6	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สัญญาที่สำคัญ

- กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าและบริการสำหรับที่ทำการสำนักงาน รถยนต์ คอมพิวเตอร์ และสถานีฐาน โดยมีระยะเวลาการเช่าตั้งแต่ 1 ปี ถึง 15 ปี และสามารถต่ออายุได้
- กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาบริการกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยกลุ่มบริษัทได้รับบริการด้านการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและการบริการทั่วไปอื่น ตามที่ระบุไว้ในสัญญา โดยกลุ่มบริษัทจะจ่ายค่าธรรมเนียมจากการบริการในอัตราตามที่ระบุไว้ในสัญญา สัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยื่นจดหมายบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า 90 วัน
- เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในสัญญาบริการกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”) โดย AWN ขอใช้บริการในเรื่อง การใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ โดยมีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย AWN ได้นำหนังสือค้ำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเป็นจำนวน 720 ล้านบาท เป็นหลักประกัน โดยมีอายุตั้งแต่วันลงนาม ถึงวันที่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา
- เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (“SBN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคมกับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”) โดย SBN เป็นผู้ให้เช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม โดยมีระยะเวลาดังแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย SBN ได้นำหนังสือค้ำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเป็นจำนวน 525 ล้านบาท วางเป็นหลักประกัน โดยมีอายุตั้งแต่วันลงนาม ถึงวันที่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา
- เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 กลุ่มบริษัทได้ลงนามร่วมกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“TOT”) ในสัญญาฉบับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคม (ดูหมายเหตุข้อ 40) โดยกลุ่มบริษัทตกลงให้บริการเสาโทรคมนาคมของ TOT โดยมีระยะเวลาดังแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2571 โดยกลุ่มบริษัทได้นำหนังสือค้ำประกันชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเป็นจำนวน 434 ล้านบาท วางเป็นหลักประกัน โดยมีอายุตั้งแต่วันลงนาม ถึงวันที่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา

38. การซื้อธุรกิจ

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัติให้บริษัทและ/หรือบริษัทย่อยของบริษัทเข้าทำข้อเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดโดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer “VTO”) ในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท ซีเอส สติกอินโฟ จำกัด (มหาชน) (“CSL”) จำนวน 594.51 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท จากผู้ถือหุ้นทุกราย ต่อมา บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญา Share Tender Agreement เพื่อเสนอซื้อหุ้นสามัญใน CSL กับผู้ถือหุ้นใหญ่ ซึ่งผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะขายหุ้นสามัญใน CSL ทั้งหมดแก่บริษัทภายใต้กระบวนการทำข้อเสนอซื้อโดยผ่าน Tender Offer

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 AWN ซื้อหลักทรัพย์ของ CSL จำนวน 476,196,534 หุ้น หรือคิดเป็นจำนวนร้อยละ 80.10 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL และเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561 AWN ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 3,714 ล้านบาทเรียบร้อยแล้ว กลุ่มบริษัทได้รับสินทรัพย์และหนี้สินสุทธิที่ระบุได้ จำนวนเงิน 1,108 ล้านบาท โดยชำระสิ่งตอบแทนในการซื้อจำนวนเงิน 3,734 ล้านบาท กลุ่มบริษัทได้รับรู้ผลต่างระหว่างเงินที่จ่ายกับมูลค่ายุติธรรมจากการซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นค่าความนิยมจำนวนเงิน 2,847 ล้านบาท และ CSL มีสถานะเป็นบริษัทย่อยของ AWN

ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - ธันวาคม 2561 AWN ได้ซื้อหุ้นสามัญของ CSL เพิ่มเติมจำนวน 113,024,266 หุ้น รวมเป็นเงิน 879 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 19.01 ของหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 AWN ถือหุ้นสามัญของ CSL จำนวน 589,220,800 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 99.11 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ดังนั้นกลุ่มบริษัทได้รับรู้ผลต่างระหว่างเงินที่จ่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการซื้อหุ้นเพิ่มเติม ดังกล่าวเป็นส่วนค่าจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยจำนวน 668 ล้านบาท ซึ่งแสดงภายใต้ “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ในงบการเงินรวม

เมื่อ AWN ได้ซื้อหุ้นของ CSL ผ่านขั้นตอนที่กำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการและผู้ถือหลักทรัพย์ของ CSL แล้ว CSL ได้เพิกถอนหลักทรัพย์ของ CSL จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ในระหว่างปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 AWN ได้ซื้อหุ้นสามัญของ CSL เพิ่มเติมจำนวน 2,777,424 หุ้น รวมเป็นเงิน 22 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 0.47 ของหุ้นสามัญทั้งหมดที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ผลจากรายการดังกล่าว AWN ถือหุ้นสามัญของ CSL จำนวน 591,998,224 หุ้น หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 99.58 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของ CSL ดังนั้น กลุ่มบริษัทได้รับรู้ผลต่างระหว่างเงินที่จ่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการซื้อหุ้นเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนต่างจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 AWN มีส่วนต่างจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยจำนวน 670 ล้านบาท ซึ่งแสดงภายใต้ “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ในงบการเงินรวม

39. ประมาณการหนี้สินจากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

กรมสรรพากรได้มีหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ฉบับลงวันที่ 18 มกราคม 2556 ให้บริษัท จ่ายชำระเงินเพิ่มจำนวนเงิน 128 ล้านบาท จากกรณีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของเงินผลประโยชน์ตอบแทนโดยได้นำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้จ่ายไว้แล้วมาหักออก ซึ่งกรมสรรพากรพิจารณาว่าเงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทน ดังนั้นการที่บริษัทนำส่งภาษีจากจำนวนเงินที่นำภาษีสรรพสามิตมาหักออกเป็นการนำส่งภาษีที่ไม่ครบถ้วน ต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีฯ ดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยให้บริษัทนำส่งเงินเพิ่มตามจำนวนดังกล่าว

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 บริษัทจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2560 ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องบริษัท โดยให้เหตุผลเช่นเดียวกันว่า เงินค่าภาษีสรรพสามิตถือเป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทจะต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัมปทานตามสัญญาสัมปทาน ดังนั้นบริษัทจึงมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งให้แก่กรมสรรพากร เมื่อไม่ได้หักและนำส่งจึงต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน รวมเป็นเงินเพิ่มจำนวน 128 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลาง

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2562 ศาลภาษีอากรกลางอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ขึ้นให้ยกคำฟ้อง

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2562 บริษัทได้ยื่นคำร้องเพื่อฎีกาต่อศาลฎีกาแล้ว

โดยบริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินจากเงินเพิ่มดังกล่าวแล้วจำนวน 128 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

40. เหตุการณ์สำคัญ ข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ

เฉพาะบริษัท

1) สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ.2544 และประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 บริษัทได้ทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น โดยได้ผ่านการเห็นชอบจาก กทช.และระยะเวลาการมีผลบังคับใช้ของสัญญาเป็นดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
1) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	30 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
2) บริษัท โทร มูล จำกัด	16 มกราคม 2550 เป็นต้นไป
3) บริษัท คิงดอม โฟน จำกัด	1 มิถุนายน 2552 เป็นต้นไป
4) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	7 เมษายน 2553 เป็นต้นไป
5) บริษัท แอควานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด	1 เมษายน 2556 เป็นต้นไป
6) บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
7) บริษัท โทร มูล เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท รีเซล ฟิวเจอร์ จำกัด)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนประกาศ ดังกล่าว วันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องกรณี ทีโอทียื่นฟ้องขอเพิกถอนประกาศของกทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 และทีโอทีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว และเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 ทีโอทีได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัททราบว่า บริษัทควรขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป และหากบริษัทดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดทีโอทีจะไม่รับรู้ และบริษัทจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาต”) กำหนดให้บริษัทต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้ที่โอทีเป็นรายปีโดยจ่ายเป็นจำนวนเงินขั้นต่ำตามที่สัญญากำหนดในแต่ละปี หรือในอัตราร้อยละของรายได้ และผลประโยชน์อื่นใดที่บริษัทพึงได้รับในรอบปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าภาษีใด ๆ ทั้งสิ้น จำนวนไหนมากกว่าให้ถือเอาจำนวนนั้น อย่างไรก็ตาม ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และที่โอทีต้องการรอคำพิพากษาถึงที่สุดในเรื่อง ขอเพิกถอนประกาศฯ จากศาลจึงเป็นรายการที่บริษัทคาดว่าจะมีการเจรจาตกลงเรื่องวิธีการคำนวณค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีในเวลาต่อมาเพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง บริษัทจึงคำนวณค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีจากรายได้สุทธิตามที่ปฏิบัติในทางเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมกิจการโทรคมนาคม ส่วนจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องจ่ายให้แก่ที่โอทีนั้น ขึ้นอยู่กับผลการตัดสินจากศาลในเรื่องขอเพิกถอนประกาศฯ และการเจรจาตกลงระหว่างบริษัทกับที่โอทีในภายหลังโดยบริษัทจะปรับปรุงรายการในงบการเงินในงวดที่การเจรจาตกลงสิ้นสุดลง ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากไปกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

อย่างไรก็ตาม บริษัทได้พิจารณาหนังสือของที่โอทีดังกล่าวและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย ฝ่ายบริหารของบริษัทเห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้น อาจถือได้ว่าเป็นการขัดต่อประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย บริษัท จึงได้ตัดสินใจปฏิบัติตามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยออกใบแจ้งหนี้เพื่อเรียกเก็บค่าเชื่อมต่อโครงข่ายจากคู่สัญญา

ในวันที่ 30 ธันวาคม 2551 บริษัทได้นำส่งเงินผลประโยชน์ตอบแทนจากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2550 ถึงเดือนมิถุนายน 2551 จำนวนเงิน 761 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากรายได้สุทธิตามอัตราและวิธีคิดคำนวณของบริษัทให้แก่ที่โอที ซึ่งต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเจรจาเกี่ยวกับอัตราผลประโยชน์ตอบแทนจากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทกับที่โอที แต่ก็ไม่สามารถมีข้อยุติร่วมกันได้ เนื่องจากที่โอทีต้องการให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทได้รับทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาต โดยมิให้บริษั้นำค่าเชื่อมต่อ โครงข่าย โทรคมนาคมที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออกก่อน ในวันที่ 26 มกราคม 2554 ที่โอทีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17 - 20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่เห็นด้วยโดยได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านไปยังที่โอที และบริษัทได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานข้อพิพาท สถาบันอนุญาตอุตสาหกรรมเป็นข้อพิพาทหมายเลข คำที่ 19/2554 แล้วเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2554 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ที่โอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าว

ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 ที่โอทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาท เลขที่ 55/2557 เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 21 - 22 เป็นจำนวนเงินรวม 9,984 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิคนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และขอรวมพิจารณากับคดีข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 19/2554

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 บริษัทได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานข้อพิพาท สถาบันอนุญาตอุตสาหกรรมเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 83/2559 เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่าที่โอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 23 - 25 เป็นจำนวนเงินรวม 8,368 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี ตามหนังสือที่โอทีแจ้งมา

วันที่ 17 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 19/2554 โดยยกข้อเรียกร้องแย้งของที่โอที ที่ให้บริษัทชำระเงินผลประโยชน์จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของปีดำเนินการที่ 17 - 20 เป็นเงินรวม 17,803 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนโดยเห็นว่าที่โอทีไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินจำนวนดังกล่าว และห้ามไม่ให้ที่โอทีเรียกร้องการบังคับตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหนังสือคำประกันรายได้ขั้นต่ำของปีดำเนินการที่ 17 - 20 และขณะเดียวกันคณะอนุญาโตตุลาการยังได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 55/2557 ของที่โอที และให้ที่โอทีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทชำระไว้เกินจำนวน 110 ล้านบาท ภายใน 60 วัน นับแต่ได้รับคำชี้ขาดนี้ และดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากพ้นกำหนดดังกล่าว ซึ่งที่โอทีได้ยื่นฟ้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2562 อนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาดข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 83/2559 ให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้แบบสุทธิ จำนวนเงิน 224 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ซึ่งบริษัทตกลงชำระให้ที่โอทีโดยนำส่วนแบ่งรายได้ของค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่บริษัทได้ชำระไว้เกินในข้อพิพาท 55/2557 จำนวน 111 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยมาหักลบกับเงินที่บริษัทต้องชำระให้แก่ที่โอที คงเหลือจำนวนต้องชำระ 144 ล้านบาท โดยบริษัทได้นำเงินไปวางต่อสำนักงานวางทรัพย์เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 เนื่องจากที่โอทีปฏิเสธการรับเงิน

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2562 บริษัทได้รับคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการของที่โอที คดีหมายเลขคำที่ 1713/2562 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ที่ที่โอทียื่นต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้างต้น ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าจะไม่เกิดค่าใช้จ่ายมากไปกว่าจำนวนที่บันทึกไว้อย่างมีสาระสำคัญ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แควความซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

2) การระงับผูกพันในหนังสือค้ำประกันจากธนาคารกรณี สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”)

ตามสัญญาอนุญาตฯ บริษัทมีหน้าที่ส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้แก่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นค่าในและปีดำเนินงาน โดยจะได้รับคืนหนังสือค้ำประกันฉบับของปีดำเนินงานที่ผ่านมา

ทีโอทีมิได้คืนหนังสือค้ำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นค่าของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,007 ล้านบาท โดยอ้างว่าบริษัทชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากกรณีการนำเงินค่าวิทยุสราพสามิต มาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทนและกรณีรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2554 และวันที่ 5 ตุลาคม 2555 บริษัทได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักระงับข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 40/2554 และ 119/2555 ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ทีโอทีส่งคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่บริษัท เนื่องจากบริษัทได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นค่าในแต่ละปีดำเนินงานครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ทีโอทีคืนหนังสือค้ำประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นค่าของปีดำเนินงานที่ 17 - 21 ให้บริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีดำเลขที่ 660/2557 เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2557 บริษัทยื่นคำร้องเป็นคดีคำที่ 666/2557 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งบังคับให้ทีโอทีคืนหนังสือค้ำประกันปีที 17-21 ให้แก่บริษัทตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและชำระเงินค่าธรรมเนียมที่บริษัทได้ชำระให้แก่ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนเงินรวม 6.65 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ผู้เรียกร้องชำระค่าธรรมเนียมแก่ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกัน ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

3) กรณีผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz โอนย้ายไปใช้บริการในระบบ 3G 2100 MHz

ในวันที่ 25 กันยายน 2557 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักระงับข้อพิพาทสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 80/2557 เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระค่าเสียหายจากการปฏิบัติสัญญาอนุญาตระหว่างบริษัทกับทีโอที กรณีที่มีผู้ใช้บริการในระบบ 900 MHz ได้ขอโอนย้ายผู้ให้บริการไปยังระบบ 3G 2100 MHz ซึ่งให้บริการ โดยบริษัท แควความซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ก จำกัด เป็นจำนวน 9,126 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 25 กันยายน 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ในวันที่ 29 มีนาคม 2559 ทีโอทีได้ยื่นขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทในส่วนของค่าเสียหายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ไปจนถึงสิ้นสุดสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในเดือนกันยายน 2558 เป็นจำนวนเงิน 32,813 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2556 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดคดีเป็นเอกฉันท์ให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของทีโอทีด้วยเหตุที่บริษัทมิได้เป็นผู้กระทำความคิดตามสัญญาตามที่ทีโอทีกล่าวหา

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 ทีโอทียื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ คดีหมายเลขคำที่ 951/2562 ต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว และไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเงินของบริษัท

4) กรณีการเรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากการทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ครั้งที่ 6 และ 7

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 78/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำชี้ขาดให้ข้อตกลงต่อท้ายสัญญาอนุญาตฯ ครั้งที่ 6 ซึ่งกระทำขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2544 และ ครั้งที่ 7 ซึ่งกระทำขึ้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2545 มีผลผูกพันบริษัทและบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ให้ต้องปฏิบัติตามจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุดและบริษัทไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนตามที่ทีโอทีได้มีหนังสือลงวันที่ 29 กันยายน 2558 เรื่อง ขอให้ชำระผลประโยชน์ตอบแทน แจ้งมายังบริษัทให้ชำระเงินเพิ่มจำนวน 72,036 ล้านบาท โดยกล่าวอ้างว่าการทำข้อตกลงต่อท้ายสัญญาครั้งที่ 6 และ 7 เป็นการแก้ไขสัญญาในสาระสำคัญทำให้ ทีโอที ได้ผลประโยชน์ตอบแทนต่ำกว่าที่กำหนดในสัญญาหลัก

ต่อมาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 122/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อแก้ไขจำนวนเงินที่เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนลดลงเป็น 62,774 ล้านบาท เนื่องจากการปรับปรุงอัตราร้อยละในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ข้อพิพาทนี้เป็นเรื่องเดียวกับข้อพิพาทที่ 78/2558 ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้รวมการพิจารณาข้อพิพาททั้งสองเข้าด้วยกัน

บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการลงวันที่ 23 มกราคม 2563 ชี้ขาดด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ให้บริษัทชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจำนวน 31,076 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 1.25 ต่อเดือน นับแต่วันถัดจากวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ให้แก่ ทีโอที จนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

บริษัทไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดดังกล่าว โดยจะดำเนินการยื่นคำร้องเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดต่อศาลปกครองกลาง ภายในกำหนดเวลา 90 วันนับแต่ได้รับคำชี้ขาดต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่เป็นที่สิ้นสุด และบริษัทพิจารณาแล้วว่าผลของคำชี้ขาดข้างต้น ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

5) ค่าเช่าสถานที่ติดตั้งเสา และอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (“สัญญาอนุญาตฯ”)

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 76/2558 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการฯ สำหรับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อมีคำชี้ขาดให้บริษัท ดำเนินการเช่าสถานที่จำนวน 11,883 สถานีฐาน ที่ใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตฯ (บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่) ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากสัญญาอนุญาตฯ สิ้นสุดลง หากไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้บริษัทชำระเงินค่าเช่าสถานที่พร้อมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลา 2 ปีนับแต่สิ้นสุดสัญญาอนุญาตฯ คิดเป็นจำนวน 1,911 ล้านบาท หรือนำเงินจำนวนดังกล่าวมาวางศาล

วันที่ 3 เมษายน 2562 ทีโอทียื่นคำร้องต่ออนุญาโตตุลาการ เพื่อขอลงคำสั่งเสนอข้อพิพาทข้างต้น

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ทีโอทีถอนคำเสนอข้อพิพาทหมายเลข คำที่ 76/2558 และจำหน่ายคดีจากสารบบความ ซึ่งคดีถือเป็นอันยุติ

6) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 900 MHz บนสถานีฐานที่บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ตามสัญญาให้ ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 613/2559 เพื่อให้ รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ความถี่ 900 MHz หรือ ความถี่อื่น หรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของบริษัทที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 95 แห่ง ที่ บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด ส่งมอบให้ กสท. ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้บริษัทชดเชยค่าเสียหายจากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท.อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่ เดือนมกราคม 2556 ถึงเมษายน 2559 เป็นจำนวนเงิน 125.52 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจาก วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระค่าเสียหายเสร็จสิ้น และ ค่าเสียหายนับแต่วันฟ้องอีกเดือนละ 2.83 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท.ในแต่ละเดือน จนกว่าจะ ดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีหมายเลขคำที่ 1681/2561 ไปศาลแพ่ง โดยขณะนี้ คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของ คดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัท

7) การฟ้องเพิกถอนหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ และเพิกถอนมติคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จาก การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 900 MHz ในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2560 บริษัทยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”) และ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) กับ คณะทำงานอีก 5 คน ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 736/2560 ขอให้เพิกถอนหนังสือสำนักงาน กสทช. และเพิกถอนมติ กทค. ของสำนักงาน กสทช. ที่มีคำสั่งบริษัทให้นำส่งรายได้ ในช่วงระยะเวลาคุ้มครอง ผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 7,221 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 บริษัทได้รับคำฟ้องลงวันที่ 21 เมษายน 2560 ที่กสทช. และสำนักงาน กสทช. ฟ้องบริษัทในมูลหนี้เดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีเลขที่ 661/2560 ให้บริษัทนำส่งรายได้ในช่วง ระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการเช่นเดียวกัน

โดยผู้บริหารพิจารณาว่าบริษัทมิได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขและวิธีการนำส่งรายได้ ตามประกาศของ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว ในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริษัทมีหน้าที่นำส่งรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงาน กสทช. แต่บริษัทมี รายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ดังนั้น จึงไม่มีรายได้ส่วนที่เหลือคงเหลือที่จะนำส่ง ให้แก่ สำนักงาน กสทช. แต่อย่างใด

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

8) การเรียกหรือให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมส่วนเพิ่มจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารวิทยุคมนาคม

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม (THAC) เลขที่ A1/2017 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2560 เรียกหรือให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมเชื่อมโยงตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2555 เป็นจำนวน 19,54 ล้านบาท และเลขที่ A1/2018 ลงวันที่ 12 มกราคม 2561 และเรียกหรือให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมเชื่อมโยงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนกันยายน 2558 เป็นจำนวน 1,121.92 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน เนื่องจาก ทีโอทีเห็นว่าบริษัทจะต้องเรียกเก็บค่าเช่าระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมเชื่อมโยงตามอัตราที่ทีโอที กำหนดซึ่งสูงกว่าอัตราที่บริษัทใช้เรียกเก็บจากผู้เช่าจริง

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอขอพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2017 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.2/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอขอพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A1/2018 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.2/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 และวันที่ 11 เมษายน 2561 บริษัท ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ค.1/2561 และ ค.2/2561 ของศาลปกครองกลาง ตามลำดับ

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้บริหารของบริษัทพิจารณาเห็นว่าอัตราค่าเช่าที่บริษัทใช้เรียกเก็บนั้นเป็นอัตราตลาดที่เหมาะสมและได้รับความเห็นชอบจาก กสทช. แล้ว

9) การเรียกหรือให้บริษัทชำระเงินจากการใช้บริการร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม (“THAC”) เลขที่ A3/2018 เรียกหรือให้บริษัทชำระเงินค่าร่วมใช้เสาอากาศ ค่าบริการพื้นที่ และค่าเช่าใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินตามสัญญาให้ดำเนินการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการจำนวน 183.44 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 บริษัท ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561 เพื่อเพิกถอนคำสั่งรับคำเสนอขอพิพาทของ THAC สำหรับข้อพิพาทเลขที่ A3/2018 ไว้พิจารณา

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561

ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2561 บริษัท ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ค.3/2561

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562 ทีโอทียื่นคำร้องขอถอนข้อพิพาทจาก THAC และนำไปฟ้องที่ศาลปกครองกลาง

ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้รับคำสั่งของคณะอนุญาโตตุลาการ และยังไม่ได้รับคำฟ้องจากศาลปกครอง

ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัท ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาและประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการเงินของบริษัท

10) การเรียกหรือให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการให้บริการเครือข่ายร่วม

วันที่ 27 กันยายน 2561 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม หมายเลขคำที่ 67/2561 เรียกหรือให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเครือข่ายร่วม (Roaming) เพิ่มเติมจากการที่บริษัท ได้มีส่วนลดค่าบริการ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากทีโอที ตั้งแต่ กรกฎาคม 2556 ถึงกันยายน 2558 จำนวน 16,252.66 ล้านบาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า บริษัท ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการเงินของบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

11) กรณีการส่งมอบเสาคิดคั้งสายอากาศตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) กับบริษัท

วันที่ 21 กรกฎาคม 2557 บริษัท ได้ยื่นคำเสนอซื้อพิพาท เลขที่ 53/2557 ต่อสำนักงานรับซื้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า เสาคิดคั้งสายอากาศ (Tower) จำนวน 13,198 ต้น ที่บริษัทโอนให้แก่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ที่บริษัทมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ทีโอทีตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าใช้เสาจำนวน 516 ล้านบาท

วันที่ 12 มีนาคม 2558 ทีโอทียื่นคัดค้านข้อพิพาทข้างต้นและยื่นข้อเรียกร้องแย้งเพิ่มเติม ขอให้บริษัทส่งมอบเสาคิดคั้งสายอากาศ (Tower) ที่กำลังส่งมอบจำนวน 105 ต้น พร้อมชำระดอกเบี้ยของเงินส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทชำระล่าช้าจำนวน 16 ล้านบาท

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 บริษัท ได้รับคำร้องและคำคัดค้านของทีโอที ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ยื่นคัดค้านและยื่นข้อเรียกร้องแย้งเพิ่มเติม โดยให้บริษัทส่งมอบเสาคิดคั้งสายอากาศ (Tower) เพิ่มอีก 1,429 ต้น ซึ่งเป็นของบริษัทย่อยของบริษัท หากส่งมอบไม่ได้ให้ชดใช้เป็นเงิน 1,200 ล้านบาท โดยในช่วงระยะเวลาก่อนวันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 บริษัท ไม่ได้รับทราบถึงคำร้องดังกล่าว

เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 บริษัทและทีโอทีได้ลงนามในสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคม (ดูหมายเหตุข้อ 37)

ต่อมาในวันที่ 26 กันยายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำสั่งจำหน่ายคำเสนอซื้อพิพาทของบริษัท ข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 53/2557 และข้อเรียกร้องแย้งของทีโอทีจากสารบบความ ข้อพิพาทนี้เป็นอันยุติ

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”)

1) กรณีการนำภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอซื้อพิพาทหมายเลขคำที่ 3/2551 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการสำนักงานรับซื้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อเรียกร้องให้ DPC ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 2,449 ล้านบาท ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ พร้อมเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของจำนวนเงินที่ค้างชำระในแต่ละปี นับจากวันผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นซึ่งคำนวณถึงเดือนธันวาคม 2550 คิดเป็นเบี้ยปรับทั้งสิ้นจำนวน 1,500 ล้านบาท รวมเป็นเงินประมาณ 3,949 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขจำนวนทุนทรัพย์รวมเบี้ยปรับลดลงเหลือ 3,410 ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากเงินส่วนแบ่งรายได้ค้างชำระถึงเดือนมกราคม 2551 ซึ่งได้รวมเบี้ยปรับจำนวน 790 ล้านบาท และภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 171 ล้านบาท

จำนวนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. เรียกร้องดังกล่าวเป็นจำนวนเดียวกันกับภาษีสรรพสามิตที่ DPC ได้นำส่งตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2546 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2550 และได้นำมาหักออกจากส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดย DPC ได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวและมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันทั้งอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ อีกทั้ง กสท. เคยมีหนังสือ เลขที่ กสท. 603 (กค.) 739 แจ้งให้ DPC ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอซื้อพิพาทของกสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า DPC มิได้เป็นผู้ผิดสัญญา โดย DPC ได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนเสร็จสิ้นและหนี้ทั้งหมดได้ระงับไปแล้ว กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ DPC ชำระหนี้ซ้ำ เพื่อเรียกส่วนที่อ้างว่าขาดไป รวมถึงเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 1259/2554

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินยกคำร้องของ กสท. ที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ต่อมาวันที่ 25 สิงหาคม 2558 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีหมายเลขคำที่ อ. 1070/2558 ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

2) กรณีการนำค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) มาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

ตามมติในที่ประชุมร่วมกันระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) กสท. DPC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยและบริษัท ทรู มูฟ จำกัด (“True Move”) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นประธาน เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 ว่าเพื่อให้มีความเท่าเทียมในการแข่งขันของผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย ทีโอทียินยอมให้ลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่จากส่วนแบ่งรายได้ที่ทีโอทีได้รับจาก กสท. จำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ให้แก่ DPC และ True Move ตั้งแต่ปีการดำเนินการปีที่ 6 เช่นเดียวกับที่ทีโอทีให้ส่วนลดกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“DTAC”)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ต่อมาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2549 ทีโอทีมีหนังสือแจ้ง กสท. ว่าไม่สามารถลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แก่ DPC และ True Move ได้ และเรียกร้องให้ กสท. ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในส่วนที่ DPC และ True Move ได้หักไว้เป็นส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้ทีโอที จนครบถ้วน พร้อมดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนด นับแต่วันครบกำหนดชำระจนถึงวันที่ชำระครบถ้วน

เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาทสำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 68/2551 เรียกกร้องให้ DPC ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC ได้หักไว้จำนวน 154 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 7-10) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินการในแต่ละปีตั้งแต่ปีที่ 7 ถึงปีที่ 10 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2552 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาทสำนักงานศาลยุติธรรม ข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 96/2552 เรียกกร้องให้ DPC ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC ได้หักไว้จำนวน 22 ล้านบาท (ผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 11) พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ซึ่งคำนวณถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2552 รวมเป็นจำนวนเงินที่เรียกร้องทั้งสิ้น 26 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาททั้งสองของ กสท. โดยให้เหตุผลสรุปได้ว่า กสท. ยังมิได้ชำระค่าส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือนให้แก่ ทีโอที อีกทั้ง กสท. ไม่สามารถนำสืบได้ว่า DPC เป็นผู้ติดสัญญาและชำระผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน ดังนั้น กสท. จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ DPC ชำระเงินในส่วนที่ขาด ไป รวมถึงเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่อ้างมา

เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2555 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1016/2555 และในวันที่ 16 กันยายน 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องของ กสท.

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2557 กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 ศาลปกครองกลางอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ยืนคำพิพากษามาตราศาลปกครองกลาง คดีเป็นที่สิ้นสุด

- 3) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) และ การนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”)

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้อง กสท. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และ DPC เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 คดีหมายเลขคำที่ 1099/2554 ต่อศาลปกครองกลาง เรียกกร้องให้ กสท. และ DPC ร่วมกันชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย เป็นเงินจำนวน 2,436 ล้านบาทพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 รวมเป็นเงินที่เรียกร้องทั้งสิ้นจำนวน 2,954 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของ DPC ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC มีการให้บริการอัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นจำนวนเงิน 432 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจาก DPC เป็นจำนวนเงิน 2,331 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ DPC นำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นจำนวนเงิน 191 ล้านบาท ส่วนหนึ่งนั้นเป็นจำนวนเดียวกันกับที่ กสท. เรียกร้องตามข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 68/2551 ข้างต้น แต่แตกต่างกันที่จำนวนปีที่เรียกร้องและการคำนวณดอกเบี้ย

ต่อมาในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง โดยขอแก้ไขจำนวนเงินค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่เรียกร้องซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 16 กันยายน 2556 อันเป็นวันสิ้นสุดสัญญา พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยซึ่งคำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,454 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับจากวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยแบ่งเป็น

- 1) ส่วนของ DPC ซึ่งคำนวณจากจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ DPC มีการให้บริการอัตรา 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน เป็นจำนวนเงิน 1,289 ล้านบาท
- 2) ส่วนของ กสท. ซึ่งคำนวณจากครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ กสท. ได้รับจาก DPC เป็นจำนวนเงิน 3,944 ล้านบาท
- 3) ส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวน 22 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ที่ DPC นำมาหักออกจากเงินส่วนแบ่งรายได้ เป็นจำนวนเงิน 221 ล้านบาท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

วันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาคำฟ้องคดีหมายเลขคำที่ 1099/2554 โดยให้เหตุผลว่าอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Access Charge) มิได้เป็นไปตามกฎหมายและประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม โดยให้ลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายตามหลักเกณฑ์ของประกาศดังกล่าว

ทั้งนี้ ที่โอทีและ DPC มิได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด คดีเป็นที่สิ้นสุด ขณะนี้ที่โอทีและ DPC อยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อคำนวณค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่อาจจะมีการชำระต่อกันตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า ผลของการเจรจาดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดี และไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- 4) กรณีปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่าง DPC กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

ตามที่ กสท. ได้อนุมัติให้ DPC ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) จาก 2.10 บาทต่อนาที เหลืออัตรานาทีละ 1.10 บาท เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราค่าบริการที่ลดต่ำลงเรื่อยๆ เป็นเวลา 3 เดือนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 เป็นต้นไปและ DPC ได้มีหนังสือขอขยระยะเวลาต่อไปอีกคราวละ 3 เดือน ซึ่ง กสท. ได้อนุมัติเรื่อยมาจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 โดยหลังจากนั้น กสท. มิได้มีหนังสือตอบปฏิเสธให้ DPC ทราบแต่อย่างใด จนกระทั่งในวันที่ 24 มีนาคม 2551 กสท. ได้มีหนังสือแจ้งให้ DPC ปรับอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 2.10 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 DPC จึงได้มีหนังสือขอให้ กสท. พิจารณาทบทวนการปรับอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วม โดยคำนึงถึงสภาวะการแข่งขันของโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันที่มีอัตราค่าบริการในตลาดที่ต่ำกว่าอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมที่กำหนดมา ซึ่งทำให้ DPC ไม่สามารถให้บริการเครือข่ายร่วมกับผู้ประกอบการที่มาขอใช้บริการได้ และในระหว่างรอการพิจารณา DPC จะใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในนาทีละ 1.10 บาท ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติและถือปฏิบัติมา ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 กสท. ได้มีหนังสืออนุมัติให้ DPC ใช้อัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมในอัตรานาทีละ 1.10 บาท ในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2552 นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 DPC และบริษัทได้ทำสัญญาการใช้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคม (Roaming) โดยใช้อัตรา 1.10 บาทต่อนาที และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานกรับข้อพิพาท สถาบันอนุญาโตตุลาการ ตามข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 62/2553 เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 12 ซึ่งเกิดจากการที่ DPC ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตรานาทีละ 2.10 บาท ลงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550 - 31 ธันวาคม 2551 เป็นจำนวนเงินรวม 1,636 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับที่คำนวณถึงเดือนมีนาคม 2553 เป็นจำนวน 364 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,000 ล้านบาท และเรียกเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน นับแต่เดือน เมษายน 2553 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยอ้างว่า กสท. ได้อนุมัติการปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมดังกล่าวจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550 เท่านั้น

เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานกรับข้อพิพาทข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 89/2554 เรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 12 ที่เกิดจากการที่ DPC ปรับลดอัตราค่าใช้เครือข่ายร่วมจากอัตรานาทีละ 2.10 บาท ลงเหลือ 1.10 บาท ในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2552 - 15 มิถุนายน 2552 เพิ่มเติม จำนวน 113 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 DPC ได้รับแจ้งคำชี้ขาดของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ลงวันที่ 28 มีนาคม 2562 ของข้อพิพาททั้งหมดข้างต้น โดยเสียงข้างมากวินิจฉัยว่าข้อตกลงเรื่องผลประโยชน์ตอบแทนการให้บริการเครือข่ายร่วม (Roaming) (อัตรา 2.10 บาท) ขอบด้วยกฎหมาย การปรับลดอัตราค่า Roaming เป็นอำนาจและสิทธิของ กสท. ที่จะอนุมัติให้หรือไม่ก็ได้ จึงชี้ขาดให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 12 จำนวนเงินรวม 1,749 ล้านบาท และเบี้ยปรับจำนวน 364 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับตั้งแต่เดือนเมษายน 2553 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2562 DPC ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขคำที่ 1582/2562 ขอเพิกถอนคำชี้ขาดต่อไป

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบใด ๆ ต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร် เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

5) กรณีความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บเงินค่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ระหว่าง DPC กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอขอซื้อพืพาทหมายเลขคำที่ 32/2554 ต่อสถาบันอนุญาโศตุลาการสำนักงานร้งบซื้อพืพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระเงินจำนวน 33 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของเงินต้นดังกล่าว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 35 ล้านบาท โดย กสท. กล่าวอ้างว่า DPC คัดสัญญาให้ดำเนินการ เนื่องจากสัญญาเช่าใช้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง DPC กับผู้ให้บริการ ในระหว่างปี 2540 - 2546 จำนวน 1,209 เลขหมาย มีการปลอมแปลงเอกสารหรือลายมือชื่อ เป็นเหตุให้ กสท. ได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่สามารถเรียกเก็บค่าใช้บริการระหว่างประเทศได้ เมื่อเลขหมายดังกล่าวมีการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศของ กสท.

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2556 คณะอนุญาโศตุลาการ ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ยกคำขอของ กสท. โดยชี้ขาดว่าข้อพิพาทในคดีนี้เป็นเรื่องพิพาททางละเมิด มิได้เป็นการกระทำอันเกิดจากการคัดสัญญาให้ดำเนินการ ดังนั้นข้อพิพาทในคดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของอนุญาโศตุลาการ

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2556 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโศตุลาการต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1767/2556 ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

6) กรณีส่วนเบ้รายไ้อาจค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่าง DPC กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”)

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2555 กสท. ได้ยื่นคำเสนอขอซื้อพืพาทหมายเลขคำที่ 110/2555 ต่อสถาบันอนุญาโศตุลาการสำนักงานร้งบซื้อพืพาท เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 10 - 14 จำนวนรวม 183 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินการในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 กสท. ได้ยื่นคำเสนอขอซื้อพืพาทหมายเลขคำที่ 26/2557 ต่อสถาบันอนุญาโศตุลาการสำนักงานร้งบซื้อพืพาท เพื่อเรียกร้องให้ DPC ชำระผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 15-16 จำนวนรวม 203 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้ณัดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี พร้อมเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินต้นดังกล่าว นับแต่วันพ้นกำหนดชำระเงินของปีดำเนินการในแต่ละปีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าว กสท. อ้างว่าผลประโยชน์ตอบแทนจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ DPC ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งจำนวนตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยไม่ให้นำรายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ DPC ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก

ในวันที่ 30 กันยายน 2562 DPC ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโศตุลาการ ลงวันที่ 26 กันยายน 2562 วินิจฉัยข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 26/2557 และวันที่ 11 ตุลาคม 2562 DPC ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโศตุลาการ ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2562 วินิจฉัยข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 110/2555 โดยเสียงข้างมากให้ยกคำเสนอซื้อพืพาททั้ง 2 ฉบับของ กสท.

วันที่ 17 ธันวาคม 2562 กสท. ยื่นคดีหมายเลขคำที่ 2754/2562 เพื่อเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโศตุลาการในข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 110/2555 ต่อศาลศาลปกครองกลาง

วันที่ 25 ธันวาคม 2562 กสท. ยื่นคดีหมายเลขคำที่ 2908/2562 เพื่อเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโศตุลาการในข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 26/2557 ต่อศาลศาลปกครองกลาง

ขณะนี้ทั้ง 2 คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า ผลของข้อพิพาทดังกล่าวว่าจะคล้คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

7) การผูกพันในหนังสือค้่าประกันจากธนาคารกรณีสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ DPC มีหน้าที่ส่งมอบหนังสือค้่าประกันของธนาคารให้แก่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) เพื่อเป็นหลักประกันการชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นด้าในแต่ละปีดำเนินการ โดยจะได้รับคืนหนังสือค้่าประกันฉบับของปีดำเนินการที่ผ่านมา

กสท. มิได้คืนหนังสือค้่าประกันเงินประโยชน์ตอบแทนขั้นด้าของปีดำเนินการที่ 10 - 14 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,606 ล้านบาท โดยอ้างว่า DPC ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วนจากกรณีการนำเงินค่าภาษีสรรพสามิตมาหักออกจากเงินผลประโยชน์ตอบแทนและกรณีราชไ้อาจค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมส่วนคล้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย และกรณีปรับลดอัตราค้่า Roaming ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโศตุลาการ

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2555 DPC ได้เสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานร้งบซื้อพืพาท สถาบันอนุญาโศตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 120/2555 เพื่อให้คณะอนุญาโศตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือค้่าประกันดังกล่าวให้แก่ DPC เนื่องจาก DPC ได้ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนขั้นด้าในแต่ละปีดำเนินการครบถ้วน และได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินฟรา เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2558 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ กสท. ส่งคืนหนังสือค้ำประกันพร้อมค่าธรรมเนียมธนาคารดังกล่าวให้แก่ DPC ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นคำร้องเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1671/2558 ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษายกคำร้องของ กสท. ที่ขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการคดีหมายเลขคำที่ 1671/2558 โดยให้เหตุผลว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการนั้นถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด ดังนั้น คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจึงยังมีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว ขณะนี้คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

โดยฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่าผลของคดีดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดี เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติถูกต้องตามข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการและศาลปกครองกลางได้วินิจฉัยไว้แล้ว

8) กรณีการเรียกค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและ โครงข่ายโทรคมนาคม ช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ให้บริการเป็นการชั่วคราว

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) ได้ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”), คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”), คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”), บริษัท โทร มูฟ จำกัด (“โทร มูฟ”) และ DPC ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ 918/2558 เพื่อให้ชำระค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการใช้เครื่องและอุปกรณ์ โทรคมนาคมและ โครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ช่วงระยะเวลาคุ้มครองตามประกาศ กสทช. เรื่อง มาตราการคุ้มครอง ผู้ให้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทานหรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่ง คำนวณตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2557 เป็นจำนวนเงินดังนี้

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 24,117 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) โทร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 18,025 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,083 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1651/2558 เพื่อเรียกร้องให้ชำระค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและ โครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 6,521 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) โทร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 4,991 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,635 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 741/2559 เพื่อเรียกร้องให้ชำระค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนจากการใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและ โครงข่ายโทรคมนาคมของ กสท. ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินดังนี้

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,857 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) โทร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,184 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 673 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ระหว่างเดือนธันวาคม 2562 DPC ได้รับคำร้องขอแก้ไขคำขอท้ายฟ้องของ กสท. ลงวันที่ 24 กันยายน 2562 จากศาลปกครองกลาง โดยปรับจำนวนเงินที่เรียกร้อง ดังนี้

คดีหมายเลขคำที่ 918/2558

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 5,109 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) โทร มูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 3,651 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,457 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

คดีหมายเลขคดีที่ 1651/2558

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 4,169 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) ทู รูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 2,946 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,223 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

คดีหมายเลขคดีที่ 741/2559

- 1) สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,858 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 2) ทู รูฟ ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 1,336 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
- 3) DPC ร่วมกับ สำนักงาน กสทช., กทค. และ กสทช. จำนวน 522 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลาง โดยฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่า DPC ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้/ค่าตอบแทนจากการใช้ เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคมตามที่ กสท. เรียกร้อง เนื่องจาก DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดประกาศ กสทช. แล้วทุกประการ ดังนั้นผลของข้อพิพาทดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีและไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- 9) กรณีการฟ้องเพิกถอนมติคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค”) ที่มีคำสั่งให้นำส่งรายได้จากการให้บริการในช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 DPC ขึ้นฟ้องคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ต่อศาลปกครองกลางที่ 1997/2558 เรื่อง ขอให้เพิกถอนมติ กทค.ให้นำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ เนื่องจากสำนักงานกสทช. เรียกร้องให้ DPC นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 628 ล้านบาท

ในเรื่องเดียวกันนี้ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559 กสทช. และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“สำนักงาน กสทช.”) ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคดีที่ 1441/2559 ขอให้ DPC นำส่งรายได้ช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 จำนวน 680 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ยคำนวณถึงวันที่ฟ้อง 52 ล้านบาท) พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่านับ นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะนำส่งรายได้พร้อมดอกผลและดอกเบี้ยเสร็จสิ้น

วันที่ 7 กันยายน 2561 สำนักงานมีหนังสือแจ้งมติของ กสทช. ให้ DPC นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการในช่วงมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน 869 ล้านบาท และเมื่อ กสทช. ได้เคยมีคำสั่งให้ DPC นำส่งเงินรายได้ช่วงที่หนึ่งไปแล้ว จำนวน 628 ล้านบาท คงเหลือเงินที่ต้องนำส่งในครั้งนี้ จำนวน 241 ล้านบาท ซึ่งในวันที่ 7 ธันวาคม 2561 DPC ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอเพิกถอนมติ กสทช. ดังกล่าวแล้ว

โดยผู้บริหารพิจารณาว่า DPC ได้ปฏิบัติตามประกาศ เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว ในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดให้ DPC ต้องนำส่งเงินรายได้หลังหักรายการจ่ายให้แก่สำนักงานกสทช. เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าว DPC มีรายจ่ายมากกว่ารายได้จากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ DPC จึงไม่มีรายได้คงเหลือที่จะนำส่งให้แก่ กสทช. ตามที่ประกาศดังกล่าวกำหนดไว้

ขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 10) กรณีการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ DPC ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 กสท. ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานรับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เป็นข้อพิพาทหมายเลขคดีที่ 57/2559 เพื่อให้มีคำสั่งให้ DPC ทำการรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz รวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ บริษัท แอควานซ์ ไรร์เลส เน็ตเวิร์ค จำกัด (“AWN”) และเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 900 MHz หรือย่านความถี่อื่นรวมทั้งเครื่อง หรืออุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ บริษัทแอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 97 แห่งตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ของ DPC โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท.

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควาเน็กซ์ อินโฟร่า เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

โดยหาก DPC ไม่ยอมรื้อถอนไม่ว่ากรณีใด ขอให้ DPC ชดใช้ค่าเสียหายแก่ กสท. เป็นเงินเดือนละ 4.84 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ DPC ชำระชำระ กสท. นับถัดจากวันขึ้นค่าเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไป จนกว่าจะรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์เสร็จสิ้น และค่าเสียหายจากการยินยอมให้ บริษัท และ AWN ใช้ทรัพย์สินที่ กสท. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำนวน 97 สถานีฐาน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 รวมเป็นค่าเสียหาย 175.19 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน และห้ามมิให้ DPC นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอื่นๆ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ไปให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- 11) กรณีการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ DPC

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561 DPC ได้รับค่าเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 6/2561 ลงวันที่ 31 มกราคม 2561 ที่ กสท. ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้ DPC ส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาอนุญาตฯ เช่น เสาอากาศ ตู้คอนเทนเนอร์ แหล่งจ่ายไฟฟ้า ระบบคงเสถียร เลขหมาย ระบบ Call Center รวมถึงค่าเสียโอกาสจากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว รวม 13,431 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน หรือชำระเป็นเงินในจำนวนเดียวกันแทนการส่งมอบเครื่องและอุปกรณ์ โทรคมนาคมดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- 12) กรณีการส่งมอบเสาโทรคมนาคมและตู้คอนเทนเนอร์ ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (“สัญญาอนุญาตฯ”) ระหว่าง กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท.”) กับ DPC

วันที่ 15 กรกฎาคม 2557 DPC ได้ยื่นค่าเสนอข้อพิพาท เลขที่ 49/2557 ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า เสาติดตั้งสายอากาศจำนวน 152 ต้น และ 115 ตู้คอนเทนเนอร์ ที่ DPC โอนให้แก่ กสท. ไม่ใช่เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ที่ DPC มีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ กสท. ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ และขอคืนเงินส่วนแบ่งรายได้จากค่าเช่าใช้จำนวน 2 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 DPC ได้รับค่าเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 76/2561 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ที่ กสท. ได้ยื่นค่าเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้มีคำชี้ขาดให้ DPC ส่งมอบเสาโทรคมนาคม (Tower) จำนวน 155 ต้น โดยหาก DPC ไม่สามารถส่งมอบได้ให้ DPC ชำระค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 72 ล้านบาท และค่าเสียโอกาสทางธุรกิจสำหรับการใช้เสา และการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ รวมดอกเบี้ยแล้วเป็นเงิน 284 ล้านบาท และ 145 ล้านบาท ตามลำดับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 501 ล้านบาท

ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า DPC ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

บริษัท แอควาเน็กซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ก จำกัด (“AWN”)

- 1) กรณีติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2100 MHz ของ AWN บนสถานีฐานที่ บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (“DPC”) ส่งมอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“CAT”) ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับ DPC (“สัญญาอนุญาตฯ”)

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้อง AWN ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีที่ 1039/2559 เพื่อให้รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ ของ AWN ที่ติดตั้งบนสถานีฐาน จำนวน 67 แห่ง ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ของ DPC โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก กสท. ดังนั้น กสท. จึงเรียกร้องให้ AWN ชดใช้ค่าเสียหายจากการใช้ทรัพย์สินที่ กสท. อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 จนถึงเดือนมิถุนายน 2559 จำนวน 57.53 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระค่าเสียหายเสร็จสิ้น และค่าเสียหายเดือนละ 2 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของค่าเสียหายที่ค้างชำระให้แก่ กสท. ในแต่ละเดือน จนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์ดังกล่าวออกเสร็จสิ้น และห้ามมิให้ AWN นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ย่านความถี่ 2100 MHz และหรือเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ มาติดตั้งหรือเชื่อมต่ออุปกรณ์โทรคมนาคม ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการฯ ระหว่าง กสท. กับ DPC เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กสท. เป็นลายลักษณ์อักษร

วันที่ 19 มีนาคม 2561 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้โอนคดีนี้ไปศาลแพ่งข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 1680/2561 โดยขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของศาลแพ่ง

โดยฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่า AWN ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้นผลของคดีดังกล่าว ไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 2) กรณีเรียกร้องให้ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้าในทรัพย์สินตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ระหว่าง บริษัท แอควานซ์ อินโฟร เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (“AIS”) และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”)

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560 AWN ได้รับคำฟ้องศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ 454/2560 ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ของทีโอที โดยเรียกร้องให้ AWN ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้า ซึ่ง AWN ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 559.62 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันที่ฟ้องคดี จำนวน 15.87 ล้านบาท รวมเงินต้นและดอกเบี้ยจำนวน 575.48 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้นจำนวน 559.62 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้ AWN ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมค่าบริการระบบสื่อสารสัญญาณในอาคารและค่าร่วมใช้ไฟฟ้าพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ทีโอที

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 AWN ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแพ่งที่ศาลอุทธรณ์

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ทีโอทีและ AWN ได้ทำสัญญาระงับข้อพิพาทดังกล่าว โดย AWN ชำระค่าใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ทีโอทีตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2562 AWN ได้ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ที่ศาลอุทธรณ์ โดยทีโอทีไม่คัดค้านการขอถอนอุทธรณ์ ซึ่งจะเป็นผลให้คดีนี้เป็นอันสิ้นสุดลง โดยขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในชั้นตอนของการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

41. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เงินปันผล

ในการประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 ได้มีมติให้เสนอจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 ให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 7.34 บาท ซึ่งบริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวไปแล้วในอัตราหุ้นละ 3.78 บาท ในการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2562 ทั้งนี้การเสนอดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

42. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินโดยคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563

คำอธิบายบทวิเคราะห์ ของฝ่ายบริหารประจำปี 2562

ภาพรวมโดยสรุป

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ขยายตัว ท่ามกลางการแข่งขัน

ในปีที่ผ่านมา แม้ว่าสภาวะเศรษฐกิจจะชะลอตัวและมีการแข่งขันที่สูงในตลาด รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงเติบโตที่ร้อยละ 4.2 มาอยู่ที่ 130,062 ล้านบาท เป็นผลจากการเติบโตของจำนวนผู้ใช้บริการร้อยละ 2 และการเติบโตของรายได้เฉลี่ยต่อหัว (ARPU) ร้อยละ 2 โดยภาพรวมของปีมีการแข่งขันปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้า จากการยกเลิกแพ็คเกจแบบใช้งานดาต้าไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-Speed Unlimited Data) อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี 2562 ผู้ให้บริการต่างออกแพ็คเกจดังกล่าวในระบบเติมเงินและยังคงมีให้บริการอย่างต่อเนื่องจนถึงต้นปี 2563 ด้วยผลของแพ็คเกจแบบใช้งานดาต้าไม่จำกัด ประกอบกับแนวโน้มลูกค้าระบบเติมเงินย้ายการใช้งานไประบบรายเดือนส่งผลให้ปริมาณการใช้งานดาต้า 4G เพิ่มขึ้นร้อยละ 17 เป็น 12.7 กิกะไบต์/เลขหมายที่ใช้ดาต้า/เดือน ในขณะที่สัดส่วนผู้ใช้เครื่องโทรศัพท์ 4G เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 71

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สู่ฐานผู้ใช้บริการในระดับ 1 ล้านราย

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใต้แบรนด์เอไอเอสไฟเบอร์เติบโตอย่างแข็งแกร่งและบรรลุเป้าหมายผู้ใช้บริการ 1 ล้านราย ในปี 2562 โดยส่วนแบ่งทางการตลาดในเชิงจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8 เป็นร้อยละ 10 ซึ่งเป็นผลจากแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตบ้านที่มีราคาสูงใจ และเสริมด้วยการเน้นการตลาดและการขายกับฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเอไอเอส โดยรวมธุรกิจนี้มีรายได้ปี 2562 อยู่ที่ 5,722 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เทียบกับปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 4 ของรายได้จากการให้บริการ ทั้งนี้ ธุรกิจอินเทอร์เน็ตได้เริ่มสร้างผลกำไรสุทธิในปีนี้เป็นปีแรก

สร้างการเติบโตในธุรกิจ บริการดิจิทัล

มุ่งเน้นขยายธุรกิจบริการดิจิทัลด้วยการสร้างฐานลูกค้าทั้งจากกลุ่มลูกค้าทั่วไป และลูกค้าองค์กร โดย AIS PLAY บริการวิดีโอคอนเทนต์เติบโตจากการสร้างการรับรู้ในแบรนด์ และสามารถเพิ่มผู้รับชมประจำต่อเดือนสูงกว่า 2 ล้านรายในปี 2562 สำหรับธุรกิจให้บริการลูกค้าองค์กร เช่น การให้บริการดาต้าแกลูกค้าองค์กร (EDS) , ดาต้าเซ็นเตอร์และบริการคลาวด์ (data center & cloud) รวมถึงการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่กับลูกค้าองค์กร มีสัดส่วนร้อยละ 10 ของรายได้จากการให้บริการหลัก และเติบโตใกล้เคียงคาดการณ์ จากความต้องการของตลาดที่สูงขึ้นและแบรนด์ที่แข็งแกร่งของเอไอเอสและซีเอสแอล

ผลการดำเนินงานปี 2562 และคาดการณ์ปี 2563

ผลการดำเนินงานปี 2562 เป็นไปตามที่คาดการณ์ โดยรายได้จากบริการ เท่ากับ 140,454 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 5.3 ไกล่เคียงคาดการณ์ที่ให้ไว้ EBITDA เท่ากับ 78,463 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 6.3 จากการบริหารจัดการต้นทุนที่ดี ในขณะที่อัตรา EBITDA margin อยู่ที่ร้อยละ 42.8 ซึ่งใกล้เคียงกับคาดการณ์ ด้านกำไรสุทธิอยู่ที่ 31,051 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 4.6 และงบลงทุนรวมทั้งปีเท่ากับ 20,000 ล้านบาท เทียบกับคาดการณ์งบลงทุนที่วางแผนจะใช้ที่ 20,000 – 25,000 ล้านบาท

สำหรับปี 2563 เอไอเอสยังคงมุ่งรักษาความเป็นผู้นำในธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเน้นคุณภาพของโครงข่ายที่โดดเด่น การตอบสนองต่อการแข่งขันในด้านราคา และการดูแลลูกค้า เพื่อรักษาฐานลูกค้าที่มีคุณภาพ สำหรับธุรกิจอินเทอร์เน็ตบ้าน เอไอเอสโฟกัสเป้าหมายในการขยายฐานลูกค้าจากผู้ให้บริการของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ด้านธุรกิจบริการลูกค้าองค์กรและบริการดิจิทัลยังคงขยายฐานผู้ใช้บริการพร้อมการขยายพันธมิตรทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป้าหมายทางผลการดำเนินงานและทางการเงินประจำปี 2563 จะขึ้นอยู่กับการประมูลคลื่นความถี่ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563 ดังนั้น เอไอเอสจะประกาศคาดการณ์ทางการเงินสำหรับปี 2563 อย่างเป็นทางการหลังจากการประมูลคลื่นความถี่ดังกล่าว

เหตุการณ์สำคัญในปี 2562

1. ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เอไอเอสได้เริ่มใช้มาตรฐานบัญชีฉบับที่ 15 (TFRS 15) เกี่ยวกับรายได้จากสัญญาบริการลูกค้า โดยเฉพาะการขายโทรศัพท์มือถือที่ติดตั้งสัญญาบริการในระบบรายเดือน โดยมีการจัดสรรรายได้ใหม่ระหว่างรายได้ค่าเครื่องโทรศัพท์และรายได้ค่าบริการ รวมถึงต้นทุนการตลาด ในขณะที่ส่วนลดค่าเครื่องจะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์รอตัดจำหน่ายตามสัญญาและมีการตัดจำหน่ายโดยทยอยหักออกจากรายได้ตามอายุของสัญญาบริการกับลูกค้า ทั้งนี้ เพื่อที่จะสามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับปี 2561 เอกสารชุดนี้จึงจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานเดิมที่ยังไม่ได้ปรับใช้มาตรฐานบัญชีฉบับที่ 15

2. ในเดือนมิถุนายน 2562 เอไอเอสได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ 700 เมกะเฮิรตซ์ จำนวน 2x10 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งจะใช้ในอนุญาตดังกล่าวได้ประมาณไตรมาส 4/2563

3. ในไตรมาส 3/2562 เอไอเอสได้เข้าทำสัญญารับข้อพิพาทกับทีโอทีเกี่ยวกับเสาและการอุปกรณ์โทรคมนาคม โดยการทำข้อตกลงในครั้งนี้สามารถลดค่าใช้จ่ายสุทธิ (หลังหักรายได้) จากการเช่าเสาโทรคมนาคมประมาณ 100 ล้านบาทต่อเดือน พร้อมกับยุติการเช่าอุปกรณ์ในไตรมาส 3/2562 ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายรายการพิเศษ 121 ล้านบาทในไตรมาสเดียวกัน

มาตรฐานบัญชีใหม่ปี 2563: ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เอไอเอสได้เริ่มใช้มาตรฐานบัญชีฉบับที่ 9 และ 16 TFRS 9 และ 16

มาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 9 (TFRS9): เครื่องมือทางการเงิน มาตรฐานกำหนดเกี่ยวกับการวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินและการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน เพื่อกันสำรองเพื่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานบัญชีไทยฉบับที่ 16 (TFRS16): สัญญาเช่า ค่าเช่าจากการดำเนินงานจะถูกรับรู้เป็น “สินทรัพย์สิทธิการใช้” และ “หนี้สินตามสัญญาเช่า” โดยจะมีผลกับสัญญาเช่าระยะยาว เช่น สัญญาเช่าเสาโทรคมนาคม การเช่าพื้นที่, อาคารและสำนักงาน, และการโรมมิ่งคลื่น 2100 เมกะเฮิรตซ์ โดยรายการทางการเงินที่สำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

1. หนี้สินตามสัญญาเช่า จะบันทึกด้วยมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าคงเหลือที่ต้องชำระตามสัญญาเช่าโดยคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ย โดยหนี้สินตามสัญญาเช่าจะลดลงเมื่อมีการชำระค่าเช่าตลอดสัญญา

2. สินทรัพย์สิทธิการใช้ จะถูกบันทึกภายใต้รายการ ‘สินทรัพย์’ (ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์) ในจำนวนเดียวกับหนี้สินตามสัญญาเช่าและจะถูกตัดค่าเสื่อมตามระยะสัญญาโดยใช้วิธีเส้นตรง

สถานะตลาดและการแข่งขัน

ในภาพรวม ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2562 มีการแข่งขันที่ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้า จากการปรับราคาแพ็คเกจในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 ทั้งในระบบรายเดือนและระบบเติมเงิน อย่างไรก็ตาม ตลาดมีการนำเสนอแพ็คเกจแบบใช้งานตามค่าไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ให้กับลูกค้าระบบเติมเงินอีกครั้งในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2562 ในขณะที่ระบบรายเดือน ผู้ให้บริการยังคงใช้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นกลยุทธ์สำคัญ เพื่อดึงดูดลูกค้าที่ต้องการซื้อเครื่องโทรศัพท์มือถือและผูกแพ็คเกจรายเดือน

สำหรับตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงยังคงมีการแข่งขันที่รุนแรงทั้งด้านราคาและการแย่งชิงลูกค้าใหม่ ผู้ให้บริการยังคงเสนอส่วนลดครึ่งราคาเพื่อป้องกันการย้ายออกของลูกค้าเก่า รวมถึงเพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่ และนอกจากกลยุทธ์ทางด้านราคาแล้ว ผู้ให้บริการยังใช้กลยุทธ์การนำเสนอแพ็คเกจไฟเบอร์ที่ความเร็วสูงขึ้นด้วยระดับราคาเดิม เช่น ระดับราคาเฉลี่ยประมาณ 600 บาท/เดือน แต่ให้ความเร็วเพิ่มขึ้น 2 เท่าเป็น 200 เมกะบิตต่อวินาที

สรุปผลการดำเนินงานในปี 2562

จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ณ สิ้นปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 เทียบกับปีก่อน เป็น 42 ล้านราย โดยมีการเติบโตมาจากลูกค้าระบบรายเดือนซึ่งมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นสุทธิ 918,000 ราย ซึ่งเป็นผลจากการใช้แคมเปญส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์และการโอนย้ายของผู้ใช้บริการจากระบบเติมเงินไปใช้งานระบบรายเดือน ในขณะที่ผู้ใช้บริการระบบเติมเงินมีจำนวนใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า ทำให้สัดส่วนของเลขหมายระบบรายเดือนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 ของจำนวนผู้ใช้บริการทั้งหมด เป็นร้อยละ 22 ในปี 2562 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อหัว หรือ ARPU ของระบบรายเดือนปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 572 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เทียบกับปีก่อน ส่วน ARPU ของระบบเติมเงินลดลงร้อยละ 1.7 เทียบกับปีก่อนมาอยู่ที่ 173 บาท ซึ่งเป็นผลจากการแข่งขันด้านราคาในระบบเติมเงิน อย่างไรก็ตาม ARPU เฉลี่ยทั้งฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 เทียบกับปีก่อนเป็น 260 บาท ณ สิ้นปี 2562

สำหรับธุรกิจอินเทอร์เน็ตบ้าน เอไอเอสไฟเบอร์มีฐานลูกค้าทั้งสิ้น 1 ล้านราย ณ สิ้นปี 2562 เติบโตร้อยละ 42 จากปีก่อนหน้า หรือมีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มสุทธิ 307,100 ราย อย่างไรก็ตามจากการแข่งขันด้านราคาส่งผลให้ ARPU ลดลงร้อยละ 7.2 มาอยู่ที่ 533 บาท

ธุรกิจมือถือ	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562	%YoY	%QoQ
จำนวนผู้ใช้บริการ					
ระบบรายเดือน	8,189,900	9,001,700	9,107,400	11%	1.2%
ระบบเติมเงิน	32,979,300	32,556,400	32,906,400	-0.2%	1.1%
รวมจำนวนผู้ใช้บริการ	41,169,200	41,558,100	42,013,800	2.1%	1.1%
จำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น					
ระบบรายเดือน	175,200	208,200	105,700	-40%	-49%
ระบบเติมเงิน	347,000	-114,500	350,000	0.9%	406%
รวมจำนวนผู้ใช้บริการ	522,200	93,700	455,700	-13%	386%
ARPU (บาท/เลขหมาย/เดือน)					
ระบบรายเดือน	571	569	572	0.1%	0.4%
ระบบเติมเงิน	176	179	173	-1.7%	-3.2%
เฉลี่ย	255	263	260	2.0%	-1.1%
ระบบรายเดือน (TFRS 15)	-	531	537	-	1.1%
ระบบเติมเงิน (TFRS 15)	-	179	173	-	-3.2%
เฉลี่ย (TFRS 15)	-	254	252	-	-0.9%
MOU (นาที/เลขหมาย/เดือน)					
ระบบรายเดือน	244	225	212	-13%	-5.8%
ระบบเติมเงิน	121	82	92	-24%	12%
เฉลี่ย	145	113	118	-19%	4.4%

ธุรกิจมือถือ	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562	%YoY	%QoQ
VOU (กิกะไบต์/หมายเลขที่ใช้อินเทอร์เน็ต/เดือน)					
ระบบรายเดือน	14.0	16.2	16.6	19%	2.5%
ระบบเติมเงิน	9.8	10.5	11.1	13%	5.7%
เฉลี่ย	10.9	12.1	12.7	17%	5.0%
อัตราการใช้เครื่องโทรศัพท์					
โทรศัพท์มือถือ 4G	59%	69%	71%	-	-

ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562	%YoY	%QoQ
จำนวนผู้ใช้บริการ	730,500	937,000	1,037,600	42%	11%
จำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้น	53,800	81,600	100,600	87%	23%
ARPU (บาท/ราย/เดือน)	574	549	533	-7.2%	-2.8%

สรุปผลประกอบการไตรมาส 4/2562

รายได้รวมของไตรมาส 4/2562 เท่ากับ 49,464 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เทียบกับปีก่อน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 เทียบกับไตรมาสก่อน จากการเติบโตของรายได้จากขายซิมและอุปกรณ์ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 36 เทียบกับปีก่อน และร้อยละ 85 เทียบกับไตรมาสก่อนมาอยู่ที่ 10,449 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการวางจำหน่ายของไอโฟนรุ่นใหม่ในไตรมาส 4/2562 รายได้จากการให้บริการสำหรับไตรมาส 4/2562 เท่ากับ 35,571 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 5.6 เทียบกับปีก่อนจากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อย่างไรก็ตาม รายได้จากการให้บริการทรงตัวเทียบกับไตรมาสก่อน เป็นผลจากรายได้ต่อหัว หรือ ARPU ของระบบเติมเงินซึ่งถูกกดดันจากแพ็คเกจแบบใช้งานได้ไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ (Fixed-Speed Unlimited data) แม้ว่าจะมีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นสุทธิ 455,700 ราย

ด้วยการขยายโครงข่ายเพื่อรองรับการใช้งาน 4G และการขยายบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งผลให้ต้นทุนการให้บริการของ

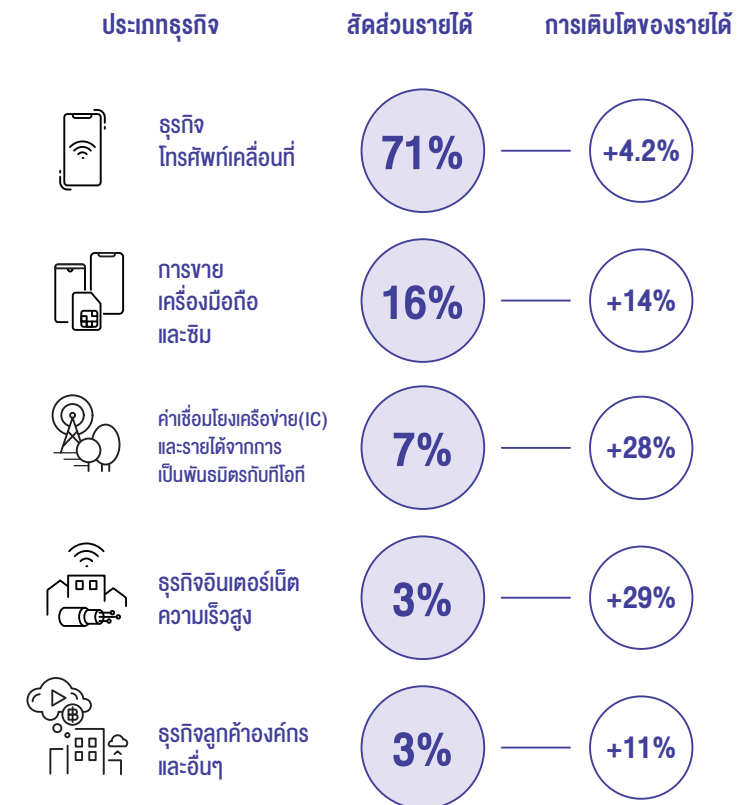
ไตรมาส 4/2562 เท่ากับ 20,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.8 เทียบกับปีก่อน และทรงตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน โดยส่วนหนึ่งได้รับผลบวกจากค่าเช่าที่ลดลงหลังการตกลงยุติข้อพิพาทกับทีโอที สำหรับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอยู่ที่ 8,807 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 เทียบกับปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เทียบกับไตรมาสก่อน เป็นผลจากการเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์ การให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์มือถือและกิจกรรมทางการตลาดตามช่วงฤดูกาล

โดยสรุปในไตรมาส 4 มีกำไรก่อนภาษีและค่าเสื่อม หรือ EBITDA เท่ากับ 19,305 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 เทียบกับปีก่อน แต่ลดลงร้อยละ 8.7 เทียบกับไตรมาสก่อน หรือคิดเป็นอัตรากำไร EBITDA margin ที่ร้อยละ 39 และมีกำไรสุทธิอยู่ที่ 7,032 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 เทียบกับปีก่อน แต่ลดลงร้อยละ 19 เทียบกับไตรมาสก่อน ซึ่งเป็นผลจากการบันทึกค่าเช่าเสาที่ลดลงในไตรมาสที่ 3/2562

สรุปงบการเงินประจำปี 2562 (ไม่รวมผลจาก TFRS 15)

สัดส่วนรายได้และการเติบโตของรายได้แบ่งตามประเภทธุรกิจ

รายได้

ในปี 2562 เอไอเอสสร้างรายได้รวมอยู่ที่ 183,432 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เมื่อเทียบกับปีก่อน ตามการเติบโตของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลัก รวมถึงธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงซึ่งเติบโตสูง สำหรับธุรกิจบริการลูกค้าองค์กรซึ่งอยู่ในหมวดรายได้อื่นๆ ซึ่งในปี 2562 มีการเติบโตในระดับสูงจากการเพิ่มขึ้นของพันธมิตรทางธุรกิจและผู้ให้บริการ

รายได้จากการให้บริการหลัก (ไม่รวมค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและรายได้จากการเป็นพันธมิตรกับทีโอที) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 อยู่ที่ 140,454 ล้านบาท โดยเป็นไปตามคาดการณ์ การเติบโตของรายได้มาจากจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นทั้งจากลูกค้าระบบรายเดือนและอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็วสูง

- **รายได้จากธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่** เท่ากับ 130,062 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 เทียบกับปีก่อน จากการเติบโตของลูกค้าระบบรายเดือนและรายได้เฉลี่ยต่อหัว (APPU) ที่เพิ่มขึ้นจากการปรับราคาแพ็คเกจในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 และถึงแม้การแข่งขันในตลาดระบบเติมเงินจะรุนแรงขึ้นในครึ่งปีหลัง แต่ ARPU เฉลี่ยยังคงปรับเพิ่มจาก 254 บาท เป็น 259 บาท ณ สิ้นปี 2562

- **รายได้จากธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง** อยู่ที่ 5,722 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 29 เทียบกับปีก่อน โดยในปี 2562 เอไอเอสไฟเบอร์ได้บรรลุเป้าหมายลูกค้า 1 ล้านราย โดยมีลูกค้าเพิ่มขึ้น

307,100 ราย จากความมุ่งมั่นพัฒนาโครงข่ายและบริการหลังการขายอย่างต่อเนื่องด้วยระดับราคาที่แข่งขันได้ อีกทั้งยังใช้กลยุทธ์เน้นการขายกับฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเอไอเอส ด้วยการนำเสนอแพคเกจรวมทั้งบริการอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ และคอนเทนต์

- **รายได้การให้บริการอื่นๆ** ซึ่งรวมรายได้รายได้การให้บริการดาต้าแกล็กคองค์กร (EDS) และรายได้อื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เป็น 4,670 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากการให้บริการดาต้าแกล็กคองค์กร (EDS) , ดาต้าเซ็นเตอร์และบริการคลาวด์ (data center & cloud)

รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (IC) และรายได้จากการเป็นพันธมิตรกับทีโอทีอยู่ที่ 13,557 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 28 เมื่อเทียบกับปีก่อน เป็นผลมาจากการตกลงเป็นพันธมิตรกับทีโอที โดยเอไอเอสมีการบันทึกรายได้ค่าบริการพื้นที่และบำรุงรักษา ทั้งนี้ รายได้ส่วนนี้ถูกชดเชยด้วยค่าเช่าเสาซึ่งบันทึกอยู่ภายใต้ ‘ต้นทุนการให้บริการ’

รายได้การขายเครื่องมือถือและซิม อยู่ที่ 29,422 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็นผลมาจากแคมเปญการให้ส่วนลดเครื่องมือถือที่ยังมีต่อเนื่องและการวางจำหน่ายของไอโฟน 11

ต้นทุนและค่าใช้จ่าย

ในปี 2562 ต้นทุนการให้บริการอยู่ที่ 81,487 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 เทียบกับปีก่อน จากการขยายโครงข่าย

- **ต้นทุนค่าธรรมเนียมใบอนุญาต** อยู่ที่ 5,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 เทียบกับปีก่อน ตามรายได้จากการให้บริการที่เพิ่มขึ้น โดยต้นทุนค่าธรรมเนียมต่อรายได้การให้บริการอยู่ที่ร้อยละ 4.1 ของรายได้จากการให้บริการหลัก เทียบกับร้อยละ 4.3 ในปี 2561

- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เท่ากับ 36,598 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 เนื่องจากการลงทุนในโครงข่าย 4G, การขยายอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็วสูงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการได้มาซึ่งคลื่นความถี่ย่าน 1800 เมกะเฮิรตซ์ ในช่วงเดือนกันยายน ปี 2561

- **ค่าใช้จ่ายโครงข่ายและค่าใช้จ่ายการเป็นพันธมิตรกับทีโอที (หลังหักรายรับค่าเช่าจากทีโอที)** อยู่ที่ 19,073 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มาจากการลดลงของค่าเช่าหลังการยุติข้อพิพาทกับทีโอที

- **ต้นทุนการให้บริการอื่นๆ** ซึ่งมาจากต้นทุนคอนเทนต์วิดีโอ ค่าคอมมิชชั่นระบบเติมเงิน และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่าย อยู่ที่ 9,699 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.9 เทียบกับปีก่อน โดยส่วนใหญ่มาจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่ลดลง

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร อยู่ที่ 30,526 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าโดยสาเหตุหลักมาจาก ค่าใช้จ่ายทางการตลาดและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

- **ค่าใช้จ่ายการตลาด** อยู่ที่ 11,320 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องมาจากการเสริมภาพลักษณ์ของแบรนด์ และการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์มือถือ

- **ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ** อยู่ที่ 19,205 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เทียบกับปีก่อน มาจากการบันทึกรายการพิเศษเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายพนักงานจากการสำรองเงินชดเชยตามกฎหมายเมื่อไตรมาสสอง และค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานในไตรมาสที่ 4

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ อยู่ที่ 308 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจาก 119 ล้านบาทในก่อน เป็นผลมาจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวน โดยเป็นกำไรที่บันทึกตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของตลาด ทั้งนี้ บริษัทมีการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงสำหรับหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศเต็มจำนวน

ต้นทุนทางการเงิน อยู่ที่ 4,777 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.2 จากปีก่อนหน้า เป็นผลมาจากการชำระหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยโดยประมาณ 15,000 ล้านบาท โดย ณ สิ้นปี 2562 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยลดลงจาก 109,128 ล้านบาท เป็น 94,128 ล้านบาท บริษัทยังคงมีต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยคงที่ร้อยละ 3.0 ต่อปี

กำไร

ในปี 2562 เอไอเอสมี **EBITDA** เท่ากับ 78,463 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 6.3 เทียบกับปีก่อน จากผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นทั้งรายได้จากการให้บริการที่เพิ่มขึ้นประกอบกับต้นทุนที่ลดลงจากการยุติข้อพิพาทกับทีโอที ส่งผลให้อัตรากำไร EBITDA margin อยู่ที่ร้อยละ 42.8 ซึ่งเป็นไปตามคาดการณ์ **กำไรสุทธิ** อยู่ที่ 31,051 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 4.6 เทียบกับปีก่อน

ฐานะการเงิน (รวมผลจาก TFRS 15)

ณ 31 ธันวาคม 2562 เอไอเอสมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 289,669 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.3 เทียบกับปีก่อน จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตนั่นคือความที่ชดเชยด้วยเงินสดที่เพิ่มขึ้นจาก 9,067 ล้านบาทเป็น 19,637 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 ซึ่งเป็นเงินสดจากการดำเนินงาน สำหรับสินค้างหนี้ ณ สิ้นปี 2562 เท่ากับ 4,829 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 จากปีก่อน จากการสำรองสินค้างหนี้โทรศัพท์เคลื่อนที่มียอดขายเพิ่มขึ้น โดยระยะเวลาขายสินค้างหนี้เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 51 วัน ใกล้เคียงกับปีก่อน และลูกหนี้สุทธิเท่ากับ 16,277 ล้านบาท คงที่เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยระยะเวลาเก็บหนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 35 วันเป็น 36 วัน ทั้งนี้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับปี 2562 เท่ากับ 1,765 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 จากปีก่อน ตามการเติบโตของธุรกิจอินเทอร์เน็ตบ้านและลูกค้าระบบรายเดือนที่มากขึ้น

หนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2562 เท่ากับ 220,075 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.4 เทียบกับปีก่อน ตามการลดลงของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ลดลงร้อยละ 25 อย่างไรก็ตาม เจ้าหนี้การค้าอยู่ที่ 22,037 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากปีก่อน ตามสินเชื่อจากลูกค้า

(Vendor Financing) จากการขยายโครงข่าย ส่งผลให้ระยะเวลาชำระหนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 58 วัน มาอยู่ที่ 65 วัน โดยเอไอเอสมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น 69,394 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เทียบกับปีก่อนจากการกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น โดยสรุป เอไอเอสยังคงรักษาสถานะการเงินที่แข็งแกร่งด้วยอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนกำไร EBIT ต่อดอกเบี้ย (interest coverage) อยู่ที่ 0.4 เท่า และ 13 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2562 เอไอเอสมีสินที่มีภาระดอกเบี้ยรวมทั้งสิ้น 94,128 ล้านบาท และมีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA อยู่ที่ 1.0 เท่า ลดลงจาก 1.3 เท่าจากสิ้นปีก่อน

กระแสเงินสด

ในปี 2562 เอไอเอสสร้างกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (หลังหักภาษี) เท่ากับ 76,627 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 จากปีก่อน ตามการเติบโตของ EBITDA สำหรับกระแสเงินสดจากการลงทุน เอไอเอสใช้งบลงทุนไปทั้งสิ้น 23,029 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 20,198 ล้านบาทในปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 16 ของรายได้จากการให้บริการ นอกจากนี้ เอไอเอสได้ชำระค่าใบอนุญาตนั่นคือความที่เป็นเงิน 4,020 ล้านบาท ส่งผลให้มีกระแสเงินสดอิสระ (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน หักค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใบอนุญาต) อยู่ที่ 33,062 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 28,398 ล้านบาทในปีก่อน สำหรับกระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน เอไอเอสจ่ายเงินกู้ยืมสุทธิจำนวน 15,054 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลทั้งสิ้น 21,050 ล้านบาท โดยสรุป เอไอเอสมีสินสดเพิ่มขึ้นในปี 2562 ที่ 10,570 ล้านบาท เป็นผลให้มีเงินสดสุทธิจำนวน 19,637 ล้านบาท

1 พรราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ที่เริ่มประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พ.ค. 2562 ได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าอัตราสุดท้าย 400 วัน จากเดิมกำหนดไว้ที่ 300 วัน

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	ไม่รวมผลจากIFRS 15							
	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2562	%YoY	%QoQ	2561	2562	%YoY
รายได้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	31,426	32,880	32,716	4.1%	-0.5%	124,784	130,062	4.2%
รายได้ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	1,212	1,475	1,579	30%	7.0%	4,436	5,722	29%
รายได้การให้บริการอื่นๆ	1,045	1,172	1,276	22%	8.9%	4,208	4,670	11%
รายได้การให้บริการหลัก	33,683	35,527	35,571	5.6%	0.1%	133,429	140,454	5.3%
รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและการเป็นพันธมิตรกับทีโอที	3,202	4,278	3,443	7.5%	-20%	10,576	13,557	28%
รายได้การให้บริการ	36,885	39,804	39,014	5.8%	-2.0%	144,005	154,010	6.9%
รายได้จากการขายซิมและอุปกรณ์	7,699	5,652	10,449	36%	85%	25,851	29,422	14%
รวมรายได้	44,584	45,457	49,464	11%	8.8%	169,856	183,432	8.0%
ต้นทุนค่าธรรมเนียม	(1,420)	(1,467)	(1,459)	2.7%	-0.6%	(5,723)	(5,792)	1.2%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,767)	(9,410)	(9,600)	9.5%	2.0%	(33,282)	(36,598)	10%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(7,366)	(7,416)	(7,293)	-1.0%	-1.7%	(26,929)	(29,399)	9.2%
ต้นทุนการให้บริการอื่นๆ	(2,830)	(2,455)	(2,401)	-15%	-2.2%	(10,766)	(9,699)	-9.9%
รวมต้นทุนการให้บริการ	(20,383)	(20,748)	(20,752)	1.8%	0.0%	(76,700)	(81,487)	6.2%
ต้นทุนการขายซิมและอุปกรณ์	(8,032)	(5,889)	(10,656)	33%	81%	(26,756)	(30,412)	14%
รวมต้นทุน	(28,414)	(26,637)	(31,408)	11%	18%	(103,456)	(111,899)	8.2%
กำไรขั้นต้น	16,170	18,820	18,056	12%	-4.1%	66,400	71,533	7.7%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(6,968)	(7,227)	(8,807)	26%	22%	(26,295)	(30,526)	16%
ค่าใช้จ่ายการตลาด	(2,713)	(2,570)	(3,447)	27%	34%	(9,550)	(11,320)	19%
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและอื่นๆ	(4,255)	(4,656)	(5,360)	26%	15%	(16,745)	(19,205)	15%
กำไรจากการดำเนินงาน	9,202	11,594	9,248	0.5%	-20%	40,105	41,009	2.2%

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	ไม่รวมผลจากIFRS 15							
	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2561	ไตรมาส 4/2562	%YoY	%QoQ	2561	2562	%YoY
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	129	(44)	16	-88%	-136%	119	308	160%
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่น	118	127	234	99%	84%	560	687	23%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,288)	(1,195)	(1,171)	-9.1%	-2.0%	(5,148)	(4,777)	-7.2%
ภาษีเงินได้	(1,320)	(1,803)	(1,295)	-2.0%	-28%	(5,923)	(6,174)	4.3%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1.3)	(0.8)	(1)	-35%	0%	(32)	(3)	-91%
กำไรสุทธิ	6,839	8,679	7,032	2.8%	-19%	29,682	31,051	4.6%
ค่าใช้จ่ายโครงการและค่าใช้จ่ายจากการเป็นพันธมิตรกับไอที	5,185	3,953	4,730	-8.8%	-20%	20,192	19,073	-5.5%
EBITDA (ล้านบาท)	Pre-IFRS 15							
	4Q18	3Q19	4Q19	%YoY	%QoQ	FY18	FY19	%YoY
กำไรจากการดำเนินงาน	9,202	11,594	9,248	0.5%	-20%	40,105	41,007	2.3%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	8,919	9,572	9,758	9.4%	1.9%	33,879	37,229	9.9%
(กำไร)/ขาดทุนจากการขายสินทรัพย์	(20)	(3)	331	-1777%	-10487%	2	371	15443%
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	(33)	(30)	(33)	5.7%	15%	(177)	(144)	-18%
ค่าใช้จ่ายการเงินอื่นๆ	2	3	(0)	-113%	-110%	(18)	(0)	-100%
EBITDA	18,071	21,135	19,305	6.8%	-8.7%	73,792	78,463	6.3%
อัตรากำไร EBITDA	40.5%	46.5%	39.0%			43.4%	42.8%	

ทำไรก่อนรายการพิเศษ (ล้านบาท)	Pre-TFRS 15							
	4Q18	3Q19	4Q19	%YoY	%QoQ	FY18	FY19	%YoY
EBITDA	18,071	21,135	19,305	6.8%	-8.7%	73,792	78,463	6.3%
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	-	-	-	NA	NA	134	-	NA
เงินสำรองพนักงานตามกฎหมาย (ก่อนภาษี)	-	-	-	NA	NA	-	636	NA
การเป็นพันธมิตรกับทีโอที	-	-479	-	NA	NA	-	-479	NA
EBITDA ที่ไม่รวมรายการพิเศษ	18,071	20,656	19,305	6.8%	-6.5%	73,926	78,620	6.4%
อัตรากำไร EBITDA ไม่รวมรายการพิเศษ	40.5%	45.4%	39.0%	-	-	43.5%	42.9%	-
กำไรสุทธิ	6,839	8,679	7,032	2.8%	-19%	29,682	31,051	4.6%
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	-	-	-	NA	NA	134	-	NA
เงินสำรองพนักงานตามกฎหมาย (หลังภาษี)	-	-	-	NA	NA	-	509	NA
การเป็นพันธมิตรกับทีโอที	-	-383	-	NA	NA	-	-383	NA
กำไรสุทธิที่ไม่รวมรายการพิเศษ	6,839	8,296	7,032	2.8%	-15%	29,789	31,176	4.7%

ฐานะการเงิน (ล้านบาท/ร้อยละของสินทรัพย์รวม)	มาตรฐานบัญชี TFRS 15			
	ไตรมาส 4/2561		ไตรมาส 4/2562	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,067	3.1%	19,637	6.8%
เงินลงทุนระยะสั้น	2,221	0.8%	1,989	0.7%
ลูกหนี้คงเหลือ	16,361	5.6%	16,277	5.6%
สินค้าคงเหลือ	3,823	1.3%	4,828	1.7%
อื่นๆ	3,433	1.2%	4,411	1.5%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	34,905	12%	47,142	16%
ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	111,749	38%	103,074	36%
โครงข่าย ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	130,212	45%	125,510	43%
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	5,092	1.8%	5,468	1.9%
สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	3,210	1.1%	3,491	1.2%
อื่นๆ	5,337	1.8%	4,984	1.7%
สินทรัพย์รวม	290,505	100%	289,669	100%
เจ้าหนี้การค้า	18,422	6.3%	22,037	7.6%
ส่วนของเงินกู้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	17,104	5.9%	24,872	8.6%
ผลตอบแทนค้างจ่าย	5,362	1.8%	5,248	1.8%
อื่นๆ	31,877	11%	53,097	18%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	72,764	25%	105,255	36%
หุ้นกู้และเงินระยะยาว	92,030	32%	69,172	24%
อื่นๆ	68,042	23%	45,848	16%

ฐานะการเงิน (ล้านบาท/ร้อยละของสินทรัพย์รวม)	มาตรฐานบัญชี TFRS 15			
	ไตรมาส 4/2561		ไตรมาส 4/2562	
รวมหนี้สิน	232,836	80%	220,275	76%
กำไรสะสม	32,505	11%	44,226	15%
อื่นๆ	25,163	8.7%	25,169	8.7%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	57,669	20%	69,394	24%

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	มาตรฐานบัญชี TFRS 15		
	ไตรมาส 4/2561	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562
เงินกู้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.9	1.6	1.4
เงินกู้สุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.7	1.4	1.0
เงินกู้สุทธิต่อ EBITDA	1.3	1.0	1.0
อัตราส่วนสภาพคล่อง	0.5	0.4	0.4
Interest Coverage	11	15	13
Debt Service Coverage Ratio	2.9	4.1	2.2
ผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	50%	55%	43%

ตัวเลขจากงบกำไรขาดทุนเป็นตัวเลขตั้งแต่ต้นปี เทียบให้เป็นเต็มปี

ล้านบาท	ตารางการชำระหนี้		ตารางชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่	
	หุ้นกู้	เงินกู้	1800MHz	900MHz
2020	-	14,829	3,128	21,747
2021	1,776	12,079	3,128	7,565
2022	-	13,440	-	7,565
2023	7,820	6,883	-	7,565
2024	6,638	5,817	-	7,565
2025	-	5,967	-	7,565
2026	7,180	1,083	-	-
2027	9,000	750	-	-
2028	-	750	-	-

แหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุนประจำปี 2562			
แหล่งที่มาของเงินทุน	(ล้านบาท)	แหล่งใช้ไปของเงินทุน	(ล้านบาท)
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	83,348	เงินลงทุนในโครงข่ายและสินทรัพย์ถาวร	23,029
เงินกู้ระยะยาว	2,000	เงินปันผลจ่าย	21,050
เงินปันผลรับ และ ดอกเบี้ยรับ	196	ชำระเงินกู้	17,054
เงินรับจากการขายสินทรัพย์	77	ภาษีเงินได้	6,721
		ชำระใบอนุญาตความถี่	4,020
		ชำระต้นทุนทางการเงินและอื่นๆ	3,192
		เงินสดเพิ่มขึ้น	10,555
รวม	85,621	รวม	85,621

* ใบอนุญาตคลื่นความถี่ 700 เมกะเฮิรตซ์ยังไม่ถูกจัดสรรอย่างเป็นทางการ ดังนั้นการจ่ายชำระหนี้ก่อนแรกจะเริ่มในเดือนตุลาคม 2563

อันดับเครดิต

Fitch National rating: AA+ (THA), แนวโน้ม: คงที่

S&P BBB+, แนวโน้มอันดับเครดิต: คงที่

ภาคผนวก

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	Post TFRS 15					2562
	ไตรมาส 1/2562	ไตรมาส 2/2562	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562	%QoQ	
รายได้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่	30,678	32,042	31,851	31,770	-0.3%	126,341
รายได้ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	1,288	1,380	1,475	1,579	7.0%	5,722
รายได้การให้บริการอื่นๆ	1,078	1,083	1,136	1,213	6.8%	4,509
รายได้การให้บริการหลัก	33,044	34,505	34,461	34,562	0.3%	136,572
รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายและการเป็นพันธมิตรกับทีโอที	2,995	2,841	4,278	3,443	-20%	13,557
รายได้การให้บริการ	36,039	37,346	38,739	38,005	-1.9%	150,129
รายได้จากการขายซิมและอุปกรณ์	7,222	6,736	5,994	10,813	80%	30,765
รวมรายได้	43,262	44,081	44,733	48,818	9.1%	180,894
ต้นทุนค่าธรรมเนียม	(1,403)	(1,462)	(1,467)	(1,459)	-0.6%	(5,792)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,691)	(8,896)	(9,410)	(9,600)	2.0%	(36,598)
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายและการเป็นพันธมิตรกับทีโอที	(7,371)	(7,320)	(7,416)	(7,293)	-1.7%	(29,399)
ต้นทุนการให้บริการอื่นๆ	(2,352)	(2,492)	(2,455)	(2,401)	-2.2%	(9,699)
รวมต้นทุนการให้บริการ	(19,817)	(20,170)	(20,748)	(20,752)	0.0%	(81,487)
ต้นทุนการขายซิมและอุปกรณ์	(7,159)	(6,709)	(5,889)	(10,656)	81%	(30,412)
รวมต้นทุน	(26,976)	(26,879)	(26,637)	(31,408)	18%	(111,899)

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	Post TFRS 15					2562
	ไตรมาส 1/2562	ไตรมาส 2/2562	ไตรมาส 3/2562	ไตรมาส 4/2562	%QoQ	
กำไรขั้นต้น	16,286	17,202	18,096	17,410	-3.8%	68,994
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(6,262)	(7,047)	(6,331)	(8,100)	28%	(27,740)
ค่าใช้จ่ายการตลาด	(1,934)	(1,906)	(1,499)	(2,523)	68%	(7,861)
ค่าใช้จ่ายในการบริหารและอื่นๆ	(4,328)	(5,141)	(4,833)	(5,577)	15%	(19,879)
กำไรจากการดำเนินงาน	10,024	10,155	11,765	9,310	-21%	41,254
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	84	252	(44)	16	-136%	308
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่น	203	91	108	214	99%	616
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,217)	(1,194)	(1,195)	(1,171)	-2.0%	(4,777)
ภาษีเงินได้	(1,523)	(1,550)	(1,833)	(1,303)	-29%	(6,209)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1.0)	(0.3)	(0.8)	(1)	0%	(3)
กำไรสุทธิ	7,570	7,754	8,800	7,065	-20%	31,190
EBITDA	18,868	19,169	21,307	19,366	-9.1%	78,710

Contact us: <http://investor.ais.co.th> | investor@ais.co.th | (66) 2 029 4443

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ชื่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์	: บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อหลักทรัพย์	: ADVANC
วันที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	: 5 พฤศจิกายน 2534
มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	: 633,287 ล้านบาท (ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2562)
ทุนจดทะเบียน	: 4,997,459,800 บาท
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	: 2,973,178,632 บาท
จำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด	: 37,087 (ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2562 วันกำหนด Record Date สำสุดเพื่อสิทธิในการได้รับเงินปันผล)
สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free float)	: 36.22%
ประเภทธุรกิจ	: ให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม โดยรวมถึงธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ธุรกิจดิจิทัลเซอร์วิส
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107535000265
เว็บไซต์	: http://www.ais.co.th
เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์	: http://investor.ais.co.th/
โทรศัพท์	: (66) 2029 5000

American Depositary Receipt

ชื่อย่อของหลักทรัพย์	: AVIFY
วิธีการซื้อขาย	: ซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ (Over the Counter: OTC)
นายทะเบียน	: The Bank of New York Mellon
อัตราส่วน (ADR to ORD)	: 1:1
หมายเลข ADR CUSIP	: 00753G103

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทที่เข้าร่วมลงทุน

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
1	บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอดับบลิวเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการโทรคมนาคมที่ใช้คลื่นความถี่ ในย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ความถี่ 900 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ผู้จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ให้บริการโทรศัพท์ระหว่าง ประเทศ ให้บริการโทรคมนาคม บริการโครงข่ายโทรคมนาคม และบริการโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ ที่ไม่ใช่คลื่น ความถี่	13.5	100	1,350	99.99
2	บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (เอดีซี) (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ดีพีซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.adc.co.th	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายสายโทรศัพท์ และ สาย Optical Fiber	95.75	10	957.52	51.00 ¹⁾
3	บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (ดีพีซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ปัจจุบันยุติการให้บริการ เนื่องจากสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญา ให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800	91.39	10	913.86	98.55
4	บริษัท แอดวานซ์ เอ็มपी จำกัด (เอเอ็มพี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการการชำระเงินค่าสินค้าและบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ และบัตรเครดิต	30	10	300	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
5	บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวอร์ค จำกัด (เอสบีเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.sbn.co.th	ให้บริการโทรคมนาคม และบริการโครงข่ายโทรคมนาคม เช่น บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) บริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ และบริการซุ่มสายอินเทอร์เน็ต บริการโครงข่ายโทรคมนาคม ระหว่างประเทศ (IPLC & IP VPN) บริการเสียงผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต (Voice over IP) และบริการโทรทัศน์ผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต (IP Television)	3	100	300	99.99
6	บริษัท แอดวานซ์ คอนเท็กซ์เตอร์ จำกัด (เอชซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการศูนย์ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์	27.2	10	272	99.99
7	บริษัท แอดวานซ์ ดิจิทัล ดิสทริบิวชัน จำกัด (เอดีดี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5157 โทรสาร : (66) 2029 5019	ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัยปัจจุบันยังไม่ประกอบ ธุรกิจ	0.054	100	54	99.99
8	บริษัท แอดวานซ์ เมจิกการ์ด จำกัด (เอเอ็มซี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	จำหน่ายบัตรเงินสดอิเล็กทรอนิกส์	25	10	250	99.99
9	บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (มหาชน) (ทีเอ็มซี)²⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ซีเอสแอล) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8899 เว็บไซต์ : ww.teleinfomedia.co.th	จัดพิมพ์และโฆษณา สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ฉบับธุรกิจ	15.65	10	156.54	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
10	บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ²⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน เอคิบลิวิตี) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2263 8000 โทรสาร : (66) 2263 8132 เว็บไซต์ : www.csloxinfo.com	ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรธุรกิจ	594.51	0.25	148.63	99.58
11	บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด (เอไอเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019 เว็บไซต์ : www.ain.co.th	ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	2	100	100	99.99
12	บริษัท แอดวานซ์ บรอดแบนด์ เน็ตเวอร์ค จำกัด (เอบีเอ็น) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการจัดอบรมแก่บริษัทในกลุ่ม	0.75	100	75	99.99
13	บริษัท ไวร์เลส ดีไวซ์ ซัพพลาย จำกัด (ดับบลิวดีเอส) สำนักงานเลขที่ 414 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	นำเข้าและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่	0.5	100	50	99.99
14	บริษัท ไมโมเทค จำกัด (เอ็มเอ็มที) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) บริการรวบรวมข้อมูลสำหรับบริการเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Content Aggregator) และให้บริการในการเรียกเก็บและรับชำระเงินจากลูกค้า	0.5	100	50	99.99

ลำดับ	บริษัทย่อย	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
15	บริษัท เอดี เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอดีวี) ²⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ซีเอสแอล) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8877 เว็บไซต์ : www.shinee.com	คัดสรรและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และสาระความบันเทิงที่ตรง กับความต้องการของผู้ใช้บริการผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Content Provider) และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Community Portal) รวมถึงบริการแอปพลิเคชันต่าง ๆ ผ่านระบบ IOS และ Android	1.07	10	10.75	99.99
16	บริษัท แฟกซ์ ไลน์ จำกัด (เอฟเอ็กซ์แอล) สำนักงานเลขที่ 1291/1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2029 5000 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้เช่าและบริการพื้นที่ ที่ดินและอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	0.01	100	1	99.98
17	บริษัท เยลโล เพจเจอร์ คอมเมอร์ส จำกัด (วายพีซี) ²⁾ (บริษัทย่อยโดยอ้อมผ่าน ทีเอ็มซี) เลขที่ 1126/2 อาคารวานิช 2 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2262 8888 โทรสาร : (66) 2262 8823	ประกอบกิจการเกี่ยวกับการโฆษณาและเผยแพร่ธุรกิจ กิจกรรม ของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคลและหน่วยงานของรัฐ โดยใช้ สื่อโฆษณาทุกประเภท และประกอบกิจการจำหน่าย จัดหา เป็น ตัวแทนจำหน่าย ตัวแทนจัดหา งานโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทางธุรกิจโดยสื่อโฆษณาทุกประเภท	0.01	10	0.1	99.94

หมายเหตุ:

1) สัดส่วนการถือหุ้นในเอดีวี ที่เหลืออีกร้อยละ 49 ถือโดยบุคคลอื่นที่ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างกัน

2) เอดีวีบิลิเอนท์เข้าถือหุ้นในซีเอสแอลผ่านการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 99.58 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของซีเอสแอล เป็นผลให้ ทีเอ็มซี, เอดีวี และวายพีซี มีสถานะเป็นบริษัทย่อยโดยอ้อมผ่านซีเอสแอล

ลำดับ	บริษัทร่วม	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
1	บริษัท อินฟอรมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอช) 52/1 หมู่ที่ 5 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โทรศัพท์ : (66) 2029 5055 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้เช่าอุปกรณ์โครงข่ายสื่อสารสัญญาณโทรคมนาคม	0.5	100	50	29.00

ลำดับ	กิจการร่วมค้า	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
1	บริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอเอ็น) 700/2 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ : (66) 2029 5055 โทรสาร : (66) 2029 5019	ให้บริการโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสง ภายในนิคมอุตสาหกรรม อมตะ	1	100	100	60.00
2	บริษัท แรบบิท-ไลน์ เพย์ จำกัด (อาร์แอลพี)³⁾ 127 อาคารเกษรทาวเวอร์ ชั้น18 ห้อง A,B ถนนราชดำริ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2026 3779 เว็บไซต์ : https://contact-cc.line.me/th/	บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	6	100	600	33.33

หมายเหตุ:

3) อาร์แอลพี เป็นกิจการร่วมค้าระหว่าง เอเอ็มพี กับ บริษัท แรบบิทเพย์ ซิสเต็ม จำกัด และ ไลน์ เพย์ คอร์ปอเรชั่น ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2561

ลำดับ	บริษัทที่เข้าร่วมลงทุน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	มูลค่าที่ตราไว้ ต่อหุ้น (บาท)	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน การถือหุ้น (%)
1	บริดจ์ โมบาย พิตีอี แอลทีดี (บีเอ็มบี) 750 Chai Chee Road, #03-02/03, Technopark @ Chai Chee, ประเทศสิงคโปร์ โทรศัพท์ : (65) 6424 6270 โทรสาร : (65) 6745 9453	ให้บริการเกี่ยวกับเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในภาคพื้นเอเชีย แปซิฟิก เพื่อให้บริการเครือข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ	9	1 เหรียญสหรัฐ	9 ล้าน เหรียญสหรัฐ	10.00
2	บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด (ซีแอลเอช) ⁴⁾ สำนักงานเลขที่ 98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ : (66) 2646 2523 โทรสาร : (66) 2168 7744	ศูนย์ให้บริการระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลกลาง ประสานงานการโอนย้ายผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อการ คงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ (Mobile Number Portability: MNP)	0.02	100	2	20.00

หมายเหตุ:

4) สัดส่วนการถือหุ้นในซีแอลเอช เป็นการถือหุ้นผ่านเอไอเอสร้อยละ 10 และถือผ่านเอดับบลิวเอ็นร้อยละ 10

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิงอื่น ๆ

นายทะเบียนหลักทรัพย์หุ้นสามัญ

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : (66) 2009 9383
โทรสาร : (66) 2009 9476

ผู้สอบบัญชี

ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356
บริษัท ดีลอยท์ กู๊ช โทมัส ไซยส สอบบัญชี จำกัด
อาคาร เอไอเอส สาทร ทาวเวอร์ ชั้น 23-27
11/1 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์ : (66) 2034 0000
โทรสาร : (66) 2034 0100

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

สำนักงานใหญ่ 414 อาคาร เอไอเอส 1

ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : (66) 2029 5000

www.ais.co.th